

**SAMSUN ALAÇAM İLÇESİ KİTAPLI KONAĞI
RESTORASYON ÖNERİSİ**

Gölsüm TARIM

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**EKİM 2006
ANKARA**

**SAMSUN ALAÇAM İLÇESİ KİTAPLI KONAĞI
RESTORASYON ÖNERİSİ**

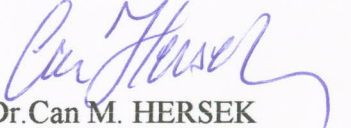
Gölsüm TARIM

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**EKİM 2006
ANKARA**

Gölsüm TARİM tarafından hazırlanan "SAMSUN ALAÇAM İLÇESİ KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ" adlı bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.


Prof.Dr.Can M. HERSEK
Tez Yöneticisi

Bu çalışma, jürimiz tarafından oybirliği ile Mimarlık Anabilim Dalında Yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

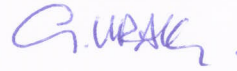
Başkan : Prof.Dr. B. Işık AKSULU



Üye : Prof.Dr. Can M. HERSEK



Üye : Doç.Dr.Gediz URAK



Üye : Doç.Dr.Göl ASATEKİN

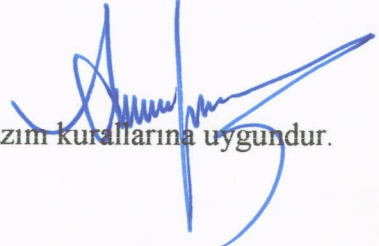


Üye : Öğr.Gör. Fuat GÖKÇE



Tarih : 13/10/2006

Bu tez, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.



TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olmayan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.



Gülsüm Tarım

SAMSUN ALAÇAM İLÇESİ KİTAPLI KONAĞI
RESTORASYON ÖNERİSİ
(Yüksek Lisans Tezi)

Gülsüm TARIM

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Ekim 2006

ÖZET

Bu çalışmanın konusu, Samsun ili Alaçam ilçesinde yer alan sivil mimari örneklerinden Kitaplı Konağı'dır. Çalışmanın amacı, yapının mevcut durumunun belgelenmesi, korunması ve gelecek nesillere aktarılması için uygun restorasyon müdahaleleri ve işlevin araştırılmasıdır. Çalışma kapsamında, Alaçam ilçesi, Kitaplı Konağı'nın yakın çevresi ve bugünkü durumu incelenmiş, karşılaştırmalı çalışma ve tarihsel bilgiler ile konağın özgün durumu araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar değerlendirilip, kriterler belirlenerek bu kriterlerin uygulamaya geçiş safhasında yeni işlev ile birlikte düşünüldüğü bir restorasyon projesi önerilmiştir.

Bilim Kodu : 803.1.085
Anahtar Kelimeler : Samsun, Alaçam, Kitaplı Konağı, Restorasyon.
Sayfa Adedi : 321
Tez Yöneticisi : Prof. Dr. Can M. HERSEK

**THE RESTORATION PROPOSAL OF “KİTAPLI KONAK”
IN ALAÇAM DISTRICT, SAMSUN
(M.Sc. Thesis)**

Gölsüm TARIM

**GAZI UNIVERSITY
INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
October 2006**

ABSTRACT

The subject of the thesis is on the Mansion of Kitaplı Konağı, one of the examples of the traditional house in Samsun, Alaçam. The aim of the study is the research of the proper function for the conservation of the building and accomplishment of it to the future generations by analysing the existing condition and the restoration possibilities. In the scope of the thesis, Alaçam and nearby environment of ‘The Mansion’, as well as current’s condition is investigated by the comparative study and historical analysis. While evaluating results and taking the peculiarities of the region in the consideration, the proper function for the building is determined and as a result, a restoration project is proposed.

Science Code : 803.1.085

Key Words : Samsun, Alaçam, Kitaplı Mansion, Restoration.

Page Number: 321

Advisor : Prof. Dr. Can M. HERSEK

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren danışman hocam Prof. Dr. Can M. HERSEK'e yine kıymetli tecrübelerinden faydalandığım hocamlarımdan; Prof. Dr. Işık AKSULU'ya, Doç. Dr. Gediz URAK'a, Doç. Dr. Nihal ÇETİNTÜRK'e, Öğr. Gör. Dr. Fuat Gökçe'ye, Doç. Dr. Gül Asatekin'e, Doç. Dr. Mustafa İNCESAKAL'a, ayrıca arazi çalışmalarında yardımlarından dolayı Kemal Gülcen'e, Harita Mühendisi Muzaffer ABACI'ya ve Harita Mühendisi Baki SOMUNCU'ya teşekkür ediyorum. İnşaat Teknikeri Mustafa DENİZ ve İnşaat Teknikeri Fatih ÇOCAK' a, büro çalışmalarında destekleriyle beni yalnız bırakmayan tüm arkadaşlarıma gösterdikleri anlayış ve kolaylıklardan dolayı Samsun Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kuruluna, Alaçam Belediyesine, Alaçam halkına ve büyük sabır gösteren aileme teşekkürler.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	xii
1. GİRİŞ	1
2. ALAÇAM İLÇESİNİN FİZİKSEL, SOSYAL VE TARİHİ VERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	4
2.1. Coğrafi ve Fiziksel Durum	4
2.1.1. Konum.....	4
2.1.2. İklim.....	4
2.1.3. Ulaşım	5
2.1.4. Deprem ve heyelan durumu	5
2.2. Sosyo-Kültürel Yapı	5
2.2.1. Nüfus.....	5
2.2.2. Ekonomik durum	5
2.2.3. Turistik faaliyetler.....	6
2.2.4. Eğitim-öğretim	7
2.2.5. Soysal yapı.....	7
2.2.6. Kültürel değerler	8
2.2.7. Değerlendirme.....	9
2.3. Tarihsel Gelişim Süreci.....	9

Sayfa

2.3.1. Tarih öncesi.....	9
2.3.2. Tarihi devirler	9
2.3.3. Cumhuriyet dönemi	12
2.4. İlçenin Mahalleleri	12
3. ÇEŞME MAHALLESİ VE KİTAPLI KONAĞI'NIN KONUMU HAKKINDA TARİHİ VE MEKANSAL ÇEVRE DEĞERLENDİRMESİ.....	13
3.1. Çeşme Mahallesi'nin Konumu, Kültürel Mirası ve Karakteristik Özellikleri	13
3.1.1. Çeşme Mahallesi'nin konumu	13
3.1.2. Çeşme Mahallesi'nin kültür ve tabiat varlıkları	13
3.1.3. Çeşme Mahallesi'nin çevre karakteristikleri	14
3.2. Kitaplı Konağı'nın Yakın Çevre Karakteristikleri ve Tarihçesi	15
3.2.1. Kitaplı Konağı'nın yakın çevre karakteristikleri	15
3.2.2. Kitaplı Konağı'nın tarihçesi	15
4. ÇEŞME MAHALLESİ VE KİTAPLI KONAĞI'NIN MEVCUT DURUMUNUN TESPİTİ	18
4.1. Grafik ve Sayısal Belgeleme	18
4.1.1. Grafik ve sayısal belgeleme yöntemi	18
4.1.2. Rölöve çizimleri.....	19
4.2. Yapının Tanımsal Analizi	19
4.2.1. Yöntem.....	19
4.2.2. Genel tanımlama	20
4.2.3. Dış tanımlama	20
4.2.4. İç tanımlama.....	24

	Sayfa
4.2.5. Taşıyıcı elemanlar	26
4.2.6. Plan elemanları.....	27
4.2.7. Mimari elemanlar.....	29
4.2.8. Fiziksel durum	33
5. KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA	37
5.1.Yöntem.....	37
5.2. Arsa Yapı İlişkisi	38
5.3. Yapım Özellikleri.....	38
5.4. Plan Tipleri ve Özellikleri.....	39
5.4.1. Plan elemanları.....	40
5.5. Mimari Elmanlar	44
5.5.1. Merdivenler.....	44
5.5.2. İç kapılar	45
5.5.3. Tavanlar	45
5.5.4. Sekiler	46
5.5.5. Lavabolar	46
5.6. Cephe Özellikleri	46
5.7. Malzeme Kullanımı	49
5.8. Karşılaştırmalı Çalışmanın Sonucu.....	50
6. RESTİTÜSYON	52
6.1. Yöntem.....	52
6.2. İşlevsel Restitüsyon.	52

	Sayfa
6.3. Fiziksel Restitüsyon	52
6.4. Kitaplı Konağı'nın Restitüsyonuna Yönelik Notlar	53
6.5. Restitüsyon Çalışmasının Sonucu	59
7. RESTORASYON	60
7.1. Yapının Bugünkü Durumunun Değerlendirmesi	60
7.1.1. Mimari özellikler	60
7.1.2. Yapısal durum	60
7.1.3. Çevresel faktörler	61
7.1.4. Sosyal faktörler	61
7.2. Restorasyon Projesinin Amacı	61
7.3. Restorasyon Yaklaşımı	62
7.4. Yeni İşlev	62
7.5. Yeni İşlev İçin Mekan Kullanımı	64
7.6. Müdahale Biçimleri	69
7.6.1. Tamamlama	69
7.6.2. Sağlamaştırma	71
7.6.3. Kaldırma	72
7.6.4. Temizleme	72
7.6.5. Çağdaş ek	73
8. SONUÇ VE ÖNERİLER	75
KAYNAKLAR	77
EKLER	79
EK-1 Birinci bölüme ait ekler	80

Sayfa

EK-2 İkinci bölüme ait ekler.....	81
EK-3 Üçüncü bölüme ait ekler	86
EK-4 Dördüncü bölüme ait ekler	97
EK-5 Beşinci bölüme ait ekler	221
EK-6 Altıncı bölüme ait ekler	234
EK-7 Yedinci bölüme ait ekler	275
ÖZGEÇMİŞ	321

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış bazı simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Simgeler

Açıklama

$^{\circ}$	Derece
$^{\circ}\text{C}$	Santigrad
%	Yüzdelik oran

Kısaltmalar

Açıklama

bkz	Bakınız
cad	Cadde
cm	Santimetre
cm^2	Santimetrekaire
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
km	Kilometre
km^2	Kilometrekare
ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
M	Miladi
m	Metre
mb	Milibar
m/s	Metre/saniye
MÖ	Milattan önce
MS	Milattan sonra
vb	Ve benzeri
yy	Yüzyıl
wc	Tuvalet

1. GİRİŞ

Restorasyon önerisi yapılan Kitaplı Konağı, Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Samsun'un Alaçam ilçesinin Çeşme Mahallesi'nde yer almaktadır.

Samsun, Karadeniz Bölgesindeki diğer iller göz önüne alındığında mimari açıdan çok iyi bilinmese de önemli değerler barındırmaktadır. Alaçam ise, Samsun'un batısında yer alan özgün geleneksel dokusuyla el değmemiş bir yerleşmedir.

Alaçam'ın çalışma alanı olarak seçilmesine Alaçam'da bugüne kadar geleneksel dokuya yönelik bir koruma çalışmasının yapılmamış olması; bölgedeki geleneksel yerleşim dokusunu oluşturan yapıların mimari karakteristikler açısından incelemeye değer özellikler göstermesi ve az değişmiş olmaları etken olmuştur. İlçedeki korumaya yönelik çalışmalar çok yakın tarihlidir. Bu kapsamda T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Samsun Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü tarafından 01.08.2003 tarihli kararla "öneri kentsel sit alanı sınırı" belirlenmiş olup 1/1000 ölçekli hali hazır haritada belirtilmiştir (EK-1'de Harita 1.1). Ancak alana yönelik koruma amaçlı imar planı çalışması yoktur. Bölgedeki yapıların tescil tarihi 25.07.2003 olup bölgede toplam 27 tane sivil mimarlık örneği, 3 işyeri, 24 konut ve 3 tane anıtsal mimarlık örneği; 1 cami, 1 hamam, 1 çeşme yer almaktadır [1]. Alaçam'da söz konusu tescilli yapıların dışında daha pek çok geleneksel yapı örnekleri bulunmaktadır.

Bu çalışmanın temelinde, Kitaplı Konağı'nın tek yapı ölçeğinde değerlendirilmesi ve bununla beraber günümüze kadar az değişmiş olan bu yerleşmenin bölgeye has özelliklerini yitirmeden ilk belgelemesinin yapılması yer alır.

Çalışmanın hazırlık sürecinde gerekli ve doğru bilgilere ulaşmakta güçlük çekilmiştir. Yapılan araştırmalar sonucunda bölgeye yönelik kapsamlı bir araştırma olmadığı tespit edilmiştir. Alaçam' a yönelik tarihsel bilgi ve belge sayısı çok azdır.

Alaçam için ilk defa hazırlanan bu tez önerisi ilk belge niteliği taşıması açısından önemlidir.

Bu tez kapsamında sunulan çalışmada, ilk araştırma olması nedeniyle Alaçam'a ait genel bilgiler ile Alaçam'ın geleneksel dokusuna yönelik çevre ölçeğindeki değerlendirmelere de yer verilmiştir. Böylece genelden öze gidilerek, Kitaplı Konağı'nın yakın çevresi ve bugünkü durumu incelenmiş, karşılaştırmalı çalışma ve tarihi araştırmalar ile de yapının özgün durumu araştırılmıştır.

Alaçam'da özgünlüğünü büyük ölçüde korumuş yapılar olduğu gibi son zamanlarda terk edilmiş ve yok olmaya yüz tutmuş yapılar da mevcuttur. Günümüze kadar ayakta kalan bu yerleşmenin kendine has özelliklerinin yitirilmeden korumaya yönelik çalışmaları yapılmalıdır. Alaçam halkı bu konuda çok duyarlı olup, konuyla ilgili her türlü çalışmayı desteklemektedir. Bölgede restorasyon uygulaması olmayıp ev sahiplerinin kendi çabalarıyla yapmış oldukları onarımlar bulunmaktadır.

Yapı, kent merkezine oldukça yakın mesafededir. Yapının yakın çevresinde konut yerleşmeleri yer almaktadır. Kitaplı Konağı bir dönem iki ailenin kullanabileceği şekilde ikiye bölünmüştür. Fakat yapı bugün terk edilmiştir. Yapı, statik açıdan oldukça sağlam olmasına rağmen son zamanlarda terk edilmiş olması ve define bulmak amacıyla yapıya verilen bilinçli tahribatlarla yapı fazlasıyla zarar görmüştür.

Restorasyon için Kitaplı Konağı'na verilecek uygun işlevin seçimi sırasında Alaçam'ın sorunları, potansiyelleri, ihtiyaçları ile yapının taşıyıcı ve yapısal özellikleri, tarihi ve mimari karakteristiği incelenmiş ve elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir.

Bölgede eğitim-kültür ve sanat faaliyetlerine yönelik kurgulanmış özel bir mekan yoktur. Bu nedenle sosyal aktivite mekânına ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca yapının bir dönem eğitim amaçlı okul olarak kullanılmış olması yapının Eğitim-Kültür-Sanat Merkezi olarak yeniden işlevlendirilmesini destekleyici bir faktördür. Böylelikle

yapının geçmiş yillardaki kullanımına da atıfta bulunulacaktır. Her yaşta kullanıcıya hizmet verecek olan bu yapının Alaçam için sosyal aktivite merkezi olacağı dūřūnūlmektedir. Bōylece yapının gelecek nesillere ulaştırılması hedeflenmektedir.

2. ALAÇAM İLÇESİNİN FİZİKSEL, SOSYAL VE TARİHİ VERİLERİ

2.1. Coğrafi ve Fiziksel Durum

2.1.1. Konum

Alaçam Samsun il sınırları içinde yer alan kuzeyde Karadeniz, batıda Yakakent, güneyden Vezirköprü, doğudan Bafra ilçeleri ile çevrili bir ilçedir (EK-2’de Harita 2.1). Greenwich’e göre yaklaşık 35-36 boylam ve 35-41 enlem daireleri arasında ve Karadeniz’in güney kıyısına 2,5 km uzaklıktadır [2].

Yüzölçümü 632 km², denizden yüksekliği ortalama 15 m’dir. Yerleşim alanı olarak dar bir vadi eteklerinden başlayarak denize doğru gelişmeye uygun bir alan üzerinde kurulmuştur [2].

2.1.2. İklim

Alaçam’da tipik Karadeniz iklimi görülür. İlçenin konum olarak deniz seviyesinde oluşu ve iki dağ arasında kurulması nedeniyle ilçede kış mevsimi genellikle ılıman geçer. Samsun ve Alaçam ilçesi Türkiye geneli iklim sınıflandırmasında nemli iklim kuşağındadır [2].

Rüzgar durumu

Yazları gündoğusu, meltem rüzgârları, kışın çoğu zaman karayel, bazen yıldız, lodos, genel olarak poyraz rüzgarları esmektedir [3]. Maksimum rüzgar hızı 20-26 m/s dir.

Sıcaklık değerleri

Devlet Meteroloji Müdürlüğü’nün Samsun il ve ilçeleri genelinde verdiği ortalama rasat değerlerine göre yıl içinde en sıcak ay Temmuz (+35 °C) en soğuk ay ise Ocak

ayı (-5 °C) olarak tespit edilmiştir. Son tespitler göre 2005 Kasım ayı ortalama sıcaklık değeri Samsun il ve ilçeleri için 12 °C'dir. Bu durum Alaçam içinde geçerlidir [4].

2.1.3. Ulaşım

İlçe Samsun-Sinop Karayolu üzerindedir. Samsun'a uzaklığı 79 km, Sinop'a 90 km'dir. İllerle bağlantısı asfalt yollarla sağlanmıştır. Vezirköprü' ye ulaşımı sağlayan stabilize yolun büyük bir bölümü asfalttır. Ancak ilçe merkeziyle köylerin kötü hava şartlarında ulaşımı zor olmaktadır. Mahalle yolarının bir kısmı dar stabilize yol olup kalan bölümü ise asfalttır [2].

2.1.4. Deprem ve heyelan durumu

Samsun ili ve ilçeleri jeofizik hareketler yönünden son derece risk taşıyan bir alanda yer almaktadır. İl ve ilçelerinde I., II., III. derece deprem riski görülmektedir. Alaçam ilçesi III. derece deprem riski taşıyan bölgede yer almaktadır (EK-2'de Harita 2.2).

2.2. Sosyo-Kültürel Yapı

2.2.1. Nüfus

2000 yılı nüfus sayımına göre Alaçam merkezinde 11 950 kişi yaşamaktadır. 1997 yılı nüfus sayımında ise merkezde 13 069 kişinin yaşadığı saptanmıştır (EK-2'de Çizelge 2.1). 2000 yılında nüfusta azalma olmasının ve benzer biçimde Alaçam'a bağlı köylerde de nüfusun azalmasının nedeni dışarıya verilen göçtür [4].

2.2.2. Ekonomik durum

İlçenin %70'i tarımla uğraşır. Bunun yanı sıra hayvancılık ve balıkçılık da bölge ekonomisine önemli katkı sağlamaktadır. İlçede bulunan balık unu ve balıkyağı

fabrikaları dışında ilçe ekonomisine katkıda bulunabilecek fabrika yoktur. Tekel işletmelerinin çalıştırdığı yaklaşık 800 işçi çalışma hayatını canlandırmaktadır. İlçede 5 banka ve 17 kooperatif vardır. Su ürünlerini değerlendiren ve Yakakent kasabasında kurulmuş olan Balıkçı Kooperatifi ortaklarına hizmet vermektedir. Bunun dışındaki kooperatifler bölgede fazla etkinlik göstermemektedir. Bol miktarda tütün, buğday, çeltik, mısır, ayçiçeği, şekerpancarı yetiştirilmektedir (EK-2’de Çizelge 2.2), [4].

Alaçam’da çok fazla tütün yetiştirildiği ve bir dönem tütün depolarının olduğu, tütünlerin bu depolarda toplanıp, Avrupa ülkelerine deniz yoluyla ihraç edildiği bilinmektedir. Bu konuda yapılan araştırmada Alaçam’da doğmuş ve halen Alaçam’da yaşamakta olan ilk mezunu, 80 yaşlarında, ev hanımı Nimet Sönmez’in ve Nesrin Somçağ’ın anlatımlarından yararlanılmıştır. Söz konusu kaynak kişilerin anlatımlarına göre tütüne karşılık olarak zaman zaman porselen eşya, ipek ip, kumaş ve ev mobilyalarının takas edildiğini öğreniyoruz.

Ayrıca Katip Çelebi (XVII.yy.) Alaçam için şöyle demektedir [2].

“Alaçam, Bafra’nın doğusunda, Karadeniz kıyısında, kaza merkezi bir kasabadır. Ormandaki keresteden gemi direği yapılır. Birbirine bağlanan direkler yelkenlilerle çekilip İstanbul’a kadar götürülür.”

Bu durum, Alaçam’ın o dönemde İstanbul ile ticari bağlantıları olduğunu göstermektedir.

2.2.3. Turistik faaliyetler

İlçe sınırları içinde gezip görülebilecek, konaklama yapılabilecek yerler çoğunluktadır. İlçenin batısında bulunan ve ilçeye 13 km. uzaklıkta Çam Gölü bulunmaktadır. Çam Gölü’nde Orman Bakanlığı’na ait konaklama yerleri bulunmaktadır. Koruluğun içinde halkın dinlenip oturabileceği yerler mevcuttur. Buradan deniz kuşbakışı izlenebilir. Ayrıca ilçeye 7 km uzaklıkta olan eski adı ile

Yakakent Kasabası, çay bahçeleri, yazlık dinlenme evleri ve turistik otelleri, balıkçı barınaklarıyla yaz aylarında ideal bir dinlenme yeridir. Yine ilçenin kuzey doğusunda av bölgeleri vardır [2].

2.2.4. Eğitim-öğretim

Osmanlı İmparatorluğu döneminde Alaçam, Bafra'nın bir kazasıdır. 1897'de şimdiki Jandarma Dairesi ve Gençlik Klübünün bulunduğu yere bir okul yapılmıştır. 1898'de yeni usul bir okul açılmıştır. 1900'de Rüştiye açılmıştır. Şimdiki belediye binasının yerinde iki katlı binada erkeklerin okuması için bir ortaokul açılmış ve bugünkü Fatih İlkokulu karşısında Ali Baba'ya ait bir ev ise Kızlar Okulu olarak kullanılmaya başlanmıştır. 1928 yılında harf inkılabından sonra şimdiki Atatürk İlkokulu'nun bulunduğu yerdeki bir Rum Kilisesi zamanın Samsun Valisi Fuat Tuksal tarafından onarımı yaptırılarak 1934-1935 yılında öğretime açılmıştır. Atatürk İlkokulu'nun faaliyete geçmesiyle, yukarıda sözü edilen erkek ve kız okulları kapatılmıştır. 1951 tarihinde Alaçam'ın ilk orta öğrenim kurumu olan Alaçam ortaokulu öğretime açılmıştır [5]. Okul binası olarak da "Kitaplı Konağı" kullanılmıştır. 1953-1954 öğretim yılında Fatih İlkokulu 7 derslik olarak faaliyete geçmiştir [6].

2.2.5. Sosyal yapı

1920 tarihinde Alaçam'da 72 hane Müslüman, 32 hane Hristiyan, 6 hane Protestan, 4 hanenin ise Ermeni olduğu bilinmektedir [3].

Alaçam'da 1923 mübadelesi öncesinde Müslüman ve Rumların bir arada yaşadığı dönemde; Çeşme mahallesinde tütün ticaretiyle uğraşan Rumların, Orta Mahalle'de memurların ve Orta mahallenin aşağısında ise tarım işçiliği ile uğraşan Müslüman ailelerin yaşadığı öğrenilmektedir. Rum konutlarının hepsinin bahçesinde çeşme, havuz ve köşkün olduğunu, Müslüman konutlarında ise kuyu, yunak ve fırınların yer aldığını fakat bunların hemen hemen hepsinin yok olduğu yaşlı bölge sakinleri tarafından anlatılmaktadır. Yine aynı kişilerden Rum evlerinden piyano seslerinin

geldiğini, Alaçam'ın kültürel açıdan zengin bir bölge olduğunu öğrenmekteyiz. Alaçam'da yaşayan Rumların Samsun'un Bafra ilçesinde yaşayan Rum ailelerle akrabalık ilişkilerinin olduğu da belirtilmektedir. (Bu konuda yapılan çalışmada Alaçam'da doğmuş ve halen yaşamakta olan Nesrin Somçağ'ın anlatımlarından yararlanılmıştır.)

Bugünkü Alaçam nüfusunun büyük bir kısmı mübadele ile Yunanistan'dan gelen göçmenlerdir. Alaçam yerleşmesini genelinde halk arasında konak olarak adlandırılan büyük programlı konutlarda Alaçam'ın yerli halkı oturmakta olup diğer küçük programlı konutlarda ise mübadele ile gelen göçmenler iskan edilmiştir.

2.2.6. Kültürel değerler

Tarihi devirlerden kalma eserler

Camiler: Sadibey Cami 1515 yılında Anadolu Beylerbeyi Şadi Bey tarafından yapılmıştır. 470 yıllık bir geçmişi olan cami, ilçenin en eski tarihi eserlerindendir. 1889 yılında onarılan caminin tahta minaresi yıktırılmıştır. Bugün cami iki şerefeli bir minareye sahiptir (EK-2'de Resim 2.3). Cami ahşap bağdadi yapım sistemiyle yapılmıştır. Yapı farklı dönemlerde onarım geçirmiştir [2].

Bunun dışında 1887 tarihinde yapılmış olan Yeni Cami bulunmaktadır. Yapıda malzeme olarak taş kullanılmıştır.

Türbeler: Alaçam-Vezirköprü arasında Hüseyin Dede Türbesi, sahilde Geyikkoşan mevkiinde Geyikkoşan Türbeleri yer almaktadır.

Hamam: Çeşme mahallesinin kuzeybatısında, ticaret merkezine yakın olan bölümde yer almaktadır. Hamamın bir bölümü yok olmuştur. Yeni tescillenmiş olan hamam kullanılmamaktadır (EK-2'de Resim 2.4).

2.2.7. Değerlendirme

Sosyal ve kültürel açısından incelendiğinde: Alaçam'ın deniz ticareti sayesinde Avrupa ülkeleri ve İstanbul ile bağlantısı olduğu anlaşılmaktadır. Halk arasında konak olarak nitelendirilen büyük programlı konutların varlığı ticaretle birlikte sosyal ve kültürel yaşamın ileri düzeyde olduğunun göstergesi olarak kabul edilebilir. Alaçam Kültürel açıdan batının etkisinde kalmış bir yerleşim alanıdır. Kültürel etkileşim insanların yaşamlarına farklı şekillerde yansımıştır. Halen evlerde eskiden kalma Avrupa ülkelerinden satın alınmış ev mobilyaları, porselen eşyalar yer almaktadır. Bütün bunlar ekonomik düzeyin oldukça yüksek olduğuna işaret etmektedir.

2.3. İlçenin Tarihsel Gelişim Süreci

2.3.1. Tarih öncesi

Anakök (1953) şöyle demektedir [3]:

“Sivritepe höyüğü, Çay ağzında Cin Tepesi Höyüğü ve Gökçeboğaz'da diğer bir höyük yer almaktadır. Sivritepe'nin güneydoğusundaki bir tarlada çakmak taşından yapılmış bir bıçak ve bir balta, yine Sivritepe'nin yakınında içerisi kırmızı ve siyaha boyanmış çanak, çömlek ve seramik parçaları bulunmuştur. Ayrıca tarihi kuyu bulunduğu da söylenmektedir. Elde edilen kalıntılardan Alaçam'ın çok eski dönemlere ait bir yerleşim alanı olduğu anlaşılmaktadır.”

2.3.2. Tarihi devirler

Etiler'in Anadolu'ya gelmesi çok eskidir (M.Ö.5000-4000 tarihleridir). Proto Hititlerinin gelmesi M.Ö. 3000'dir. Etilerin iki akını vardır. Biri M.Ö. 4000-5000 diğeri 3000'dir. Etilerin Alaçam toprakları ile münasebetleri Yeni İmparatorluk devrinde (M.Ö. 1450 - 1200)'de, İkinci Muşil zamanında ve Kızılırmak dolayında başlar. İkinci Muşil, Kızılırmak taraflarında ve Samsun'un güneyinde dolaşan Gaşkalar ve Pafloganya'yı zapt eden Frigyalılar üzerine sefer yaptığı ve Kızılırmak

dolayları ile Karedeniz kıyılarını ele geçirdiği zaman Alaçam topraklarını tabiatı ile ellerine geçirmiş oluyorlardı. Daha o vakitlerde Alaçam şehri kurulmuş değil idi.

M.Ö. 1450-1200 yıllarında Etiler Alaçam topraklarına egemen olmuştur. M.Ö.3000 tarihlerinde gelip Paflagonya'ya (Kastamonu tarafları) yerleşen Firikyalılar Alaçam topraklarını ele geçirmişlerdir. M.Ö. 1500 tarihlerinde Mısır kralı Sezostiris Mısır üzerinden Suriye'ye geçip Kapadokya'dan Karadeniz kıyılarına varmıştır ve Alaçam'ı sınırlarına katmıştır. Lidyalılar M.Ö. 652 tarihlerinde Alaçam topraklarına sahip olmuşlardır. M.Ö. 612 tarihlerinde Alaçam Perslerin eline geçmiştir.

M.Ö. 5. yy'da Yunanistan ve Milet'ten Samsun ve Havalisine iki akın olmuştur. Birinci akında Trabzonte (Trabzon'u), Kotye (Ordu'yu), Üne (Ünye'yi), Giresunte (Giresun), Amasi(Amasya)'yı kurmuşlardır. Mileziyenler ise Amizosun (Samsun'un) batı sahilini almışlardır. Mileziyenler tarafından kurulan bu şehre Zaliküs adını verilmiştir. Milet şehriden geldikleri için bunlara Mileziyenler denilmiştir. Alaçam'ın ilk kurulduğu yer Zaliküs'tür. Burası çay ağzında Hamam Gölü'nün olduğu yere isabet etmektedir. 4.yüzyılda Yunanlı gemiciler Kafkasya'ya kadar ilerlerler ve Zaliküs'u ele geçirmişlerdir. MÖ 336 Büyük İskender döneminde Samsun ele geçirilir. İskender'in ölümü üzerine alınan topraklar Canaralları arasında bölüşülmüştür ve Zaliküs Selositlerin eline geçmiştir. Selosit devleti yıkılınca Zaliküs Galatların egemenliğine girmiştir. Daha sonraları da Alaçam Pontus'ların eline geçmiştir.

4.yüzyıllarda Zaliküs Roma İmparatorluğunun egemenliğindeyken 4.yüzyılın sonlarından onuncu yüzyıla kadar Zaliküs, Bizans İmparatorluğunun egemenliğindedir.

11.yüzyılda Danişmentliler Bizans İmparatorluğundan Zaliküs'ü almıştır. Ahmed Gazi Zaliküs adını değiştirerek, Zaliküs'ün adı Tralköy olmuştur.

1183'te Tralköy adı kaldırılmış, Uluköy adı verilmiştir. 2. Kılıç Aslan zamanında Alaçam'a akınlar yapılmıştır.

1308 tarihlerinde Uluköy İlhanlıların eline geçmiştir. İlhanlı hükümdarı Bahadır Han şehrin adını değiştirerek şehre Alaçam adını vermiştir. Alaçam adının; Kasabanın ortasından geçen Uluçay'ın kenarındaki Uluçam adı verilen büyük çam ağaçlarından geldiği ifade edilmektedir. Daha sonraları Alaçam Osmanlı ve Candaroğulları'nın eline geçmiştir.

İsmail Bey en son Sultan II. Murat'a Alaçam'ı ve tüm topraklarını vermek zorunda kalmış ve Alaçam kesin olarak Osmanlı idaresine geçmiştir. Osmanlı İmparatorluğu dönemi 1920 tarihine kadar devam etmiştir. Bu devirde Alaçam'da 72 İslam hanesi, 32 Hristiyan hanesi, 6 Protestan hanesi, 4 Ermeni hanesi vardı. Uluçay'ın sol tarafında tamamen Hristiyanlar, sağ tarafında Hristiyan, İslam, Protestan ve Ermeniler yaşamaktadır. 48 köyde Ayın Deresi, Çolha Köyü, Meydancık, Kara Hüseyinli, Çetirlik, Hristiyan geri kalanları Müslüman köyleri olup Müslümanlar ve gayrimüslimler arasındaki ilişkinin gayet dostane olduğu söylenmektedir. Demircilik, kunduracılık, terzilik, tenekecilik, marangozluk gibi zanaatlar Hristiyanlar tarafından yapılmaktadır. Genellikle tütün ticareti yapıp, diğer ticaret kolları ikinci derecede önemli olup tütün ticareti Hristiyanların elinde bulunmaktadır. Mübadeleden sonra büyük ölçüde tütün ticareti ile uğraşan Müslümanlar da olmuştur.

Civar kasaba ve köylerden Alaçam'a göçler olmuştur. Bekiroğlu, Aşağı Mülküç, Yenice ve diğer köylerden Samsun, Gerze, Sinop, Trabzon'dan Alaçam'a gelip yerleşenler olduğu gibi mübadeleyle Rumeli'den gelenler de olmuştur.

1071 tarihinde Danişmetliler tarafından açılan sübyan mektepleri 1897 tarihine kadar devam etmiştir. 1874 tarihinde hükümet konağı yapılmıştır. 1887 de halk tarafından Yeni cami yapılmıştır. 1901 de Alaçam - Bafra yolunun inşasına başlanmış ve 1902 de bitirilmiştir.

2.3.3. Cumhuriyet dönemi

30 Ocak 1923 tarihinde Yunanistan ile imzalanan 19 maddelik Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi'ne ilişkin protokolün ilk maddesine göre; Türk topraklarında yerleşmiş Rum Ortodoks dininden Türk uyruklarıyla Yunan topraklarında yerleşmiş Müslüman dininden Yunan uyrukların 1 Mayıs 1923 tarihinden başlayarak zorunlu mübadelesine girişilmiştir [7]. Bu çerçevede zorunlu mübadele ile Türkiye'ye gelenlerden bir kısmı da Alaçam ve çevresine yerleştirilmiştir. Eylül 1944 tarihinden itibaren 4642 numaralı kanunla Alaçam kaza olmuştur. İlk kaymakam vekili Samsun maliye memurlarından Vefik Altuğ'dur. 1944 senesinde Güzelleştirme Cemiyeti kurulmuş, 1948 senesinde çay settinin inşasına başlanmış ve 1950 senesinde bitmiştir [2]. 8 Nisan 1948'de Alaçam elektriğe kavuşmuştur. 17 Şubat 1952'de Alaçam'a düzenli bir şekilde elektrik verilmeye başlanmıştır. 3 Şubat 1952 de Alaçam'da sinema açılmıştır [3].

2.4. İlçenin Mahalleleri

Alaçam'ın merkezinde Yeni mahalle, Alparslan, Fatih, Çeşme, Karşıyaka, Yakacık, Kadıköy, Gültepe, Esentepe, İncirli, Bekiroğlu olmak üzere 11 tane mahalle vardır.

3. ÇEŞME MAHALLESİ VE KİTAPLI KONAĞI'NIN KONUMU HAKKINDA TARİHİ VE MEKANSAL ÇEVRE DEĞERLENDİRMESİ

3.1. Çeşme Mahallesi'nin Konumu, Kültürel Mirası ve Karakteristik Özellikleri

3.1.1. Çeşme Mahallesi'nin konumu

Alaçam ilçe merkezi imar hareketine bakıldığında dar bir vadi eteklerinden kuzeye doğru gelişme göstermiştir. Kuzeye doğru eğimli arazide, ilçenin doğu-batı yamacına kuzey-güney doğrultusunda gelişmiş olduğu görülmektedir. Batıda Karşıyaka mahallesi, kuzeybatıda ise Yenicami mahallesi yer almaktadır (EK-3'de Resim 3.1).

Çeşme Mahallesi ile Karşıyaka Mahallesinin ortasından Alaçam Deresi geçmektedir. Geleneksel konut dokusunun yoğun olduğu bu mahallelerde özellikle büyük programlı geleneksel konutlar göze çarpmaktadır. Kitaplı Konağı'nda bunlardan biridir. Mahallede konak olarak adlandırılan büyük programlı geleneksel konutların büyük çoğunluğunun bahçesinde birer çeşme bulunduğu için mahalleye Çeşme Mahallesi adı verildiği mahalle halkı tarafından söylenmektedir.

3.1.2. Çeşme Mahallesi'nin kültür ve tabiat varlıkları

Hamam

Çeşme Mahallesinde yer alan hamam, mahallenin kuzeybatısında, ticaret merkezine yakın olan bölümde yer almaktadır. Sıcaklık ve giriş bölümünden oluşan hamam, moloz taş ve tuğla ile inşa edilmiştir. Göbek taşının bulunduğu büyük mekânın etrafına yıkanma hücreleri dizilmiştir, özgün kurnalar halen yerindedir. Büyük kubbenin etrafına dizilmiş küçük kubbe ve tonozlar vardır (EK-2'de Resim 2.4). Kitaplı Konağı'na uzaklığı yaklaşık 150 m'dir.

Çeşmeler

Geniş bir bahçede yer alan çeşme bahçe duvarına bitişik olup, taştan yapılmıştır. Çeşmenin üzerinde 1899 tarihli bir kitabenin olduğu bilinmektedir [1]. Rumlardan kalma çeşmenin üst kısmında özenli bir taş işçiliği görülmekte olup etrafında bezemeli sütunlar vardır (Bahsedilen bu çeşmenin kitabesinin tez çalışması sürecinde çalındığı bilinmektedir), (EK-3 Resim 3.2). Bunun dışında mahallede altı tane tescillenmemiş tarihi çeşme yer almaktadır (EK-3’de Resim 3.3-Resim 3.5).

Konutlar

25.07.2003 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı, Samsun Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 740 sayılı kararı ile tescil edilen sivil mimarlık örneklerinden 27 adet yapının 15 tanesi Çeşme mahallesi sınırları içerisinde. Çeşme mahallesi geleneksel konut dokusu açısından zengin bir yerleşmedir.

Yapıların çoğu hasarlı olup büyük bir kısmı boştur. Yukarıda söz konusu edilen konutlardan bir tanesi tez çalışması sürerken yakın tarihte yanmıştır (EK-3’de Resim 3.6-Resim 3.7).

3.1.3. Çeşme Mahallesi’nin çevre karakteristikleri

İlçe yerleşimi kuzey-güney yönünde eğimli bir arazi üzerinde yer almaktadır. Yapılar çoğunlukla zemin üzeri bir kat olup, eğimden dolayı bazı cepheler zemin üzeri iki kat olarak algılanmaktadır. Geleneksel ve çağdaş yapıların bir arada bulunduğu bir yerleşim alanıdır. Sokaklar oldukça geniştir. Sokaklarda genelde asfalt döşeme ve kaldırımlar yer almaktadır. Yer yer çıkmaz sokaklara rastlansa da sayıca azdır. Ayrıca sokaklarda kaynaktan gelen suyun yapılara taşınmasını sağlayan su kanalları yer alır. Yapılara geçiş bahçe içerisinden sağlandığı gibi doğrudan sokaktan giriş verilen yapı örnekleri de vardır. Genel olarak yapılarda konut kullanımı hakimdir.

Yapıların bir kısmında özgün bahçe duvarı ve özgün ihtişamlı bahçe giriş kapıları bulunmaktadır.

Bahçe içerisinde çeşme, köşk (çardak), havuz ve müstemilatlar mevcuttur. Bahçelerde meyve ağaçları, sebze, çiçek vb. yetiştirilmektedir. Daha çok dinlenme ve uğraş alanı olarak kullanılan bahçe bölümü aynı zamanda aile ekonomisinin ufak ihtiyaçlarına cevap verir durumdadır.

3.2. Kitaplı Konağı'nın Yakın Çevre Karakteristikleri ve Tarihçesi

3.2.1. Kitaplı Konağı'nın yakın çevre karakteristikleri

Halk arasında Kitaplılar'ın evi olarak bilinen Konak Alaçam'ın en güzel evi şeklinde anılmaktadır. Çeşme Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi, No: 3 adresinde olup, Eski Şube Sok ve Cumhuriyet Caddesi kesişiminde yer almaktadır. Kadastro: 100k.14. Pafta: dII, ada: 164, parsel de yer almaktadır [1].

Kitaplı Konağı'nın yakın parsellerinde aynı dönem ve mimari üslupta inşa edilmiş büyük programlı konutlara rastlanmaktadır. Samsun Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun tespit ettiği "öneri kentsel sit alanı sınırları" içerisinde tescilli ve tescilsiz geleneksel yapılara rastlandığı gibi sit alanı sınırları dışında kalan Alaçam Deresi'nin karşı tarafında da nitelikli, korumaya değer yapılar mevcuttur. Çarşı yönünde ve ilçenin girişinde yeni yapılaşma yoğunluk kazanmıştır (EK-3'de Şekil 3.1-Şekil 3.7), (EK-3'de Şekil 3.1-Harita 3.2).

3.2.2. Kitaplı Konağı'nın tarihçesi

Yapılan araştırmalarda Kitaplı Konağı üzerinde yapım yılına dair her hangi bir tarihleme bulunmamıştır. Bununla birlikte plan özellikleri ve mimari elemanları açısından değerlendirildiğinde Doç. Dr. Gül Asatekin balkon kullanımı, pencere sövelerindeki eğrisel söve başlıkları, merdiven tipi ve Osmanlı Barok üslubunun

izlerini taşıması, ıslak hacimlerin yapı içinde yer alması ve sofada yer alan lavabonun gösteriş ögesi olarak yapıya 19. y.y. sonlarında girmesiyle birlikte yapının yaklaşık 1890 yıllarında inşa edilmiş olabileceğini düşünmektedir (Ayrıca yakın çevredeki aynı üslupta yapılmış yapılardan birinin bahçesinde yer alan çeşmenin kitabesinde çeşmenin 1899 yılında yapıldığı yazmaktadır. Bu yapılarında hemen hemen çeşmeyle aynı dönemde yapıldığını düşündürmektedir).

Çeşme Mahallesi'nin bulunduğu mevki günümüze gelinceye kadar farklı kültür, dini inanç ve etnik gruplardan insanların yaşadığı bir yerleşim alanı olmuştur. Yapıların birçoğunu taş ve ahşap işlerinde ehil olan Rum asıllı ustaların yapmış olduğu söylenmektedir. Halkın 1923 yılında zorunlu göç etmesi üzerine boşalan yerlere daha sonraları köylerden ve Samsun, Sinop, Gerze, Trabzon'dan gelip yerleşenler olduğu gibi mübadele yolu ile Rumeli'den gelen Türkler de yerleşmiştir. Mübadele sonrası yapıların terk edilmesi sonucu konut stoku (emval-i metruke) ortaya çıkmıştır. Anlaşmalar çerçevesinde bu konut stoku değişim sonucu ülkeye gelen mübadillere dağıtılmış, bunlar hasarlıysa dağıtımları onarımdan sonra yapılmıştır [7]. Yapının bilinen ilk sahibi Rum asıllı olup Beraklis adında bölgenin ileri gelenlerinden bilinen kuyumculuk ve tütün tüccarlığı yapan zengin biridir. Rumların Alaçam'ı terk etmesiyle birlikte yapının yeni sahibinin Hacı İbrahim zade Efendi olduğunu öğreniyoruz. Bunun için yapılan araştırmada Çeşme Mahallesi muhtarı berber Akın Aksoy'un, anlatımına başvurulmuştur. Hacı İbrahimzade Efendi'nin vefatıyla yapının mülkiyetinin varis Ömer Kitaplı'ya kaldığı ve daha sonraları Ömer Kitaplı'nın vefatıyla ailenin son varisleri olan üç kardeş Aydın, Noyan ve Baran Kitaplı isimli şahıslara geçtiğini ve bugün yapının bu şahıslar tarafından Fikret Arlı isimli şahsa satıldığı öğrenilmiştir. Bu bilgiye konağın son varisi Aydın Kitaplı'nın anlatımından ulaşılmıştır.

Aydın Kitaplı'nın anlatımlarından, yapının 1951 yılına kadar konut olarak kullanıldığını, hatta çocukluluğunun bu yapıda geçtiğini 1951 yılından sonra yaklaşık 10 yıl süreyle Alaçam Ortaokulu adıyla okul olarak kullanıldığını ve 1960'dan sonra yapının tekrar konut olarak kendileri ve kardeşi Noyan Kitaplı tarafından 1990 yılına

kadar kullanıldığını öğrenmekteyiz. O tarihten sonra kardeşlerden birinin Samsun'a ve bir diğerrinin Ankara'ya taşınmasıyla yapı 1996 yılına kadar boş kalmıştır. Daha sonraları son varislerin yapıyı Fikret Arlı'ya satmasıyla yapının mülkiyeti değişmiştir. Yapının içinde bulunduğı arsanın bir bölümü halen Kitaplı ailesine aittir. Yapı halen boş olup, bodrum ve zemin katları define aramak için tahrip edilmiştir. Alaçam Tapu Kadastro Müdürlüğünde ve Nüfus Müdürlüğündeki kaynaklarda bu konuda herhangi bir transkripsiyon çalışması olmamasından dolayı evin asıl sahibinin ismini burada veremiyoruz.

4. ÇEŞME MAHALLESİ VE KİTAPLI KONAĞI MEVCUT DURUMUNUN TESPİTİ

4.1. Grafik ve Sayısal Belgeleme

4.1.1. Grafik ve sayısal belgeleme yöntemi

Kitaplı Konağı'nın rölöve ve sayısal belgeleme işlemleri ilk olarak Nisan 2005 tarihinde 3 kişilik bir teknik grupla iç ölçümleri yapılarak başlamıştır. İlk olarak plan rölövesi alınmıştır. Öncelikle kat planı krokisi çizilip, mekânlar numaralandırılmıştır. İç bölümün ölçümünde şerit metre, dijital metre, ip, su terazisi, eskiz kağıdı, renkli kalem ve dijital fotoğraf makinesi ve kamera kullanılmıştır. Yatay düzlem belirlendikten sonra ölçülecek her nokta farklı iki noktaya bağlanarak “üçgen metodu” yöntemiyle mekânların tespiti yapılmıştır. İlk olarak zemin kattan başlanılan ölçüm işi daha sonra birinci kat ve bodrum katla devam etmiştir. Duvarların, kapı ve pencere boşluk ölçüleri bu aşamada alınmıştır.

Bir sonraki aşamada kesit, cephe ve detay ölçümlerine geçilmiştir. Yapının cephe ve düşey kot belgelemesinde fotogrametrik yöntem kullanılmıştır. Arsa sınırları ve arsa içerisindeki detaylar, binanın arsadaki konumu, arazide sabitlenmiş olan noktalara kurulan Topcon GTS 211D marka elektronik uzaklık ölçer alet yardımıyla ölçülmüş ve sayısallaştırılmıştır. Bu aşamadan sonra “Kodak DX450” marka dijital fotoğraf makinesi ile “5.0 megapiksel” boyutunda cephe fotoğrafları çekilerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Elde edilen veriler fotogrametrik analiz programı yardımıyla sayısallaştırılmıştır.

Rölöve çizimlerine başlanılan Nisan 2005 tarihinden sonra Eylül 2005 tarihine kadar birçok defa belgeleme yöntemi için mesai harcanmıştır. Daha sonra plan cephe ve kesit çizimleri AUTO CAD ortamına aktarılmıştır. En son aşamada iç mekan ve dış mekan ölçümleri birleştirilerek yapının istenilen ölçeklerde çizimleri gerçekleştirilmiştir. Rölöve çizimleri tamamı santimetre (cm) olarak tamamlanmıştır.

4.1.2. Rölöve çizimleri

Bu alt başlık altında yapının sayısal verileri değerlendirilerek bugünkü durumunu gösteren bilgisayar ortamında yapılmış vektörel çizimler yer almaktadır. Vaziyet planı, üç adet kat planı, üç adet tavan ve döşeme kat planı, iki adet kesit, dört adet görünüş ve detaylardan oluşmaktadır (EK-4’de Şekil 4.1- Şekil 4.37).

4.2. Yapının Tanımsal Analizi

4.2.1. Yöntem

Bu bölümde yapının mevcut durumuna ilişkin, genel tanımlama, dış tanımlama ve iç tanımlamalar yer almaktadır.

Genel tanımlama da; yapının konumu, çevre ve yollar ile olan bağlantısı, yapım tekniği ve kullanılan yapı malzemeleri hakkındaki bilgilere yer verilmiştir.

Dış tanımlama da; yapının sırayla batı (giriş) cephesi, güney, doğu ve kuzey cephesi, çizimlerinin de yer aldığı bir tablo verilmiştir.

Bu tanımlamada cephelerin sahip olduğu elemanların boyut, malzeme ve durumları tablolarda ayrıntılı bir şekilde belirtilmiştir (EK-4’de Çizelge 4.1- Çizelge 4.4).

İç tanımlama da; sırasıyla bodrum, zemin ve birinci kat planları ile bu planlarda yer alan mekanlar, bu mekanların yapı elemanları boyut, malzeme ve durumları ayrıntılı bir şekilde yer almaktadır.

Mekanlar ile ilgili tanımlama tablosunda ise mekanlara mahal numaraları verilmiş ve bu mekanlardaki duvarlar saat ibresinin hareketine ters yönde numaralandırılmıştır (DV1, DV2 gibi). Ayrıca duvarlar üzerinde yer alan kapı, pencere, dolap, sedir ve ocak gibi yapı elemanlarının boyutları, malzemeleri ve malzeme durumları ve de duvarların

uzunluk, kalınlık, yükseklik ölçüleri ile bunların malzemeleri ve durumları tablolarında yer almaktadır (EK-4’de Çizelge 4.5- Çizelge 4.39).

4.2.2. Genel tanımlama

Kitaplı Konağı Alaçam’ın sahip olduğu önemli kültür varlıklarından biridir. Yapı Çeşme Mahallesi Eski Şube Sokak ile Cumhuriyet Caddesinin kesiştiği köşe parselde konumlanmıştır (EK-4’de Resim 4.1).

Yapının kuzey cephesi Eski Şube sokağı, güney cephesi çıkmaz sokağı bakarken doğu cephesi komşu parseldeki aynı dönem ve üslupta yapılan eski yapıya, batı cephesi ise Cumhuriyet caddesine açılı bir şekilde yönelmiştir (EK-4’de Resim 4.2).

Yapı kuzey cephesinden bakıldığında bodrum üzeri zemin ve birinci kat, güney cephesinde kot farkından dolayı zemin üzeri bir kat olarak algılanmaktadır. Doğu ve batı cephelerinde bodrum kat cephesinin bir kısmı toprak altında kalmıştır.

Yapı bodrum, zemin ve birinci kattan oluşmaktadır. Bodrum kat 226,25 m², zemin kat 323 m² ve birinci kat ise balkonlarla birlikte 342 m²’dir. Yapının bodrum ve zemin kattaki dış duvarları yığma sistemde kaba yonu taş duvar, birinci kat duvarları karkas sistemde ahşap çatki arası tuğla dolgu duvar olarak inşa edilmiştir. Bodrum katın iç duvarları yığma taş ve tuğla duvar, zemin ve birinci katın iç duvarları ahşap çatki arası tuğla dolgu ve bağdadi duvar sisteminde inşa edilmiştir.

4.2.3. Dış tanımlama

Bu kısımda konağın sırayla batı (giriş) cephesi, güney, doğu ve kuzey cephesi ve cephelerde yer alan elemanların boyut, malzeme ve mevcut durumları ele alınmıştır (EK-4’de Çizelge 4.1- Çizelge 4.4).

Batı cephesi

Yapının ana giriş cephesidir ve Cumhuriyet caddesine yönelmiştir. Arsa eğimine dik konumlanmış olup cephesinin bir kısmı kot farkından dolayı toprak altında kalmıştır. Cephe uzunluğu 19.30 m dir. Cephe genel olarak simetrik bir görünüm arz eder. Yalnızca cephenin kuzey yönündeki bodrum kat hizasında yer alan bir pencere ve kapı bu simetrik cephe düzenini bozmaktadır (EK-4’de Resim 4.3).

Bodrum kata giriş cephesinin kuzey yönünde yer alan metal kapıdan sağlanmaktadır. Cephenin kuzey yönünde bir bölümü kapatılarak küçültülmüş bir pencere yer almaktadır. Pencere kenarları belirgin taş söveli olup yer yer mavi boyalıdır (EK-4’de Resim 4.4).

Cephenin orta bölümünde bezeme bakımından zengin metal ana giriş kapısı yer alır. Kapının etrafında renkli taş söve ve lento olup, taşlarda dökülmeler görülmektedir. Metal kapı zamanla paslanmış, kapı üzerindeki motiflerin bir kısmı yok olmuştur. Kapının iki yanında küçük düşey menteşeli tek kanatlı pencereler yer almaktadır. Kapının üstünde merdiven sahanlığına açılan üç tane giyotin pencere bulunmaktadır. Zemin kat hizasında yer alan oda pencereleri düşey menteşeli çift kanatlı ahşap pencerelerdir. Pencerelerin kenarlarında taştan söve ve lentolar bulunmaktadır. Bu taş elemanların üzeri mavi boyalıdır. Ancak boyalarda zamanla renk değişimi meydana gelmiştir.

Cephenin orta bölümünde birinci kat hizasında balkon mevcuttur. Balkon betonarme sütunlar üzerine oturmaktadır. Balkonun üzeri ahşap alınlıklı, alaturka kiremit çatı ile örtülmektedir. Balkon korkulukları demir parmaklıklıdır. Korkuluklarda paslanma gözlenmektedir. Balkonun arkasında yer alan duvarda balkona açılan ahşap kapı ve kapının iki yanında kemerli giyotin pencere yer almaktadır (EK-4’de Resim 4.5).

Birinci kat hizasında yer alan oda pencereleri zemin ve bodrum katta yer alan oda pencereleri gibidir. Pencere önlerinde yatay demir parmaklıklar vardır. Pencerelerin

etrafında ahşap silme vardır. Ahşap silmelerin bir kısmı başlıklıken başlıkların bir bölümü yok olmuştur. Duvar yüzeyindeki sıvalar yer yer dökülmüş, taşıyıcı sistem rahatlıkla görülmektedir. Cephedeki çoğu pencerenin ahşap doğramalarında bozulmalar, eğilmeler ve pencerelerin camlarında yok olma ve kırılmalar, pencere kanatlarında kayıplar görülmektedir. Pencere önlerindeki demir parmaklıklar zamanla hava koşulları nedeniyle paslanmaya yüz tutmuştur.

Güney cephesi

Güney cephesi yapının çıkmaz sokağa bakan cephesidir. Arsa eğimine paralel konumlanmıştır. Cephe simetri ve sadelik hâkimdir. Cephe uzunluğu 16.30 m'dir (EK-4'de Resim 4.6).

Cephenin orta bölümünde demir giriş kapısı yer almaktadır. Kapının çevresinde taş söve ve lento yer almaktadır. Kapının üzerindeki motiflerin çoğu yok olmuş ve demir kapı zamanla paslanmıştır. Kapının sağ ve solunda birer pencere, üstünde bir tane olmak üzere çevresinde toplam üç pencere vardır. Cephenin zemin kat hizasında yer alan oda pencereleri cephenin sağ ve solunda olmak üzere ikişer tanedir. Bu pencereler düşey menteşeli çift kanatlı ahşap pencerelerdir. Pencerelerin çevresinde mavi boyalı taş söve ve lentolar yer almaktadır.

Cephenin birinci kat hizasında yer alan orta bölümünde üç tane kemerli ahşap çift kanatlı pencere yer almaktadır. Cephenin sağ ve solunda ikişer tane düşey menteşeli çift kanatlı oda penceresi bulunmaktadır. Pencerelerin etrafında üstü başlıklı ahşap silmeler yer almaktadır. Ahşap doğramalarda böceklenme görülmektedir.

Cephedeki pencerelerin büyük bir kısmındaki ahşap doğramalarda bozulma, pencere camlarında kırıklar yer almaktadır. Pencere kanatlarında kayıplar görülmektedir. Pencere önlerindeki demir parmaklıklarda paslanma meydana gelmiştir. Sıvada yer yer dökülme vardır.

Doğu cephesi

Yapının komşu parseli bakan cephesidir. Arsa eğimine dik konumlanmıştır. Cephe uzunluğu 18.87 m'dir. Cephenin bodrum kat hizasında yer alan kuzey yönünde bir tane kareye yakın dikdörtgen formda ahşap pencere yer almaktadır (EK-4'de Resim 4.7).

Cephenin orta kısmı (planda ıslak hacimlerin olduğu bölüm) 1.80 m kadar öne çıkıntı yapmıştır. Öne çıkıntı yapan duvarda iki tane düşey menteşeli tek kanatlı ahşap pencere yer almaktadır. Cephede zemin kat hizasının sağ ve sol yanında ikişer tane çift kanatlı ahşap pencere bulunmaktadır.

Cephenin birinci kat hizasında yer alan orta bölümünde dört tane ahşap pencere yer almaktadır. Duvar yüzeyindeki sıvada dökülmeler görülmektedir. Kat cephesinin iki yanında üçer tane çift kanatlı ahşap pencere mevcuttur. Zemin kat cephesindeki gibi simetri hakimdir. Çift kanatlı pencereler, düşey menteşeli kanatlı pencerelerdir.

Genel olarak doğu cephesinde yer alan pencerelerin ahşap doğramalarında diğer cephelerde olduğu gibi bozulmalar, eğilmeler ve pencerelerin camlarında yok olma ve kırılmalar, pencere kanatlarında kayıplar görülmektedir. Pencere önlerindeki demir parmaklıklar zamanla hava koşulları nedeniyle paslanmaya yüz tutmuştur.

Kuzey cephesi

Yapının Eski Şube sokağına yönelen cephesidir. Yapının batı (ana giriş) cephesinden sonraki en görkemli cephesidir. Arazi eğimine paralel konumlanmıştır. Cephe uzunluğu 16.40 m'dir. Cephede bodrum kat hizasında yer alan batı yönünde iki tane çift kanatlı ahşap pencere ortasında ise bir tane çift kanatlı ahşap ve bir tane de çok küçük tek kanatlı ahşap pencere mevcuttur. Cephenin bodrum kat hizasında yer alan doğu yönünde ise bir tane çift kanatlı ahşap pencere yer almaktadır (EK-4'de Resim 4.8).

Cephenin zemin kat hizasında kenarlarda ve ortasında üçer tane olmak üzere toplam dokuz tane oda penceresi yer almaktadır. Pencerelelerin çevrelerinde diğler bodrum ve zemin kat cephelerinde yer alan pencerelelerin etrafında olduğu gibi mavi boyalı taş söveler ve lentolar bulunmaktadır. Bu elemanlardaki mavi boyalarda renk değışimi görölmektedir.

Cephede birinci kat hizasının orta bölümünde ahşap sütun ve payandalarla desteklenen balkon yer almaktadır. Balkonu çevreleyen korkuluklarda paslanma görölmektedir. Balkonun arkasındaki duvarın ortasında balkona açılan sarı boyalı kapı ve kapının iki yanında kemerli giyotin ahşap pencere yer almaktadır (EK-4’de Resim 4.9).

Cephenin yine birinci kat hizasındaki sağ ve sol bölümünde üçer tane oda penceresi yer almaktadır. Pencerelelerin etrafındaki ahşap silmelerde bozulmalar görölmektedir.

Cephenin genelinde yer alan pencerelelerin ahşap doğramalarının çoğunda bozulmalar, pencerelelerin camlarında kırılma ve beraberinde kanatlarda kayıplar ve ahşapta böceklenmeler görölmektedir. Pencere önündeki parmaklıklarda da diğler cephelerde olduğu gibi hava koşullarından dolayı paslanma meydana gelmiştir.

Yapı dış tanımlama tabloları

Yapının dış tanımlamaları, tablolar yardımıyla detaylı olarak anlatılmıştır (EK-4’de Çizelge 4.1- Çizelge 4.4). Tabloların hazırlanmasında, Doç. Dr. Gediz Uruk’ın yürütücülüğünü üstlendiğı “Tarihi Yapı Çözümleme” ders notlarından yararlanılmıştır.

4.2.4. İç tanımlama

Bu çalışmada sırasıyla bodrum, zemin ve birinci kat planları ve bu planlarda yer alan mekanlar ve bu mekanlardaki yapı elemanları (kapı, pencere, dolap, ocak gibi),

tablolarla birlikte ayrıntılı bir şekilde ele alınarak mevcut durumları hakkında bilgiler verilmiştir (EK-4'de Çizelge 4.5- Çizelge 4.39).

Yapı üç kattan oluşmaktadır. Yapının bodrum katına giriş doğrudan bahçe içerisinden sağlandığı gibi yapı içinden de bağlantı vardır. Kot farkından dolayı diğer katlara göre bodrum kattaki kullanım alanı daha azdır.

Bodrum katta kuzeybatı ve kuzeydoğu yönünde konumlanan 2 tane oda yer almaktadır. Ayrıca bodrum katta B04 ve B05 nolu mekanlar dikdörtgen formda olup B01(Giriş), B06 ve B07 nolu mekanlar geometrik bir forma sahip olmayan mekanlardır. Bodrum kattaki B01 nolu mekanın döşemesi taş kaplama olup, diğer mekanların döşemesi kazılmış topraktır (EK-4'de Resim 4.18).

Yapıya batı cephesindeki giriş kapısından girildiğinde bodrum kat ile zemin kat arasındaki ara kota, güney cephesinden girildiğinde ise doğrudan zemin kata ulaşılır. Bu durum arazideki kot farkından kaynaklanmaktadır. Yapının zemin ve birinci katı kullanım gereği yakın tarihte ikiye bölünmüştür.

Yapıda düşey sirkülasyonu sağlayan iki merdiven yer almaktadır. Merdivenler ahşap olup, biri çift kollu diğeri dönen merdivendir.

Dönen merdiven üzerinden Z14 nolu mekâna geçiş sağlanmaktadır. Z14 nolu mekan çift kollu merdivenin sahanlığıyla aynı kottadır.

Köşelerde yer alan odalar, ara odalara göre daha büyük ve daha gösterişlidir. Islak hacimler yapı içerisinde konumlanmış olup helaların önlerinde servis holleri yer almaktadır.

Yapı iç tanımlama tabloları

Yapının iç tanımlamaları, tablolar yardımıyla detaylı olarak anlatılmıştır (EK-4’de Çizelge 4.5-Çizelge 4.39). Tabloların hazırlanmasında, Doç. Dr. Gediz Urak’ın yürütücülüğünü üstlendiği “Tarihi Yapı Çözümleme” ders notlarından yararlanılmıştır.

4.2.5. Taşıyıcı elemanlar

Düşey taşıyıcılar

Duvarlar, sütunlar ve dikmeler yapıda kullanılan düşey taşıyıcı elemanlardır.

Duvarlar: Düşey taşıyıcılardan duvarları yapım sistemine göre yığma ve karkas olarak iki grupta inceleyebiliriz. Yapıda yığma sistemde kaba yonu taş duvar ve tuğla duvar (bodrum ve zemin kattın bir bölümünde), karkas sistemde ahşap çatki arası tuğla dolgu ve bağdadi duvarlar yer almaktadır.

Taş duvarların kalınlıkları yaklaşık olarak 60-70 cm, tuğla duvarların kalınlığı 20-50 cm aralığında değişmektedir.

Bağdadi duvarların bazı yerlerde bölücü duvar olarak kullanıldığı görülmektedir. Duvar kalınlıkları ortalama 18-20 cm ölçülerindedir.

Sütunlar ve dikmeler: Yapıda kullanılan diğer düşey taşıyıcıları ahşap dikme ve sütunlar olarak iki grupta inceleyebiliriz. Ahşap dikmeler balkonun ahşap döşemelerini, sütunlar ise betonarmeden yapılmış olup batı cephesinde yer alan balkonun volta döşemesini taşımaktadır (EK-4’de Resim 4.5, Resim 4.9).

Yatay taşıyıcılar

Yatay taşıyıcı olarak yapıda ahşap kirişleme, volta döşeme ve taş lento kullanılmıştır.

Ahşap kirişleme: Bu sistem yapıda yer alan hemen hemen bütün döşemelerde görülmektedir. Sistem olarak kaplama ile birlikte yaklaşık 36 cm kesit kalınlığına sahiptir. Kiriş aralıkları 40-50 cm, kalınlıkları 10-15 cm aralığında değişmektedir (EK-4’de Resim 4.21).

Volta döşeme: Yapıda B05 nolu mekânın tavan ve batı cephesinin balkon döşemesinde kullanılmıştır (EK-4’de Resim 4.5, Resim 4.22).

Taş lento: Zemin ve bodrum kattaki taş duvarlar üzerinde açılan pencere ve kapı açıklıklarını geçmek için kullanılmıştır. Lento boyutlarında kapı ve pencere büyüklüklerine bağlı olarak farklılıklar görülmektedir.

4.2.6. Plan elemanları

Dış mekanlar

Bahçe: Yapı geniş bir bahçe içinde yer almakta olup yapıya bahçeden girilmektedir. Sokaktan bahçeye geçiş yapının kuzeyinde yer alan Eski Şube Sokak üzerindeki metal kapıdan sağlanmaktadır. Bahçe içinde çeşme, havuz, müştemilat ve 18 tane farklı türde ağaç bulunmaktadır. Bahçenin etrafı ahşap çit, tel örgü ve briket duvarla çevrelenmektedir.

Yaşama mekanları

Odalar: Odaların kareye yakın dikdörtgen ve bir köşesi pahlı dikdörtgen formda biçimlenmiştir. Odaların çoğunda dolap, ocak, sedir gibi sabit elemanlar yer almaktadır. Odaların döşemeleri ahşap kaplamadır.

Z02, Z04, Z12, 102, 104, 110 ve 112 nolu odalar planda üzerinde köşelerde konumlanan odalardır. 102 nolu oda diğer odalardan tavan süslemelerindeki özenli ahşap işçiliği açısından ayrılmaktadır. Z03 nolu oda Z02 ve Z04 nolu odaların arasında konumlanan diğer odalarla aynı büyüklükte bir odadır. Z05 ve 105 nolu odalar diğer odaların yaklaşık yarısı büyüklüğündeki odalardır. Bu odalar plan içerisinde bir oda ve ıslak hacim arasında konumlanmıştır. Bu odalarda tek pencere ve pencere etrafında raflar yer alırken dolap, ocak ve sedir gibi elemanlar yoktur.

Sofa: Z01 ve Z13 nolu mekanlar sofanın bölünmesiyle oluşmuş mekanlardır. Her iki mekan içinde birinci kata çıkan merdiven yer alır. Döşeme ve tavanı ahşaptır. Birinci katın tavanı, zemin kata göre çok daha görkemlidir. Merdivenin bulunduğu bölümün tavanında tekne tavan kullanılmıştır. 101 nolu mekan içinde lavabo yer almaktadır.

Servis mekanları

Mutfak: Z10 nolu mekan mutfak olarak kullanılmıştır. Bir köşesi pahlı kareye yakın dikdörtgen bir mekandır. Mekan içinde ocak, dolap, raf ve taş lavabo bulunmaktadır. Mekanın döşemesi kaldırılmıştır.

Hela: Z06, Z08, 106 ve 108 nolu mekanlar hela olarak kullanılmaktadır. Z08, 106 ve 108 nolu mekanlar kare formda olup içinde taştan oyularak yapılmış özgün hela taşı yer alır. Hela taşlarının etrafında yerden 50 cm yüksekliğinde ve 25 cm kalınlığında duvar olup içinde toprak tepsi bulunur. Z06 nolu mekanın formu dikdörtgene yakın olup hela içindeki donatılar diğer helalardan farklıdır. Hela taşı olarak günümüz hela taşı kullanılmıştır.

Servis holü: Sofa ile ıslak hacimlerin arasında yer alan geçiş mekanıdır. Z07, Z09, 107 ve 109 nolu mekanlar servis mekanı olarak kullanılmıştır. Z07 nolu mekan kareye yakın formdadır. Diğer servis mekanları dikdörtgene yakın şekilde biçimlenmiştir. 107 nolu mekan içinde çatı arasına çıkış merdiveni yer alırken 109 nolu mekanda lavabo yer almaktadır. Lavabo oldukça sağlıklıdır.

4.2.7. Mimari elemanlar

Kapılar

Yapıdaki kapılar iç ve dış kapı olarak 2 grupta incelenmektedir. Dış kapılar, yapının dış kapıları iki tane giriş kapısı ve bir tane servis kapısı olmak üzere üç tanedir. Giriş kapılarından ön cephenin orta bölümünde yer alan demir kapı yapının en gösterişli kapısıdır. Kapı çift kanatlı, oldukça sağlam ve boyut olarak diğer kapılardan büyüktür. Demir kapı üzerinde bitkisel motifler yer almaktadır. Kapının etrafında renkli taş söveler, lento ve iki yanında sütunu anımsatan çıkıntılar ve üzerinde bitkisel motifli taş bezemeler yer almaktadır. Yapının güney cephesinde yer alan ikinci giriş kapısı ön cephede yer alan kapıya göre daha küçük süs ve bezeme bakımından daha sadedir. Süslemelerde dövme demir işçiliği kullanılmıştır. Kapı demir çift kanatlı olup etrafında renkli taş söveler ve lento yer almaktadır.

Dış kapıların üçüncüsü olan servis kapısı ise tek kanatlı demir kapı olup diğer kapılara göre oldukça küçük ve sadedir. Kapı kanatları alt ve üst kısımlarda yer alan dairesel kesitli metal parçaların duvarda yer alan boşluk içinde hareket etmesiyle açılıp kapanmaktadır.

İç kapılar, açılış şekline göre tek ve çift kanatlı ahşap kapılar olarak gruplanmaktadır. Aynalı kapı olup oldukça sadedir. Zemin ve birinci katta yer alan kapı pervazlarının üstünde başlıklar yer almaktadır. Zemin katta yer alan kapı pervazlarındaki başlıklar üçgen formda, birinci kattakilerin ise daha süslü eğrisel formda olduğu görülmektedir. Balkona açılan üst kısmı kemerli kapılarda kemer aynası mavi, yeşil ve kırmızı renklerde boyalı camlar kullanılmıştır.

Kapı tablosunda, kapılar bodrum kattan başlayarak zemin ve birinci kat sırasıyla saat ibresinin hareketi yönünde numaralandırılmıştır. Kapılar K.1, K.2, K.2.1... şeklinde numaralandırılmıştır (EK-4'de Çizelge 4.40).

Pencereler

Pencereler ahşap doğramalıdır. Pencereleri formlarına göre kemerli ve dikdörtgen formda, açılış şekillerine göre düşey sürme kanat (giyotin), düşey menteşeli kanat, karma kanat (giyotin ve düşey menteşeli kanat) ve sabit camlı açılmayan pencereler olarak gruplandırabiliriz. Yapıda farklı boyutlarda pencere kullanılmıştır. Bodrum ve zemin kat pencerelerinin etrafında mavi boyalı taş söve ve lentolar yer almaktadır (EK-4’de Resim 4.7). Bodrum ve zemin kat gibi kalın duvarlarda pencereler çoğunlukla dış yüzeye yakın düzenlenmiştir. Böylece pencerelerin iç yüzünde bir kullanım alanı elde edilmiştir. Aynı zamanda bu kısmı odanın daha iyi ışık alması amacıyla içeriye doğru genişletilmiştir. Birinci katta yer alan pencerelerde ahşap pervazlar yer almaktadır. Kemerli pencerelerin pervazları daha sade olup dikdörtgen formdaki pencerelerin pervazlarının üst kısımlarında süslemeli başlıklar kullanılmıştır (EK-4’de Resim 4.7). Birinci katta duvarlarında pencereler duvarların iç yüzeylerine takılmıştır. Böyle bir düzenlemeyle pencere kanatlarının tam bir dönüş yapması ve odanın içinde yer kaplaması sağlanmıştır.

Bodrum ve zemin kat pencerelerinin önlerinde geçmeli demir parmaklıklar, birinci katta ise yatay düz sıralı demir parmaklıklar yer almaktadır. Pencere boyutlarına göre parmaklıklardaki demir sayılarında değişiklik görülür. 103, 111 ve 114 nolu mekanın pencereleri kemerli olup açıklıkları diğer dikdörtgen formlu pencerelere göre daha büyüktür. Oda pencereleri ahşap çift kanatlı pencerelerdir. Merdiven sahanlığına açılan pencere kareye yakın dikdörtgen formda, giyotin penceredir. Z06, Z09, 107 ve 109 nolu mekanlarda daha çok mekanı aydınlatma amacıyla kullanılan sabit camlı, açılmayan pencereler vardır. Bu pencereler sabit olup açılan kanat bulunmamaktadır. Pencerelerde metal halka ve kancadan oluşan ve plaka şeklinde metal menteşe olmak üzere iki tip menteşe kullanılmıştır.

Pencere tablosunda, pencereler bodrum kattan başlayarak zemin kat ve birinci kat sırasıyla saat ibresinin hareketi yönünde numaralandırılmıştır. Pencereler P.1, P.2, P.2.1... şeklinde numaralandırılmıştır.

Pencere kapakları

Konağın bodrum ve zemin katlarındaki büyük boyutlu pencerelerde güvenlik amacıyla kullanılmıştır. Kapaklar demir çift kanatlı olup bordo, siyah ve gri renklerde boyanmıştır. Kapaklar duvar kalınlığı içine açılmaktadır. Kapaklar demir kapılardaki gibi açılıp kapanmaktadır.

Camekanlar

Z11 ile Z13 nolu mekanı, 101 ile 103 nolu mekanı, 111 ile 113 nolu mekanı, 113 ile 114 nolu mekanı bölmek için ahşap doğramalı camekan kullanılmıştır. Ahşap doğramaların bir bölümü bej yağlı boya ile boyanmıştır. Kanatlarda günümüzde yaygın olarak kullanılan menteşeler yer almaktadır.

Dolaplar

B02, Z03, Z04, Z10, Z12, 104 ve 112 nolu mekanlarda dolap tek bir iç duvarda yer alırken; Z02, 102 ve 110 nolu mekanlarda her iki iç duvarda yer almaktadır. Dolaplar iki grupta incelenmiştir:

- 1. Grup: Tamamen dolap bölümlerinden oluşanlar,
- 2. Grup: Orta bölümlerinde kapı, aynalık, lambalık, ocak ve üzerinde oymalı davlumbaz gibi elemanlardan oluşanlar

Dolaplarda yer yer oymalı nişler bulunmaktadır. Bazı dolapların bir kenarı pahlıdır. Genelde pahlı bölüm mekana giriş kapısına yakın olan kenardır. Dolaplar çift ve tek kapaklı olup oldukça sadedir. Dolaplar yalnızca yüklük olarak kullanılmakta olup çoğunun içinde raf yer almaktadır. Dolaplarda gusülhane yoktur. Dolap derinlikleri yaklaşık 45 ile 120 cm aralığında değişmektedir. Kapaklarda halka ve kanca şeklinde geçmeli menteşeler kullanılmıştır.

Dolap tablosunda dolaplar bodrum kattan başlayarak zemin ve birinci katta yer alan her mekan içinde saat ibresinin hareketi yönünde numaralandırılmıştır. Dolaplar Do1, Do2 şeklinde numaralandırılmıştır (EK-4’de Çizelge 4.42).

Merdivenler

Yapının ana giriş kapısının önünde ve arkasında taş merdivenler, yapının içinde ise Z01 ve Z13 nolu mekânlarda ahşap merdivenler yer almaktadır. Z01 nolu mekan içinde yer alan merdiven iki kolu olup basamak genişlikleri ortalama 30-34 cm aralığında, kol genişliği ise 100-110 cm aralığında değişmektedir.

Z13 nolu mekanda yer alan merdiven döner merdiven olup kol genişliği ise 85-135 cm aralığında değişmektedir. Basamaklarda ortalama 1-2 cm genişliğinde adımlıklar yer almaktadır. Merdiven korkuluklarında torna işi süslemeler kullanılmıştır.

Sekiler

Odalarda dış cepheye bakan duvar önlerinde ahşap sekiler yer almaktadır. 104, 111 ve 112 nolu mekanlar da sekiler yer almaktadır. Sekilerin yerden yüksekliği ortalama 45 cm, genişlikleri ise 80-85 cm aralığında değişmektedir. Z12 nolu odada sekilerin bir bölümü kesilmiştir.

Silmeler

Yapıda saçak altında, kat aralarında, köşelerde oldukça sade ahşap silmeler tüm cephe boyunca devam etmektedir. Ortalama 18 cm genişliğindedir.

Ocak

Z10 (mutfak) nolu mekanda pişirmeye yönelik büyük bir ocak, dolaplı odaların çoğunda dolapların orta bölümünde ısınma amacıyla birer ocak yer almaktadır.

Ocakların derinlikleri 40-80 cm aralığında değişmektedir. Malzeme olarak kesme taş kullanılmıştır. B02, Z02, Z04, Z12, 101, 110 ve 112 nolu mekanlarda ocak bulunmaktadır.

Tavanlar

Kitaplı Konağı'nda bodrum kat ve servis mekanlarının tavanları sade olup oda ve sofaların tavanları oldukça gösterişlidir. Tavanlarda sepet, çiçek ve ok motifleri yer alır. Merdivenin bulunduğu hacmin tavanında tekne tavan kullanılmıştır. Sofanın tavanı kademeli olup oldukça özenlidir.

4.2.8. Fiziksel durum

Yöntem

Yapının fiziksel durumu;

—Değişim Analizi

—Malzeme sorunları

Olmak üzere 2 ana başlık altında incelenmiş ve paftalar üzerine işlenmiştir. Değişim analizinde yer alan elemanların aynı zamanda malzeme sorunlarının olduğu tespit edilmiştir. Değişim analizi restitüsyon projesine yönelik bir ön çalışmadır. Buna karşılık malzeme sorunları paftası restorasyondaki sağlamlaştırma uygulamalarına yönelik bir ön çalışma niteliğindedir. Bundan dolayı analizler ayrı ayrı paftalarda değerlendirilmiştir.

Değişim analizi

Değişim analizinde; özgün olarak günümüze kadar ulaşan elemanlar, insan eliyle yapılan müdahaleler ve doğa etkisiyle oluşan değişimler olarak değerlendirilmiştir. Özgün olarak günümüze ulaşan elemanlar; özgün elemanlar, insan eliyle yapılan

müdahaleler; eklenen, kaldırılan ve değişime uğrayan elemanlar, doğa etkisiyle oluşan değişimler; yok olan elemanlar olarak ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

Özgün elemanlar: Yapının ilk yapıldığı dönemde var olan elemanlardır.

Eklenen elemanlar: Yapıya sonradan ilave edilmiş olan yapı elemanlarını kapsamaktadır. B01 mekanının D2 ve D3 nolu bağdadi duvarları, B04 mekanın D2 nolu tuğla duvarı bu türden yapıya sonradan eklenen elemanlardır (EK-4’de Resim 4.11, Resim 4.27). Aynı şekilde Z01 mekanın D2 ve D3 bağdadi duvarları, 101 mekanın D1 ve D2 bağdadi duvarları, zemin ve birinci katta yer alan ahşap camekanlar yapıya sonradan eklenmiş elemanlardır.

Kaldırılan elemanlar: Yapıda yer alan yapı elemanlarının bilinçli bir şekilde insan eliyle kaldırılmasıdır. Bodrum kattaki yer döşemelerinin tamamı, B01, B02,B03 ve B07 nolu mekanların kapıları kaldırılmıştır (EK-4’de Resim 4.24). Zemin katta Z10 nolu mekanın yer döşemesi, Z02, Z03, Z04, Z10 ve Z12 nolu mekanlardaki sedirler, Z03, Z05 ve Z07 nolu mekanların kapıları kaldırılmıştır (EK-4’de Şekil 4.45). Aynı şekilde birinci katta 102, 103 ve 110 nolu mekanlarda yer alan sedirler, 105,110 ve 112 nolu mekanlardaki kapılar kaldırılmıştır (EK-4’de Şekil 4.46).

Değişime uğrayan elemanlar: Yapıda özgünde var olup daha sonraki dönemlerde değiştirilen elemanlardır. B04 nolu mekanın D3 duvarı, B05 nolu mekanın tavan döşemesi ve bodrum katta yer alan taş merdiven değişime uğrayan elemanlardır (EK-4’de Resim 4.10, Resim 4.31). Zemin katta yer alan ahşap merdivenler, 114 nolu mekanın zemin kaplamasının bir bölümü ve batı cephesinde yer alan balkonun döşemesi değişime uğrayan elemanlardandır (EK-4’de Resim 4.5).

Yok olan elemanlar: Yapının özgün halinde olup da bugün için doğa koşulları etkisiyle yerinde olmayan elemanlardır. Bahçenin güneyindeki taş platformun üzerindeki köşk (çardak) bugün için yok olan elemanlardandır.

Malzeme sorunları

İnsan etkisiyle oluşan sorunlar; sıva ve boya yapılması, kasıtlı tahribat, doğanın etkisiyle oluşan sorunlar; ahşapta böceklenme, çürüme, nem ve küf oluşumu, taş-tuğla-kiremitlerde kayıp, sıvada çatlama, dökülme, süslemelerde motif kaybı, metal elemanlarda korozyon, camda kırılma, renk değişimi ve strüktürel elemanlarda dayanım kaybı başlıkları altında incelenmiştir (EK-4’de Şekil 4.56- Şekil 4.68).

Sıva ve boya müdahaleleri: Ahşap çatkı arası dolgu duvarlarda ve bağdadi duvarların yüzeylerindeki sıva ve boyalarda, kapı, pencere, dolap, tavan, silme ve korkuluklarında kullanılan özgün olmayan boyalara ilişkin bir analizdir. Bu tür sıva ve boyalar genellikle elemana zamanla zarar vermektedir. Ahşap doğramalarda kullanılan ahşabın su dengesini bozan boyalar ise zamanla ahşaba zarar vererek ömrünü kısaltmaktadır.

Kasıtlı tahribatlar: Define bulmak amacıyla yapının çeşitli bölümlerine bilinçli olarak verilen zararlardır. Bodrum kat döşemesinin tamamı, diğer kat döşemelerinin bir kısmı, sedirler, ahşap çatkı arasındaki duvar dolgularının bir bölümü, dolap bu şekilde tahrip edilmiştir.

Ahşapta böceklenme: Yapı içerisinde yer alan pencere, kapı, merdiven, tavan ve yer döşemelerinde görülmektedir.

Ahşapta çürüme: Yapıdaki ahşap elemanlarda su ve nemin etkisiyle meydana gelen bir bozulmadır.

Nem ve küf oluşumu: Özellikle bodrum kat duvarlarında ve ıslak hacimlerde nem ve küflenme görülmektedir (EK-4’de Resim 4.20).

Taş-tuğla-kiremitlerde kayıp: Çatıdaki kiremitlerde, bacaları oluşturan tuğlalarda, taş duvarların bir bölümde kayıplar görülmektedir.

Sıvada çatlama: Birinci katın cephesinde, iç mekan duvarlarında sıva çatlaklarına rastlanmaktadır (EK-4’de Resim 4.6).

Sıvada dökülme: Sıva yüzeylerinin parçalar halinde dökülmesi ile ilgilidir. Duvarların iç yüzeylerinde ve cephelerde birinci kat hizasındaki dış yüzeye bakan duvarlarda görülmektedir (EK-4’de Resim 4.6- Resim 4.7).

Süsleme ve motif kaybı: Giriş kapılarının üzerinde yer alan demir motiflerin, tavandaki ahşap süsleme ve motiflerin zamanla düşerek kaybolduğu görülmektedir (EK-4’de Resim 4.17).

Metal elemanlarda korozyon: Metal parmaklık, korkuluk, kapı gibi elemanların atmosfer etkisiyle paslanmasıdır.

Camda kırılma: Pencereerde yer alan camların kırılmasıdır. Yapının pencere camlarının hemen hemen hepsi kırıktır.

Renk değişimi: Yapıda yer alan elemanların çeşitli sebeplerle renklerinde farklılaşma olmasıdır. Bu durum daha çok ahşap doğrama, tavan kaplamaları ve sıvalı yüzeylerde görülmektedir. Strüktürel elemanlarda dayanım kaybı: Yapıdaki taşıyıcı nitelikteki bir elemanın taşıyıcılık özelliğini kaybetmesidir. Yapının kuzey cephesindeki balkon döşemesinin dayanımının azaldığı görülmektedir (EK-4’de Resim 4.9).

5. KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA

5.1. Yöntem

Kitaplı Konağı'nın bölgedeki konut mimarisi içindeki konumunu belirleyebilmek amacıyla yapılan karşılaştırmalı çalışmada; Kitaplı Konağı'nın yakın çevresindeki Çeşme ve Kurtuluş mahallelerinde bulunan, 19.yy.'da yapılmış,

- Arsa yapı ilişkisi
- Yapım özellikleri
- Plan tipleri ve özellikleri
- Plan elemanları
- Mimari elemanlar
- Cephe özellikleri
- Malzeme kullanımı

açısından birbirine benzeyen 8 tane yapı karşılaştırılmıştır (EK-5'de Çizelge 5.1- Çizelge 5.3), (EK-5'de Şekil 5.1). Karşılaştırmalı çalışma; zamanla özelliğini yitirmiş bir takım yapı malzemeleri ile sonradan yapıya eklenmiş mimari elemanların tespiti yönünden ve restitüsyon aşamasında veri olarak kullanılması açısından büyük önem taşımaktadır. Karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılar yukarıda belirtilen benzerlik kriterlerine göre kıyaslanmıştır.

Ayrıca Alaçam'daki karşılaştırmalı çalışmaya dahil olmayan diğer geleneksel konutlarla ilgili bilgiler toplanmış ve bazı tespitlerde bulunulmuştur. Bu değerlendirmelere daha sonraki çalışmalara altlık oluşturabileceği düşüncesiyle yer verilmiştir (EK-5'de Çizelge 5.4- Çizelge 5.6).

Karşılaştırmalı çalışmada bir bölümü yanan iki yapı, bazı özelliklerini yitirdiği için değerlendirmelerin bir bölümünde yer almamıştır.

5.2. Arsa Yapı İlişkisi

Alaçam konum olarak iki dağ arasında yer alan vadi üzerine kurulmuş bir yerleşmedir. Kentin kuzeyine doğru eğim azalmaktadır. Alaçam'ın kuzeyindeki mahallelerde yer alan arsalar daha küçük ve az eğimlidir. Alaçam'ın güneyinde yer alan arsalar ise daha büyük ve eğimlidir.

İncelenen konutların bulunduğu alanlar Alaçam'ın güneyinde yer alan büyük ve eğimli arsalarlardır. Arazi eğiminden dolayı yapıların bodrum katların bir kısmı toprak altında kalmıştır. Konutlar, arazi yapısına uygun olarak gelişmiştir. Yapılar komşu parsel ve yolların sınırladığı geometrik düzeni olmayan parseller üzerine inşa edilmiştir. Yapılar bahçe içerisinde parsellerin orta bölümlerinde konumlanmıştır. İncelenen yapıların hepsine bahçeden girilmektedir. Bahçeler oldukça geniştir.

5.3. Yapım Özellikleri

Alaçam'daki geleneksel konutlar Yığma ve Karma (Yığma ve karkas yapılar) yapılar olarak iki grupta yer almaktadır (EK-5'de Çizelge 5.5).

Yığma yapılar: Taş ve tuğla malzeme kullanılarak inşa edilen yapılardır. Bodrum katta taş diğer katlarda tuğla yığmadır (Bu yapıların projelerinin Macar mimarlar tarafından çizildiği söylenmektedir. Bu konuda Nimet Sönmez'in sözlü anlatımlarından yararlanılmıştır).

Karma yapılar (Yığma ve karkas yapılar): Yığma ve karkas yapım tekniğinin bir arada kullanıldığı yapı grubudur. Kimi yapılarda bodrum kat, bazı yapılarda bodrum kat ve zemin kat taş yığma, diğer katlar ahşap karkas sistemde yapılmıştır. Karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılar karma (yığma ve karkas) yapılardır.

Karma sistemde inşa edilen bu yapıların hepsinin bodrum ve zemin katları yığma sistemde taş duvardır. Birinci katlar ise karkas sistemde olup bu yapıların;

- 5 tanesi ahşap çatkısı arası tuğla dolgu duvarken (EK-5’de Şekil 5.1 deki 3,5,6,8 nolu konutlar),
 - 3 tanesi ise bağdadi duvar olarak inşa edilmiştir (EK-5’de Şekil 5.1 deki 1,2 ve 4 nolu konutlar).
- Kitaplı Konağı’nda zemin kat duvarları ahşap çatkısı arası tuğla dolguludur.

5.4. Plan Tipleri ve Özellikleri

Alaçam konutlarında iç, dış ve orta sofalı plan tiplerine rastlanmakla birlikte genelde iç ve orta sofalı konutlar yaygın olarak kullanılmıştır (EK-5’de Çizelge 5.6).

İncelenen yapıların tamamı iç sofalı plan tipindedir (Yalnızca EK-5’de Şekil 5.1’de yer alan yanan konutun orta sofalı olduğu bilinmektedir. Bu konuda daha fazla bilgi yoktur).

İncelenen konutlarda iç sofa; birbirine paralel oda dizileri arasında konumlanan dikdörtgen planlı bir orta alan olarak biçimlenmiştir. Yapıların zemin ve birinci katlarındaki plan tipleri aynıdır. Sofa kuzey- güney yönünde uzanmaktadır. Her iki yönde de bahçeye açılan pencereler yer almaktadır. Plan düzeninde merdive kovanı, sofanın bir ucunda konumlanmıştır. Konutların hepinde sofa dış cepheye çıkma yaparak sonlanmaktadır (EK-5’de Çizelge 5.1- Çizelge 5.3).

Kitaplı Konağı Alaçam’da orta sofalı plan tipinin özelliklerinin gösteren ayakta kalmış tek yapıdır (EK-5’de Çizelge 5.3). Planın merkezinde yer alan dikdörtgene yakın köşe pahlı sofanın etrafında odalar yer almaktadır. Sofanın oda aralarına girmiş uzantıları eyvanı oluşturmuştur. Merdiven iki oda arasından üst kata ulaşımı sağlamaktadır. Kitaplı Konağı, plan tipi açısından incelenen yapılardan ayrılmaktadır.

5.4.1. Plan elemanları

Dış mekanlar

Bahçe: Bahçeler oldukça büyük olup özenle tasarlanmıştır. Bahçe duvarlarında genelde kaba yonu ve moloz taş kullanılmıştır. Bahçe kapıları süslemeli demirdir. Kapıların iki yanında taş sütunlar yer almaktadır. Bahçelerde çeşme, havuz, müstemilat ve köşk gibi elemanlara yer verilmiştir (EK-5’de Resim 5.1-Resim 5.3).

Çeşmeler, kareye yakın dikdörtgen formda olup taş ve tuğla malzemeden yapılmıştır (EK-3’de Resim 3.2- Resim 3.5). Müstemilatların yapımında ahşap, taş, tuğla, kiremit ve sac gibi malzemeler kullanılmış olup işçilikleri özensizdir. Köşkler (çardaklar), yerden 20 cm kadar yükseltilmiş taş platform üzerinde düşeyde ahşap dikmeler ve yatayda ahşap kirişlerden oluşmaktadır.

İncelenen yapıların;

-3 tanesinin bahçe duvarı kaba yonu taş olup bahçe kapısında demir kullanılmıştır (EK-5’de Şekil 5.1’deki 2,4 ve 7 nolu konutlar),

-5 tanesinin bahçesinde ise taş duvar izi vardır (EK-5’de Şekil 5.1’deki 1,3,5,6 ve 8 nolu konutlar)

Kitaplı Konağı’nın bahçesinin güney bölümünde taş duvar izlerine rastlanmaktadır (EK-5’de Resim 5.4).

İncelenen yapıların;

- 2 tanesinde sadece çeşme (EK-5’de Şekil 5.1’deki 1 ve 4 nolu konutlar),

- 1 tanesinde sadece müstemilat (EK-5’de Şekil 5.1’deki 7 nolu konut),

- 2 tanesinde çeşme, müstemilat ve köşk yer alırken (EK-5’de Şekil 5.1’deki 5 ve 2 nolu konutlar), Kitaplı Konağı’nda çeşme, müstemilat, köşk ve havuz gibi elemanların tümü yer almaktadır.

Yaşama mekanları

Odalar: Geleneksel konutlarda olduğu gibi yatma, oturma ve yemek yeme gibi fonksiyonları içinde barındıran çok amaçlı bir kullanım sergilemektedir. Odalar kareye yakın dikdörtgen formda biçimlenmiştir.

Köşe odalar; kat planında köşelerde konumlanan odalardır. Bu odaların pencere sayıları fazla olduğu gibi farklı yönlere bakmaktadır.

Baş oda; en özenli oda olarak yapının seçkin bir köşesinde yer alır. Bu odaların pencere sayısı diğer odalara göre bazen fazladır. Genelde yapının giriş cephesine bakan bu odalar misafirler için ayrılmış mekânlardır. Misafir ağırlamanın dışında yatma, yaşama, yemek yeme gibi fonksiyonları da barındırmaktadır. Tavan süsleme ve bezemesi diğer odalardan daha özenlidir.

Odaların döşemeleri ahşap kaplamadır. Odalarda dolap, lambalık, sedir ve ocak gibi mimari elemanlar bulunmaktadır. Lambalık ve ocaklar dolapların orta bölümünde yer alır. Dış cepheye bakan duvarların önlerinde sedirler bulunmaktadır.

Bunların dışında baş ve köşe odaların yarısı büyüklüğünde tek pencereli, pencere etrafında ahşap rafların yer aldığı ara odalar yer almaktadır. Zemin ve birinci katlarda birer tane olmak üzere bu odalardan yapılarda iki tane bulunmaktadır. Kat planında bu odalar iki köşe oda arasında yer alır. Bu odalarda sedir, dolap, ocak gibi elemanlar bulunmaz. Bu odaların döşemesi ahşap kaplamadır. Fonksiyonu tam olarak bilinmemekle birlikte Nesrin Somçağ'ın anlatımlarına göre bu odaların tapınma odaları olarak kullanıldığı ifade edilmektedir (EK-5'de Resim 5.5- Resim 5.6).

İncelenen yapıların;

-7 tanesinde dikdörtgen formda odalar yer alır.

Kitaplı Konağı yukarıda bahsedilen odalarla ortak özellikler taşır. Ancak bazı yönlerden farklılıklar da göstermektedir. Bunlar şu şekil sıralanabilir.

-Kitaplı Konağı'nda dikdörtgen odaların dışında köşe pahlı odalar yer alır (EK-5'de Resim 5.7).

-Kitaplı Konağı'nda ara odalar diğer yapılardakinden farklı olarak bir köşe oda ve bir ıslak hacim arasında konumlanmıştır.

-Ayrıca Kitaplı Konağı'nda incelenen diğer yapılarda rastlanmayan nitelikte bir oda bulunmaktadır. Bu oda plan içinde iki oda arasında konumlanan, köşe ve baş oda büyüklüğündedir.

Sofa: Geleneksel konutlarda olduğu gibi odalar arası ilişkilerin sağlandığı bir ortak alandır. Bu alan, ev içindeki dolaşımı sağlamakla birlikte, bir toplanma alanıdır. Dolaşım dışında kalan kesimleri oturmaya ayrılmıştır [18]. Ayrıca, Alaçam'da halk arasında sofaya salon adı verilmektedir. Sofalar pencerelerle doğrudan dışarıya açılır. Sofalar yol ve manzaraya daha iyi yönelmek için çoğunlukla çıkmalı ve balkonludur. Mekan içerisinde mutlaka sekiler yer alır, döşemeler ahşap kaplamadır. Ayrıca sofanın bir kenarında süsleme bakımından zengin lavabolar yer alır. Sofalardaki mimari elemanlar işçilik ve süsleri ile dikkat çeker. Yapıda üst kata çıkan merdiven sofada konumlanmaktadır.

Servis mekanları

Mutfak: Mutfaklar yemek hazırlığının yapıldığı mekanlardır. Konutlarda mutfaklar yapı içinde olup bodrum veya zemin katta planlanmıştır. Mutfaklarda mimari eleman olarak ısınmak ve yemek pişirmek için ocak, taş tezgah, dolap, raf ve sedirler yer almaktadır. Bodrum katta yer alan mutfakların döşemelerinde taş kaplama, zemin kattakilerde ise ahşap kaplama kullanılmıştır.

İncelenen yapıların;

-1 tanesinde mutfak bodrum katta yer alıp, döşemesi taş kaplamadır (EK-5'de Şekil 5.1'deki 5 nolu konut) ,

-5 tanesinde zemin katta olup, döşeme kaplaması ahşaptır (EK-5'de Şekil 5.1'deki 1,2,3,4 ve 5 nolu yapılar), (EK-5'de Resim 5.8).

Kitaplı Konağı'nda mutfak zemin katta yer alıp, döşeme kaplaması kaldırılmıştır (EK-5'de Resim 5.9). Bu konuda yapıdaki izler restitüsyon aşamasında değerlendirilecektir.

Soğukluk: Yiyeceklerin saklandığı depolama alanlarıdır. Soğukluklar yapının bodrum katında yer alan pencere sayısı az, kareye yakın dikdörtgen formda ve taş duvarlarla çevrili mekânlardır. Döşeme kaplaması taştır (EK-5'de Resim 5.10).

Kitaplı Konağı'nın bodrum katında yer alan B04 ve B05 nolu mekan diğer yapılarda yer alan soğukluklarla ortak özellikler göstermektedir. Bu mekanların döşeme kaplamaları kaldırılmıştır.

Hela: Helalar yapı içinde iki şekilde yer alır.

-1.*Grup:* Zemin ve birinci katta olmak üzere yan yana 2 adet hela yer alıp helalar özelleşmiş bir servis mekanıyla sofadan ayrılır.

-2.*Grup:* Zemin ve birinci katta olmak üzere 1 adet hela yer alıp helalar yine özelleşmiş bir servis mekanıyla sofadan ayrılır.

Zemin ve birinci katlarda yer alan helalar düşeyde aynı düzlemde yer almaktadır. Helaları servis mekanlarından ayıran duvarlar, bağdadidendir. Hela hacmi kareye yakın dikdörtgen formda olup içinde taştan oyularak yapılmış hela taşı yer alır. Hela taşının üç tarafında yaklaşık 50 cm yüksekliğinde ve 25 cm kalınlığında duvar olup içerisinde toprak testi yer almaktadır. Bu mekanlarda görülen özenli işçilik, temizlik kültürüne işaret etmektedir (EK-5'de Resim 5.11-Resim 5.13).

İncelenen yapıların;

-5 tanesinde 1. grupta yer alan hela özellikleri (EK-5'de Şekil 5.1'deki 1,3,4,5,6 nolu konutlar)

-1 tanesinde 2.grupta yer alan hela özellikleri görülmektedir (EK-5'de Şekil 5.1'deki 2 nolu konut).

Kitaplı Konağı'nda ise bahsedilen özelliklerde birinci katta yan yana 2 tane hela, zemin katta 1 tane hela ve 1 tane banyo bulunmaktadır. Kitaplı Konağı'nda yer alan üç helada da mekan büyüklüğü, hela taşı ve diğer elemanlar aynı özellikleri göstermektedir (EK-5'de Resim 5.14-Resim 5.16).

Servis holü: Servis mekânları helalarla sofa arasında yer alır. Birinci katta yer alan servis hacimlerinden birinin içerisinde lavabo yer alırken diğerinde çatı arasına çıkış merdiveni yer almaktadır.

5.5. Mimari Elemanlar

5.5.1. Merdivenler

Yapılardaki merdivenlerde taş ve ahşap malzeme kullanılmıştır. Genelde ana giriş kapısının önünde ve arkasında yer alan merdivenler taş, sofa içerisindekiler ise ahşaptan yapılmıştır. Dış merdivenler tek ve iki kolu olup, iç merdivenler 3 kolludur. İç merdivenlerde çoğunlukla ahşap malzeme kullanılmıştır (EK-5'de Resim 5.17-Resim 5.25).

Merdiven altları çatalı basit motiflerle süslenmiştir. Merdivenlerin altından bodrum katlara geçişler verilmiştir. Ahşap merdivenlerdeki korkuluklar bazıları tornada işlenmiştir. Taş merdivenlerin bir kısmında demir korkuluklar yer alırken bazılarında korkuluğa rastlanmaz. Merdiven basamakları farklı ölçülerde olup basamaklarda adımlık yer almaktadır. Rıhtlar kat yüksekliğine göre farklılık gösterirken daima kapalıdır. İncelenen yapıların hepsinde iç merdivenler 3 kollu olup, ahşaptan yapılmıştır.

Kitaplı Konağı'nda bugün için yapının ikiye bölünmesinden dolayı iki bağımsız merdiven yer almaktadır. Kitaplı Konağı'ndaki özgün merdivenin incelenen yapılardaki gibi 3 kollu olduğu düşünülmektedir. Ancak bu bölüm restitüsyon aşamasında yapıdaki izler değerlendirilerek tekrar ele alınacaktır.

5.5.2. İç kapılar

Kapılar açılış şekillerine göre çift ve tek kanatlı olmak üzere iki şekilde yer almaktadır. Genelde bodrum, zemin katta yer alan kapılar ve servis mekanlarının kapıları tek kanatlıdır. Birinci katta yer alan oda kapıları ise çift kanatlıdır.

Yapıların özellikli mekânlarında yer alan kapı kanatları, kanadın iki veya daha fazla bölümü çerçeveslendirildikten sonra, oluşan bağımsız bölümlere masif ahşap plakaların eklenmesiyle oluşturulmuştur. Bu yapım sistemi “aynalı” kapı olarak bilinmektedir. Kapı boşluğu üç yönden pervaz, alttan da eşiklerle çevrelenmiştir. Yapı pervazları düz çerçeve şeklindedir. Yapılarda kapılar mutlaka içeriye doğru açılır. Yapılardaki kapılarının tümünde metal kilitler bulunmaktadır. Genel olarak geleneksel yapılarda olduğu gibi kapılar oldukça yalındır (EK-5’de Resim 5.26-Resim 5.27).

Kitaplı Konağı’ndaki kapılar incelenen kapılardan, kapı pervazları açısından farklılık göstermektedir. Kitaplı Konağı’ndaki zemin kat kapılarında üçgen alınlıklı, birinci kat kapılarında ise eğrisel profilli pervazlar yer alır. Kitaplı Konağı’ndaki kapıların incelenen diğer kapılara göre daha gösterişli olduğu söylenebilir.

5.5.3. Tavanlar

Genelde tavanlar çitakari tekniğinde yapılmıştır. Yapı içindeki ıslak hacim ve bodrum kattaki tavanlar, oda ve sofada yer alan tavanlara göre çok daha sadedir. Tavanlar da ahşap süslemeli bordürler tavanı çevreleyen elemanlar olarak kullanılmıştır.

Kitaplı Konağı’nda incelenen yapılardaki tavanlar dışında tekne tavan, süsleme ve bezeme bakımından çok gösterişli tavan örneklerine rastlanmaktadır. Kitaplı Konağı tavanlarındaki ahşap işçiliği bakımından diğer yapılardan ayrılmaktadır.

5.5.4. Sekiler

Sekiler ara odalar dışındaki her odada ve sofalarda yer alır. Genellikle pencere önlerinde bulunur. Seki ölçüleriyle pencere duvar ilişkisi çok iyi kurulmuş olup, oturulduğunda dışarıyı rahat seyredilebilir niteliktedir. Sekiler (I) ve (L) şeklinde odayı çevrelemektedir.

Kitaplı Konağı'ndaki sedirler incelenen yapılardaki sekilerle aynı özellikleri göstermektedir.

5.5.5. Lavabolar

Yapılarda lavabolar sofada ve helaların önündeki servis mekanların da yer alır. Lavaboların arkasında toprak testiden su haznesi yer almakla birlikte çoğu özelliğini yitirmiştir. Yapı içinde lavaboların yer alması yaşamı kolaylaştırmaya yönelik uygulamalardır (EK-5'de Resim 5.28- Resim 5.31).

5.6. Cephe Özellikleri

Cepheler genel olarak simetrik ve oldukça gösterişlidir. Ön cepheler süsleme ve bezeme bakımından daha özenli olmakla birlikte diğer cephelerin daha sade olduğu görülmektedir. Bütün yapıların giriş cephelerinde çıkma yer alır. Genelde zemin ve birinci katta yer alan pencerelerin sayısında farklılık görülmemektedir. Mahremiyet anlayışıyla birlikte gelişen zemin kattaki penceresiz duvarlara bu yapılarda rastlanmaz. Yapılarda kullanılan pencere sayısı oldukça fazladır. Böylece evin sokak ve bahçeyle ilişkisi kuvvetlenmektedir.

Pencereler

Bulundukları mekana göre farklılaşan pencerelerde boyut, biçim ve süsleme açısından çeşitlilik gözlenmektedir (EK-5'de Çizelge 5.4).

Pencereler öncelikle açılış şekillerine göre; düşey sürme kanat (giyotin), düşey menteşeli kanat, karma kanat (giyotin ve düşey menteşeli kanat), formlarına göre; dikdörtgen, kemerli pencereler olarak ayrılır.

Zemin ve bodrum katların tamamında, birinci katların ise çoğunda pencere önünde demir parmaklıklar yer almaktadır. Pencerelerin etraflarında taş söve ve lentolar ve ahşap silmeler bulunmaktadır. Odalarda en çok dikdörtgen formda pencereler kullanılıp, giyotin veya düşey menteşeli kanat kullanılmıştır. Sofa pencereleri, oda pencerelerine oranla daha büyük, kemerli ve daha gösterişlidir.

Servis mekanlarında yer alan pencereler, diğer pencerelere oranla daha küçük boyutta ve sadedir. Pencere kenarlarında düz, üçgen alınlıklı ve profilli söveler yer alır.

Dış Kapılar

Yapılarda demir ve ahşap süslemeli tek ve çift kanatlı giriş kapıları yer almaktadır. Demir kapıların etrafında taş söve ve lentolar, ahşap kapılar da ise ahşap silmeler bulunmaktadır. Demir kapılar, ahşap kapılara göre daha gösterişlidir.

İncelenen yapıların;

-1 tanesinde ahşap kapı (EK-5’de Şekil 5.1’deki 6 nolu konut) ,

-7 tanesinde demir kapı görülmektedir (EK-5’de Şekil 5.1’deki diğer konutlar).

Kitaplı Konağı’ndaki dış kapılar incelenen yapılardaki demir kapılarla aynı özelliktedir.

Çıkmalar

Cephede çıkmalar balkon ve cumba olmak üzere iki şekilde yer alır.

Cumbalar: Cumbalar yapının giriş cephesinde ve cephenin orta bölümünde yer almaktadır. Cumbalar zemin kat duvarlarından ortalama 80 cm dışarı taşacak şekilde konsol yapmıştır. Çıkmalar ahşap payanda veya dikmelerle desteklenmiştir.

İncelenen yapıların;

-3 tanesinde cumba yer almaktadır (EK-5’de Şekil 5.1’deki 2 ve 7 nolu konutlar). Kitaplı Konağı’nda cumbaya rastlanmaz.

Balkonlar: Cephenin ortasında yer alır. Balkon genişlikleri genelde 100-130 cm arasındadır. Balkonlarda genelde ahşap döşeme kullanılmış olup ahşap dikmelerle desteklenmiştir. Onarım gören bir yapının balkonu betonarme olarak yeniden yapılmıştır.

İncelenen yapıların 4 tanesinde balkon yer almaktadır (EK-5’de Şekil 5.1’deki 1,3,5,6 nolu konutlar).

Kitaplı Konağı’nda kuzey ve batı cephesinde olmak üzere iki tane balkon bulunmaktadır. Bu balkonlardan kuzey cephede bulunan balkon incelenen yapılarla aynı özellikte olup batı cephesinde yer alan balkonun döşemesi volta döşemedir ve taşıyıcı sütunları betonarmedir. Kitaplı Konağı’nda batı cephesinde yer alan balkon kullanılan döşeme ve taşıyıcı sütunlar açısından diğer yapılardan ayrılmaktadır.

Silmeler

Yapıda kat aralarında ve saçak altlarında yatay silmeler vardır. Köşelerde ve oda aralarında ise bölünmeyi gösteren düşey silmeler bulunmaktadır. Düşey silmelerin tamamı ahşaptan yapılmış olup yatay silmelerin bir kısmı taştan yapılmış olup oldukça sadedir.

Çatılar

Çatılar kırma çatı olup çatı örtüsü alaturka kiremittir. Çatının üstüne çıkmak için yükseltilmiş bölüm yer alır. İncelenen yapılar ve Kitaplı Konağı'nda bu özelliklerin tamamı görülür.

5.7. Malzeme Kullanımı

Bölgedeki geleneksel konutlarda malzeme olarak ahşap, tuğla, taş, kiremit, metal, alçı ve renkli boyalar kullanılmıştır.

Ahşap

Yapılarda en çok kullanılan malzeme ahşaptır. Üst katlardaki çatkı sisteminde, İç duvarlarda, bağdadi duvarlarda, döşeme, tavan, kapı, pencere, dolap, seki, merdiven basamakları, korkuluklarında ve silmelerde ahşap malzeme kullanılmıştır. Kitaplı Konağı'nda da bahsedilen bu elemanların hepsinde ahşap kullanılmıştır.

Tuğla

Bacalarda, çeşmelerde ve ahşap çatkı sistemde dolgu malzemesi olarak tuğla kullanılmıştır. Kitaplı Konağı'nda ayrıca B04 nolu mekanın D2, D3 ve B05 nolu mekanın D3 duvarında, Z06 nolu mekanın D8 duvarında yığma tuğla kullanılmıştır.

Alçı

Ocakların üzerinde yer alan lambalıklarda ve sıvalarda yer almaktadır.

Taş

Yapılarda genelde kaba yonu ve kesme taş kullanılmıştır. Yapıların bodrum ve zemin kat duvarlarında, merdiven, ocak, lento, pencere söveleri, döşeme ve bahçe duvarlarında taş malzeme kullanılmıştır.

Metal

Yapılarda metal malzeme dış kapılarda, pencere parmaklıklarında, balkon korkuluklarında ve kapı kilitlerinde kullanılmıştır.

Renkli boya

Yapıların pencere-kapı lento ve sövelerinde mavi ve sarı renklerde bölgeye has boyalar kullanılmıştır. Bu boyaların cephelere özellik kattığı düşünülmektedir. Boyaların yapım işçiliği farklı olup incelenmeye değerdir.

5.8. Karşılaştırmalı Çalışmanın Sonucu

Karşılaştırmalı çalışma sonucunda incelenen yapılarla Kitaplı Konağı kıyaslandığında şu sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılar Alaçam halkı arasında “konak” olarak tabir edilen konutlardır. Mübadele öncesinde bu evlerde yaşayanların Alaçam’ın ticaretle uğraşan zengin Rum aileleri olduğu söylenmektedir. Bu konuda Nesibe Somçağ’ın sözlü anlatımlarından yararlanılmıştır. Yapıların her katında en az dört oda yer almaktadır. Odalarda sedir, dolap gibi mimari elemanlar sayıca fazla ve bezeme bakımından görkemlidir. Bu yapılar büyük programlı geleneksel konutlar olarak nitelendirilebilir. Kitaplı Konağı; yapım tarihi, yapı arsa ilişkisi, yapım sistemi, kullanılan malzeme, mimari elemanlar, cephe özellikleri açısından incelenen diğer büyük programlı konutlarla benzerlikler göstermekle birlikte, plan tipi, oda

formları, sayıları ve mimari elemanlardaki süsleme ve bezemelerde görülen çok daha özenli ahşap işçilikleri açısından farklılıklar göstermektedir. Kitaplı Konağı büyük programlı konutlar içinde en gösterişli yapıdır. En önemli özelliği bölgede rastlanan orta sofalı plan tipindeki tek yapı olmasıdır. Bu açıdan Alaçam'da ender rastlanan bir yapı örneğidir.

Yapılan bu çalışma yapıda yer alan merdivenlerin, hela ve plandaki bazı bölünmelerin özgün durumunun tespitinde, restitüsyon çalışmasına yardımcı olacaktır.

6. RESTİTÜSYON

6.1. Yöntem

Restitüsyon çalışmasının amacı; Kitaplı Konağı'nın sonradan değişikliğe uğramış, kısmen veya tamamen yok olmuş öğelerinin tespit edilmesi ve yapının özgün durumunun; yapı üzerindeki izler, karşılaştırmalı çalışmalar ve belgelerden yararlanarak belirlenmesidir.

Belgelere dayalı yapılan restitüsyon çalışmasında; öncelikle yapı ile ilgili kaynakların güvenilirlik derecesine göre kullanımlarının gösterildiği restitüsyon analizleri yapılmıştır (EK-6'da Şekil 6.1- Şekil 6.16).

Karşılaştırmalı çalışmalardan elde edilen bilgiler ve yapıdan tespit edilen izler doğrultusunda restitüsyon çizimleri oluşturulmuştur (EK-6'da Şekil 6.17-Şekil 6.32).

6.2. İşlevsel Restitüsyon

Yapı konut olarak yapılmış olup konut işlevini sağlayan bütün elemanlara sahiptir. Yapı, bir dönem farklı iki aile tarafından kullanılmasıyla birlikte ikiye bölünmüştür. Bundan dolayı mekansal bağlamda ekleme ve değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca yapı 1951-1961 yılları arasında özgün işlevi dışında okul olarak kullanılmıştır.

6.3. Fiziksel Restitüsyon

Restitüsyon çalışmasına veri sağlayan bilgi kaynakları değerlendirilirken söz konusu kaynakların elde edildiği yer ve buna bağlı güvenilirlik durumları göz önüne alınmıştır. Böylece kaynakların güvenilirlik derecesine göre gruplandırılıp sıralaması yapılmıştır. Aşağıda verilen gruplandırma en güvenilir bilgi kaynağından başlayarak en az güvenilir olan ile sonlanmaktadır.

A. Yapının Kendisinden Elde Edilen Veriler

- A-1. Rölöve tespitleri, varlığı kesinlikle bilinenler
- A-2. İzi olan, boyutu, malzemesi ve formu yapı içi karşılaştırılmalı çalışma sonucu tahmin edilenler
- A-3. İzi olmayan, fakat yeri, boyutu, malzemesi ve formu yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler

B. Yapı Dışındaki Kaynaklardan Elde Edilen Veriler

- B-1. İzi olan, boyutu, malzemesi ve formu yapıyla benzer örneklerle karşılaştırmalı çalışma sonucu tahmin edilenler
- B-2. İzi olmayan, fakat yeri, boyutu, malzemesi ve formu yapıyla benzer örneklerle Karşılaştırmalı çalışma sonucu tahmin edilenler

C. Mimari Gerekliklik ve Varsayımlar

- C-1. Yapıda mimari yapı itibariyle olması gereken elemanlar

Bu kaynaklardan elde edilen veriler değerlendirilerek paftalara işlenmiştir (EK-6'da Şekil 6.1- Şekil 6.16).

6.4. Kitaplı Konağı'nın Restitüsyonuna Yönelik Notlar

Geniş bir bahçeye sahip olan yapının özgün bahçe duvarlarının büyük bir kısmı yok olmuştur. Bahçe duvarları yerine briket duvar, tel örgü ve ahşap çit ile sokakla bahçe ayrımı sağlanmıştır. Mevcutta bahçe duvarına ait taş izlerine ulaşılmıştır (EK-5'de Resim 5.4). Karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılarda da sayıca az kalmış taştan inşa edilen bahçe duvarları vardır (EK-5'de Resim 5.3). Böylece Kitaplı Konağı'nın bahçe duvarının kaba yonu taş duvar olduğu düşünülmektedir (Restitüsyonda kaynak kullanımı B -1 maddesine göre).

Bahçe kapısı olarak kullanılan metal kapı saçtan yapılmış, parmaklıksız ve gerek kilit sistemi gerek işçilik açısından günümüz izlerini taşımaktadır. Kitaplı Konağı'nda yer alan bahçe kapısının karşılaştırmalı çalışmalarda incelenen kapı örneklerindeki gibi olabileceği düşünülmektedir (EK-5'de Resim 5.2- Resim 5.3), (Restitüsyonda kaynak kullanımı B -2 maddesine göre).

Karşılaştırmalı çalışmalarda tespit edildiği üzere köşklerin bahçede yer alan bir eleman olması ve konağın eski sahiplerinden Aydın Kitaplı'nın sözlü anlatımlarından yararlanılarak yapıda bahçenin güneyinde şu anda taş platform bulunan yerde özgünde köşk olduğu düşünülmektedir.

Kitaplı Konağı'nda yer alan köşkün de incelenen diğer yapılarda olduğu gibi çok sade, ahşap dikme ve yatay kirişlerden oluşan bir eleman olduğu düşünülmektedir.

Bodrum kattaki B01, B02 ve B03 nolu mekanlara geçişi sağlayan kapıların varlığı yapıdaki kasa izlerinden anlaşılmaktadır (Restitüsyonda kaynak kullanımı A-2 maddesine göre). Özgün kapının K.2 kapısı gibi olabileceği düşünülmektedir (EK-4'de Çizelge 4.47), (EK-6'da Resim 6.1).

B01 nolu mekandaki dolap üzerindeki menteşe izlerden dolaplarda kapakların olduğu anlaşılmaktadır. B02, B03 nolu mekânların döşemesinin ahşap kaplama olduğu; duvarlardaki ahşap süpürgeliğin varlığından anlaşılmaktadır (EK-4'de Resim 4.2, Resim 4.23).

B06 nolu mekanın tavan kaplamasının ahşap olduğu; yapı üzerinde tavanın bir bölümde kalan kaplamadan anlaşılmaktadır (EK-4'de Şekil 4.5).

B05 nolu mekanın D3 duvarının yığma taş duvar olması ve de B06 nolu mekanın D2 duvarının, D3 duvarının devamı olmasından dolayı D2 (tuğla duvar) duvarının D3 duvarı gibi taş duvar olduğunu düşündürür (EK-4'de Şekil 4.2). Ayrıca bodrum katta

genel olarak yığma taş duvar kullanılması bunu doğrulamaktadır (EK-4’de Şekil 4.2), (EK-4’de Resim 4.33).

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen bodrum kat döşemeleri referans alınarak B05 ve B06 nolu mekanların döşemesinin taş kaplama olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca soğukluk olarak kullanıldığı düşünülen mekana geçişin sağlanması için fonksiyon gereği kapıya ihtiyaç duyulmaktadır (Restitüsyonda kaynak kullanımı C-1 maddesine göre).

Yapının bir dönem farklı iki aile tarafından konut olarak kullanılması üzerine, zemin kattaki sofa bağdadi duvar ile ortadan bölünerek bağımsız iki bölüm elde edilmiştir. Tavan çıtalarının bağdadi duvarın her iki yanında birbirini karşılar şekilde devam etmesi (EK-4’de Şekil 4.6) ayrıca mekan içindeki özgün duvarlar boyunca devam eden tavandaki kenar pervazların daha kalın, bağdadi duvar etrafındakilerin ise daha ince olmasından dolayı bağdadi duvarın özgün olmadığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte bağdadi duvarda yer alan kapı yapıda kullanılan kapı tiplerinden boyut ve form açısından farklıdır.

Yapının iki farklı kullanıcı tarafından kullanılmasıyla nedeniyle iki farklı merdivene ihtiyaç duyulmuş ve özgün merdiven evi içerisinde bir kısmı özgün ve bir kısmı tamamen özgün olmayan iki merdiven oluşturulmuştur.

- B01 ve B06 nolu mekanlarda yer alan merdiven altı kaplamalarının simetrik ve aynı nitelikte olmaları nedeniyle (EK-4’de Şekil 4.5), (EK-4’de Resim 6.2- Resim 6.3).

Ayrıca B01 nolu mekanda yer alan merdiven altı kaplamasının (yukarıdaki fotoğrafta işaretlenen) ahşap çıtalarından birinin olmaması merdivenin basamak genişliğinin daraltıldığını göstermektedir.

-B01 ve B06 nolu mekanlardaki merdiven sahanlığı altındaki kaplamanın özgün duvar kenarında aşağıda yer alan birinci fotoğraftaki gibi olması ve özgün olmayan

bağdadi duvar ile bölünmesi üzerine ahşap çıtaların duvar kenarında kesintiye uğraması nedeniyle (İkinci fotoğrafta işaretlendiği gibi), (EK-4'de Şekil 4.5), (EK-6'da Resim 6.4- Resim 6.5).

-Z14 nolu mekanın tavan kaplamasıyla aynı katta yer alan sahanlığın üst kaplamasının süsleme ve bezemelerinin birbirini tamamlamasından dolayı (EK-4'de Şekil 4.6), (EK-6'da Resim 6.6- Resim 6.7).

Kıyaslanan bölümlerdeki kaplamalardaki işçilik, malzeme ve detayların aynı nitelikte olması nedeniyle,

-B01 ve B06 nolu mekanlarda yer alan taş merdivenin, bağdadi duvarın yapıya eklenmesi sonucu ikiye bölünmesinden dolayı (EK-4'de Şekil 4.8), (EK-6'da Resim Resim 6.8- Resim 6.9).

Ayrıca taş merdivenin basamak genişliğinin artırıldığını, Z01 nolu mekanın döşemesindeki izlerden anlamaktayız. Karşılaştırmalı çalışmadaki merdiven örneklerinden de yararlanılarak (EK-5'de Resim 5.13). Kitaplı Konağı'ndaki merdivenin 3 kollu merdiven olabileceği düşünülmektedir (EK-6'da Şekil 6.18-Şekil 6.21), (EK-6'da Resim 6.10).

Merdiven korkuluklarının çoğu yok olmakla birlikte, birinci kata çıkan merdivenin son bulunduğu döşeme üzerindeki korkulukların bir kısmı yerindedir. Karşılaştırmalı çalışmada yer alan merdiven korkuluklarında tornalı korkuluk örneklerine rastlandığı için bu korkulukların özgün olduğu düşünülmektedir (EK-6'da Resim 6.11).

Yapının güney cephesindeki giriş kapısını karşılayan camekanlı bölücünün özgün olmadığı;

-Tavandaki çıtaların, doğramanın yer aldığı bölümde kesintiye uğraması nedeniyle (EK-6'da Şekil 4.6), ayrıca doğramada özgün menteşelerden farklı, günümüz menteşelerinin kullanımından dolayı anlaşılmaktadır.

Bugün Kitaplı Konağı'ndaki mutfak döşemesi tamamen kaldırılmıştır. Mekan içerisinde ahşap döşeme kirişlerindeki çivi izleri ve duvarlardaki ahşap süpürgelik izleri özgün döşemenin ahşap kaplama olduğunu düşündürmektedir. Ayrıca karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılardaki zemin katlarda yer alan mutfak döşemelerinde ahşap kaplama kullanımları görülmektedir. Bu durum Kitaplı Konağı'nın mutfak döşemesinin ahşap kaplama olduğu düşüncesini güçlendirmektedir.

Z 03, Z 05 nolu mekanlara ait kapıların varlığı ahşap kasa ve pervaz izlerinden anlaşılmaktadır. Z03 nolu mekanın kapısının zemin katta kullanılan K2 kapısı gibi olabileceği, Z05 nolu mekanın kapısının ise K2 tipinde çift kanatlı kapı gibi olabileceği düşünülmektedir. Restitüsyon projesinde yer alan Z08 nolu mekanın kapısının proje üzerinde belirtilen yerde olduğu düşünülmektedir (EK-6'da Şekil 6.19). Mevcutta kapının özgün yerinin değiştirildiği düşünülmektedir (EK-4'de Şekil 4.3). Bu durum duvar örgüsünün farklı olması ve sofayı ayıran bağdadi bölücü duvarın eklenmesiyle birlikte girişteki daralmanın önlenmesi istendiği için oluşmuştur diye düşünülmektedir. Ayrıca yapıdaki zemin kattaki kapıların hepsinde kapı pervazları üçgen alınlıklıdır. Yeri değiştirilen kapıda ise üst pervazının düz olması düşüncemizi doğrulamaktadır. Özgün kapının zemin katta kullanılan K2 kapısı gibi olabileceği düşünülmektedir (EK-4'de Çizelge 4.47).

Z02, Z03, Z04, Z10 ve Z12 nolu mekanların pencere önlerinde sekilerin var olduğunu gösteren duvar ve döşeme izleri mevcuttur. Sekilerin var olduğu düşünülen duvarlarda sekilere ait ahşap parçalar vardır (EK-4'de Resim 4.36). Sekilerin bulunduğu düşünülen bölümde döşeme kaplaması yön değiştirmiştir (EK-4'de Şekil 4.9- Şekil 4.10). Ayrıca karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılarda ara oda dışında her odada seki yer alır.

Kitaplı Konağı'nda zemin katta özgünde yan yana iki hela hacmi yer aldığı düşünülmektedir. Bugün banyo ve hela olarak kullanılan mekan özgün hela ile servis mekanının bir bölümünden oluşmaktadır. Banyoda günümüzde kullanılan hela taşı yer alırken diğer helalarda özgün hela taşları yer almaktadır (EK-5'de Resim 5.11). Hela taşları farklı olduğu için banyonun özgün olmadığı düşünülmektedir. Birinci katta yer alan helalar ile zemin kattaki helaların ortalama mekan boyutları, pencere tipleri, kapı ve mekan içindeki donatıları; hela taşı ve toprak testi şeklindeki küçük su depolarının aynı nitelikte olmaları bu üç helanın da özgün olduğunu düşündürmektedir. Bugün banyo olarak kullanılan mekanın özgünde hela olduğu düşünülmektedir (EK-6'da Şekil 6.19). Ayrıca yapının 150 m yakınında bir hamam vardır. Özellikle Rum ailelerin banyo ihtiyacını hamamda giderdikleri düşünülmektedir. Sözlü anlatımlarından yararlandığımız Nesrin Somçağ bu konudaki görüşlerimizi desteklemektedir.

Konutlarda her katta bulunan iki hela bölgedeki büyük programlı konutlarda rastlanan bir özelliktir. Bölgede iskan edenlerin yaşam kültürleri hakkında çok fazla bilgiye sahip olmadığımız için bu konudaki araştırmalarımız sınırlı kalmıştır. Konutlardaki ıslak hacimlerin araştırmaya değer bir konu olduğu düşünülmektedir.

Ayrıca bir katta yan yana iki hela ünitesinin varlığı az rastlanır bir durum olmakla birlikte Kayseri yöresindeki azınlık evlerinde avluda özgün iki helanın yan yana konumlandığı örneklerle rastlanmıştır (EK-6'da Resim 6.13- Resim 6.14), [8]. Buna benzer uygulamaya Beypazarı evlerinde de rastlanmaktadır. Beypazarı evlerinde ıslak hacimlerin bulunduğu bölümlerin altında foseptik çukurları yer almaktadır [9]. Kitaplı Konağı'nda da bu oluşum söz konusudur.

Birinci katta yer alan sofa ikiye bölünmüştür. Sofayı bölen bağdadi duvarın özgün olmadığı zemin kattaki gibi tavanından anlaşılmaktadır.

Orta sofalı üç eyvanlı plan tipine sahip Kitaplı Konağı'ndaki eyvanlar camekanlı bölücü ile sofadan ayrılarak iki farklı mekan oluşturmaktadır. Bu camekanların

yapıya daha sonradan eklenmiş olabileceği; tavandaki çıtaların, doğramanın yer aldığı bölümde kesintiye uğramasından (EK-4’de Şekil 4.7) ve de doğramada özgün menteşelerden farklı olarak günümüz menteşelerinin kullanılmasından anlaşılmaktadır.

104, 105, 110 ve 112 nolu mekânlarda kapı kasa ve pervazlarının varlığı kapının var olduğunu göstermektedir.

Batı cephesinde yer alan balkonun döşemesinde volta döşeme ve balkonu taşıyan sütunlarda betonarme kullanılmış olması özgün olmadığını göstermektedir. Özgün halinde bu balkonun kuzey cephesindeki balkonla aynı üslup ve malzemede yapılmış olduğu düşünülmektedir (EK-4’de Resim 4.8). Ayrıca karşılaştırmalı çalışmada incelenen örneklerde balkon döşemeleri ve taşıyıcı dikmelerde ahşap malzeme kullanıldığı görülmektedir (EK-5’de Çizelge 5.1- Çizelge 5.2).

6.5. Restitüsyon Çalışmasının Sonucu

Daha önce 4. bölümde ayrıntılı olarak belirtildiği gibi bugün Kitaplı Konağı’nda doğa koşullarına ve tahribatlara bağlı meydana gelen bozulmalar en önemli sorunlar olarak belirmektedir.

Yapıdaki en önemli değişiklikler; yapının bir dönem farklı iki aile tarafından kullanılmasından dolayı kullanıcıların ihtiyaçları doğrultusunda yapmış oldukları değişikliklerdir. Yapının bodrum ve zemin kat duvarları taş duvar olduğu için plan bazında büyük değişiklikler olmamasına rağmen bölünmüşlük ve eklemeler mevcuttur. Yapının cephelerinde ise genel olarak doğa etkisiyle oluşan fiziksel sorunlar ve malzeme bozulmaları görülmektedir.

7. RESTORASYON

7.1. Yapının Bugünkü Durumu Değerlendirmesi

7.1.1. Mimari özellikler

Kitaplı Konağı geleneksel konutlara özgü birçok sorunu bünyesinde barındırmaktadır. Yapının bugünkü durumuna bakıldığında yapıda meydana gelen malzeme bozulmaları, çeşitli eklentilerin oluşturduğu sorunlar dikkati çekmektedir. Konak her ne kadar ikiye bölünerek iki ayrı kullanıcı tarafından kullanılmış olsa da plan şeması ve cephe özellikleri algılanır durumdadır.

Yapı içinde bağımsız bölüm sayısının çok olması, hizmet mekanları, büyüklüğü, görkemli cephesi ve yapıldığı yıllardaki sosyo kültürel yapı dikkate alındığında yapının yerleşim dokusu içinde simgesel bir öneme sahip olduğu görülmektedir.

Ön cephede yer alan gösterişli giriş kapısı, kuzey ve batı cephelerinin tam ortasında yer alan balkon, renkli pencere söveleri ve ahşap başlıklı pencere silmeleri gibi elemanlarla yapının görkemi artmaktadır.

Kitaplı Konağı'nın, Alaçam'daki diğer geleneksel konutlarla görsel bir bütünlük oluşturarak genel yerleşim silüetinin belirmesinde önemli katkısı bulunmaktadır.

7.1.2. Yapısal durum

Yapının bodrum ve zemin kat döşemeleri tahrip edilmiştir. Yapıda yer alan kapı ve pencere kanatları, dolap kapaklarının büyük bir kısmı yok olmuştur. Yapının kuzey cephesinde yer alan balkon taşıyıcılık özelliğini yitirmiş durumdadır. Yapı genel olarak fiziksel bozulma ve tahribatlara maruz kalmıştır.

7.1.3. Çevresel faktörler

Kitaplı Konağı kent merkezine oldukça yakın bir konumda olup geleneksel yerleşim düzenini büyük ölçüde koruyan bir doku içinde yer almaktadır. Yapının çevresinde çok sayıda tescilli yapı mevcuttur. Bölgede yer alan betonarme yapılar, geleneksel dokuyu dıştan çeper oluştururcasına sarmıştır. Bu durumun geleneksel dokunun korunmasına katkı sağladığı düşünülmektedir.

İncelemelerimiz sonucunda Alaçam'daki yapılarda biçimli bir müdahale ile korunmuş bir örneğe rastlanmamıştır. Bu nedenle Kitaplı Konağı bu anlamda örnek teşkil edecektir.

7.1.4. Sosyal faktörler

Bölgede bulunan geleneksel yapıların bir kısmı terk edilmiş olup bakımsız ve harap durumdadırlar. Buna rağmen bölge halkı bu konuda ilgili ve duyarlıdır. İdareciler tarafından geleneksel konutlardan birinin restorasyonu yapılarak kaymakamlık binası olarak kullanılması düşünülmektedir. Bütün bunlar Alaçam geleneksel dokusunun korunmasına yönelik atılan olumlu adımlardır. Bu tez çalışması çerçevesinde Kitaplı Konağı üzerine hazırlanan proje, bundan sonraki yapılacak olan çalışmalar için kaynak niteliğindedir. Ev sahiplerinin talebi doğrultusunda Kültür Bakanlığı'nın desteğiyle konağın restorasyonu gerçekleştirilebilir bir olgu olarak görülmektedir.

7.2. Restorasyon Projesinin Amacı

Önceki bölümlerde tanımlanan ve çeşitli özellikleri ile anlatılmaya çalışılan Kitaplı Konağı, terk edilerek bakımsız bırakıldığı için zaman içerisinde yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Kitaplı Konağı için hazırlanan restorasyon projesinin amacı yapının özgün karakterini bozmadan problemlere çözüm getirmek, yapıyı korumada uygun fonksiyon verilerek sürekliliğin sağlanmasıyla birlikte gelecek nesillere bir kültürel miras olarak aktarabilmektir.

7.3. Restorasyon Yaklaşımı

Restorasyon önerisi hazırlanırken bu yapı, çevre verileri ile beraber ele alınmıştır. Kitaplı Konağı özgün karakteriyle korunup, çağdaş yaşam standartlarına uygun olarak sağlamlaştırılarak onarılması temel yaklaşım olarak benimsenmiştir. Burada en az müdahale ilkesi bir başka anlatımla uygun malzeme, işçilik ve detayların mümkün olduğunca korunması esas alınarak özgün plan şeması, cephe özelliklerinin ve yapı için yararlı dönem eklerinin korunması hedeflenmiştir. Yapının ilk yapıldığı döneme ait olmamakla birlikte, yapıda bir dönem var olan ve özellikleri açısından korunmaya değer bulunmuş yararlı dönem eklerinin kaldırılmasının yapıya fiziksel zarar vereceği düşüncesiyle korunması uygun görülmüştür. Volta döşeme kullanımının yapı bütünlüğüne zarar vermediği ayrıca kaldırılması yapıya fiziksel zarar verebileceği düşüncesiyle proje çerçevesinde olduğu gibi korunacaktır (EK-7’de Şekil 7.11-Şekil 7.26).Yapının tümüyle kullanılarak korunması esastır. Fonksiyon gereği ihtiyaç duyulmayan zararlı eklerin kaldırılması öngörülmüştür (EK-7’de Şekil 7.11-Şekil 7.26). Yeni işlev gereği eklentilere izin verilmesi uygun bulunmuştur. Kitaplı Konağı’ nın bir bölümü hasar görmüş ya da yok olmuş yapı öğelerine yönelik bütünleme önerilerinde; hazırlanan rölöve, karşılaştırmalı çalışmalar, restitüsyon ve değerlendirmelerin dikkate alınmasıyla birlikte yeni müdahalelerin uzman kişiler tarafından algılanır olması amaçlanmıştır.

7.4. Yeni İşlev

Tarihi yapıların restorasyonu yapılırken temel amaç; yapının gelecek nesillere aktarımı veya yaşatılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda yapılar yeniden işlevlendirilmelidir. Yeni işlev yapı için bir amaç olmamalıdır; yapının kültür varlığının devamlılığı için bir amaç olmalıdır. Toplumlarda zamanla değişen yaşam biçimi, yaşam biçimine bağlı farklı istek ve ihtiyaçlar sonucu özgün işlevini kaybeden birçok tarihi yapı amacından çok farklı bir işleve hizmet vermektedir. Yapıların yeni işleve uyarlanması ve yeniden kullanılması ile yapılar kabul edilebilir bir yaşam standardına yükseltilirken, bütünlüğü, biçimi ve karakteri saygı görmelidir.

Tarihi bina restorasyonlarının asıl amacı; yapının kimliğine zarar vermeksizin sonraki nesillere özgün haliyle ulaşmasını sağlamaktır. Venedik tüzüğüne göre (1964); Anıtların korunması her zaman onları herhangi bir toplumsal amaç için kullanmakta kolaylaştırılabilir. Bunun için bu tür kullanma arzu edilir fakat bu nedenle yapının plan ya da bezemeleri değiştirilmemelidir. Ancak bu sınırlar içinde yeni işlevin gerektirdiği değişikliklerle tasarlanabilir ve buna izin verilebilir. Verilecek yeni işlev yapının mimari ve tarihi kimliğine aykırı olmamalı, yapıya ek bir yük getirmemeli ve deformasyona sebep olmamalıdır. Yapının taşıyıcı sistemi de yeni işlevin gereklerini karşılayacak özellikte olmalıdır.

Kitaplı Konağı'na halkın gereksinimleri doğrultusunda verilen işlev, yapının çevre ile ilişkisi ve konumu düşünülerek verilmeye çalışılmıştır. Bölgede eğitim, kültür ve sanat faaliyetlerine yönelik kurgulanmış özel bir mekanın olmamasıyla nedeniyle böyle bir sosyal mekana gereksinim hissedilmektedir. Ayrıca yapının bir dönem eğitim amaçlı okul olarak kullanımı yapının Eğitim-Kültür-Sanat Merkezi olarak kullanılmasını destekleyici bir faktördür. Böylelikle yapının bir dönemdeki kullanımına da atıf da bulunulmuş olunacaktır (EK-7'de Çizelge 7.1).

Her yaşta kullanıcıya açık olan bu merkez Alaçam halkı için sosyal aktivite mekanı olması amaçlanmıştır. Halkın eğitimine katkıda bulunacak, bilgi ve becerilerini geliştirebileceği atölye ve derslikler düzenlenmesi uygun bulunmuştur.

Korumadaki temel tutum, korumanın sürekli kalıcı olmasıdır. Bunun için de finansal kaynağa ihtiyaç vardır. Eğitim-Kültür-Sanat merkezinde sosyal birlikteliğin sonucu elde edilen ürünlerin sergilenip, satışa sunulmasıyla birlikte, gelir elde edilmesi ve yapı içinde programlanan kafeteryanın gerek katılımcılara gerekse yaz aylarında halka açık kullanıma sunulmasıyla birlikte, binanın bakım onarım giderleri de karşılanacağı düşünülmektedir. Bu sayede yapının kendi giderlerini karşılaması yapının korunmasına katkı sağlayacaktır.

7.5. Yeni İşlev İçin Mekan Kullanımı

B01, Giriş holü (10.55 m²)

Mekan giriş holü olarak değerlendirilecektir. Giriş holünde yer alan nişler vestiyer olarak kullanılacaktır. Giriş holü binaya ilk gelecekler için ilk izlenim verecek olması açısından son derece önemlidir.

B02, Mutfak (25.12 m²)

Bahçedeki yarı açık oturma alanlarına servis vereceği düşünülerek mutfak olarak düzenlenmiştir. Mutfakta tezgah ve servis masasına yer verilmiştir.

B03, Depo (3.91 m²)

Bodrumda mevcutta var olan iki oda arasındaki ara boşluğun bir kısmı bölünerek mutfak için depo olarak kullanılacaktır. Bölücü elemanlarda günümüz malzemesi kullanılacaktır.

B04, Kafeterya (41.21m²)

Katılımcılar ve misafirler için kafeterya olarak değerlendirilecektir. 4 kişilik oturma düzeni oluşturulacaktır. Kafeteryada içecek ve fast food gibi yiyeceklerin servisi yapılacaktır.

B05, Arşiv (13.58 m²)

Arşiv olarak değerlendirilecektir. Mekan içinde donatı olarak evrak dolaplarına yer verilecektir.

B06,Hol (26.42 m²)

Bodrum katta yer alan mekanlara dağılımı sağlayan hol olarak kullanılacaktır.

B07, Teknik servis- depolama (47.68 m²)

Depolama ve teknik servise hizmet vermek üzere değerlendirilmek istenmiştir.

Z01, Sergi holü (68.32 m²)

Atölyelerde yapılan resim, takı ve ev aksesuarlarının sergilendiği sergi mekanı olarak değerlendirilecektir. Sergi panolarına yer verilecektir.

Z02, Danışma- kayıt ve bekleme (31.37 m²)

Yeni katılımcıların, kayıt başvuruları için ve ziyaretçileri, merkezdeki faaliyetler hakkında bilgilendirmeye yönelik bir mekan olarak kullanılacaktır. Tefriş elemanı olarak masa ve sandalyelere yer verilecektir.

Z03, Yönetici odası (24.80 m²)

Hizmet verecek personel ve katılımcıların kayıtları ile ilgili işlerin yerine getirildiği ve organizasyonların yapıldığı bir birim olarak kullanılacaktır. İhtiyaç gereği ofis mobilyalarına yer verilecektir.

Z04, Öğretmen odası (28.30 m²)

Merkezde eğitim verecek öğretmenlerin dinlenmelerine ve toplantı yapmalarına uygun olarak değerlendirilecektir. Toplantı masası ve TV sehpasına yer verilecektir.

Z05, Arşiv (7.82 m²)

Arşiv olarak kullanılması düşünülmüştür. Donatı olarak evrak dolaplarına yer verilecektir.

Z06, Bayan wc (3.10 m²)

Bayanlar için wc olarak kullanılacaktır.

Z07, Hol (7.70 m²)

Hol olarak kullanılacaktır. Mekanda el yıkamak için lavabolara yer verilecektir.

Z08, Bay wc (3.20 m²)

Erkekler için wc olarak kullanılacaktır.

Z09, Hol (6.40 m²)

Hol olarak kullanılacaktır. Mekanda el yıkamak için lavabolara yer verilecektir.

Z10, Resim atölyesi (29.25 m²)

Fonksiyon gereği mekanda yer alan ocak ve lavabonun kullanılabileceği düşünülerek resim atölyesi olarak değerlendirilecektir. Ayrıca yaz aylarında bahçenin güneşe bakan kısmı resim atölyesi için açık derslik olarak kullanılması düşünülmüştür. Grup çalışmasına uygun oturma düzeni oluşturulacaktır.

Z11, Satış (31.82 m²)

Atölyelerden elde edilen ürünlerin satışının yapıldığı, yapının gelir ve giderlerinin takip edildiği bir birim olarak kullanılacaktır. Görevliler için masa, sandalye ve dolap gibi elemanlara yer verilecektir.

101, Sergi holü (113 m²)

Diğer mekanlara geçişin sağlandığı hol, ayrıca atölye faaliyetlerinin sergilendiği sergi holü olarak değerlendirilmesi düşünülmüştür. Sofanın eyvanları katılımcılar için oturma dinlenme mekanı olarak değerlendirilecektir.

102, Güzel konuşma diksiyon (34.18 m²)

Mekan diksiyon kursu için derslik olarak kullanılacaktır. Tek kişilik oturma düzeni oluşturulacaktır.

103, Takı tasarım atölyesi (32.64 m²)

Takı tasarım atölyesi olarak kullanılması düşünülmüştür. Grup çalışmasına uygun oturma düzeni oluşturulacaktır.

104, Malzeme deposu (8.75 m²)

Atölyeler için gerekli olan fazla malzemenin depolandığı malzeme deposu olarak değerlendirilecektir. Mekanda donatı olarak dolaba yer verilecektir.

105, Bayan wc (3.60 m²)

Bayanlar için wc olarak kullanılacaktır.

106, Hol (7.65m²)

Hol olarak kullanılacaktır. Mekanda el yıkamak için lavabolara yer verilecektir

107, Bay wc (3.45 m²)

Erkekler için wc olarak kullanılacaktır.

108, Hol (8.25 m²)

Hol olarak kullanılacaktır. Mekanda el yıkamak için lavabolara yer verilecektir.

109, Okuma salonu (22.24 m²)

Katılımcıların faaliyetlerine yönelik araştırma yapabileceği ayrıca halkın yararlanabileceği küçük okuma salonu ve yerel kütüphane olarak kullanılması düşünülmüştür. Tekli ve ikili oturma düzeni oluşturulacaktır.

110, Ev aksesuarları atölyesi (37.58 m²)

Katılımcılar için ev aksesuarlarının ve dekoratif ürünlerin yapıldığı bir atölye olarak kullanılacaktır. Grup çalışmaları için uygun oturma düzeni oluşturulacaktır.

Bahçe

Bahçe girişi, batı cephesindeki ana giriş kapısını karşılayacak şekilde batıdan verilecektir. Ön bahçede peyzaj düzenlemesi yapılacaktır. Bahçenin kuzey kısmı kafeteryaya yarı açık oturma bölümü olacak şekilde değerlendirilecektir. Bahçenin güneyinde yer alan köşk ve çevresi yaz ayları için açık derslik olarak kullanılması önerilmektedir. Bahçenin doğusu bakan kısmı serbest oturma alanı olarak

değerlendirilecektir. İşlev önerisine yönelik mekan kullanımı paftalarda yer almaktadır (EK-7’de Şekil 7.1- Şekil 7.10).

7.6. Müdahale Biçimleri

Kitaplı Konağı ve yakın çevresinde yapılacak olan restorasyona yönelik çalışmalar; sağlamlaştırma, tamamlama, temizleme, kaldırma ve çağdaş ek niteliğindeki müdahalelerden oluşmaktadır (EK-7’de Şekil 7.11- Şekil 7.45)

7.6.1. Tamamlama

Bir bölümü hasar görmüş ya da yok olmuş yapı ve yapı öğelerinin, ilk tasarımlarındaki bütünlüğe kavuşturulacak biçimde, geleneksel ya da çağdaş malzeme kullanılarak, tamamlama işlemidir. Tamamlamayı estetik, işlevsel ya da strüktürel denge kaygıları yönlendirmektedir. Tamamlama gerçek verilere veya belgelere dayandırılmalıdır. Yapılacak olan yeni bölümlerin özgün olandan ayrılması için fark yaratılması gerekmektedir.

Bu bağlamda restitüsyon verileri ve elemanların nitelikleri göz önüne alınarak bütünlüğe yönelik kriterler belirlenmiştir.

Kriter 1: İzi olan; boyut, malzemesi ve formu yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu, yapının kendisinden elde edilen veriler ışığında bilinen elemanlar aynı malzeme, boyut ve formda yapılacaktır. Yapıda bu türde yer alan müdahaleler, restorasyon müdahaleleri paftası ve çizelgelerinde gösterilmiştir (EK-7’de Şekil 7.11- Şekil 7.26)

Ahşap doğramalar, dolap kapakları, döşeme kaplamaları, kapılar, sedir ve merdivenler yapı içinde yer alan benzer elemanlar örnek alınarak aynı boyut, malzeme ve formda yapılacaktır (EK-7’de Şekil 7.27- Şekil 7.28).

Taş merdivenin eksik basamakları, mevcut basamakların malzemesiyle aynı taştan aynı işçilikle ve teknikle yeniden üretilecektir. Uzman kişiler tarafından gerekli görülen yerlerde, bodrum katın taş duvarlarına analizlerden elde edilecek formül sonucu hazırlanacak harç ile dolgu ve takviye amaçlı tamamlama yapılacaktır. Bodrum katta yer alan soğukluğun taş duvarı aynı taş malzeme ile özgün örgü tekniğinde tamamlanacaktır (EK-4’de Resim 4.32).

Kriter 2: Yeri, malzemesi, boyut ve formu yapı dışındaki kaynaklardan elde edilen veriler ışığında tahmin edilen elemanlardan; izi olanların süsleme içeren detayları işlenmeyecek, yalnızca genel olarak form belirtilecektir.

Lavabo, bahçe duvarı ve çardak; malzeme, boyut ve formu yapı dışındaki kaynaklardan elde edilen elemanlar olup karşılaştırmalı örneklerdeki elemanlar ile aynı malzemedan, aynı boyutlarda ve en sade şekilde yapılacaktır (EK-7’de Şekil 7.29).

Kriter 3: Yeri, malzemesi, boyut ve formu yapı dışındaki kaynaklardan elde edilen veriler ışığında tahmin edilen elemanlardan; izi olmayanların süsleme içeren detayları işlenmeyecek, yalnızca genel olarak form belirtilip renkte farklılık yaratılacaktır.

Bahçe kapısı bu grupta yer alan elemandır. Karşılaştırmalı örneklerdeki elemanlar ile aynı malzeme, aynı boyut ve en sade form kullanılacaktır. Ayrıca bej renk kullanılarak fark yaratılmış olacaktır (EK-7’de Şekil 7.30)

Kriter 4: Mimari gereklilik ve varsayımlar sonucu bilinen elemanlar yapı karakterine uygun özgün malzeme ile en sade şekilde ve yeni detaylarla tamamlanacaktır. Bodrum katta yer alan soğukluğun kapısı mimari gereklilikten dolayı var olan bir eleman olup en sade şekilde ahşap laminant kapı kullanılarak tamamlanacaktır. Kapıda yeni detay olarak günümüzde kullanılan metal menteşe ve kapı kolu gibi elemanlar kullanılarak detaylarda fark yaratılmış olacaktır (EK-7’de Şekil 7.12).

7.6.2. Sağlamlaştırma

Ahşap malzemelerin böcek ve mantarlara karşı korunabilmesi için yapıdaki mevcut eski ahşap elemanlara ve kullanılacak yeni ahşap malzemelere ön koruma yapılması gerekmektedir. Yapıdaki mevcut eski ahşap elemanlara ahşap yüzeye sızdırma (akıtarak emprenye etme) yöntemiyle, yeni ahşap malzemeye ise daldırma yöntemiyle (küvet şeklinde bölümlere belirlenen sürede daldırıp çıkartılarak) ön koruma uygulanması yapılmalıdır. Emprenye işlemi yapıldıktan sonra güneşin zararlı etkilerine karşı önlem alınmalıdır. Ahşap içinde yer alan kimyasal tuzlar güneş ışınlarının UV etkisiyle ortaya çıkarak, kimyasal reaksiyona sebep olmaktadır. Bunun sonucunda, ahşap yüzeylerde renk değişimi ve kararma görülür. Ahşap malzemeyi güneşin bu zararlı etkisinden korumak amacıyla koruyucu bir tabaka oluşturularak ahşap içindeki su dengesini bozmayan ve ahşabın reçine kusmasını engelleyen boyalar kullanılmalıdır (EK-7’de Şekil 7.32- Şekil 7.44).

Metal elemanlardaki paslanmalar için pas sökücü, yeni metal elemanlar da ise korozyonu önleyici boyalar kullanılmalıdır. Koruyucu malzeme tercihlerinde konuyla ilgili uzman kişilerin önerileri dikkate alınmalıdır (EK-7’de Şekil 7.32- Şekil 7.44).

Sıva dökülmeleri ve çatlaklar onarılarak yapıdaki taşıyıcı sistem ahşaplarının daha fazla zarar görmesi engellenmesi hedeflenmiştir. Sıva ve boyalarda laboratuvar bulgularına göre elde edilecek özgün malzeme kullanılacaktır. Özgün olmayan sıva ve boyalara temizleme işlemi uygulanmalıdır.

Suyun tutulması için zemin ile temasta bulunan duvarlara yalıtım yapılması gereklidir. Yapı çevresinde bir drenaj sistemi oluşturulmalı ve yapıya gelen suların bu sistem yoluyla uzaklaştırılması sağlanmalıdır (EK-7’de Şekil 7.45).

Çatıda yağmur suyu yer yer döşeme ve diğer elemanlara zarar vermiştir. Bunu için çatıdaki kırık kiremitler değiştirilmelidir. Kullanılmayacak derecede bozulmuş ahşap

elemanlar değiştirilmelidir. Bu değiştirme işlemi sırasında mümkün olduğunca sağlam parçalar korunmalıdır. Bozulan kiremitlerin tamamlanarak bağlantı detaylarının yeniden yapılması gerekmektedir.

Ocaklarda yer alan taşlardaki büyük kırıklar ve merdivenin taş basamakları metal kenetleme yöntemiyle sağlamlaştırılacaktır. Taş merdiveni oluşturan taş blokların kırılan parçaları toplanarak, parçalar metal kenetlerle bağlanacaktır. Taşların birbirine sağlam bir şekilde birleştirilmesi için demir kenedin her iki taşta bulunan tespit çukuru ve taş arasındaki boşluklar kurşun ile doldurularak sabitlenecektir.

7.6.3. Kaldırma

Anıtların ve kentsel sitlerin genel etkisini bozan, tarihi ve estetik değer taşımayan eklerin kaldırılmasıdır.

Yapının özgün halinde olmayıp daha sonraki dönemlerdeki yapıya eklenmiş niteliksiz elemanlar mevcuttur. Yapıdaki döner merdiven, zemin ve birinci katta yer alan sofayı ikiye bölen bağdadi duvar, eyvanları bölen camekânlar, zemin kattaki hela ve banyo hacmini ayıran tuğla duvarlar, bodrum kattaki soğukluk olarak kullanılan mekanın ortasındaki tuğla duvar yapıya eklenen elemanlardandır. Bu elemanlar yapının plan şemasının algılanmasını zorlaştıran, görselliği bozan ayrıca işlev bakımından ihtiyaç duyulmayan elemanlar olduğu için kaldırılacaktır (EK-7’de Şekil 7.11-Şekil 7.26). Bahçe köklü bitkilerden arındırılacak, bahçeyi saran tel örgü ve briket duvarlar ve bahçe içerisinde yer alan müştemilat kaldırılacaktır.

7.6.4. Temizleme

Temizleme elemanların yüzey kirlerinden arındırma işlemidir. Döşemeler, duvar yüzeyleri, tavan kaplamaları, dolaplar ve ocaklara yüzey temizliği uygulanacaktır. Taş malzemenin korunabilmesi için öncelikle, nem geçirmeyen tabaka ile zeminden gelen suyun engellenmesi gerekmektedir. Daha sonra taş malzeme üzerindeki tuzlar

temizlenmelidir. Öncelikle yüzey fırçalanarak toz, tuzlar ve gevşemiş parçalar kaldırılmalı, taş yüzey temiz su ile ıslatılmalıdır. Taş yüzey kururken içeri nüfus eden su, taş bünyesindeki tuzları dış yüzeye taşır. Bu şekilde malzeme yüzeyindeki tuzlar, ıslak bir sünger yardımıyla tekrar tekrar alınarak taş yüzeyler bir ölçüde temizlenmiş olur.

7.6.5. Çağdaş ek

Tarihi yapıların yeniden kullanımları, çağdaş yaşam içinde etkin olarak yer almaları için yapılan projelerin başarılı olabilmesi bazı eklerin yapılması gerektirir.

Yapıya işlev gereği eklenecek olan eklentilerde, aydınlatma ve ısıtma elemanların da günümüz detaylarıyla yapılmış modern elemanlar kullanılması ve gerektiğinde kaldırılabilir ve geri dönüşümü olan elemanlar tercih edilecektir. Tefriş elemanlarında açık renkler (Krem, bej, beyaz gibi renkler) sade formlar ve modern detaylar kullanılarak minimalist tarzda düzenleme yapılacaktır. Bununla birlikte fonksiyon gereği yapılan eklemeler yapı bütünlüğünü bozmayacak ve günümüz izlerini taşıyacak işçilik, malzeme ve teknikte yapılacaktır. Bodrum katta depo olarak kullanılacak mekân ihtiyaç gereği yapıya eklenmiştir (EK-7’de Şekil 7.12). Mekanı bölen bölücü duvarlarda alçı panel kullanılacaktır. Yapıda çağdaş malzeme kullanımı bu şekilde vurgulanacaktır. Eklemelerde tamamen modern ve günümüzde kullanılan modüler malzemeler kullanılacaktır. Bahçedeki yarı açık kafeterya planlanırken portatif metal malzemeler tercih edilecektir. Böylece yapının gelecek kuşaklara sağlıklı ve doğru bir biçimde aktarımı sağlanmış olacaktır (EK-7’de Şekil 7.31).

Elektrik tesisatı: Doğal aydınlatmanın yanı sıra yapıda her mekanın özelliğine uygun olarak aydınlatma tasarımı yapılacak, doğru yerlere yerleştirilecek duvar aplikleri ile mekanlar aydınlatılacaktır. Olabilecek kısa devre sonucunda yangın riskine karşı PVC esaslı antikrom kablolar tercih edilmelidir. Bu konuyla ilgili uzman kişilerden yardım alınmalıdır.

Isı tesisatı: Yapı kalorifer ile ısıtılacaktır. Elektrikli radyatörler kullanılacaktır.

Su tesisatı: Su tesisatının hazırlanması sırasında temiz ve pis su boruları vavien benzeri koruyucu borularla yapılmalıdır. Bu konu ile ilgili uzman kişilerle proje detaylandırılacaktır.

Yangın tesisatı: Ahşabın çok kullanıldığı yapıda yangın uyarı ve söndürme sistemleri mutlaka projelendirilip uygulanmalıdır. Taban tahtaları ve kullanıma açık yüzeylerde yangın geciktirici boya, cila veya yanmayan maddelerle kaplama yapılması önerilmektedir.

8. SONUÇ VE ÖNERİLER

Tez çalışması sürecinde hazırlanan Kitaplı Konağı restorasyon önerisiyle birlikte konağın belgelenmesi sağlanmıştır. Bu sayede yapı gelecek nesillere aktarılacaktır.

Alaçam geçmişten günümüze birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir yerleşme olmasına rağmen yapılan araştırmaların çok az ve yetersiz olması bölgeyle ilgili bilgilerimizin sınırlı kalmasına neden olmaktadır. Bundan dolayı öncelikle Alaçam'ın tarihi ve kültürel değerleri üzerine araştırmalar yapılmalıdır. Böylelikle bölgedeki mimari doku daha iyi yorumlanacaktır. Alaçam'ın kültürel ve fiziksel etkenlerinin mekana yansıdığı geleneksel konutlar başlı başına bir değerler topluluğudur. Bölge bir dönem azınlıkların yaşadığı bir yerleşme olduğu için kültürel değerlere bağlı olarak yapılardaki mekansal kurgu irdelenmelidir. Ayrıca yapılarda kullanılan malzeme, işçilik yapı detayları, bezeme ve süslemeler incelenmeye değer nitelikte olup daha detaylı bir şekilde araştırılmalıdır. Bölgedeki tescilli yapıların dışındaki yapılar da değerlendirilmeli ve koruma amaçlı imar planı hazırlanmalıdır. Tescil edilen yapılar bir an önce yok olmadan işlevlendirilerek bilimsel yöntemlerle restorasyonları yapılmalıdır. Ayrıca koruma konusunda halka toplumsal bilinç kazandırılmaya çalışılmalıdır.

Bir yeri anlamak anılarını bilmeyi gerektirir. Bir kenti en iyi anlayan yine o kentte yaşayanlardır. Halkın kendi yaşadığı yöre ile ilgili alınacak kararların içinde yer alması halka kendi yöresini daha iyi benimsetecek ve sahiplendirecektir. Kentlerin korunmasına yönelik çalışmalar halkın aktif katılımı ve paylaşımıyla birlikte yürütülmelidir. Koruma konusunda Alaçam halkının oldukça iyi niyetli ve duyarlı olduğu gözlemlenmiştir. Bu noktada halkın katılımının da sağlandığı gezi, sergi, toplantı ve diğer etkinliklerle korumaya yönelik bilinç oluşturulmaya çalışılmalıdır. Koruma konusunda yasal bir zorunluluk olmanın ötesinde böyle bir tavır sergilendiğinde ilerleme sağlanacaktır. Bugüne kadar gözlerden uzak kalmış Alaçam pek çok yönüyle henüz keşfedilmemiş ve araştırmaya değer bir bölgedir. Tez

alışması süresinde elde ettiğimiz bilgi ve değerdendirmelerin tümü Alaçam’la ilgili gelecekte yapılacak olan çalışmalar için bir başlangıç niteliğindedir.

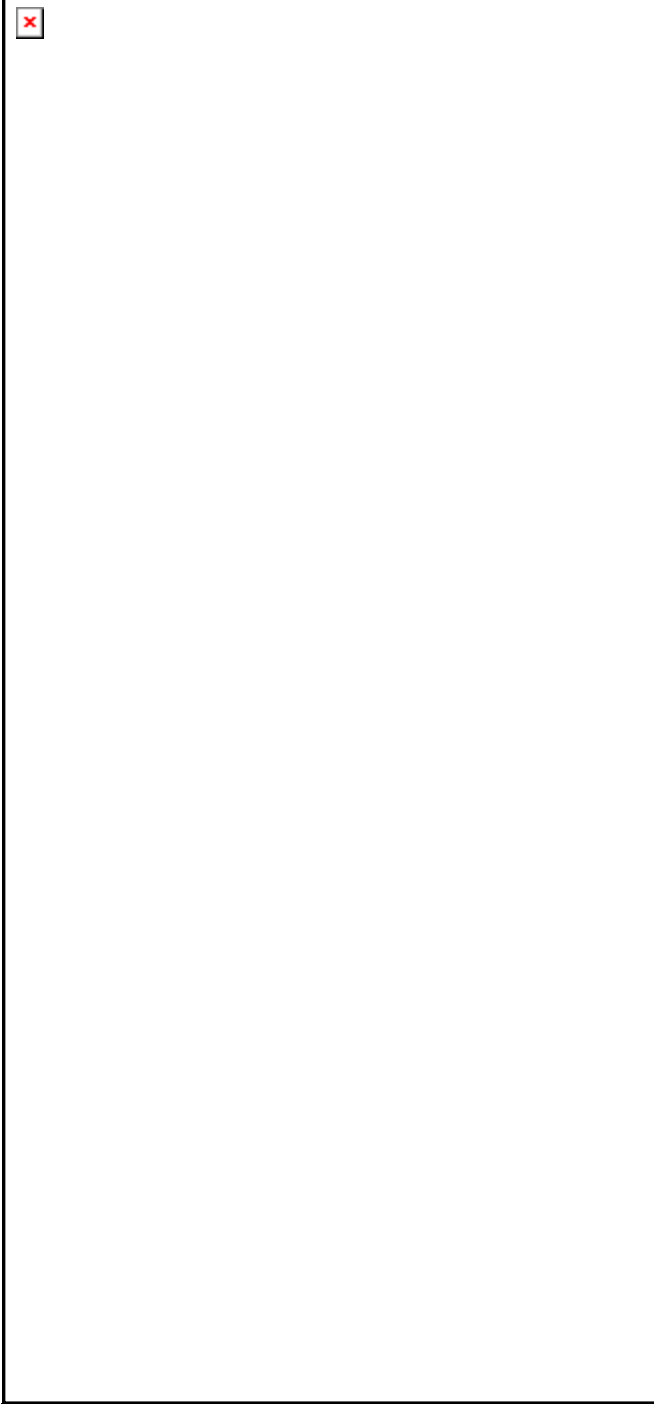
KAYNAKLAR

1. “Alaçam İlçesi Tescil Fişleri ve Haritalar”, **Samsun Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu Arşivi**, (.....-2006)
2. Alaçam ve Yakakent Belediyelerinin Tanıtım Rehberi, **Şentürk Matbaacılık**, Alaçam, (1996).
3. Anakök, T., “Alaçam Tarihiçesi”, Alaçam İlçe Halk Kütüphanesi, 4-9, 13,29-30 (1953).
4. Samsun ÇED Raporu, **Samsun Büyükşehir Belediyesi**, Samsun, 33-36 (2000).
5. Demir, T., ”Alaçam Tarihi ”, Samsun-Alaçam Lisesi ve İmam Hatip Lisesi, **19 Mayıs 1987 Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı Özel Sayısı** , 17 (1987).
6. Akman, E.- Cengiz, F., “Alaçam’da Eğitim ve Kültür Durumu”, Alaçam ve 19 Mayıs Dergisi, **Şentürk Matbaacılık**, Alaçam, 50-51(1987).
7. Cengizhan, A., “Mübadele Konut ve Yerleşmeleri”, **Arkadaş Yayıncılık**, Ankara, 18, 22, 23 (2004).
8. İncesakal M., “Orta Anadolu Bölgesi Bağ Evlerinin Tasarım ve Yapım İlkeleri”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, **Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü**, Konya, 58 (1996).
9. Urak, G., “The Restoration Of Ömer Ağa Houses In Beypazarı”, Yayınlanmamış Y.Lisans Tezi, **O.D.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Restorasyon Bölümü**, Ankara, 55 (1981).
10. Özmen, B., Nurlu M., Güler, H., “Deprem Bölgeleri Haritası” Coğrafi Bilgi Sistemi ile Deprem Bölgelerinin İncelenmesi, **T.C.Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Deprem Araştırma Dairesi**, Ankara, 30 (1996).
11. Altınoluk, Ü., “Binaların Yeniden Kullanımı”, **Yem Yayınları**, İstanbul, 15,17,24 (1998).
12. Ahunbay, Z., “Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon”, **Yem Yayınları**, İstanbul, 96,98 (1999).
13. Büyükmihçî, G., “ Osmanlı Dönemi Azınlık Evlerinin Mekansal Özellikleri”, Osmanlı Mimarlığının 700 Yılı “Uluslararası Bir Miras”, **Yem Yayınları**, İstanbul, 296(1999).
14. Eldem S., H., “Türk Evi Plan Tipleri”, **İTÜ Mimarlık Fakültesi**, İstanbul, 15-19, 127-128,140 (1968).

15. Erder, C., “Venedik Tüzüğü Tarihi Bir Anıt Gibi Korunmalıdır”, **ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi**, Ankara, 2: 167-188 (1977).
16. Günay, R., “Safranbolu Evleri”, **YEM Yayınları**, İstanbul, (1994).
17. İmamoğlu, V., “Geleneksel Kayseri Evleri”, **Halk Bankası Kültür Yayınları, Laga Basımevi**, Ankara, (1992)
18. Kuban, D., “ Tarihi Çevre Korumanın Mimarlık Boyutu Kuram ve Uygulama”, **Yem Yayınları**, İstanbul, 116 (2000).
19. Küçükerman, Ö., “Kendi Mekan Arayışı İçinde Türk Evi”, **Promat Basım Yayın**, İstanbul, (1996).
20. Yıldız, E. “Konya’daki Medrese yapılarının Yeniden Kullanım Koşullarına Göre Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, **Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü**, Konya, 17,19 (2003).

EKLER

EK-1 Birinci bölüme ait ekler



Harita 1.1. Alaçam hali hazır haritası [1]

EK-2 İkinci bölüme ait ekler

Çizelge 2.1. Samsun ili Alaçam ilçesi heyelana maruz kalan köy ve mahalleler [4]

KÖYÜ	MAHALLESİ	HEYELANLARIN MEYDANA GELDİĞİ TARİH
Merkez	Karşıyaka-Tahtalı	1984-1987-1990
Merkez	Çeşme-Yenicami	1983-1987-1992-1996

Çizelge 2.2. İlçe merkezi ve köy nüfus durumunun 1997 nüfus sayımına göre dağılımı [4]

	1997	2000	Değişim
İLÇE TOPLAM NÜFUS	39.899	37.490	%-6.66
İLÇE MERKEZ	13.069	11.950	% -8.82

EK-2 (Devam) İkinci bölüme ait



Resim 2.1. Alaçam'dan genel görünüm



Resim 2.2. Alaçam'dan genel görünüm



Resim 2.3. Sadibey Cami



Resim 2.4. Hamam [1]

EK-2 (Devam) İkinci bölüme ait ekler

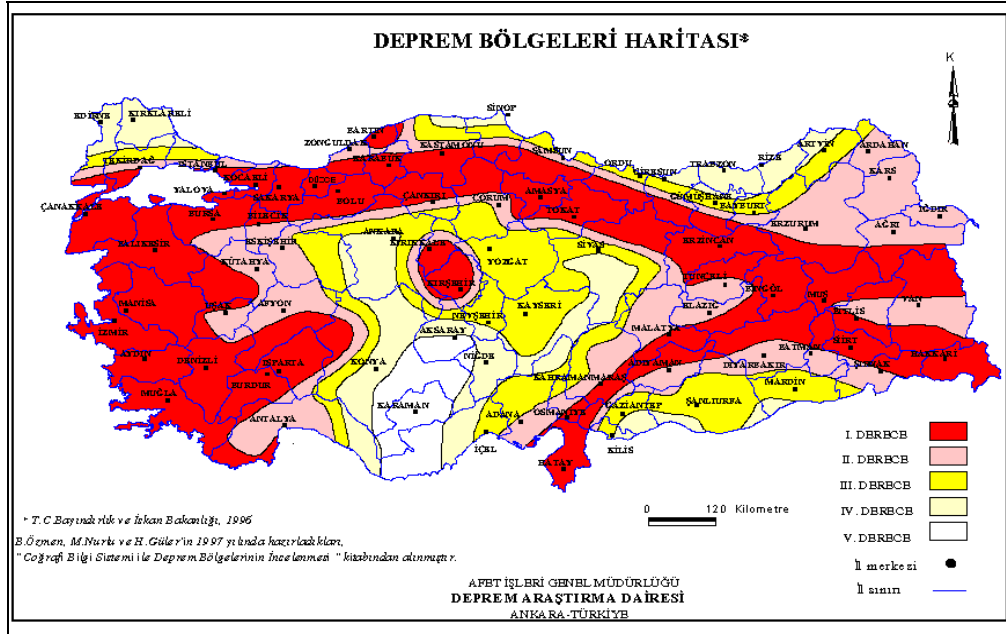


Harita 2.3. Türkiye siyasi haritası



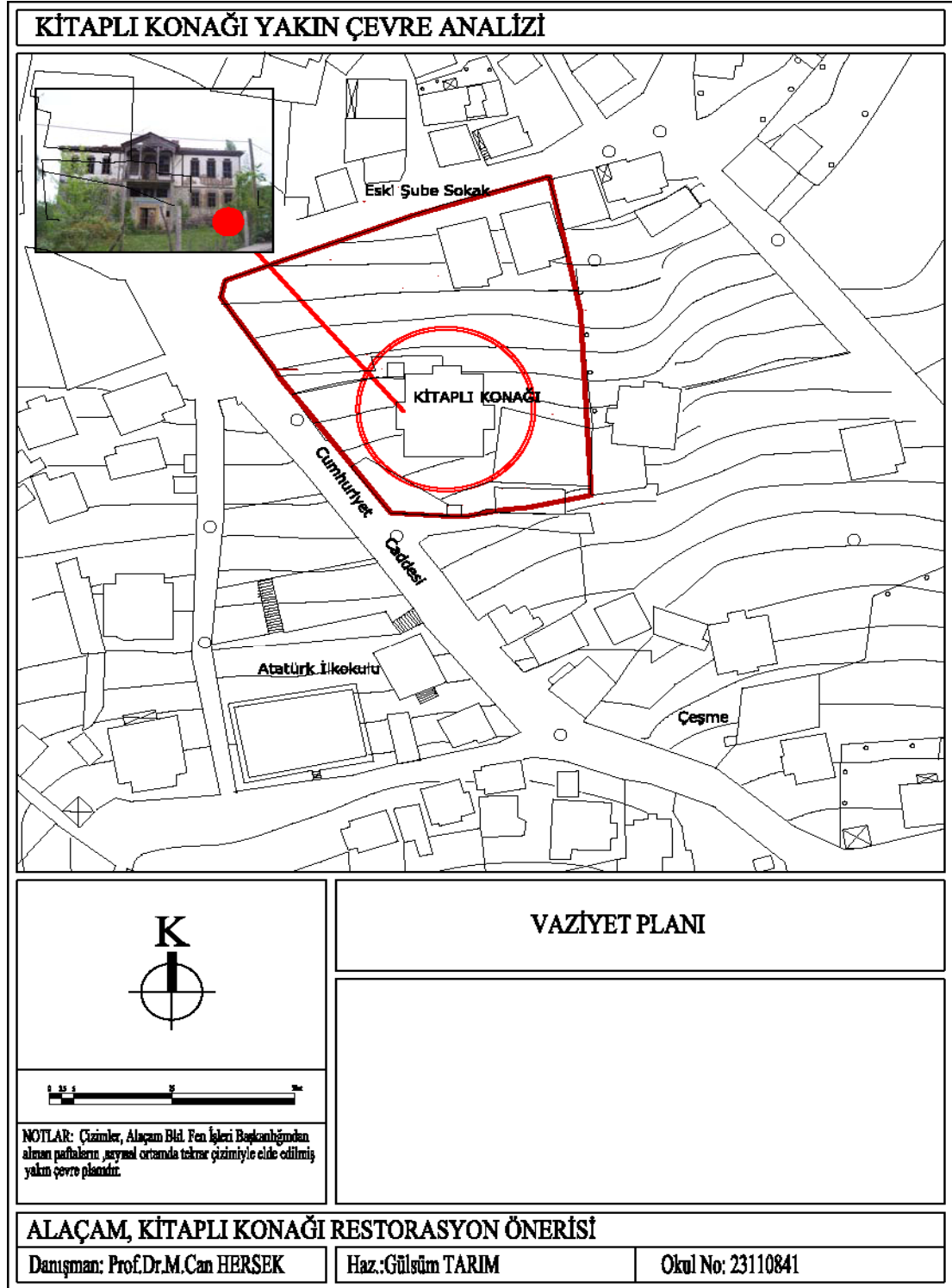
Harita 2.4. Alaçam köylerini gösteren harita [2]

EK-2 (Devam) İkinci bölüme ait ekler



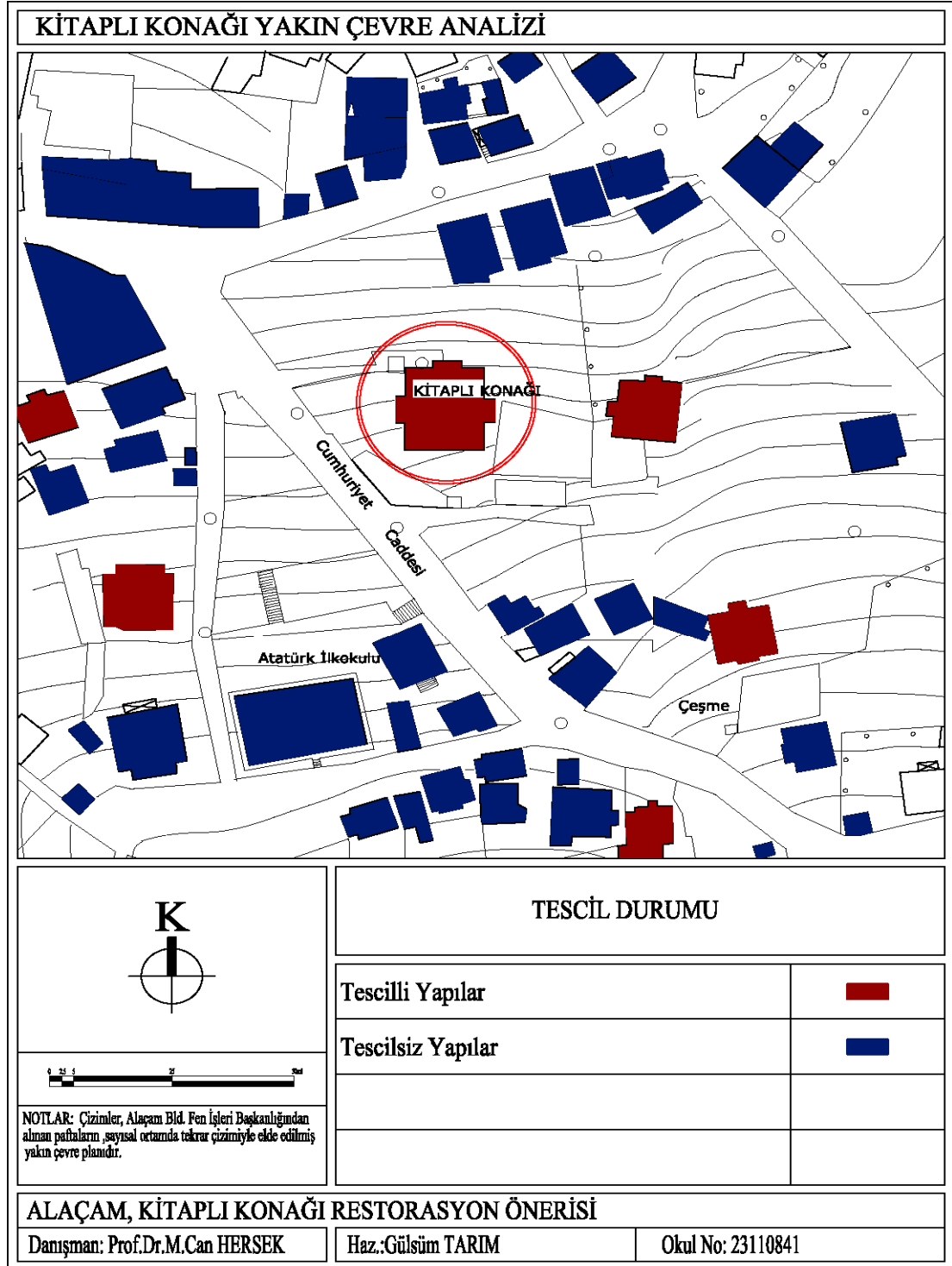
Harita 2.5. Türkiye deprem haritası [10]

EK-3 Üçüncü bölüme ait ekler



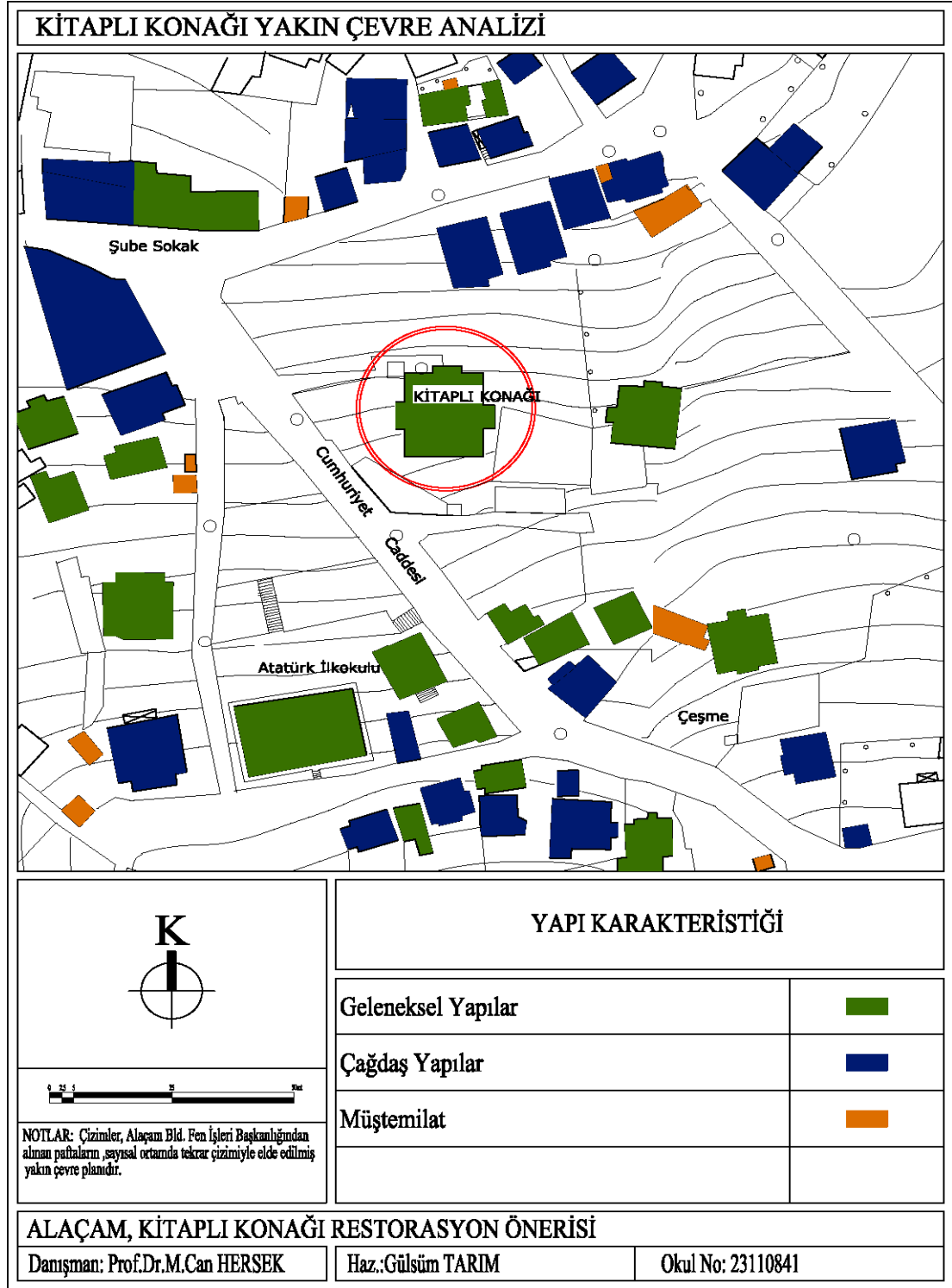
Şekil 3.1. Alaçam, Kitaplı Konağı yakın çevresi vaziyet planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler



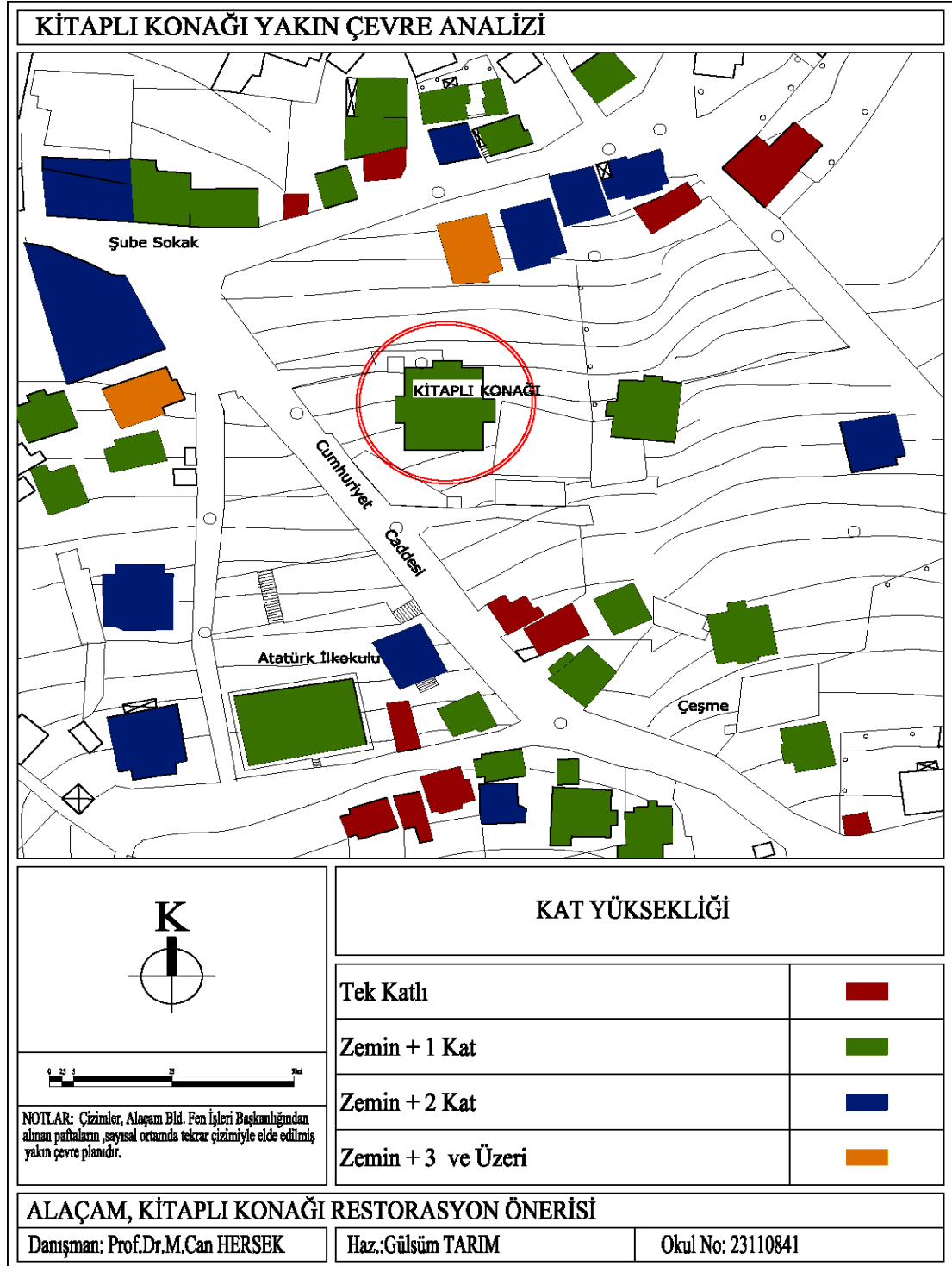
Şekil 3.2. Alaçam, Kitaplı Konağı yakın çevresi tescil durumu

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler



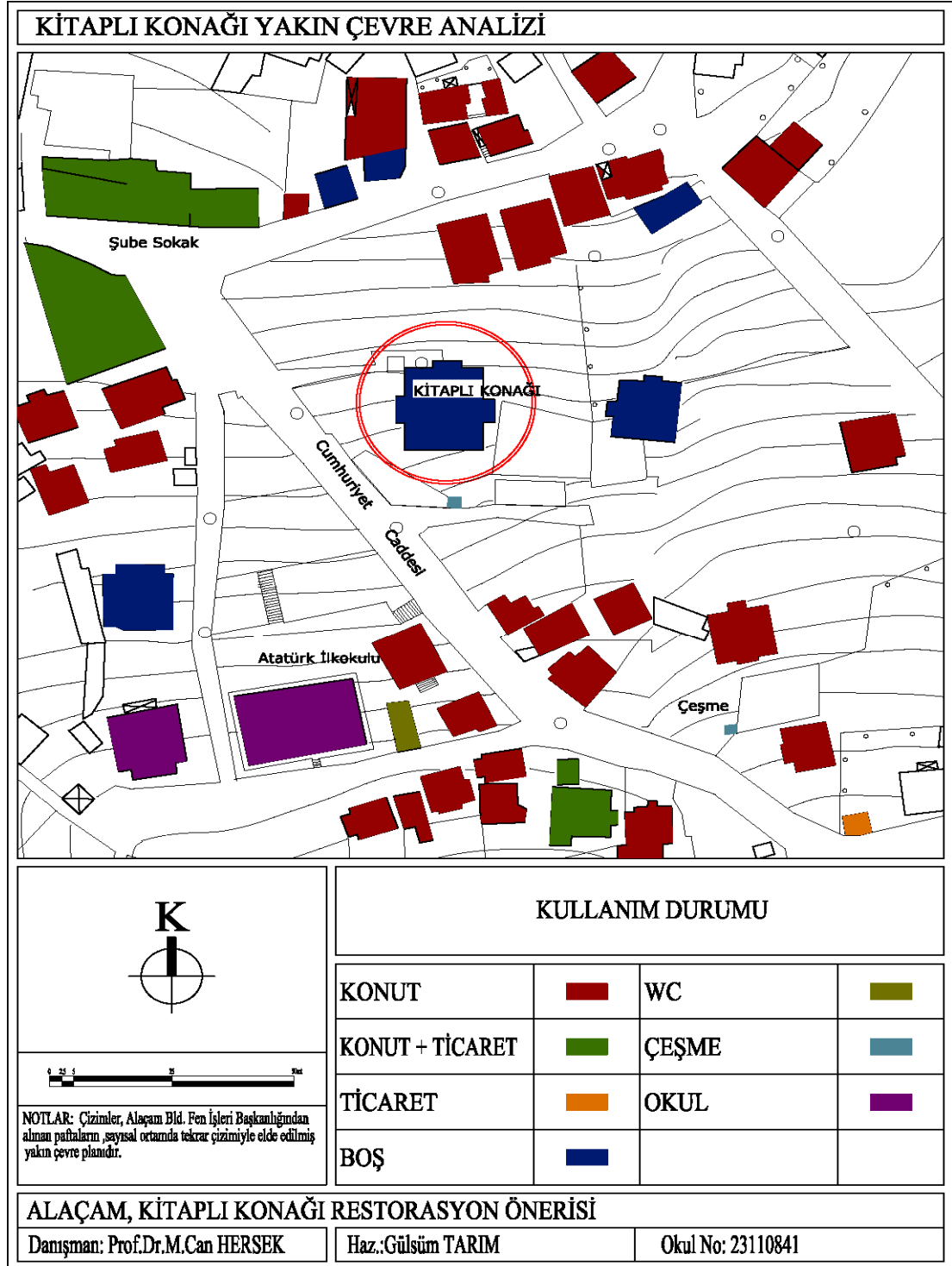
Şekil 3.3. Alaçam, Kitaplı Konağı yakın çevresi yapı karakteristiği

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler



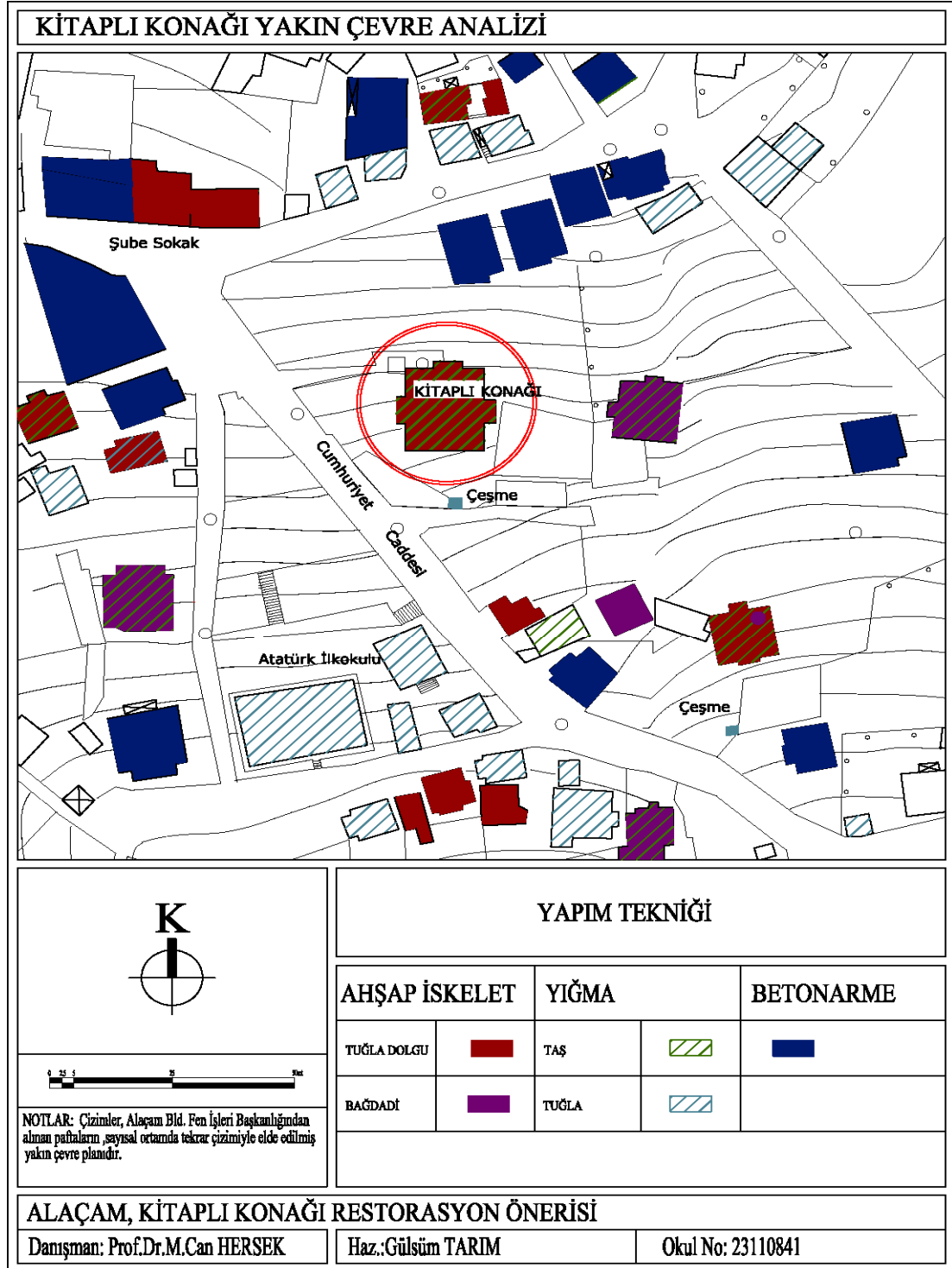
Şekil 3.4. Alaçam, Kitaplı Konağı yakın çevresi kat irtifası

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler



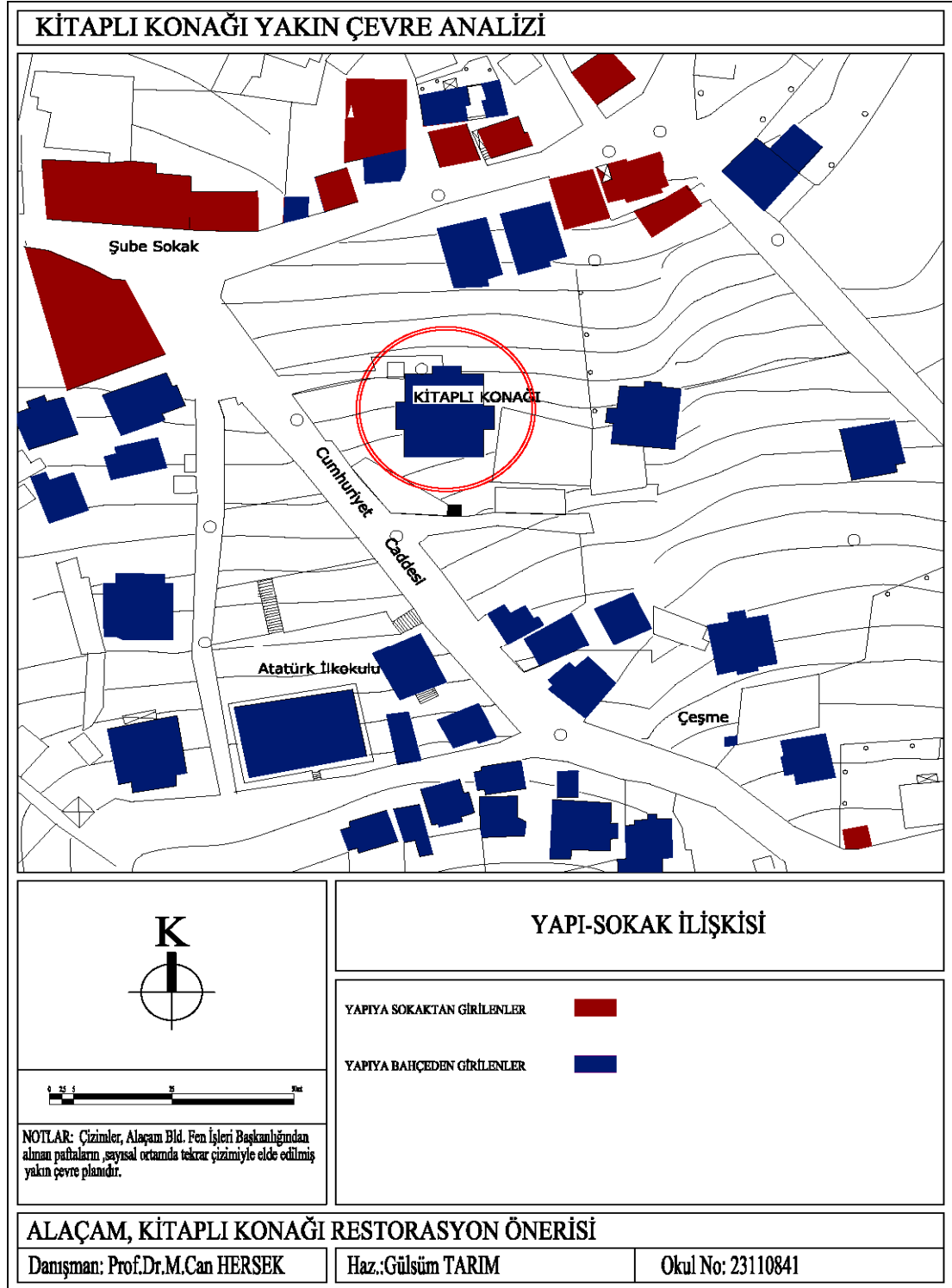
Şekil 3.5. Alaçam, Kitaplı Konağı yakın çevresi kullanım durumu

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler



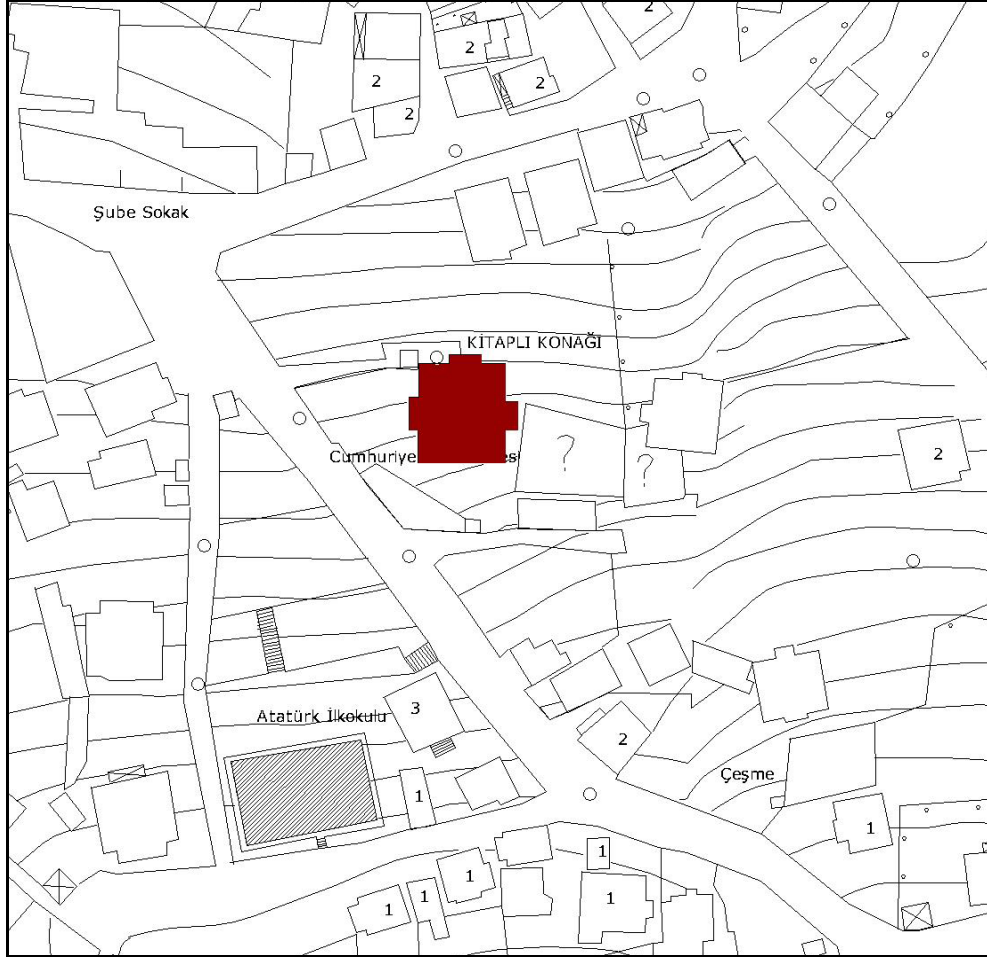
Şekil 3.6. Alaçam, Kitaplı Konağı yakın çevresi yapım tekniği

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler



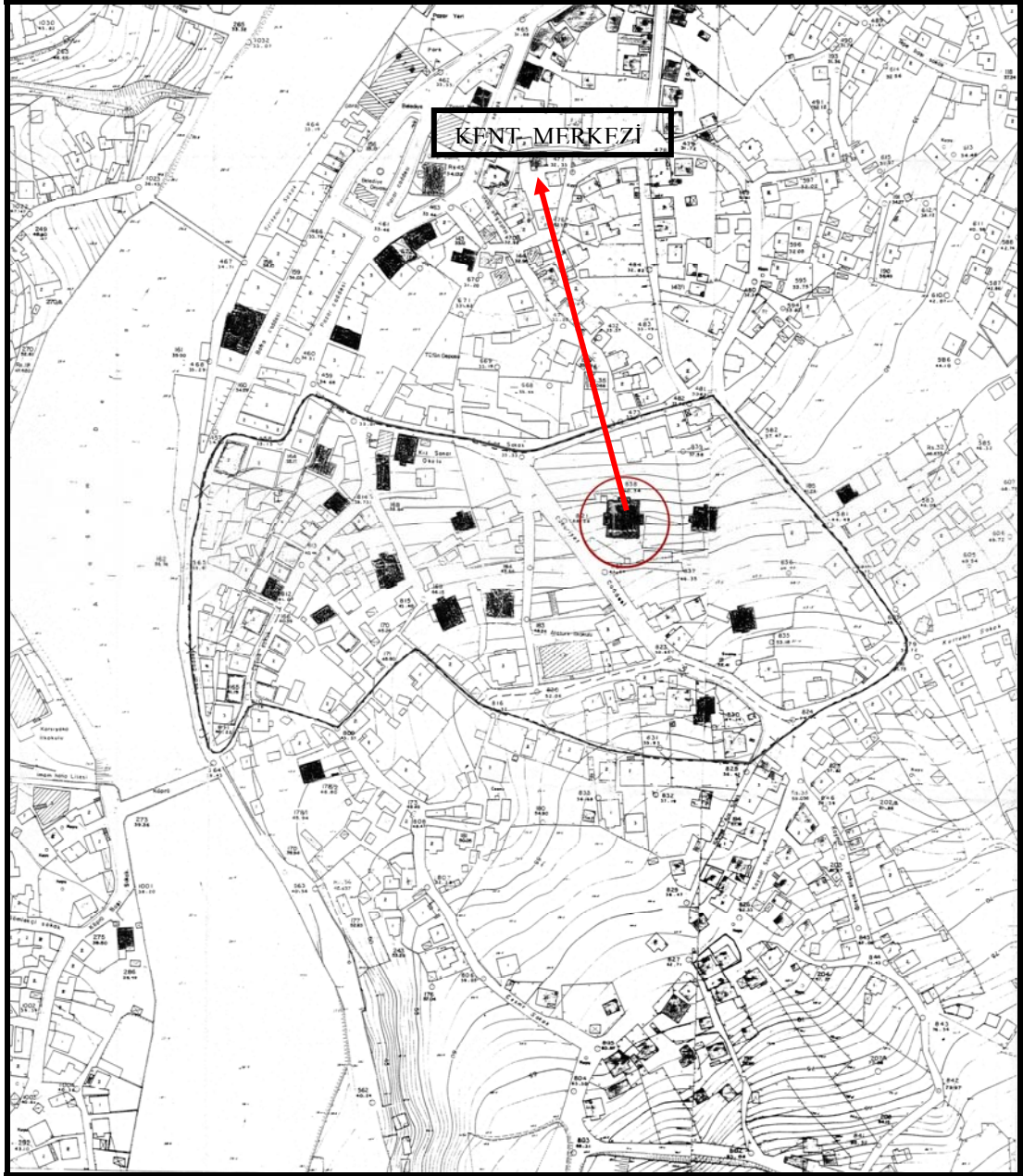
Şekil 3.7. Alaçam, Kitaplı Konağı yakın çevresi yapı-sokak ilişkisi

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler



Şekil 3.1. Kitaplı Konağı'nın yakın çevresini

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler

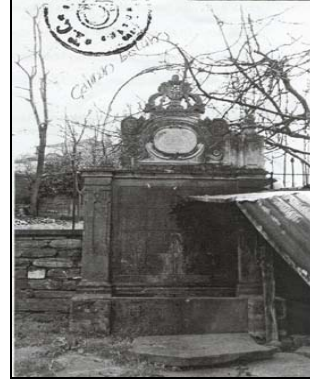


Harita 3.2. Alaçam hali hazır haritası sit sınırı, kent merkezi ve Kitaplı Konağı'nın konumu [18]

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler



Resim 3.1. Karşıyaka mahallesine bakış



Resim 3.2. Çalınan tarihi çeşme [1]



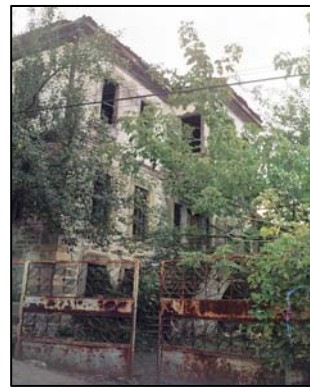
Resim 3.3. Çeşme Mah. 1. Sokak 2 nolu parseldeki çeşme



Resim 3.4. Çeşme Mah. Koymat Sok. 12 nolu parseldeki çeşme



Resim 3.5. Çeşme Mah. 1. Sokaktaki çeşme



Resim 3.6. Yapının yanmadan önceki fotoğrafı [1]

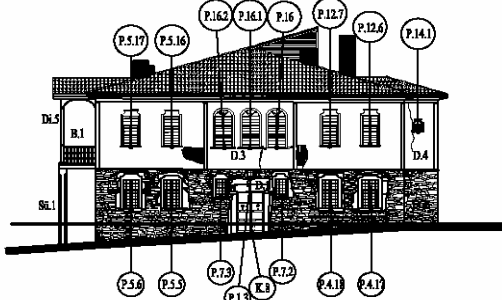
EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler



Resim 3.7. Yangından sonraki fotoğrafı

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.2. Güney cephesi tanımlama tablosu 2

GÜNEY CEPHESİ Bkz.Şekil.4.14.			Bkz.Metin: 20.-21. sayfalar															TABLO NO : 2									
			Güney yönünde yer alan giriş cephesidir.Yatayda kiye bölünmüşlük, düşeyde üçe bölünmüşlük hakimdir.Cephe düzünde simetri görülmektedir. Zemin kat duvarı kaba yonu taş duvar olup, birinci katı duvarı ahşap çatki arası tuğla örgü duvardır.																								
YAPISAL ELEMENLER			ÖLÇÜLER				MALZEME													RENK	DURUM BİLGİSİ			FOTO NO			
TAŞIYICI	MİMARİ	FORMU	x	y	z	h	T	A	TU	BE	ME	T	A	TU	BA	TO	BE	ME	KES		KZ	BO	NOTLAR		İYİ	ORTA	KOTU
DV1			18.28			3.11 4.20	●					●										Kahverengi	Oldukça iyi durumdadır.			4.6	
	P.5.6		0.82	0.67			●					●									●	Krem	Üzeri Boyalıdır. Doğramalar iyi durumdadır. Camlar kırılır.				●
	P.5.5		0.82	0.67			●					●									●	Krem	Pencere üzeri Boyalıdır. Doğramalar iyi durumdadır. Camlar kırılır.				●
	P.7.2		0.55	0.66			●					●									●	Krem	Pencere kanatları yok Cam yoktur.				●
	P.7.3		0.40	0.66			●					●									●	Krem	Pencere Boyalı olup boyalar yer yer dökülmüştür. Camlar kırılır.				●
	P.1.3		0.50	0.19			●					●									●	Kahverengi	Ahşapla böceklenme vardır. Camlar kırılır.				●
	K.8		1.40	0.19								●							●			Mavi	Demir kapıda paslanma ve çürüme olup kapı kilit ve süslemelerinde kayıplar vardır.				●
	P.4.18		0.92	0.66			●					●									●	Krem	Pencere kanat ve kasasında böceklenme				●
	P.4.17		0.85	0.66			●					●									●	Krem	Pencere kanatları yok olmuştur.			●	
DV2			2.91			3.11	●					●										Gri	Sağlıklı durumdadır. Kaba yonu taştan yapılmıştır.			●	
DV3			16.30			4.02	●					●										Krem	Sivada çatlaklar mevcuttur.			●	
	P.5.17		0.82	0.18																			Ahşapla böceklenme ve çürüme mevcuttur.			●	
	P.5.16		0.82	0.18																			Ahşapla böceklenme ve çürüme mevcuttur.			●	
	P.16.2		0.94	0.17			●					●									●	Kahverengi	camlarda kırıklar var.			●	
	P.16.1		0.95	0.17			●					●									●	Kahverengi	camlarda kırıklar var.			●	
	P.16		0.98	0.17			●					●									●	Kahverengi	camlarda kırıklar var.			●	
	P.12.7		0.85	0.18			●					●									●	Kahverengi	Doğrama eğri hasarıdır.Ahşapta yer yer böceklenme ve renk değişimi görülmektedir.Parmaklıklar paslı camlar kırılır.			●	
	P.12.6		0.85	0.18			●					●									●	Kahverengi	Doğrama eğri hasarıdır.Ahşapta yer yer böceklenme ve renk değişimi görülmektedir.Parmaklıklar paslı camlar kırılır.			●	
	K.s.i.zemin		19.39			0.04	●					●										Bej	Oldukça sağlıklıdır.			●	
	Kö.s.i.sağ		0.16			4.02	●					●									●	Kahverengi	Ahşapla böceklenme ve çürüme gözlenmiştir.			●	
	Orta.s.i.sağ		0.16			4.02	●					●									●	Kahverengi	Ahşapla böceklenme ve çürüme gözlenmiştir.			●	
	Orta.s.i.sol		0.16			4.02	●					●									●	Kahverengi	Ahşapla böceklenme ve çürüme gözlenmiştir.			●	
ÇİZELGE KISALTMALARI:			A : ahşap B : balkon Ba : baca	BE : beton BO : BOya DK:Doğrama Kiriği	DV: duvar h : yüksekliği (m) K: Kapı	K.s.i: Kat Silmesi Kö.s.i: Köşe Silmesi KS : Kireç sıva	KZ : kapımasız M : Merdiven P : pencere	Pa:Payanda T : Taş Sü:Sübn	T : taş TS: Tahtı Sıva TO : toprak	y : Boy ölçüsü (m) x : en ölçüsü (m)	TU : Tuğla y : Boy ölçüsü (m) Ü : Üçgen Alınık z : derinlik ölçüsü (m)	ZE : zemin															

ÇİZELGE

KISALTMALARI:

A : ahşap

B : balkon

Ba : baca

BE : beton

BO : BOya

DK : Döşeme Kırığı

DV : duvar

h : yüksekliği (m)

K : Kapı

K.s.i : Kat Silmesi

Kö.s.i : Köşe Silmesi

KS : Kireç sıva

KZ : kapı masası

M : Merdiven

P : pencere

Pa : Payanda

T : Taş

Sü : Sütun

T : taş

TS : Taşı Sıva

TO : toprak

TU : Tuğla

y : Boy ölçüsü (m)

x : en ölçüsü (m)

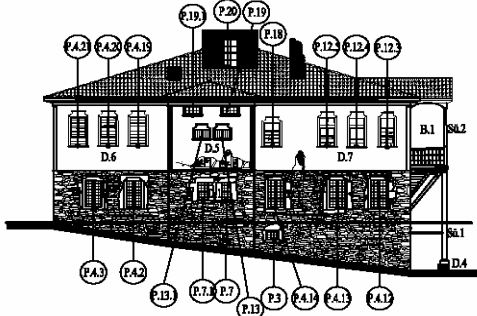
ZE : zemin

Ü : Üçgen Alınlık

z : derinlik ölçüsü (m)

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.3. Doğu cephesi tanımlama tablosu 3

DOĞU CEPHESİ			Bkz.Şekil.4.15.		Bkz.Metin: 21. sayfa		TABLO NO : 3																		
						Yatay ve düşeyde genel olarak üçe bölünmüşlük hakimdir. Bodrum ve zemin kat duvarları kaba yonu taş duvar olup, birinci katın duvarları kaba yonu taş duvar olup, birinci katın duvarları zemin kat duvarları kaba yonu taş duvar olup, birinci katın duvarları ahşap çatı anaesi tuğla örgü duvardır. Bodrum kat cephesinin bir bölümü eğimden dolayı toprak altında kalmaktadır. Cephe de ailemiden söz edilemez.																			
YAPISAL ELEMANLAR			ÖLÇÜLER				MALZEME										RENK	DURUM BİLGİSİ			FOTO NO				
			METRE				TAŞIYICI											NOTLAR							
TAŞIYICI	MİMARİ	FORMU	x	y	z	h	T	A	TU	BE	T	A	TU	BA	TO	BE	KZ	KS	KZ	BO					
DV1			4.59			4.16															Gri	Kaba yonu taştan yapılmıştır. Yer yer derz malzemesinde kayıp vardır.			4.7
	P.7.1		0,45		0,53																Kahverengi	Doğrama ve kasalarda bozulma var camlar kırktır.			
	P.7		0,50		0,45																Kahverengi	Cam bölüğü kontrplakla kapatılmış.			
DV2			6.12			3.14															Gri	Kaba yonu taştan yapılmıştır. Sağlıklı durumdadır.			4.7
	P.4.3		0,82		0,66																Krem	Pencere kapaklar yok olmuştur.			
	P.4.2		0,81		0,66																Krem	Doğrama ve kasalar hasarlı camlar kırktır Pencere kapaklarında kayıp vardır.			
DV3	P.3		0,81		0,66																Kahverengi	Kanatlarda kayıplar var.			4.7
	P.4.14		0,82		0,66																Krem	Doğrama ve kasalarda bozulma var,camlar kırktır.			
	P.4.13		0,81		0,66																Krem	Doğrama ve kasalarda bozulma var,camlar kırktır.			
	P.4.12		0,82		0,65																Krem	Doğrama ve kasalarda bozulma var,camlar kırktır.			
DV4																									4.7
DV5			4.59			3.87															Krem	Sivade dökülme, ahşapta yer yer böceklenme var.			
	P.13.1		0.76		0.18																Kahverengi	Ahşapta böceklenme vardır.			4.7
	P.13		0.76		0.18																Kahverengi	Oldukça iyi durumdadır.			
	P.19.1																					Ahşapta böceklenme vardır.			4.7
	P.19																					Ahşapta böceklenme vardır.			
	P.20																					Ahşapta böceklenme vardır.			4.7
	K.siz.zemin																				Bej	Yer yer parçalanma vardır.			
	Kö.siz.sığ																				Kahverengi	Sivade dökülme, ahşapta yer yer böceklenme var.			4.7
	Kö.siz.sol																				Kahverengi	Sivade dökülme, ahşapta yer yer böceklenme var.			
	K.siz.çatı																				Mavi	Sivade dökülme, ahşapta yer yer böceklenme var.			4.7
DV6																					Krem	Ahşap çatı anaesi tuğla doğu duvar Sivade dökülme ve renk değişimi vardır.			
	P.4.21		0.82		0.18																Kahverengi	Ahşapta Bozulma vardır. Kanatlar yok olmuştur. Parmaklıklar paslı görülmektedir.			4.7
ÇİZELGE KISALTMALARI:			A : ahşap B : balkon Ba : baca		BE : beton BO : BOya DK:Doğrama Kirişi		DV: duvar h : yüksekliği (m) K: Kapi		K.siz: Kat Silmesi Kö.siz: Köşe Silmesi KS : Kireç sıva		KZ : kaplamasız M : Merdiven P : pencere		Pa:Payanda Sü:Süben		T : taş TS: Tahtı Sıva TO : toprak		TU : Tuğla y : Boy ölçüsü (m) x : en ölçüsü (m)		ZE : zemin Ü : Uçgen Alınlık z : denlilik ölçüsü (m)						

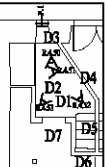
ÇİZELGE

KISALTMALARI:

A : ahşap BE : beton DV : duvar K.e : Kat Silmesi KZ : kaplamasız Pa : Payanda T : taş TU : Tuğla ZE : zemin
 B : balkon BO : BOya Kö.s : Köşe Silmesi M : Merdiven T : Taş TS : Tati Sıva y : Boy ölçüsü (m) Ü : Üçgen Alınlık
 Ba : baca DK : Döşeme Kırığı K : Kapi KS : Kireç sıva P : pencere Sü : Sütun TO : toprak x : en ölçüsü (m) z : derinlik ölçüsü (m)

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.11. B07 nolu mekan tanımlama tablosu 7

B07 NOLU MEKAN			Bkz.Şekil.4.2.			Bkz.Metin:25.-26.sayfalar			TABLO NO : 7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
						GENEL NOTLAR : Mekanın döşemesi define aramak için define aramak için kazılmıştır. D2 duvarı üzerinde bir adet dolap nişi bulunmaktadır.Dış cepheye bakan duvarda var olan P.1 penceresiyle aydınlanmaktadır.sonradan eklenen D5 ve D6 duvarları merdiveni bölmüş durumdadır.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
YAPISAL ELEMANLAR			ÖLÇÜLER			MALZEME						RENK	DURUM BİLGİSİ			FOTO NO																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
			METRE			TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY			NOTLAR				İYİ	ORTA	KOTU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
TAŞIYICI	MİMARİ	FORMU	x	y	z	h	T	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU	B	A	TU

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

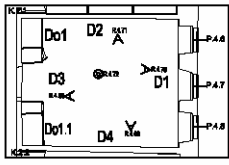
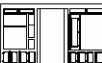
Çizelge 4.12. Z01 nolu mekan tanımlama tablosu 8

YAPISAL ELEMANLAR			ÖLÇÜLER				MALZEME										RENK	DURUM BİLGİSİ			FOTO NO																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
TAŞIYICI	MİMARİ	FORMU	x	y	z	h	T	A	T	B	A	T	B	A	T	B		A	T	B		A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B	A	T	B

ÇİZELGE KISALTIMLARI: A : ahşap Bo : boya DV : duvar K : kapı KZ : kaplamasız O : Ocak S : silme T : taş TU : tuğla z : derinlik (m)
As : askılık BA : Bağdadı h : yüksekliği (m) KS : kireç sıva M : Merdiven P : pencere Sa : sedir alımesi TA : tavan y : boy ölçüsü (m) ZE : zemin
BE : beton D : dolap Z : zırlık zemin KES : karpış sıva ME : Metal R : raf SÜ : süpürgelek TO : toprak x : en ölçüsü (m)

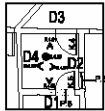
EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.14. Z03 nolu mekan tanımlama tablosu 10

Z03 NOLU MEKAN			Bkz.Şekil.4.3.			Bkz.Metin:25.-26.sayfalar			TABLO NO : 10														
										GENEL NOTLAR : Kareye yakın dikdörtgen bir mekandır. Dış cepheye bakan bir adet taş duvarı mevcuttur.Kapısı yok olmuştur. Mekânı aydınlatan 3 tane pencere vardır.													
YAPISAL ELEMANLAR			ÖLÇÜLER				MALZEME					RENK	DURUM BİLGİSİ										
			METRE				TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY		NOTLAR			M ORTA KOTU	FOTO NO						
TAŞIYICI	MİMARİ	FORMU	x	y	z	h	T	A	T	B	E	F	K	S	K			Z	B				
DV1			4,510	6,534	43													● Boyaz	Duvar yüzeyi beyaz kireç badana ile boyalıdır. Sedir bulunmaktadır. Çatlaklar mevcuttur.				● RA.08
	P.4.6		Çizelge 4.8 Kuzey cephesi tanımlama tablosu 4 bz.																				
	P.4.7																						
	P.4.8																						
DV2			5,59	0,803	43													● Boyaz	Duvar yüzeyi beyaz kireç badana ile boyalıdır.Sedir bulunduğu bölüm Çatlaklar mevcuttur. Özgün olmayan baca deliği mevcuttur.				● RA.09
DV3			4,490	193	43													● Boyaz	Duvar yüzeyi beyaz kireç badana ile boyalıdır.				● RA.10
	D01		1,590	742	63													● Sarı Kiremit	Dolap kapakları yok olmuştur.				● RA.10
	D01.1		1,570	752	63													● Sarı Kiremit	Kapakların bir kısmı yok olmuştur.				● RA.10
DV4			5,51	0,203	43													● Boyaz	Duvar yüzeyinde nemlenme görülmektedir. Çatlaklar ve sıva dökümleri mevcuttur.				● RA.11
ZE																		● Kiremit	Ahşapta yer yer küflenme ve böceklenme görülmektedir.				●
TA																		● Kiremit	Yüzeyi kaplamasızdır. Yer yer dökümler mevcuttur. Ahşapta küf ve böceklenme gözlenmiştir.				● RA.12
ÇİZELGE KISALTMALARI:			A : ahşap Bo : boya DV: duvar K : kapı KZ : kaplamasız O : Ocak S : sıma T : taş TU : tuğla z : derinlik (m)			As : askılık BA : Bağdadlı h : yüksekliği (m) KS : kireç sıva M : Merdiven P : pencere Se : sedir sıması TA : tavan y : boy ölçüsü (m) ZE : zemin			BE : beton D : dolap İZ : ısılak zemin KES : karpış sıva ME : Metal R : raf SÜ : süpürgelek TO : toprak x : en ölçüsü (m)														

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.18. Z07 nolu mekan tanımlama tablosu 14

Z07 NOLU MEKAN Bkz.Şekil.4.3.										Bkz.Metin:25.-26.sayfalar										TABLO NO : 14			
 </																							

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.24. Z12 nolu mekan tanımlama tablosu 20

Z13 NOLU MEKAN Bkz. Şekil 4.3.

Bkz. Metin: 25.-26. sayfalar

TABLO NO : 20

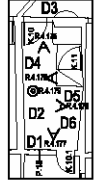
ÇİZELGE

KISALTMALARI:

A : ahşap
As : askılık
BE : beton
Bo : boya
BA : Bağdadı
D : dolapDV: duvar
h : yüksekliği (m)
IZ : ısılk zeminK : kapı
KS : kırık sıva
KES : kerpiz sıvaKZ : kaplamasız
M : Merdiven
ME : MetalO : Ocak
P : pancara
R : rafS : silme
Sa : sedir silmesi
SÜ : süpürgelekT : taş
TA: tavan
TO : toprakTU : tuğla
y : boy ölçüsü (m)
x : en ölçüsü (m)z : derinlik (m)
ZE : zemin

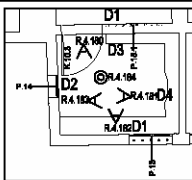
EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.32. 107 nolu mekan tanımlama tablosu 28

1 07 NOLU MEKAN			Bkz.Şekil.4.4.			Bkz.Metin:25.-26.sayfalar			TABLO NO : 28										
									GENEL NOTLAR : Dikdörtgen formda bir mekandır. Geçiş mekânı olarak değerlendirilmiştir. Çatı arasına çıkışı sağlayan merdiven bu mekân içerisinde olup kapı açılmadığı için çatı arasına çıkılamamıştır.1 06 mekânına açılan P.15 penceresi tarafından aydınlanmaktadır.										
YAPISAL ELEMANLAR			ÖLÇÜLER			MALZEME						RENK	DURUM BİLGİSİ						
			METRE			TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY			NOTLAR			ORTA KOTU	FOTO NO		
TAŞIYICI	MİMARİ	FORMU	x	y	z	h	T	A	TUBEME	T	A	TUBATO	BEME	KES	KZ			BO	
DV1			1.83	0.19	2.63		●				●						● Beyaz	Oldukça sağlıklıdır.	● R4.178
	P.15		0.80	0.19	0.52		●				●						● Kibreyaz	Sağlıklı durumdadır.	● R4.176
	K.10.1		0.63	0.19	2.04		●				●						● Kibreyaz	Kilidinde bozulma vardır.	● R4.175
DV2			4.48	0.18	2.82		●				●						● Beyaz	Üzerinde tesisat borusu yer almaktadır.	● R4.178
DV3 (K.10)			2.12	0.34	2.82		●				●						● Kibreyaz	Sadece kapıdan ibarettir.	● R4.177
	K.10		0.82	0.18	2.03		●				●						● Kibreyaz	Yer yer böceklenme görülmektedir.	● R4.177
DV4			2.10	0.15	2.83		●				● ●						● Kibreyaz Beyaz	Bir kısmı ahşap çatı tuğla duvar bir kısmı ahşap bölücü duvar şeklindedir. Beyaz boyalı duvarda yıkıklar vardır.	● R4.178
ZE							●				●						● Kibreyaz	Niteliksiz ahşap kaplama	●
TA							●				●						● Kibreyaz	Renk değişimli mevcuttur.	● R4.178
ÇİZELGE KISALTMALAR:			A : ahşap Bo : boya DV: duvar K : kapı KZ : kapımasız As : askılık BA : Bağdadi h : yüksekliği (m) KS : kirep sıva M : Merdiven BE : beton D : döşer Z : zemin KES : kerpiç sıva ME : Metal O : Ocak S : sıma T : taş TU : tuğla P : pencere Sa : sedir sıması TA : tavan y : boy ölçüsü (m) ZE : zemin R : raf SÜ : süpürgelek TO : toprak x : en ölçüsü (m)																

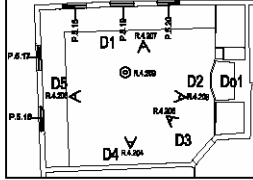
EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.33. 108 nolu mekan tanımlama tablosu 29

108 NOLU MEKAN			Bkz.Şekil.4.4.			Bkz.Metin:25.-26.sayfalar			TABLO NO : 29																																
						GENEL NOTLAR : Kareye yakın dikdörtgen bir mekandır. Mekan içinde hela taşı yer almaktadır. Mekan aydınlatan üç pencere bulunmaktadır.																																			
YAPISAL ELEMANLAR			ÖLÇÜLER			MALZEME						RENK	DURUM BİLGİSİ																												
						METRE			TAŞIYICI				DOLGU			YÜZEY			NOTLAR		Y ORTA KUTU	FOTO NO																			
TAŞIYICI	MİMARİ	FORMU	x	y	z	h	T	A	T	U	B	E	M	E	T	A	T	U	B	A			T	O	B	E	M	E	K	S	K	Z	B	O							
DV1			2.10		0.18	2.34		●								●															●	Beyaz	Duvar yüzeyi boyalıdır . Sıva çatlakları mevcuttur.			●	R.4.182				
P.13.1		Çizelge 4.3 Doğu cephesi 'ten mimari tablosu 3.tz.																																							
DV2					1.77	0.18	2.34		●							●																●	Beyaz	Duvar yüzeyi boyalıdır . Renk değişimi olmuştur.			●	R.4.181			
P.14.1		Çizelge 4.2 Güney cephesi tanımlama tablosu 2.tz.																																							
DV3			2.18		0.17	2.35		●								●																	●	Beyaz	Sıvalarda dökülme, çatılma ve renk değişimi vardır.			●	R.4.182		
P.15.1			0.88		0.17	0.53		●	●								●																●	Kahverengi	Camlarda kırılmalar vardır.			●	R.4.182		
K.10.3			0.72		0.17	2.05		●	●									●															●	Kahverengi	Yer yer böceklenme vardır.			●	R.4.182		
DV4					1.77	0.18	2.33		●							●																		●	Bej	Boyada renk değişim ve dökülme vardır.			●	R.4.182	
ZE								●								●																			●	Kahverengi	Niteliksiz ahşap kaplama			●	
TA								●								●																			●	Kırmızı Bej	Yer Yer dökülmeler mevcuttur.			●	R.4.184
ÇİZELGE			A : ahşap Bo : boya DV : duvar K : kapı KZ : kaplamasız O : Ocak S : silme T : taş TU : tuğla z : derinlik (m)																																						
KISALTMALARI:			As : askılık BA : Bağdadlı KS : kireç sıva M : Merdiven P : pencere Sa : sedir sıması TA : tavan y : boy ölçüsü (m) ZE : zemin																																						
			BE : beton D : dolap Z : zırlak zemin KES : kerpiç sıva ME : Metal R : raf SÜ : süpürgelek TO : toprak x : en ölçüsü (m)																																						

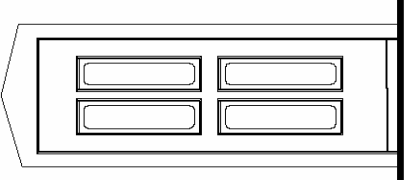
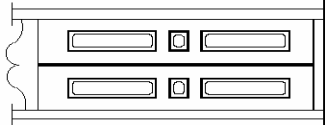
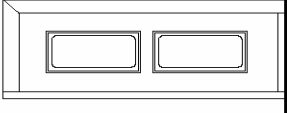
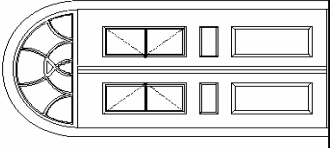
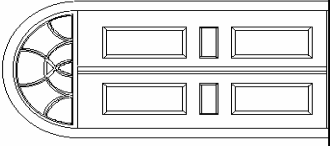
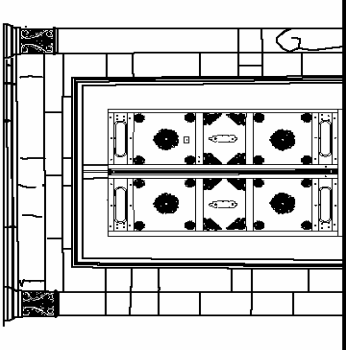
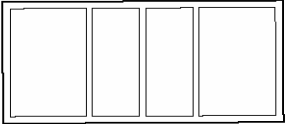
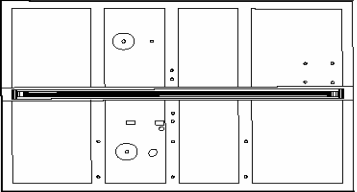
EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.37. 112 nolu mekan tanımlama tablosu 33

112 NOLU MEKAN			Bkz.Şekil.4.4.			Bkz.Metin:25.-26.sayfalar			TABLO NO : 33		
						GENEL NOTLAR : Bir köşesi pahlı dikdörtgen formdaki mekanın pahlı köşesinden mekan giriş sağlanmaktadır. Giriş kapısı yok olmuştur. D2 duvarında ocak ve ocağın iki yanında dolap yer almaktadır. Mekan beş adet pencere tarafından aydınlatılmaktadır. D1 ve D5 duvarlarında sedirler mevcut olup tahrip edilmiştir.					
YAPISAL ELEMANLAR			ÖLÇÜLER			MALZEME			DURUM BİLGİSİ		
			METRE			TAŞIYICI			NOTLAR		
						DOLGU			FOTO NO		
						YÜZEY					
TAŞIYICI			MİMARİ			FORMU			RENK		
DV1											
P.5.18											
P.5.19											
P.5.20											
DV2											
O											
Do1											
DV3											
DV4											
DV5											
P.5.16											
P.5.17											
ZE											
TA											
ÇİZELGE			A : ahşap Bo : boya DV : duvar K : kapı KZ : kaplamasız O : Ocak S : silme T : taş TU : tuğla z : zeminlik (m)								
KISALTIMLARI:			As : askılık BA : Bağdadlı h : yüksekliği (m) KS : kırışık siva M : Merdiven P : pencere Se : sedir silmesi TA : tavan y : boy ölçüsü (m) ZE : zemin								
			BE : beton D : dolap İZ : iletken zemin KES : kerpiç siva ME : Metal R : raf SÜ : süpürgelek TO : toprak x : en ölçüsü (m)								

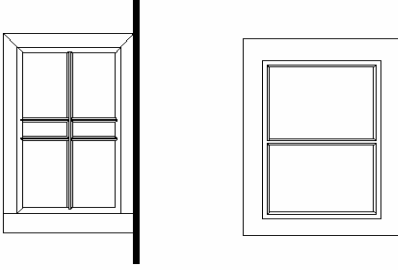
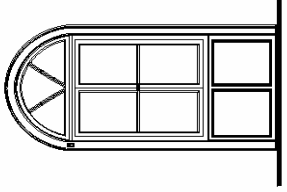
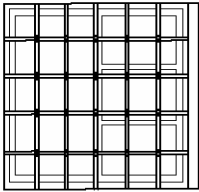
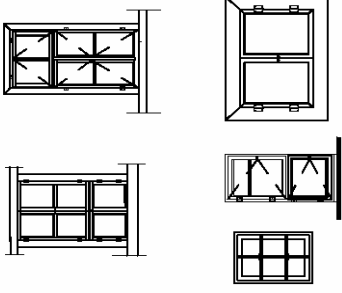
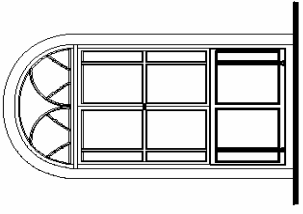
EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.40. Kapı tablosu

DİŞ KAPILAR			K: kapı
ZEMİN KAT	BİRİNCİ KAT	 K.2 KAPISI  K.5 KAPISI	
		 K.9 KAPISI  K.10 KAPISI  K.11 KAPISI  K.12 KAPISI	
 K.1 KAPISI  K.3 KAPISI  K.8 KAPISI			

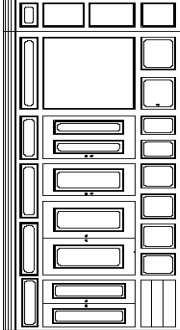
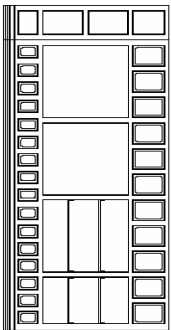
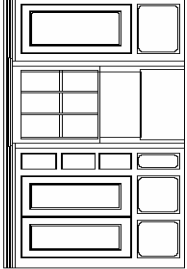
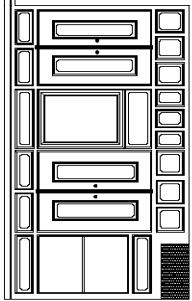
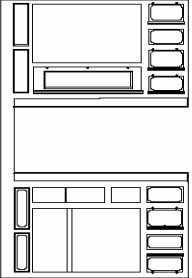
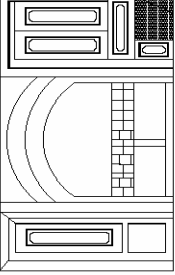
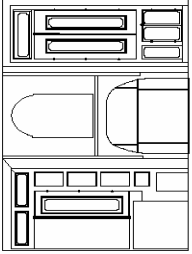
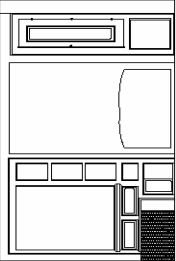
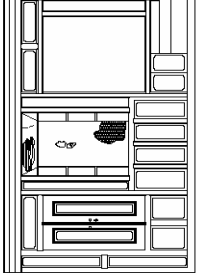
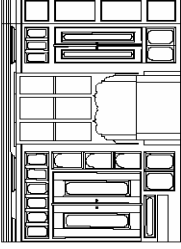
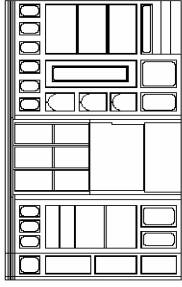
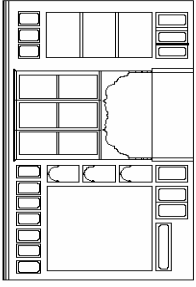
EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Çizelge 4.41. Pencere tablosu

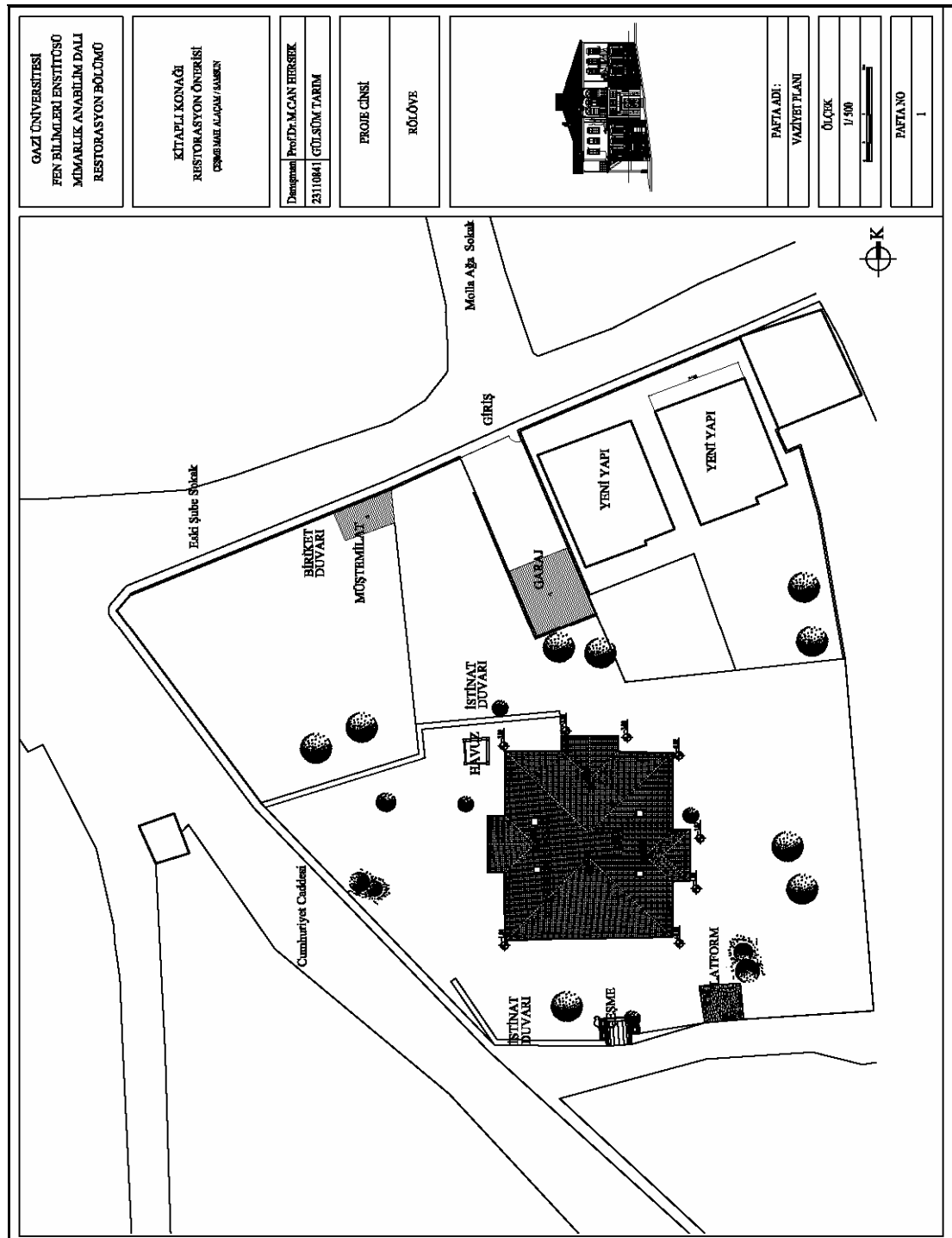
SABİT CAMLI AÇILMAYAN		
KARMA KANAT		
DÜŞEY SÜRME KANAT (GIYOTİN)		
DÜŞEY MENTEŞELİ KANAT		
	DİKDÖRTGEN	KEMERLİ

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

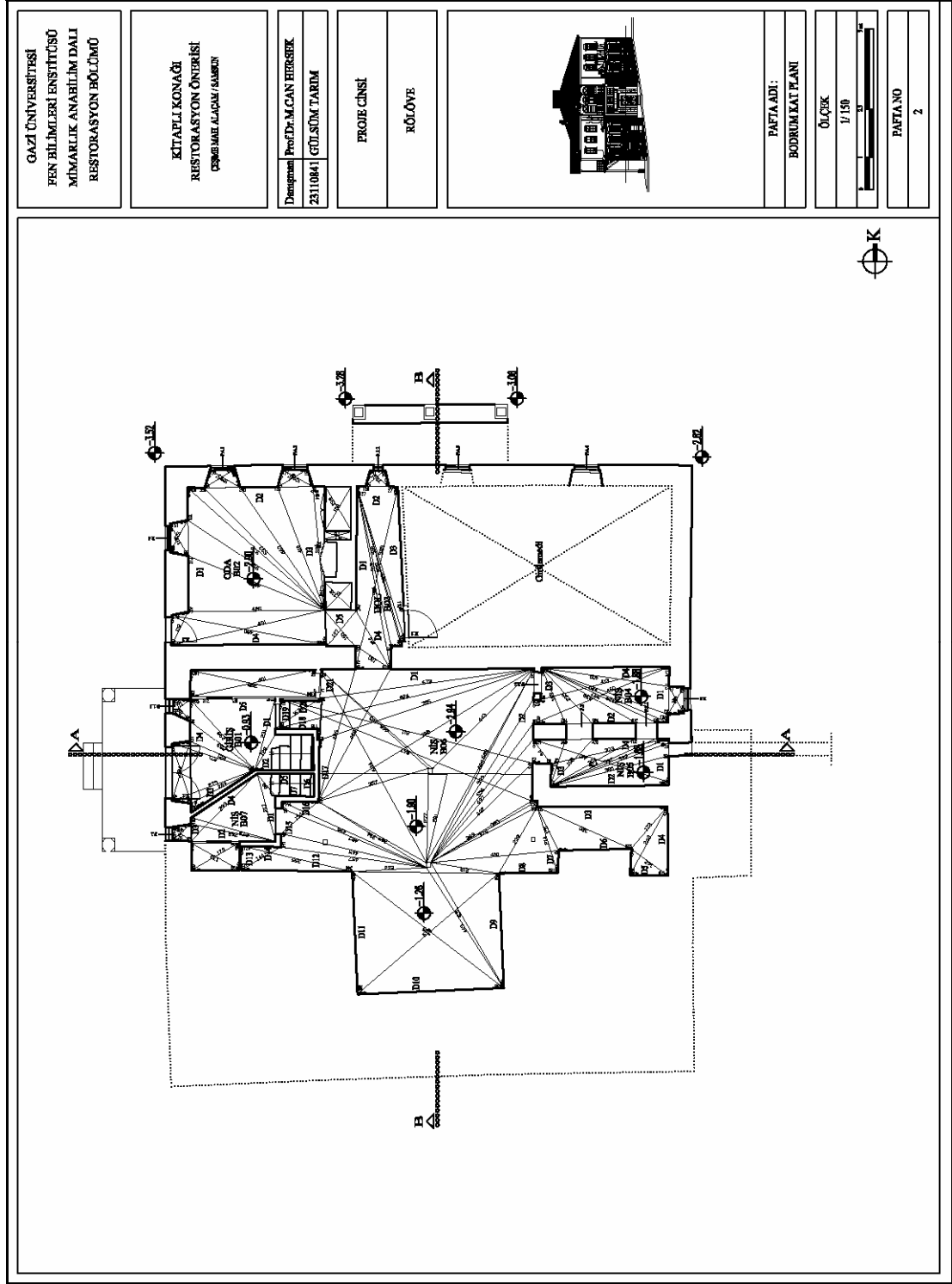
Çizelge 4.42.Dolap tablosu

1. GRUP	2. GRUP
 Oda (102), Dol  Oda (110), Dol	 Oda (B02), Dol  Oda (Z02), Do2  Oda (Z03), Dol  Oda (Z10), Dol  Oda (Z04), Dol  Oda (Z12), Dol  Oda (101), Do2  Oda (101), Do1  Oda (110), Do2  Oda (112), Do1
1.GRUP : Tamamen dolap bölümlerinden oluşan dolaplar	2.GRUP: Dolabın orta bölümünde kapı, aynalık, lambalık, ocak ve üzerinde oynama davlumbaz yer alan dolaplar

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

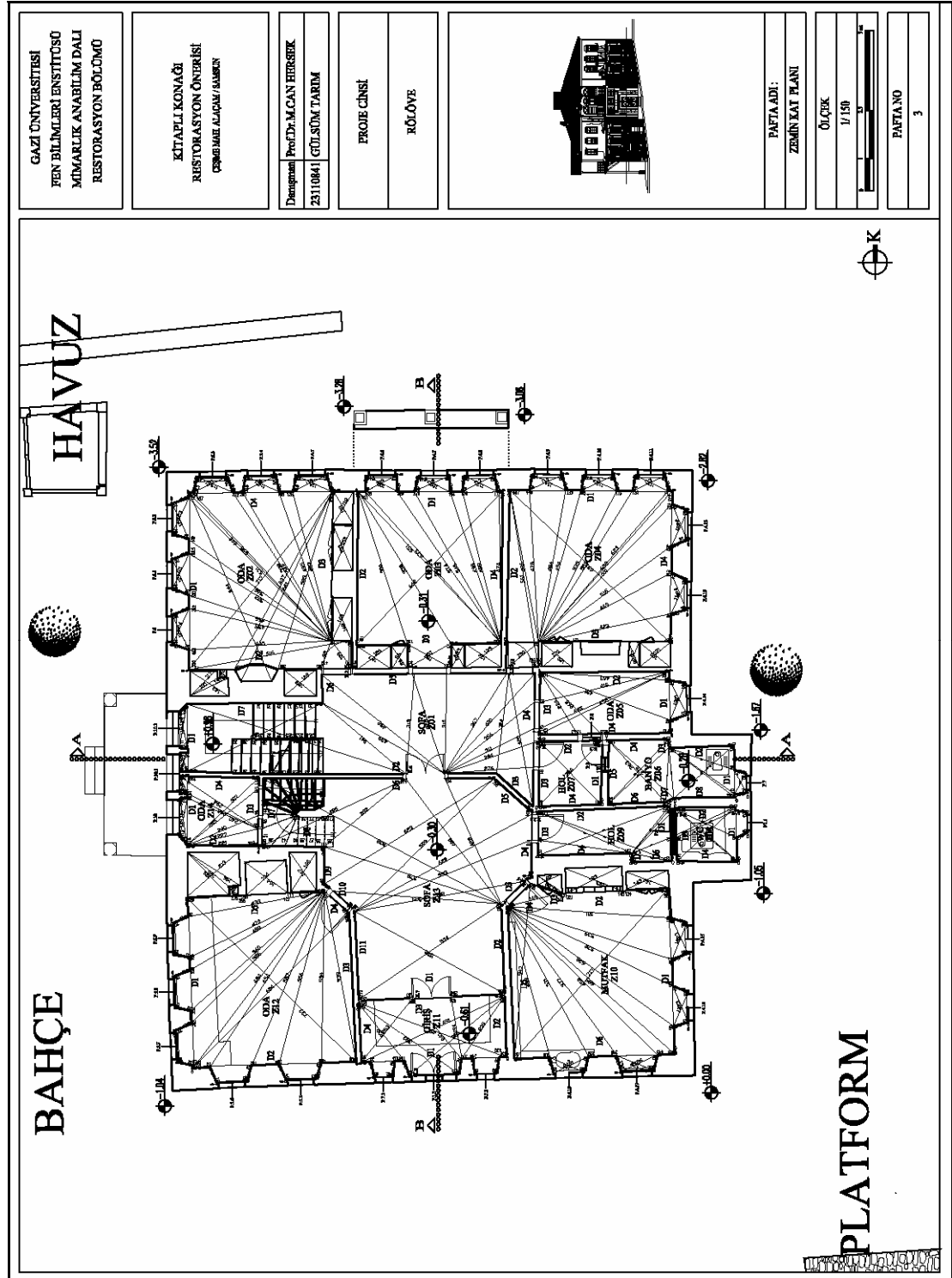


EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



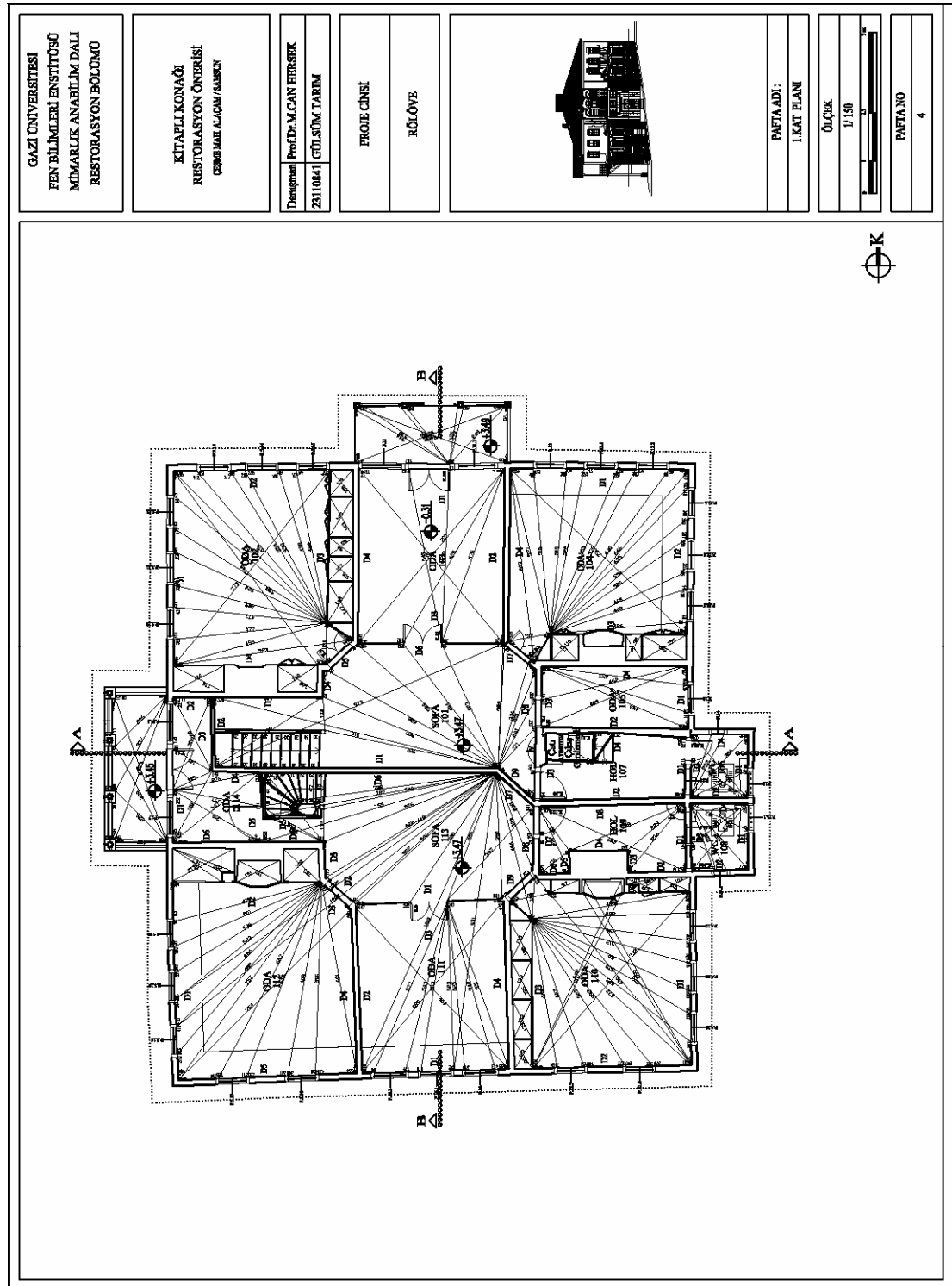
Şekil 4.2. Bodrum kat planı rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



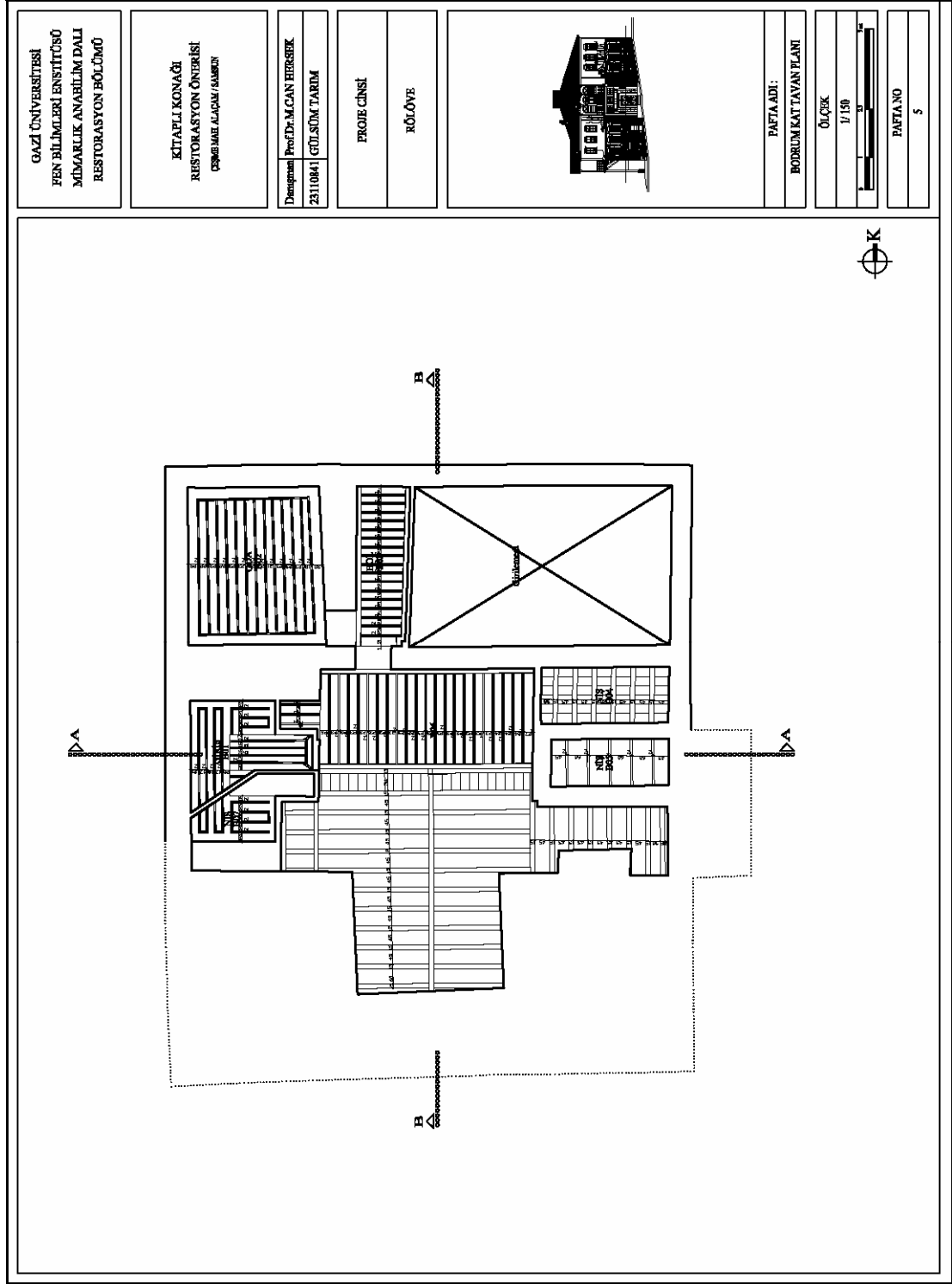
Şekil 4.3. Zemin kat planı rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



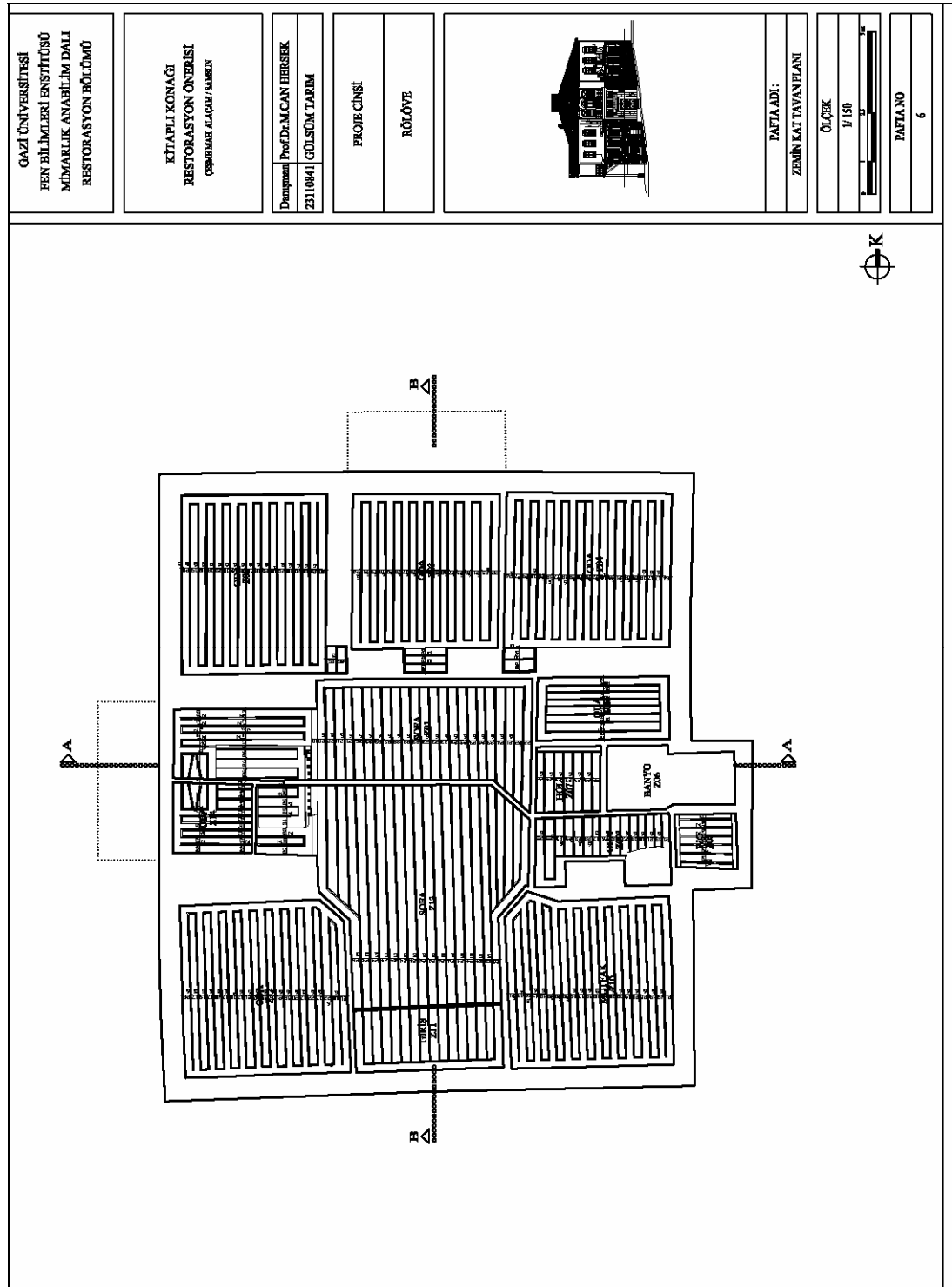
Şekil 4.4. Birinci kat planı rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



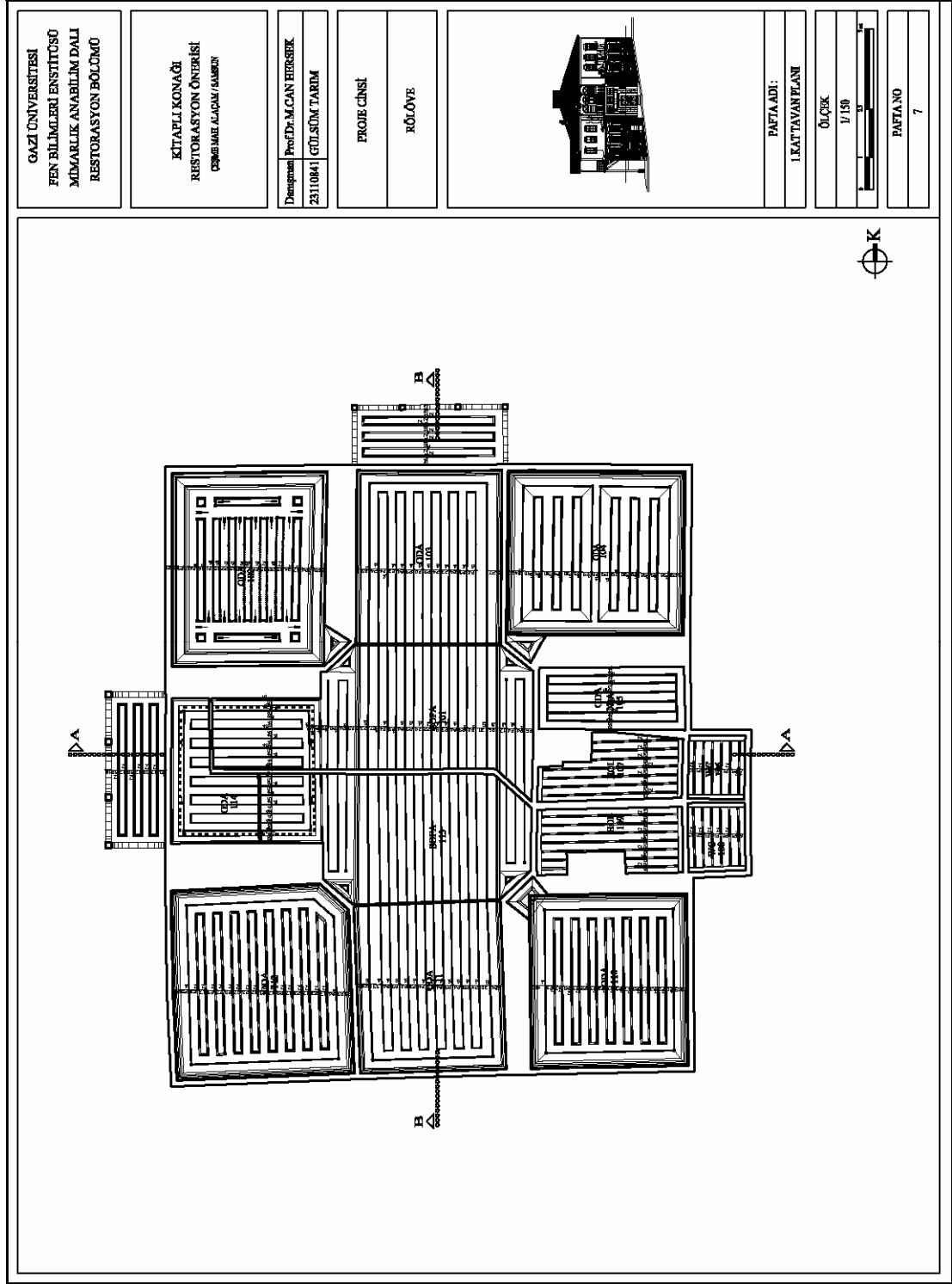
Şekil 4.5. Bodrum kat tavan planı rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



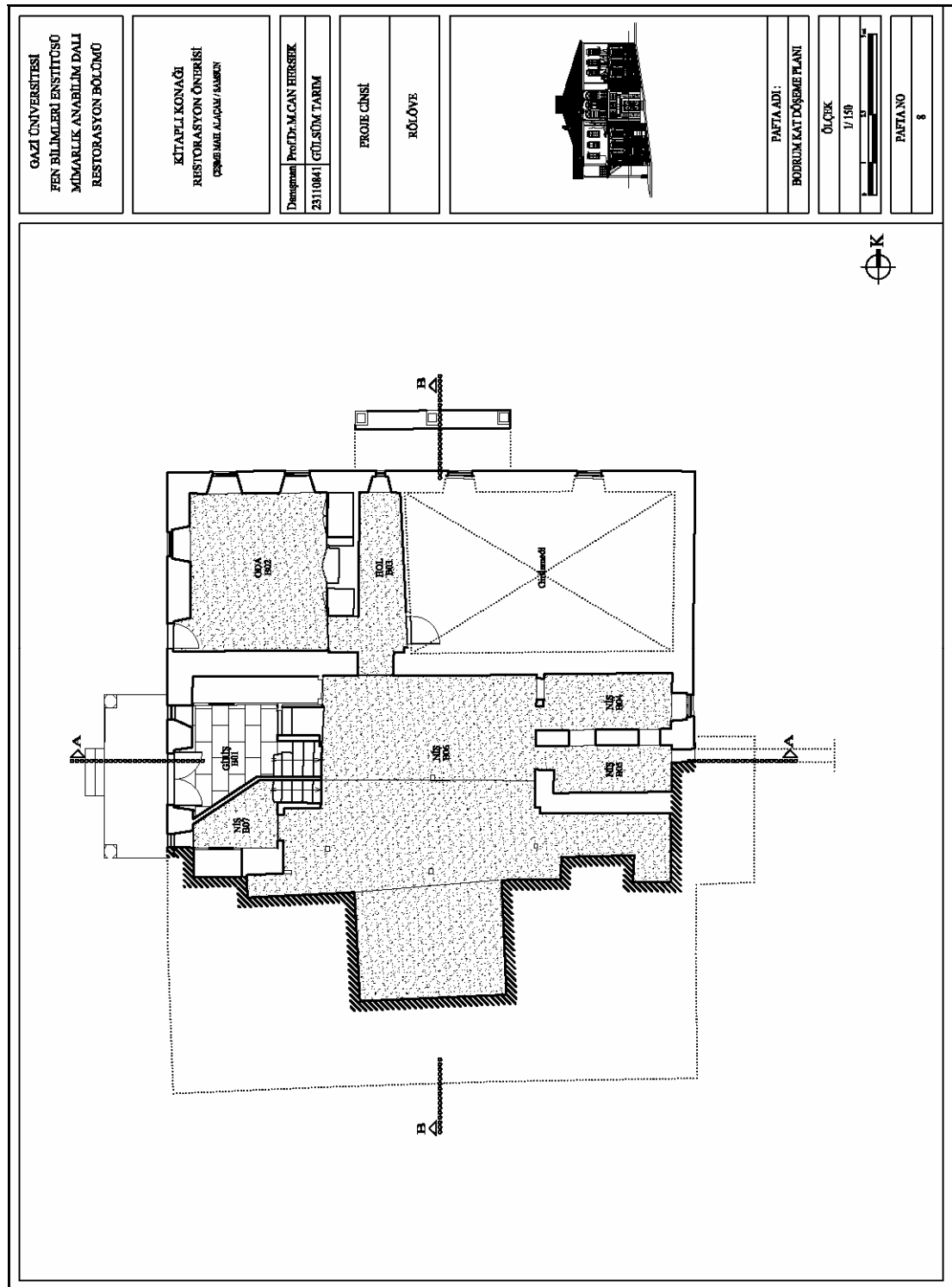
Şekil 4.6. Zemin kat tavan planı rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



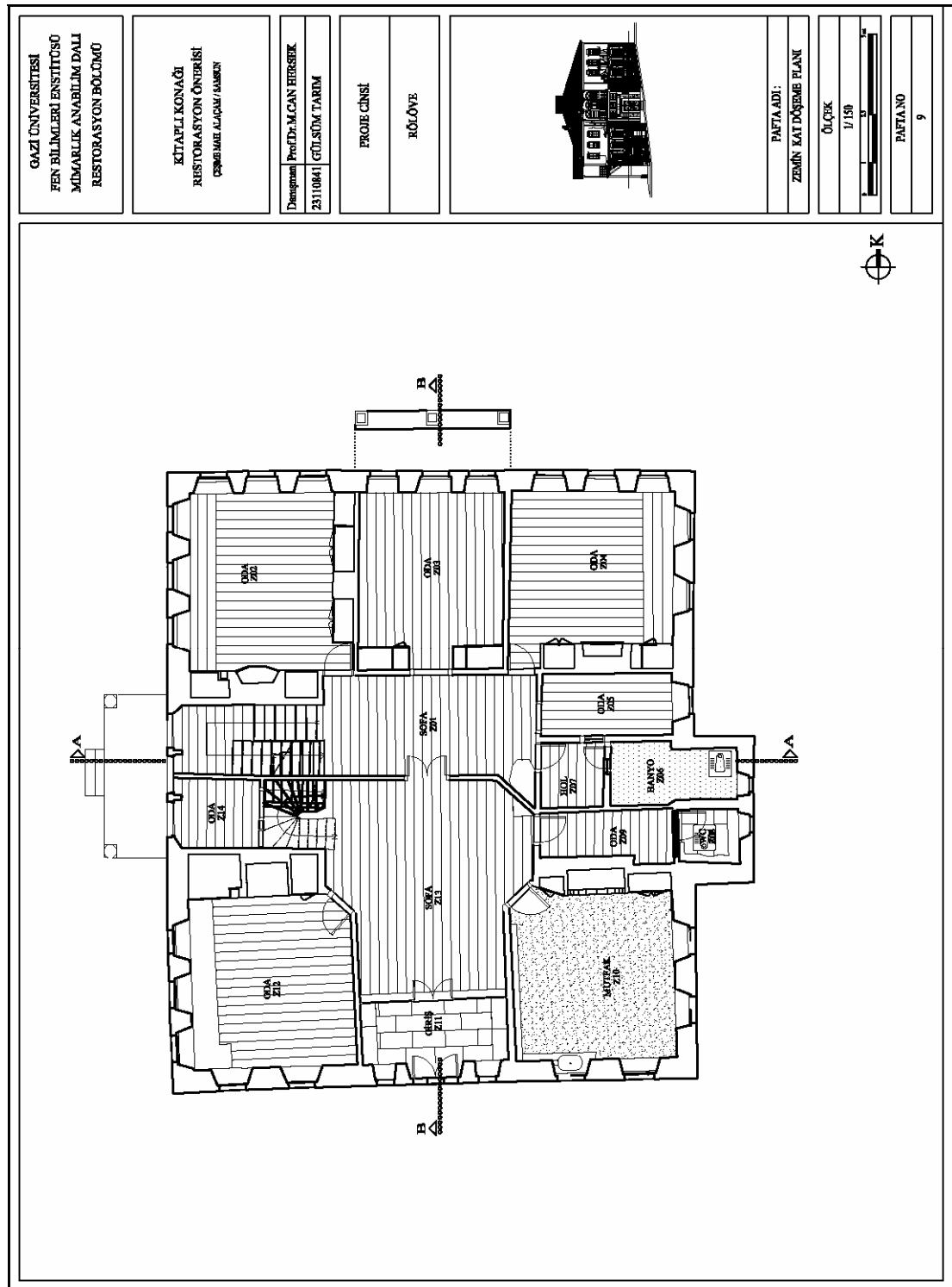
Şekil 4.7. Birinci kat tavan planı rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



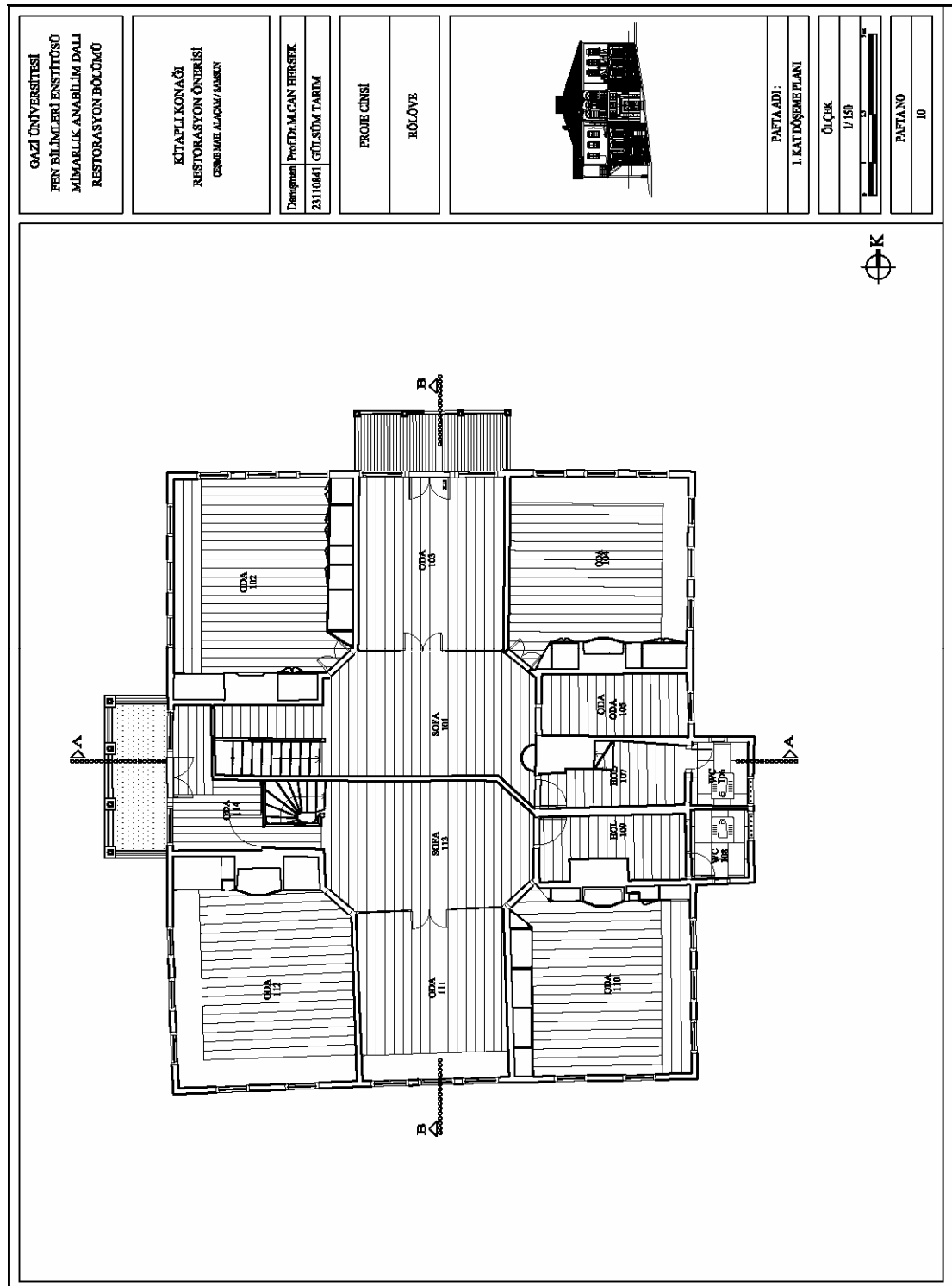
Şekil 4.8. Bodrum kat döşeme planı rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



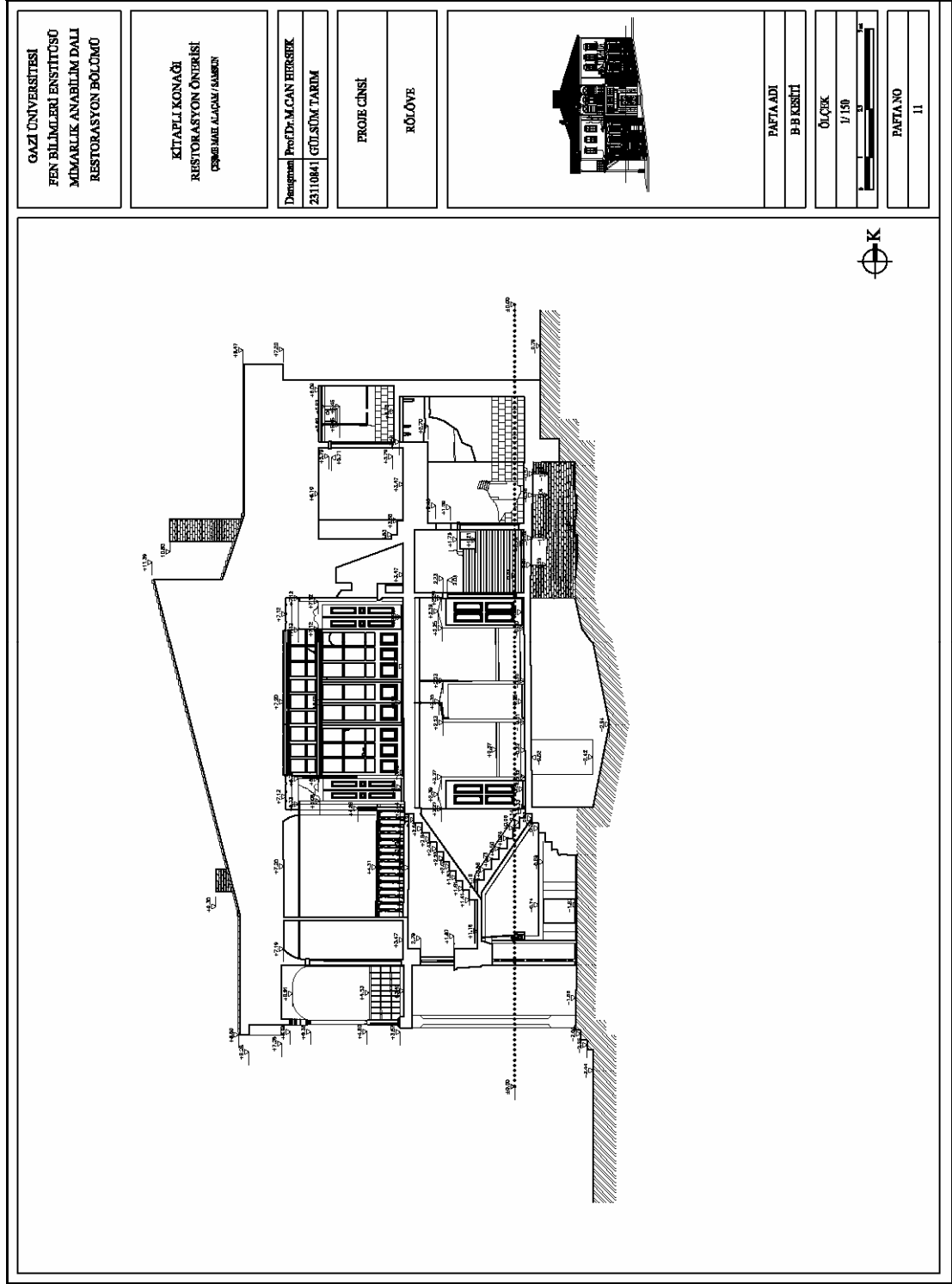
Şekil 4.9. Zemin kat döşeme planı rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



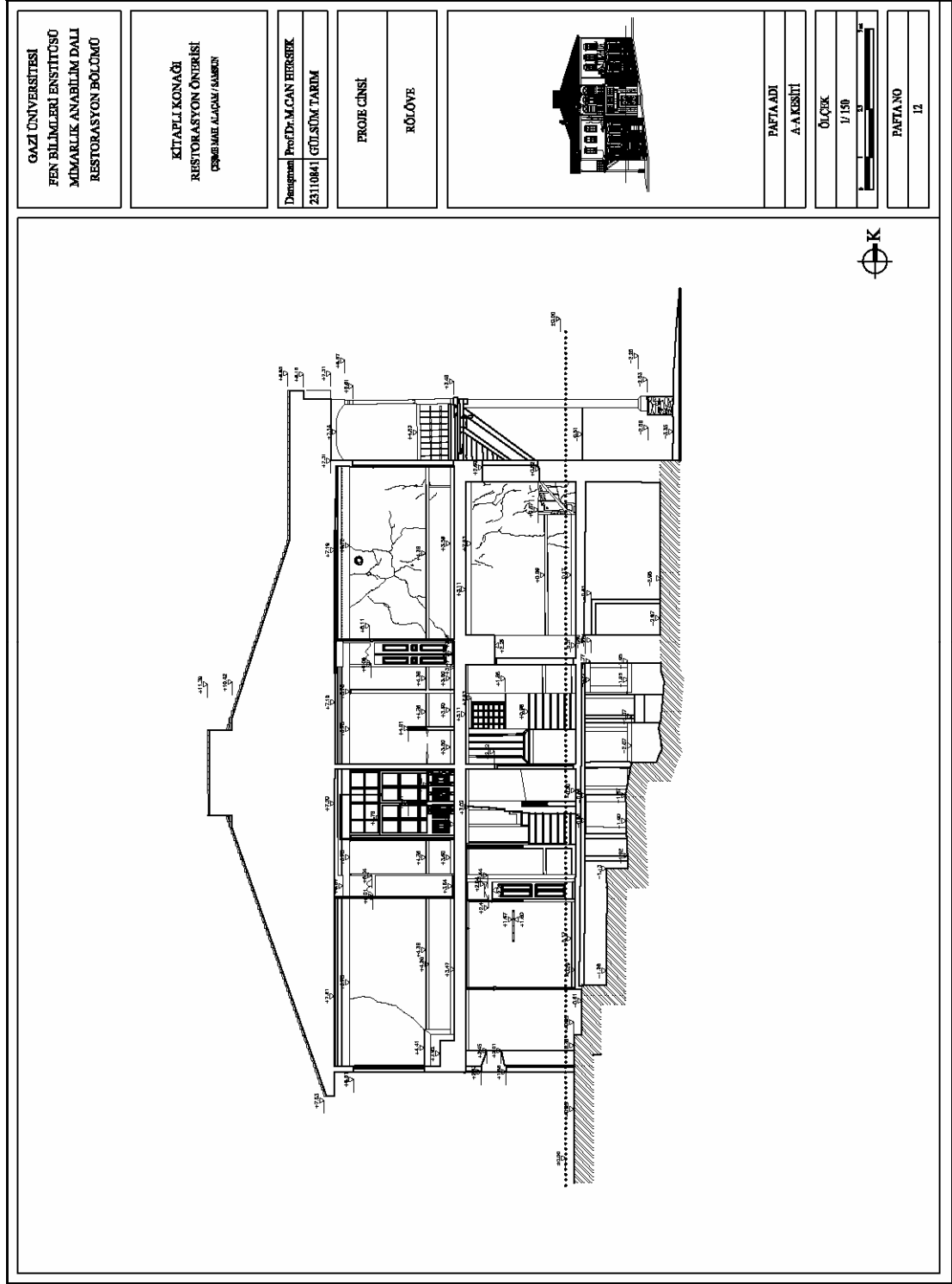
Şekil 4.10. Birinci kat döşeme planı rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



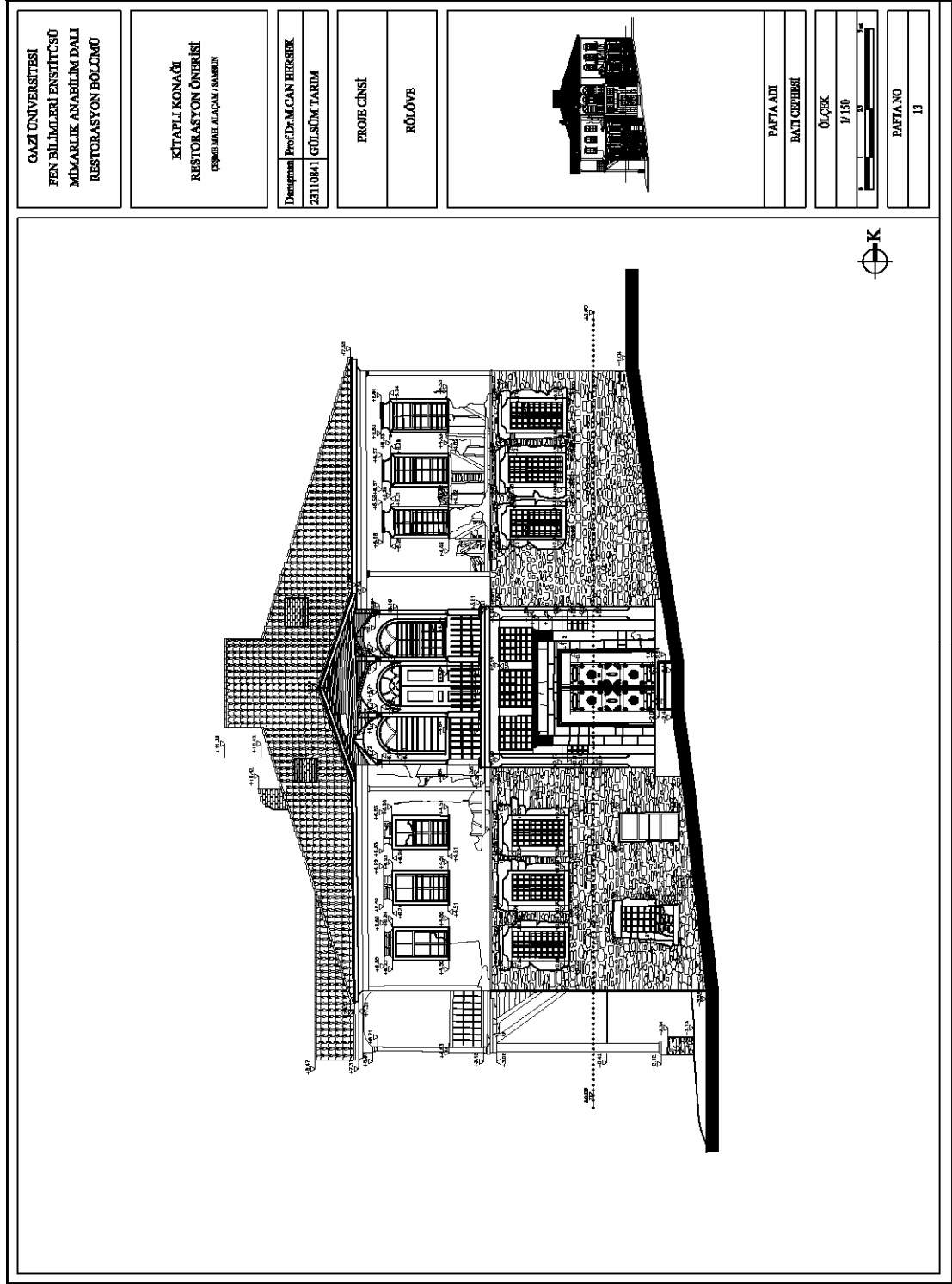
Şekil 4.11. A-A kesit rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



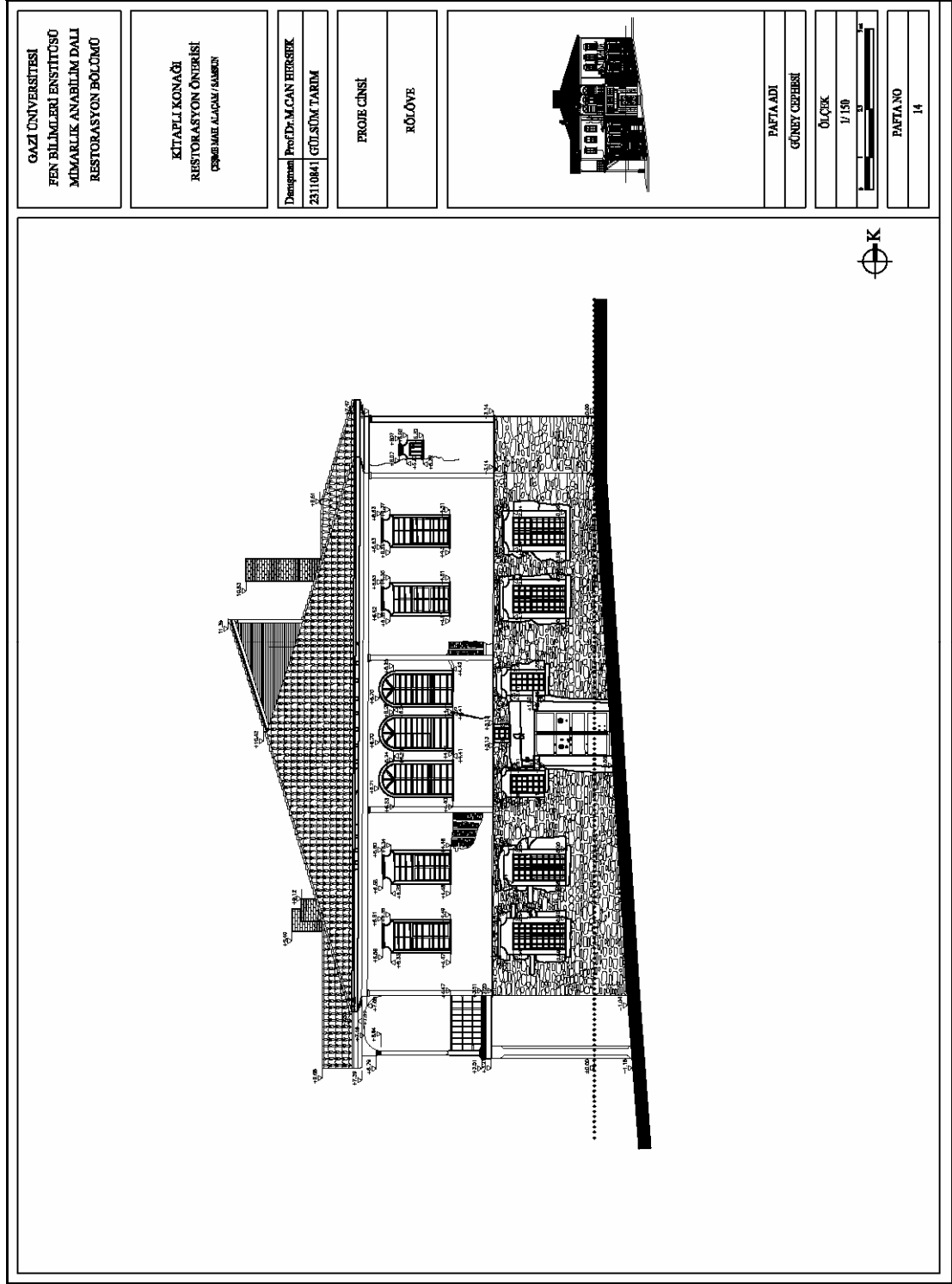
Şekil 4.12. B-B kesiti rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



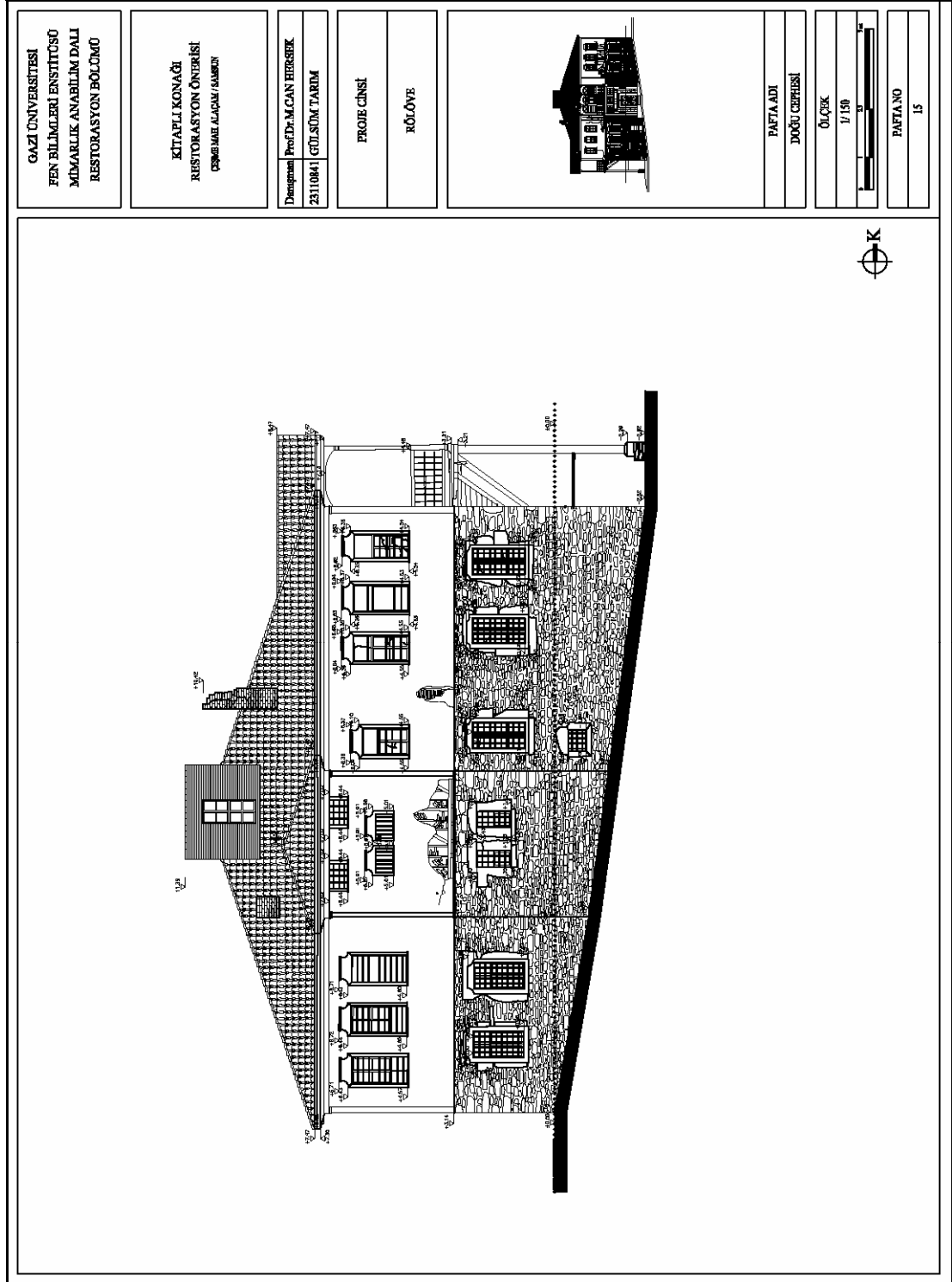
Şekil 4.13. Batı cephesi rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



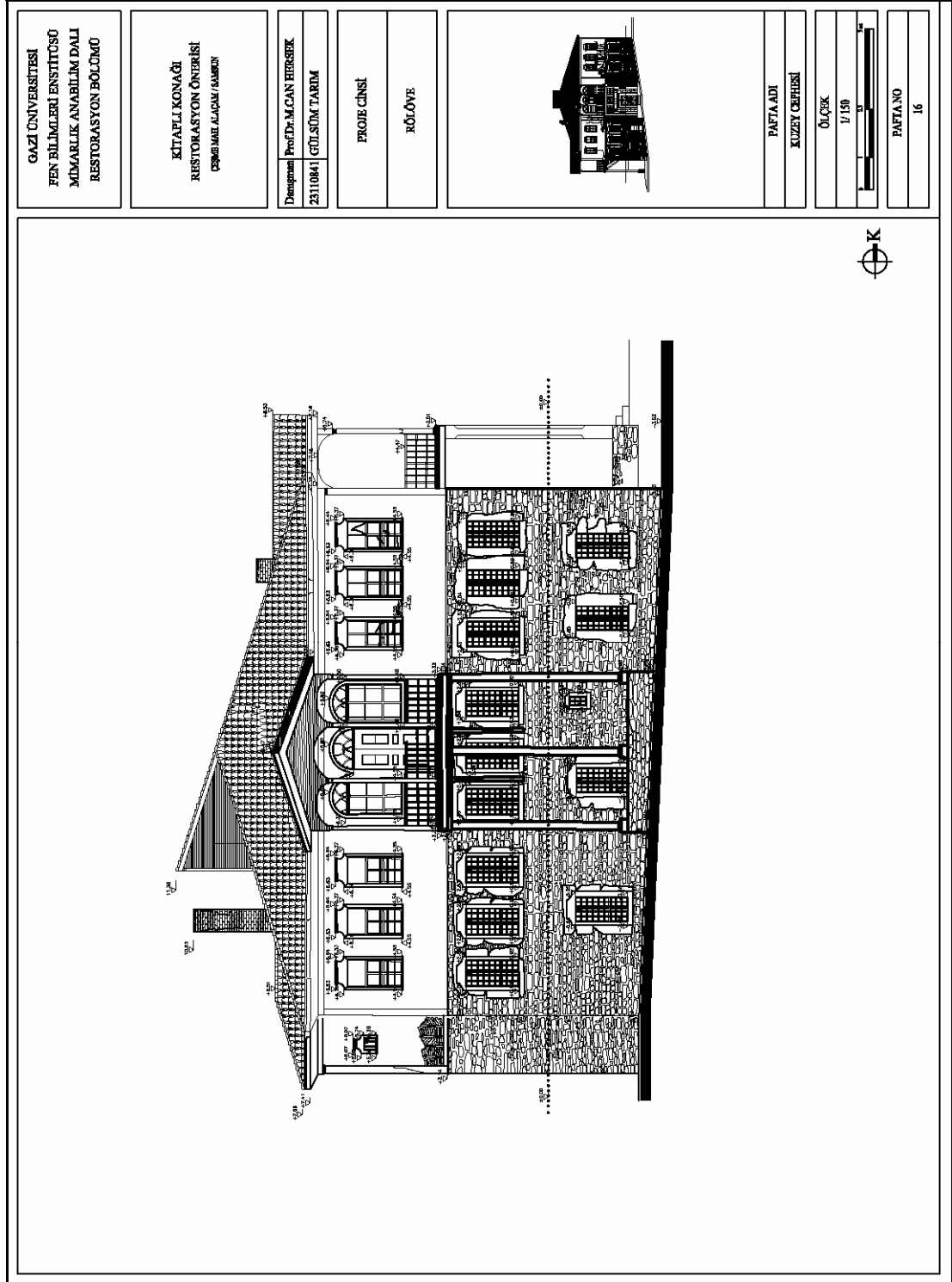
Şekil 4.14. Güney cephesi rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



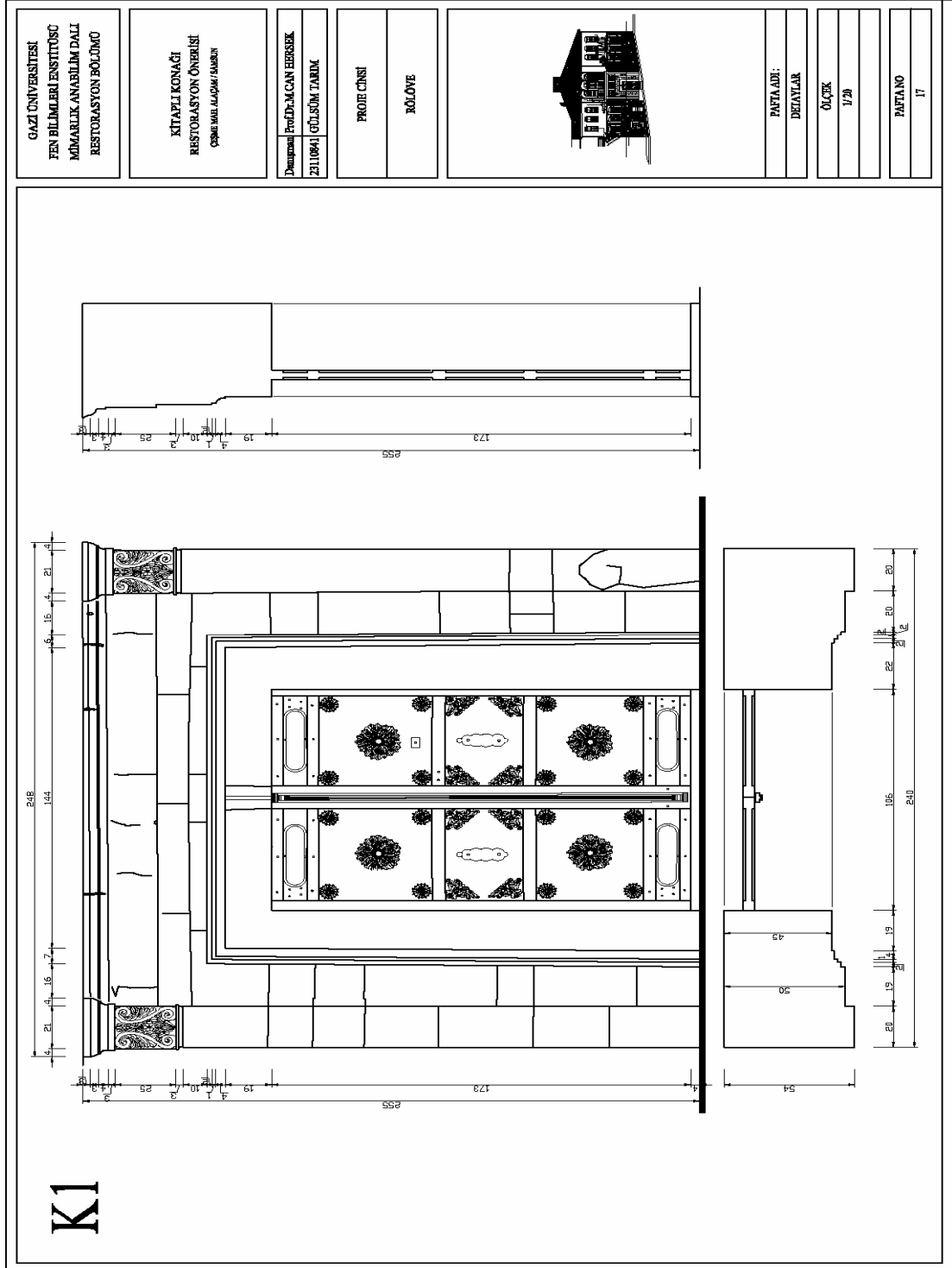
Şekil 4.15. Doğu cephesi rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



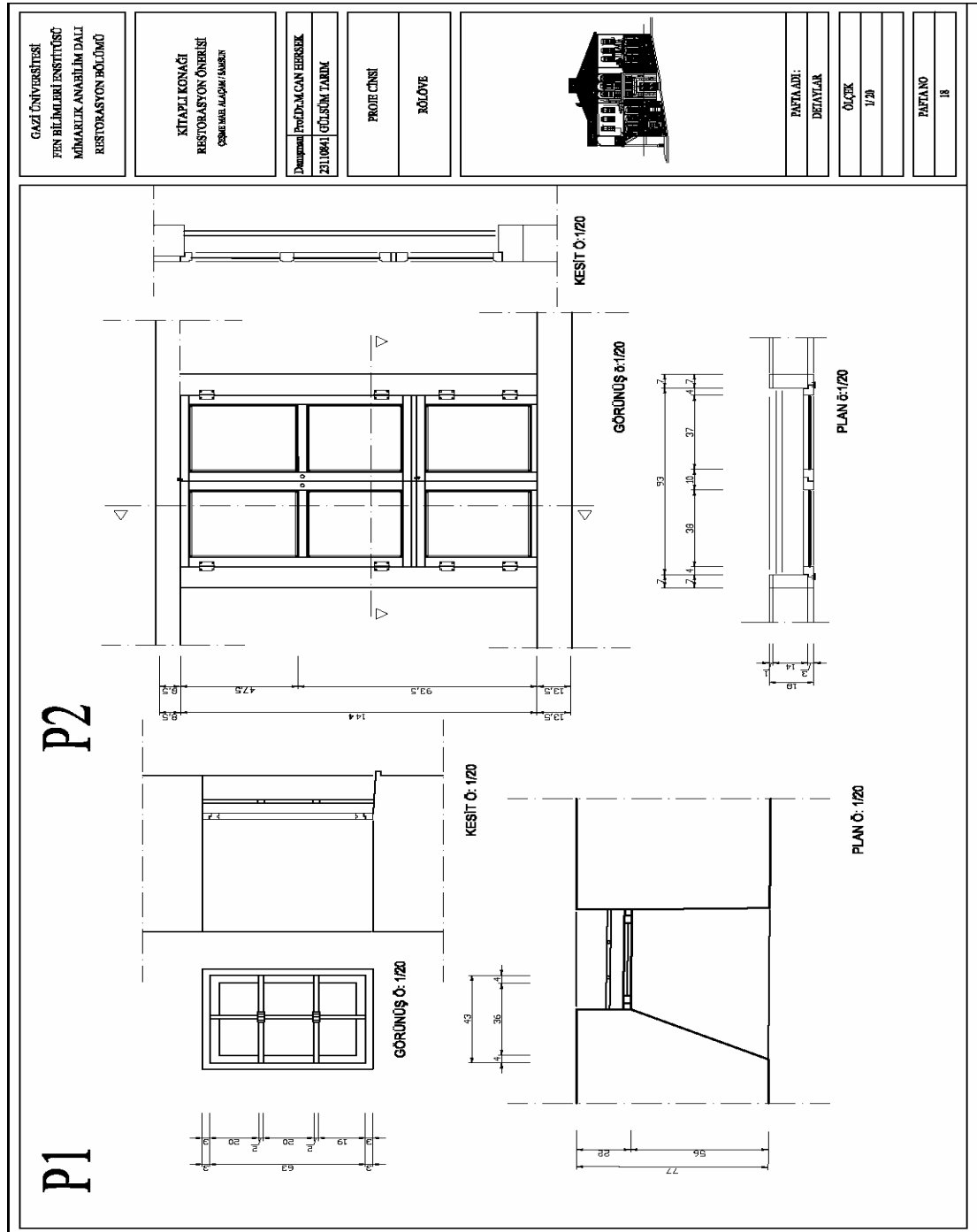
Şekil 4.16. Kuzey cephesi rölöve çizimi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



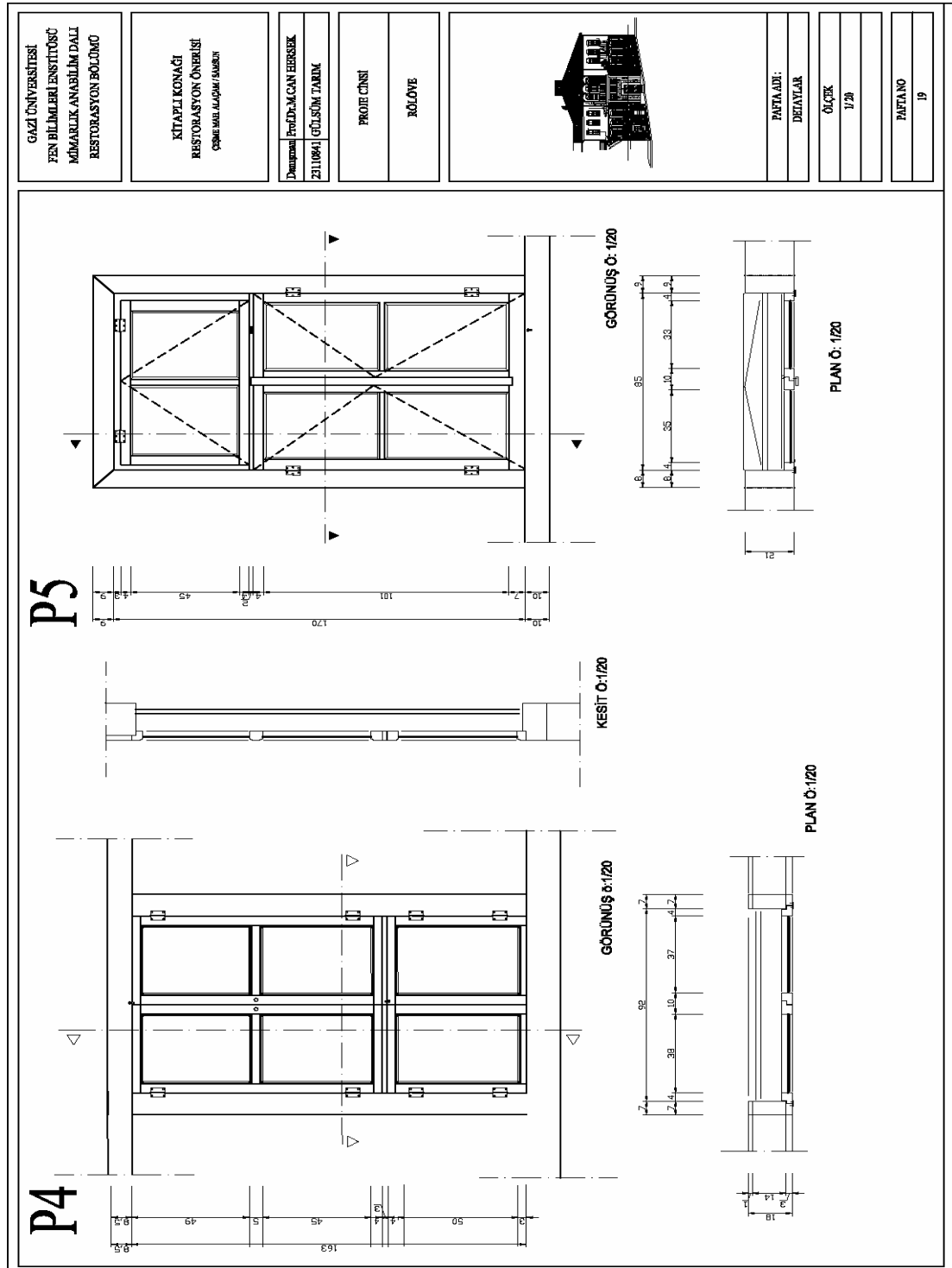
Şekil 4.17. Detaylar rölöve çizimi 1

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



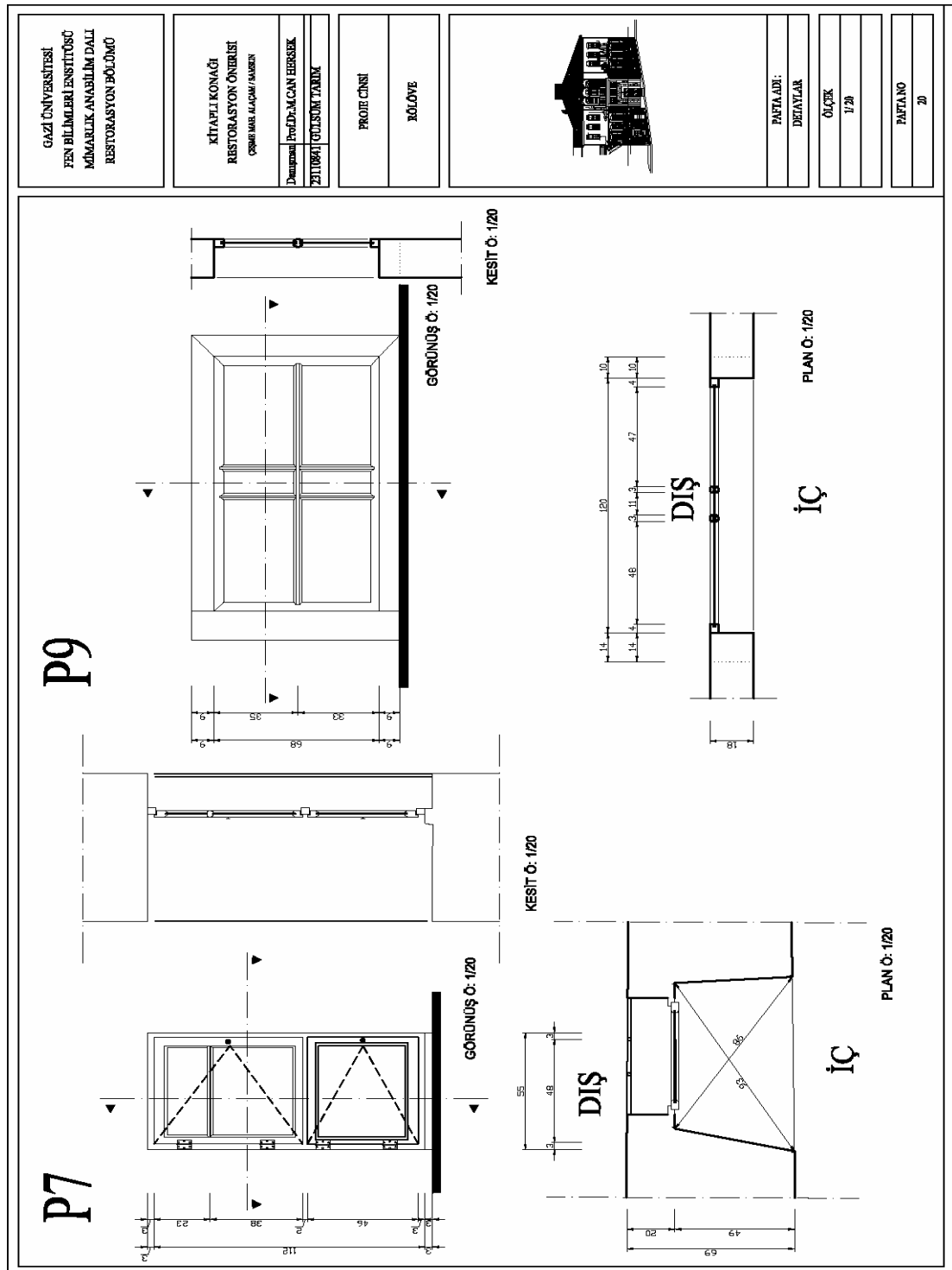
Şekil 4.18. Detaylar rölöve çizimi 2

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



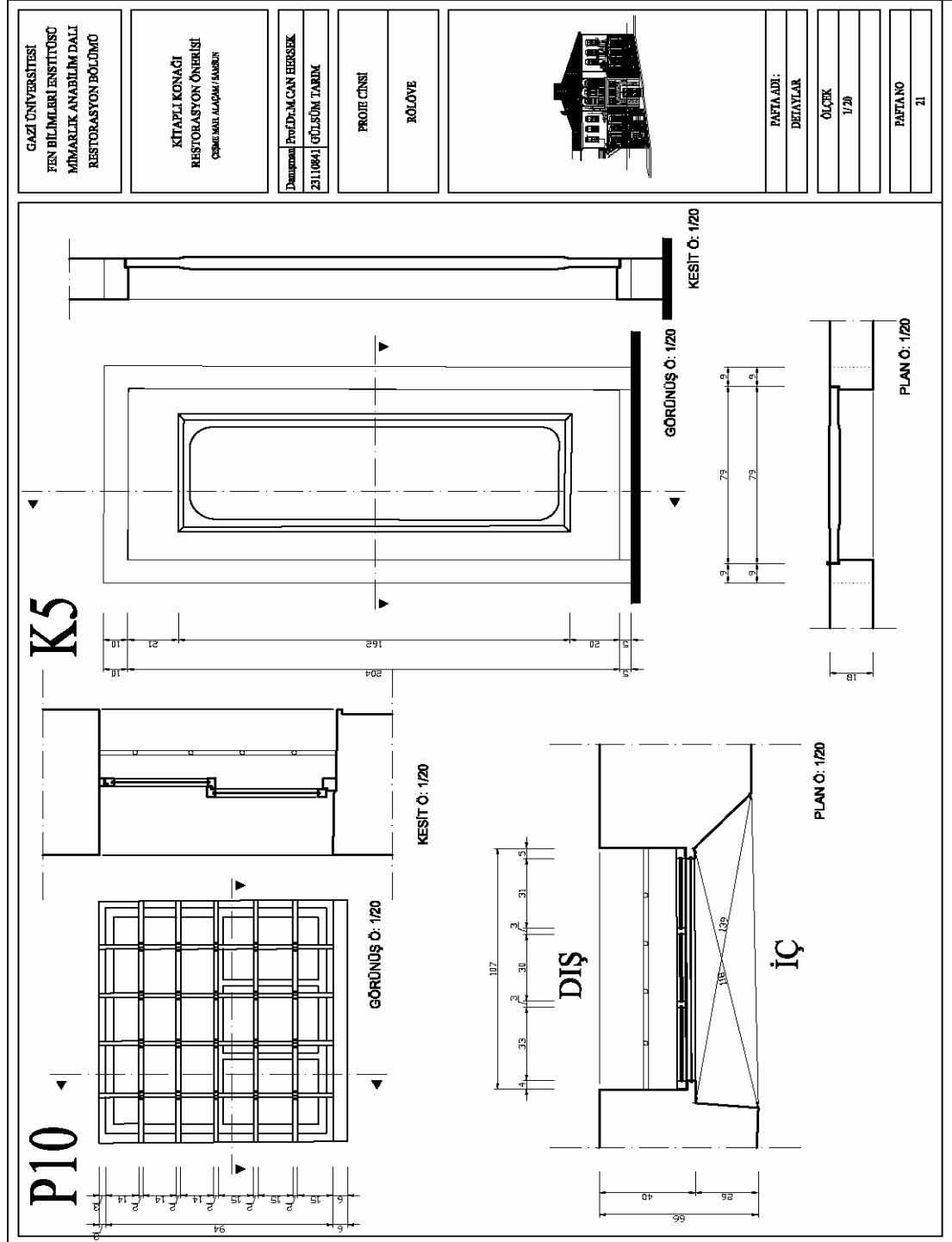
Şekil 4.19. Detaylar rölöve çizimi 3

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



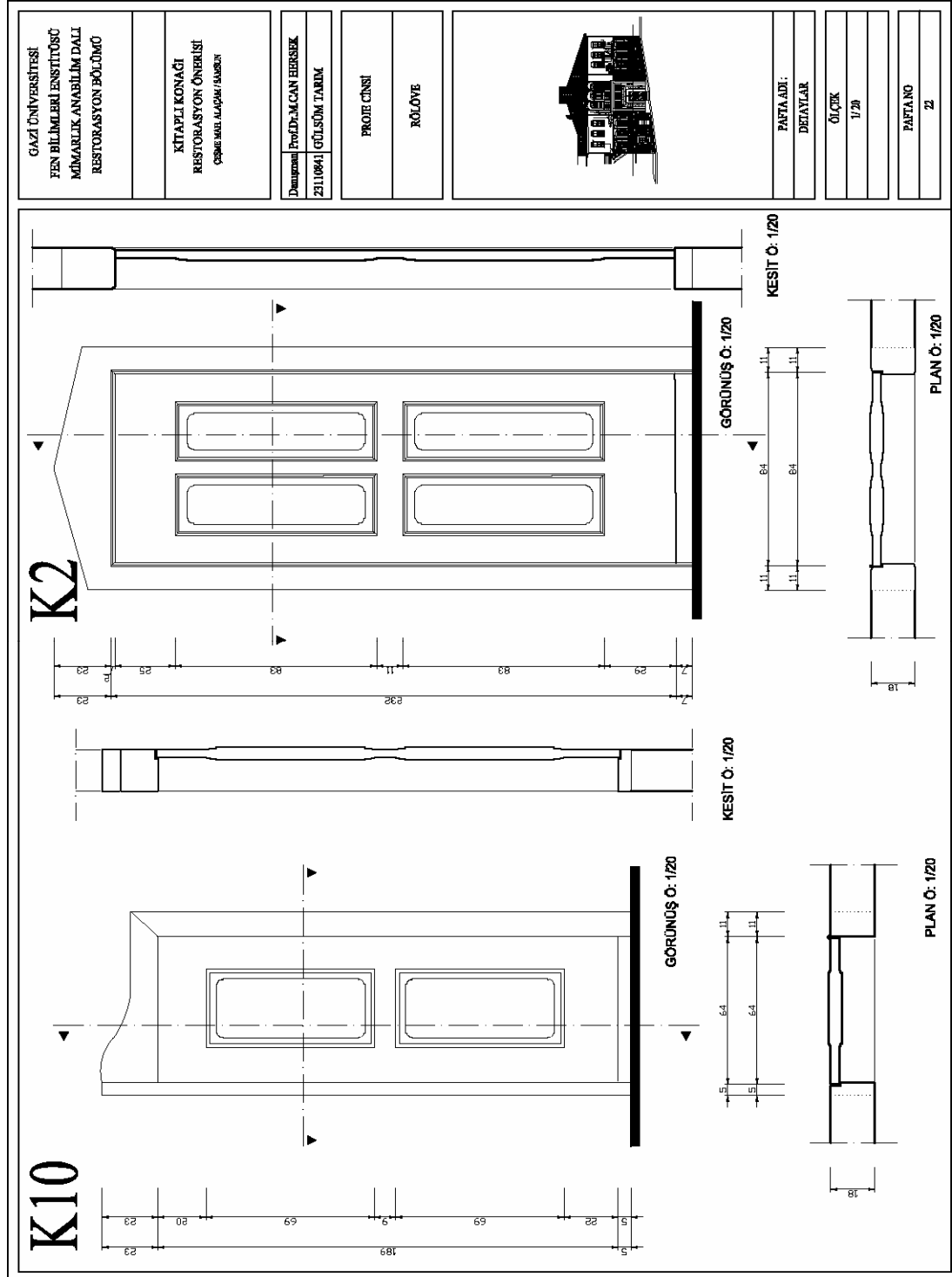
Şekil 4.20. Detaylar rölöve çizimi 4

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



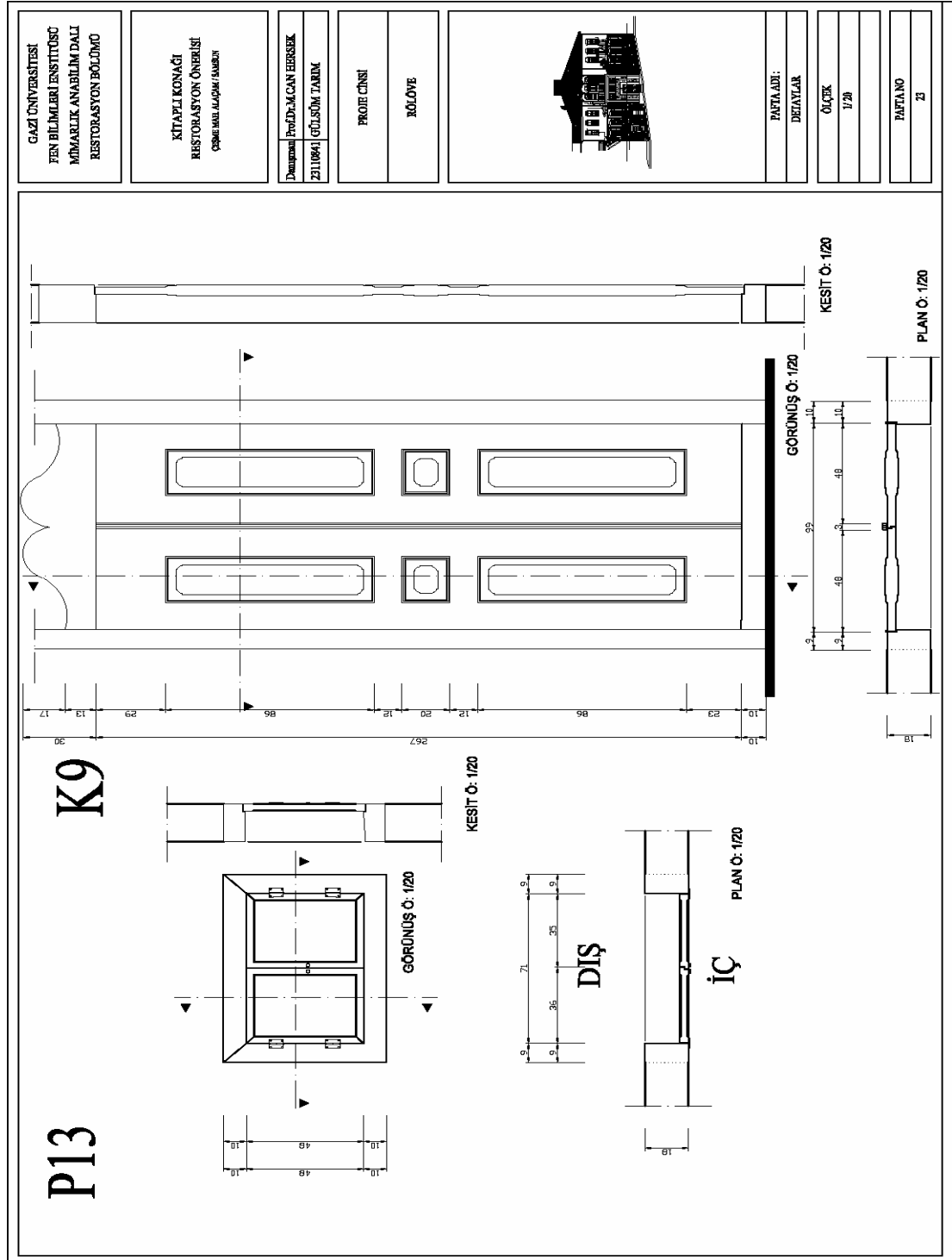
Şekil 4.21. Detaylar rölöve çizimi 5

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



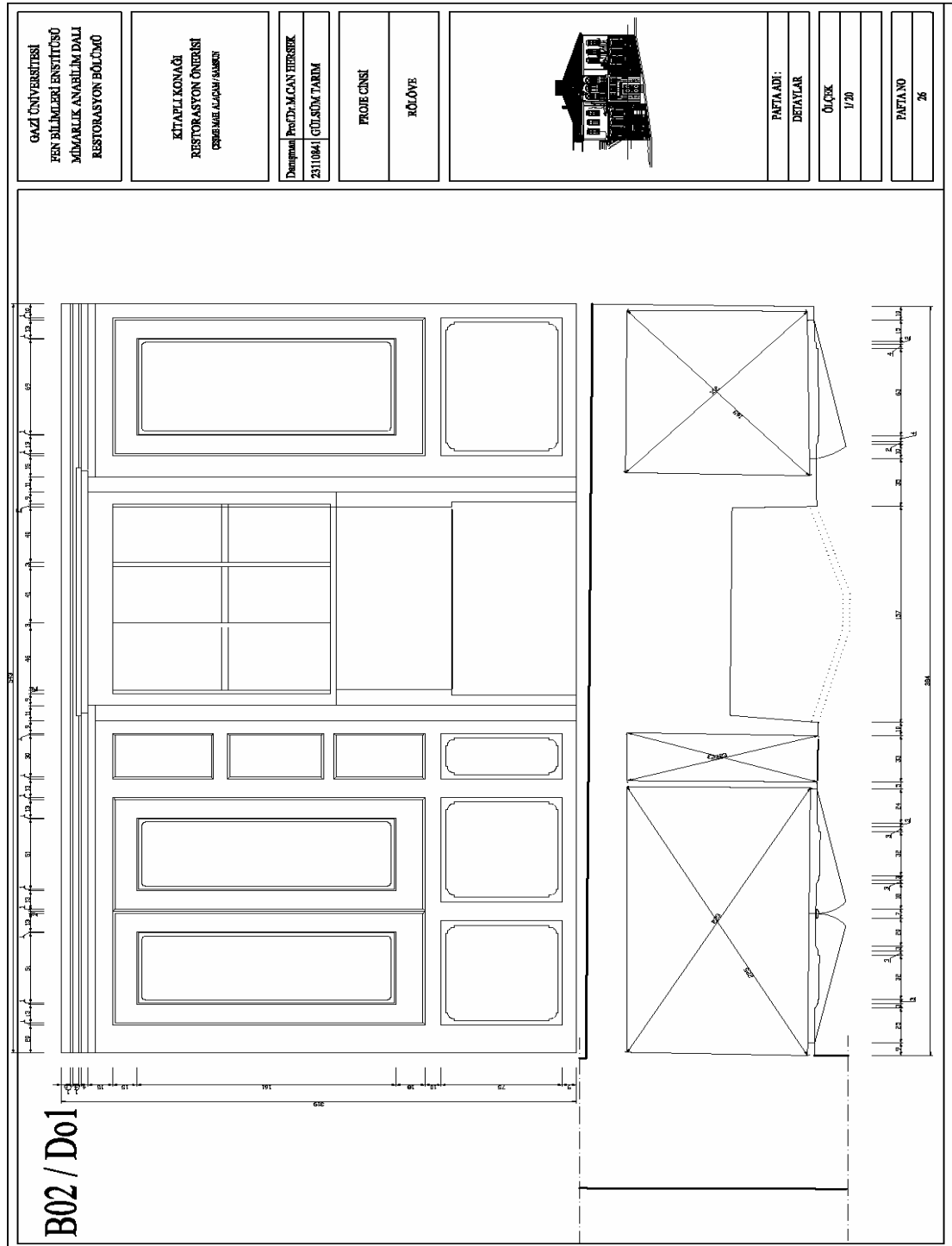
Şekil 4.22. Detaylar rölöve çizimi 6

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



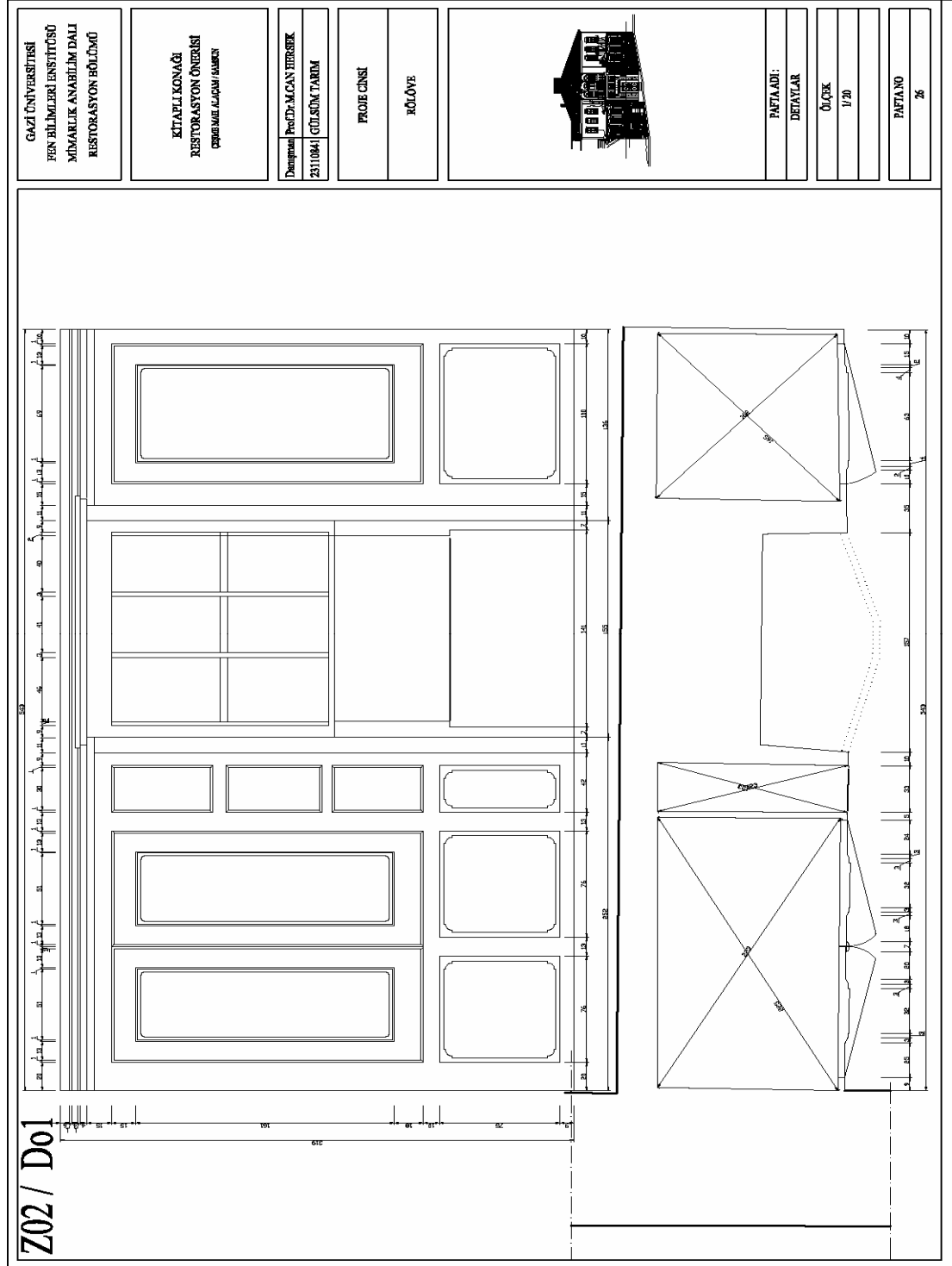
Şekil 4.23. Detaylar rölöve çizimi 7

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



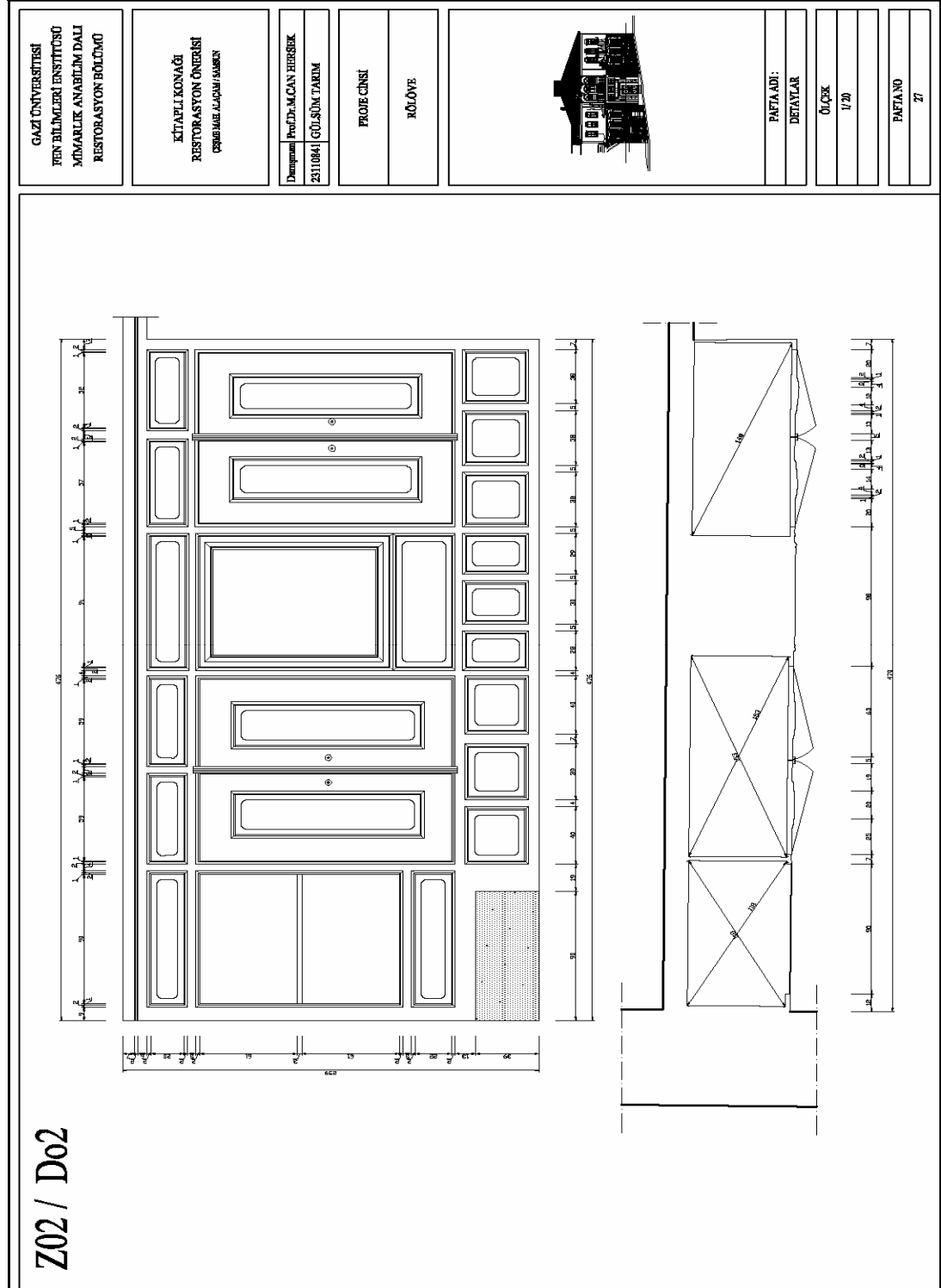
Şekil 4.26. Detaylar rölöve çizimi 10

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



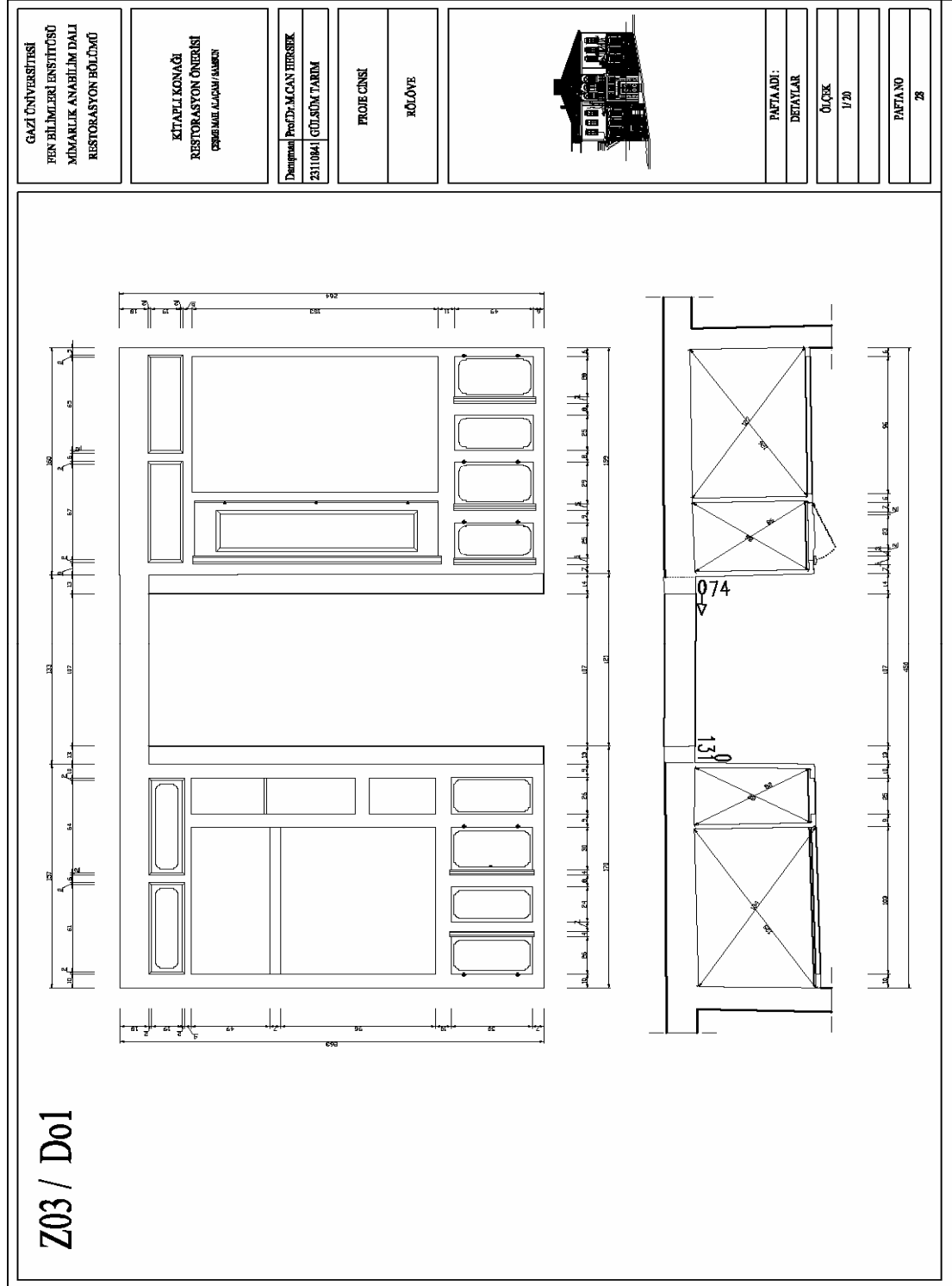
Şekil 4.27. Detaylar rölöve çizimi 11

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

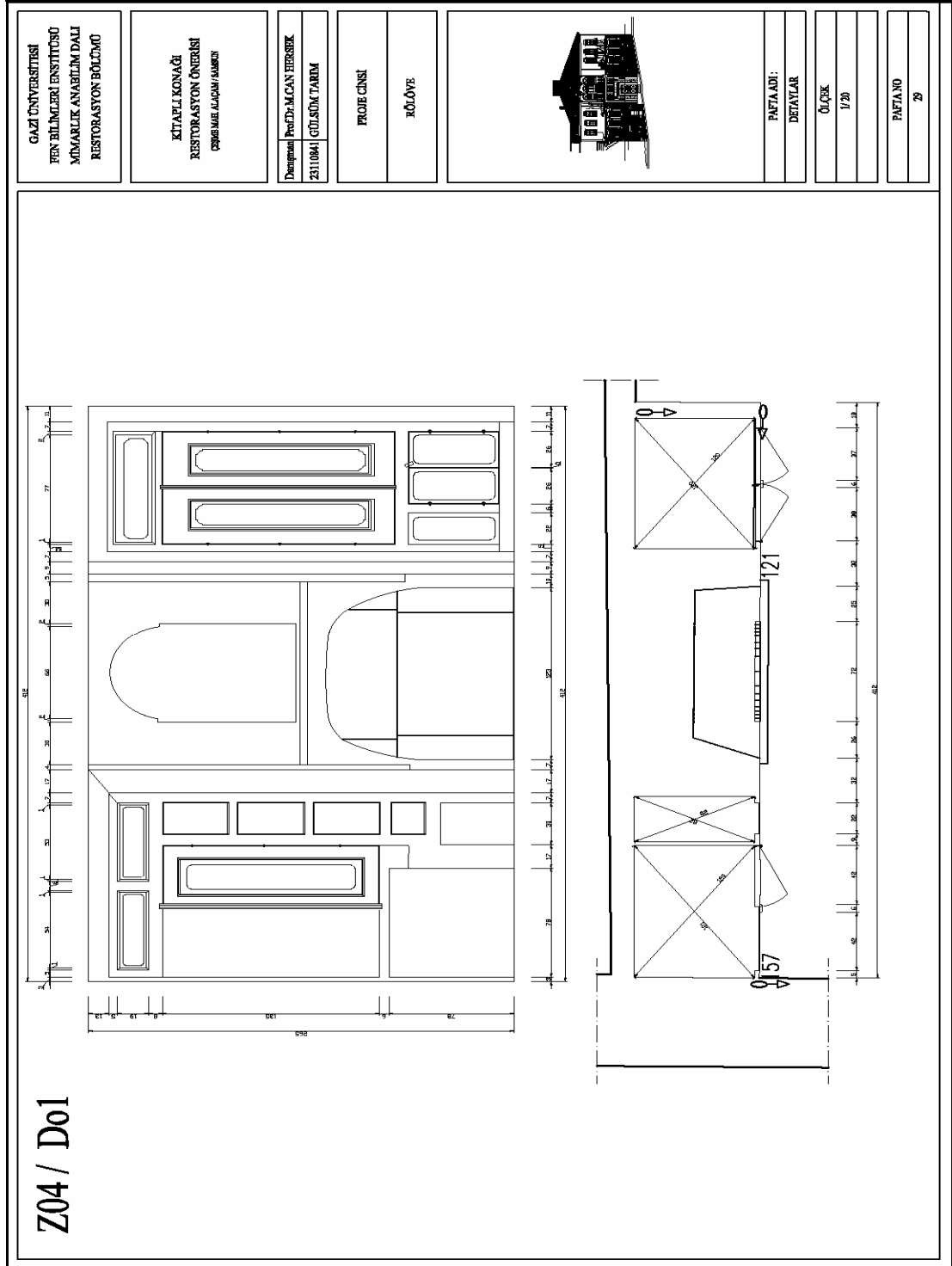


Şekil 4.28. Detaylar rölöve çizimi 12

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

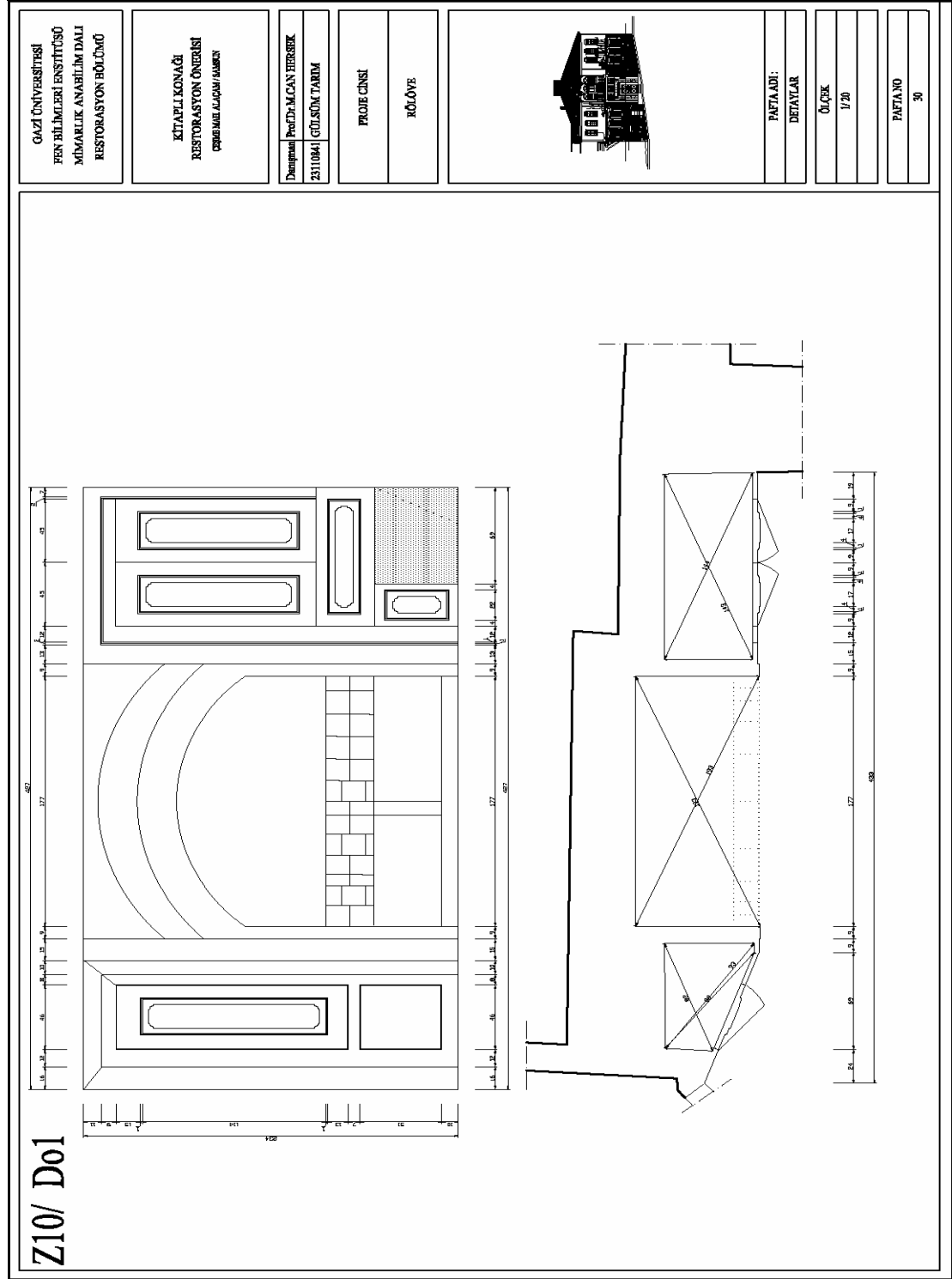


EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



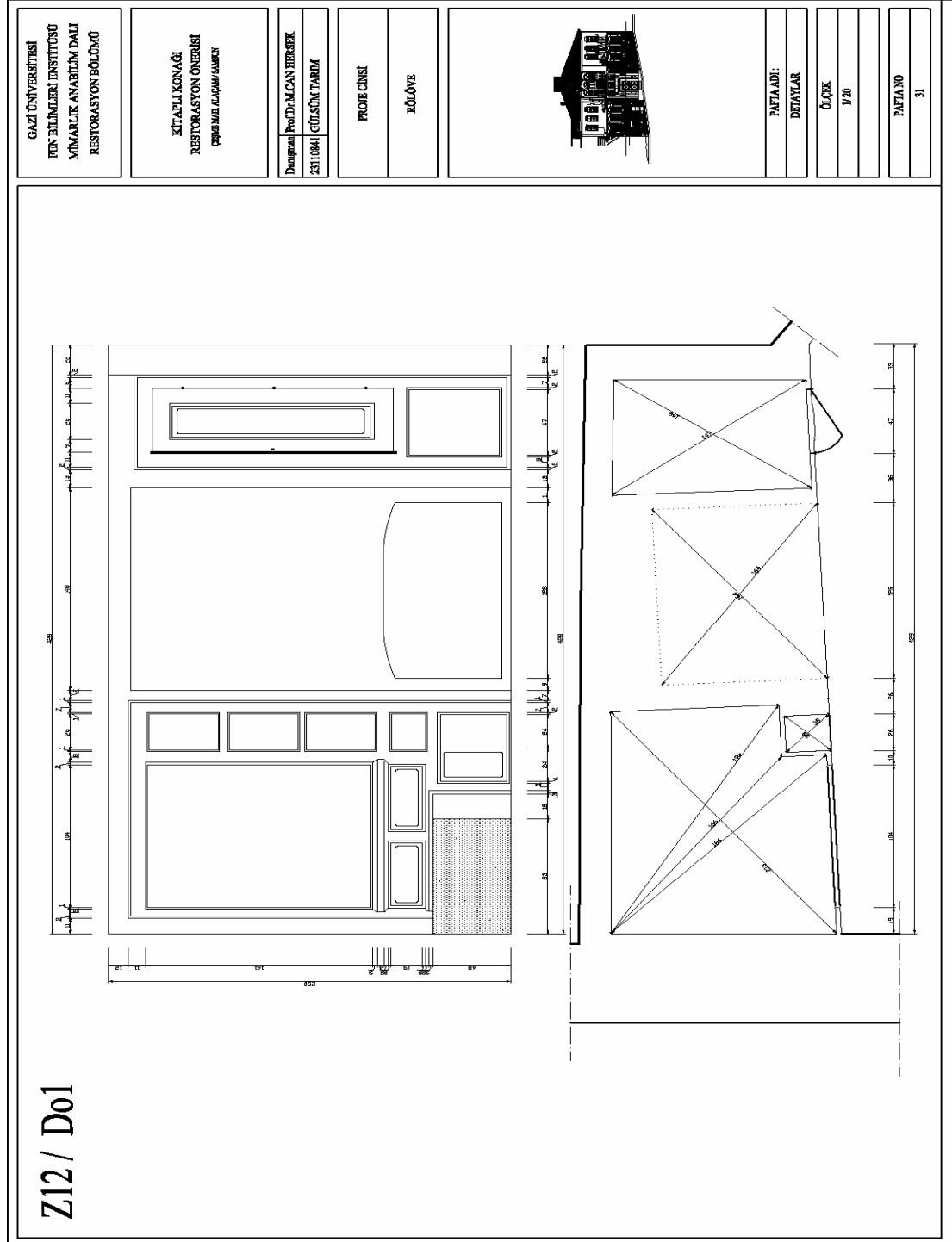
Şekil 4.30. Detaylar rölöve çizimi 14

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



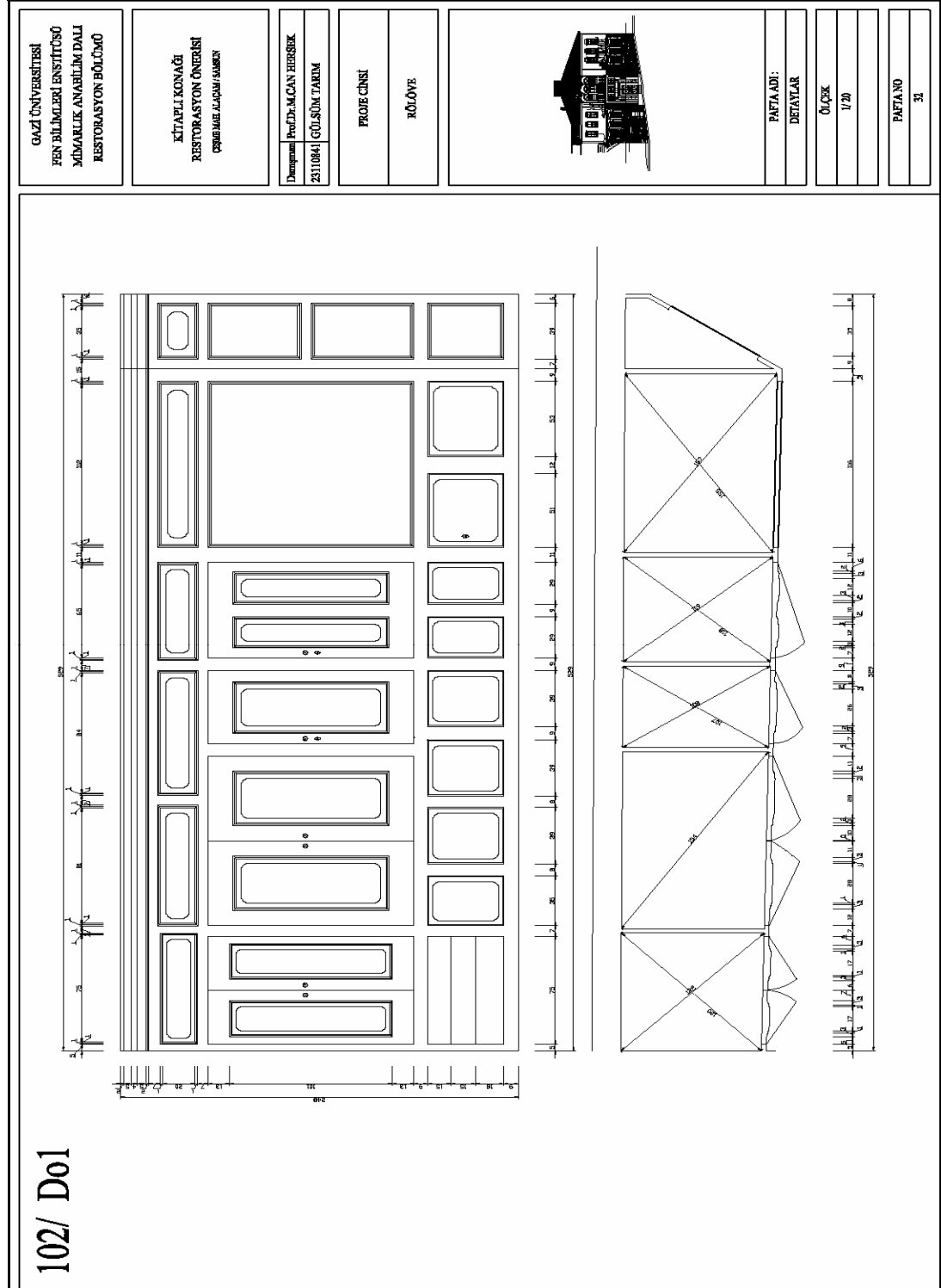
Şekil 4.31. Detaylar rölöve çizimi 15

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



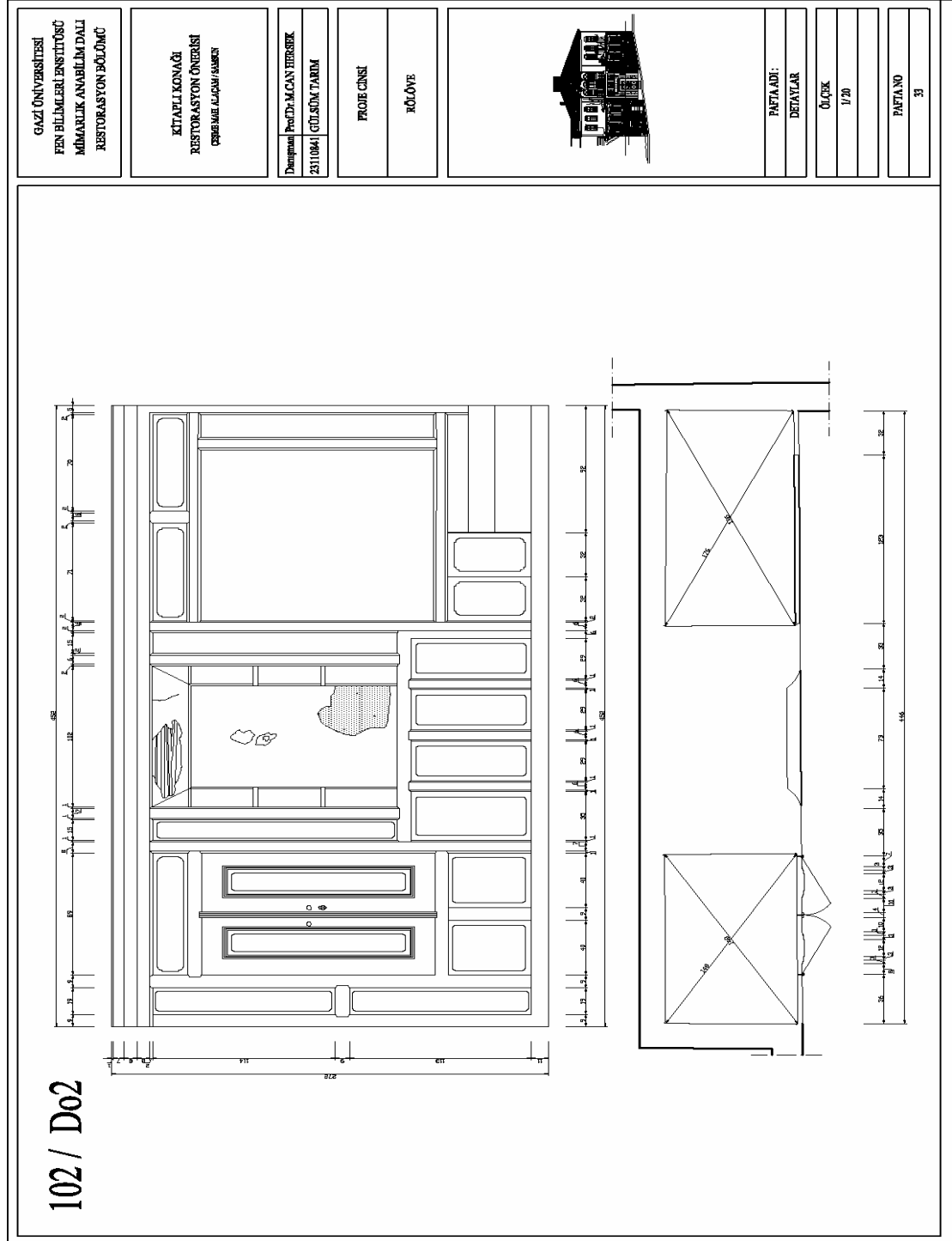
Şekil 4.32. Detaylar rölöve çizimi 16

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Şekil 4.33. Detaylar rölöve çizimi 17

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Şekil 4.34. Detaylar rölöve çizimi 18

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
RESTORASYON BÖLÜMÜ

KITAPLI KONAĞI
RESTORASYON ÖNERİSİ
ÇİZİM VE ALAN/HAZIR

Design: Prof. Dr. M. CAN ERSEK
23110641 GÜLSÜN TARIK

PROJE CİNSİ
KOLÖVE

PARTİ ADI:
DETAYLAR

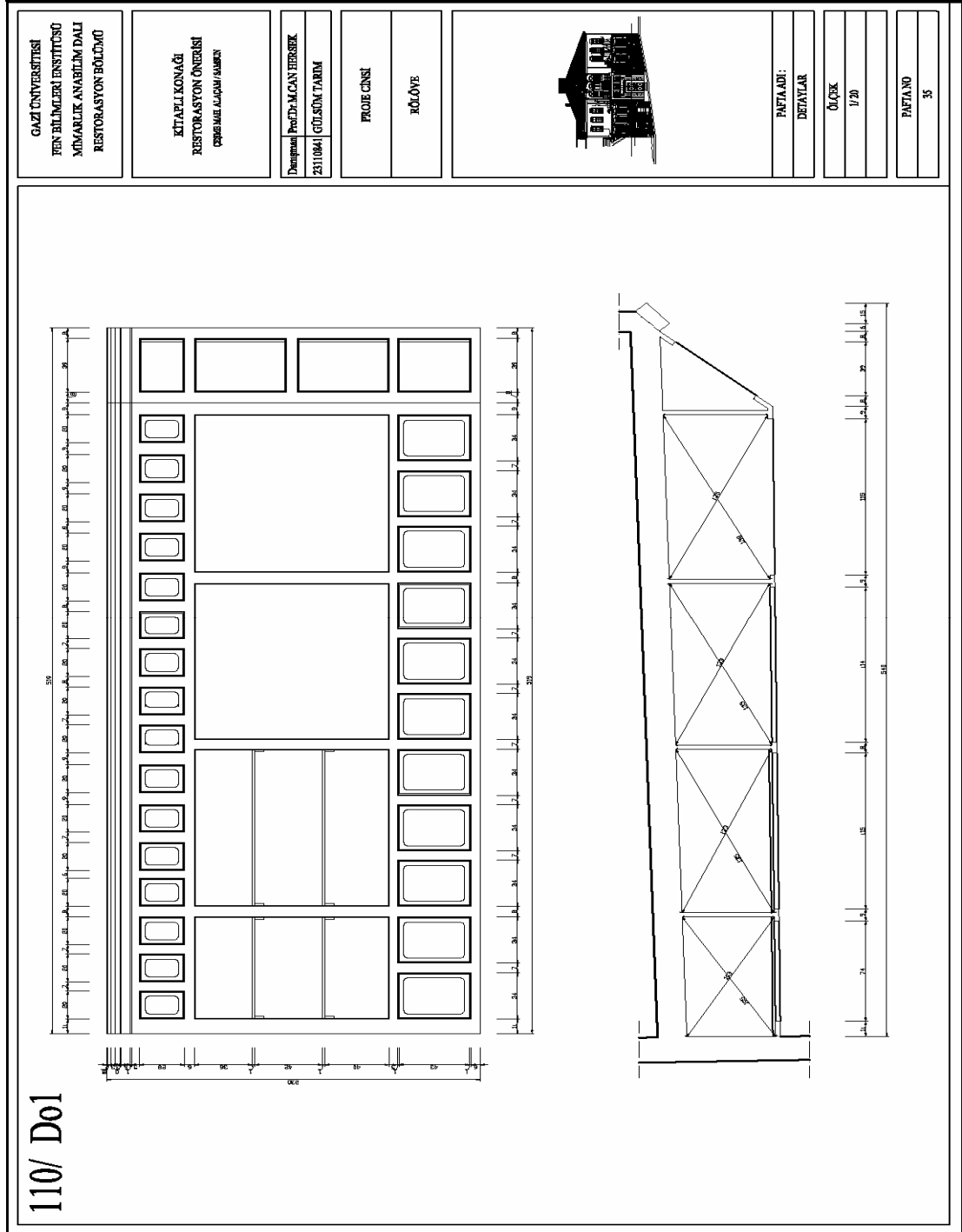
ÖLÇEK
1/20

PARTİ NO
34

104/ DoI

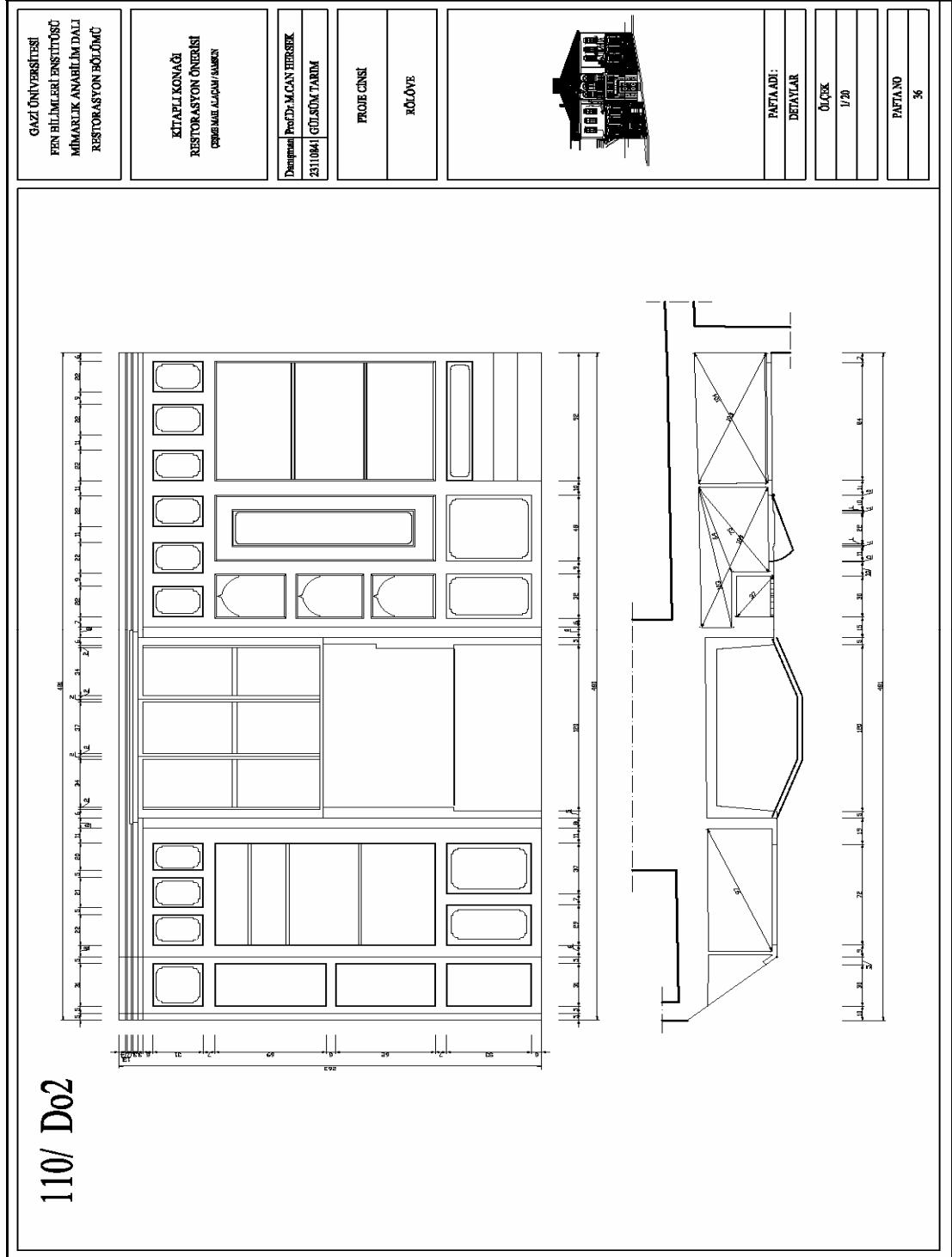
Şekil 4.35. Detaylar rölöve çizimi 19

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



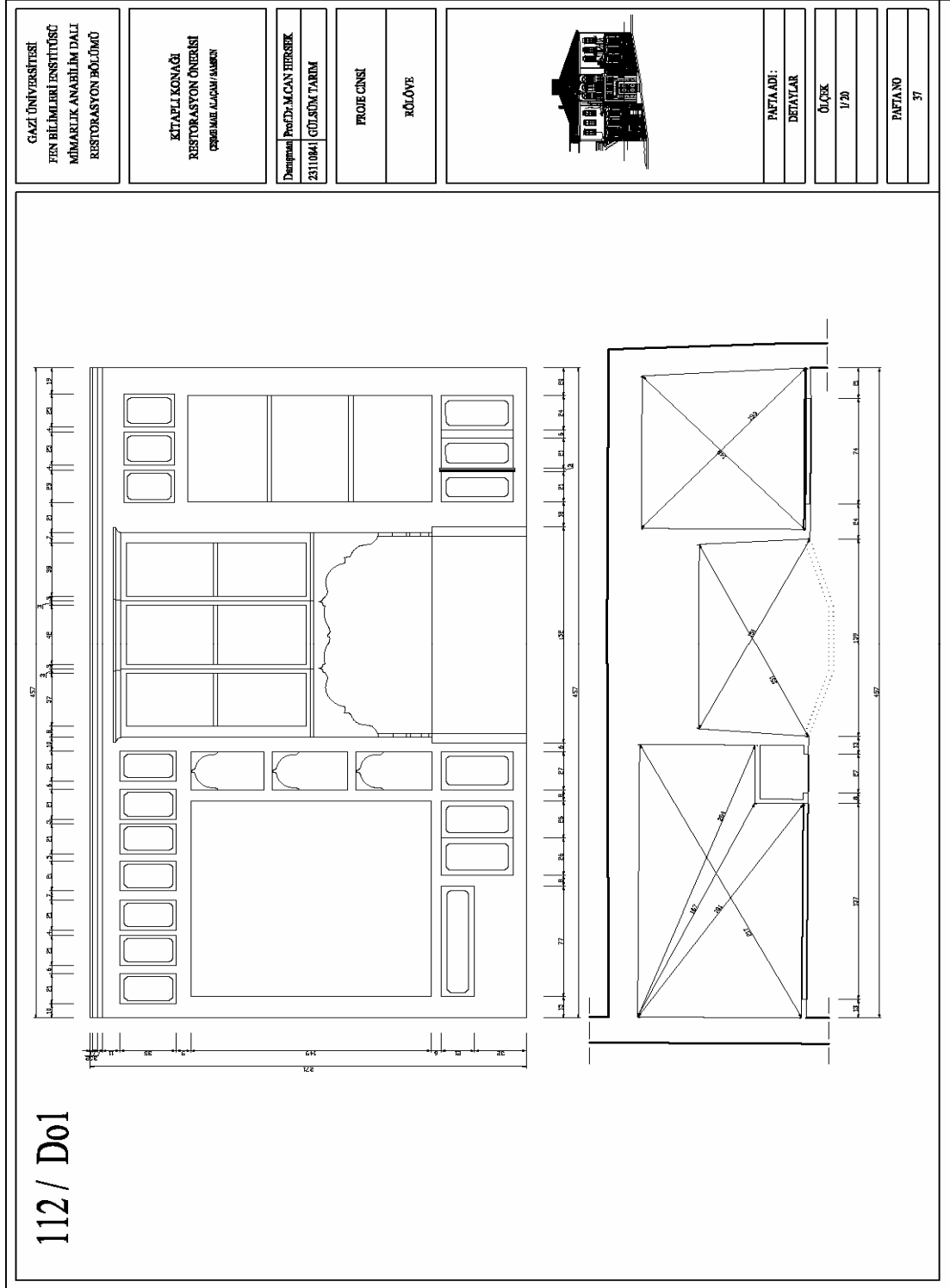
Şekil 4.36. Detaylar rölöve çizimi 20

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



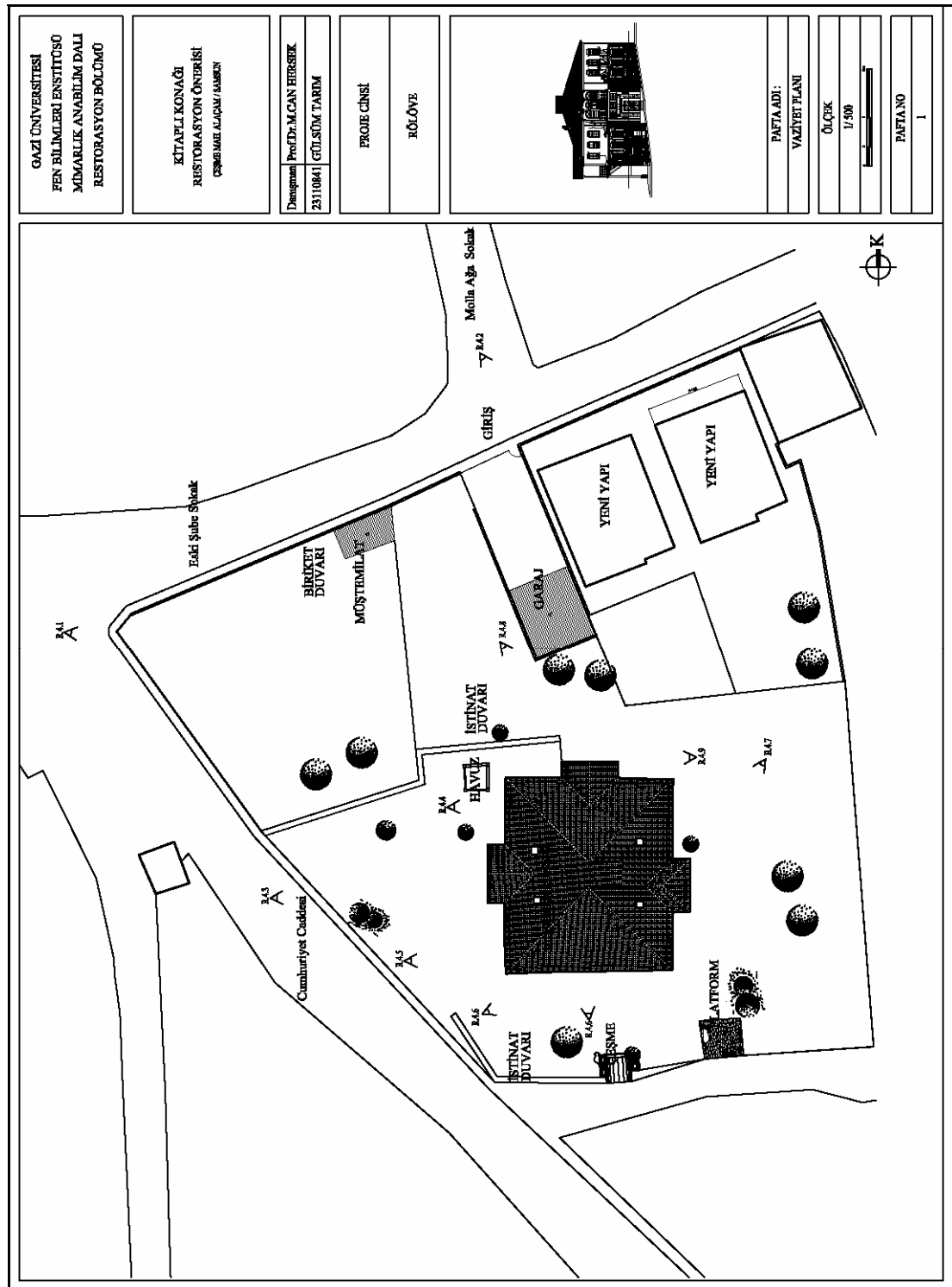
Şekil 4.37. Detaylar rölöve çizimi 21

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



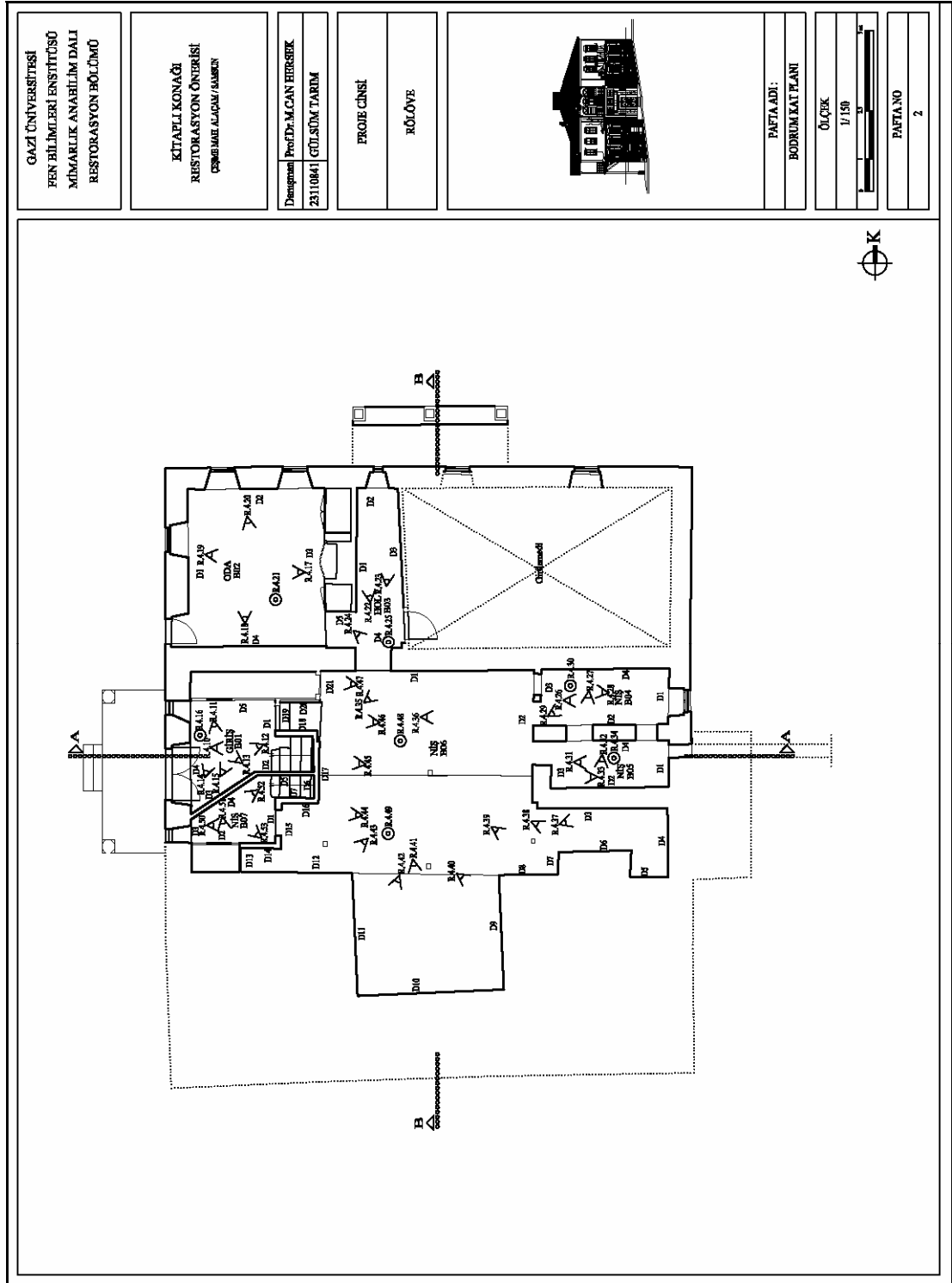
Şekil 4.38. Detaylar rölöve çizimi 22

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



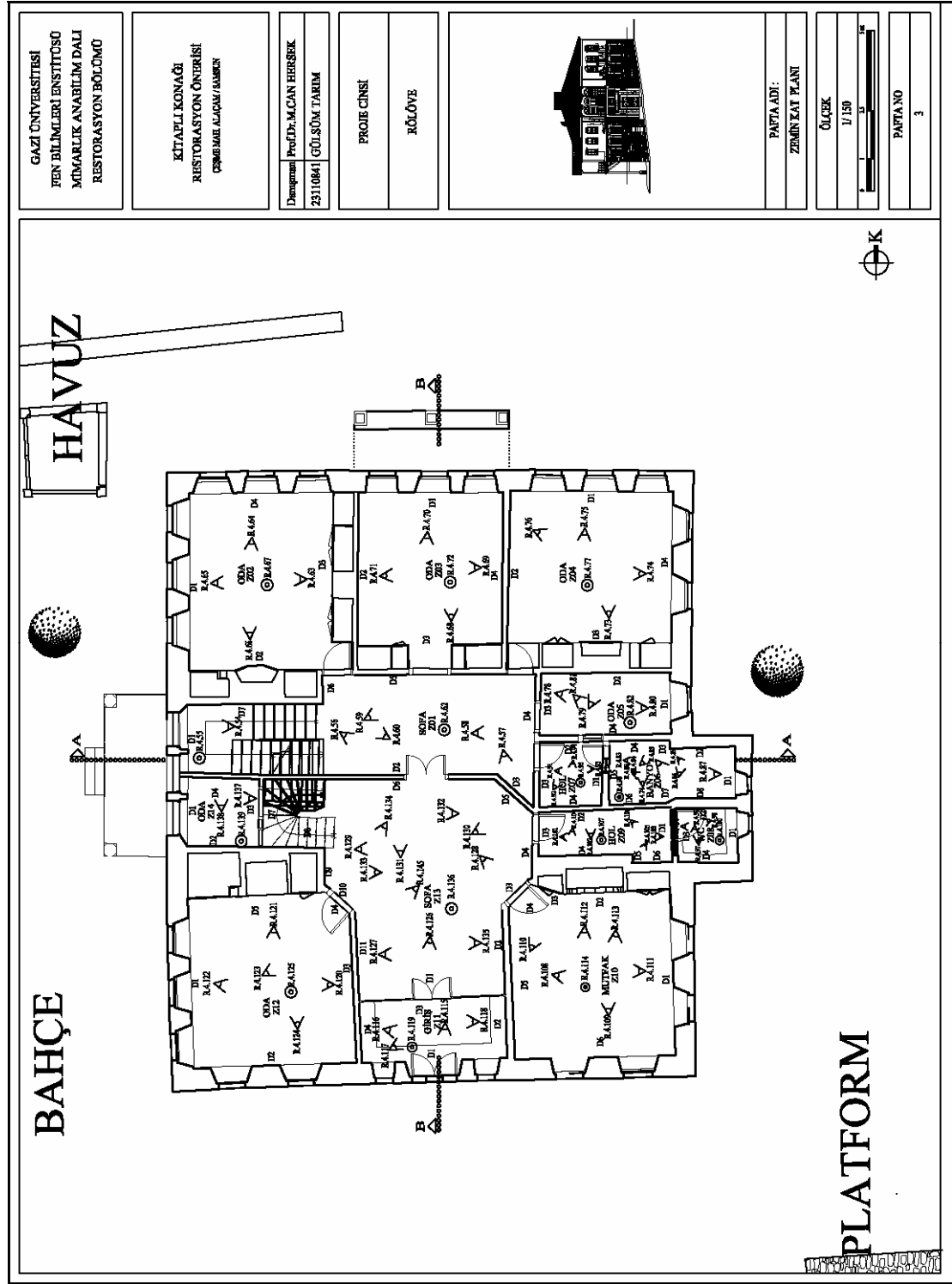
Şekil 4.39.Vaziyet planı fotoğraf paftası

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



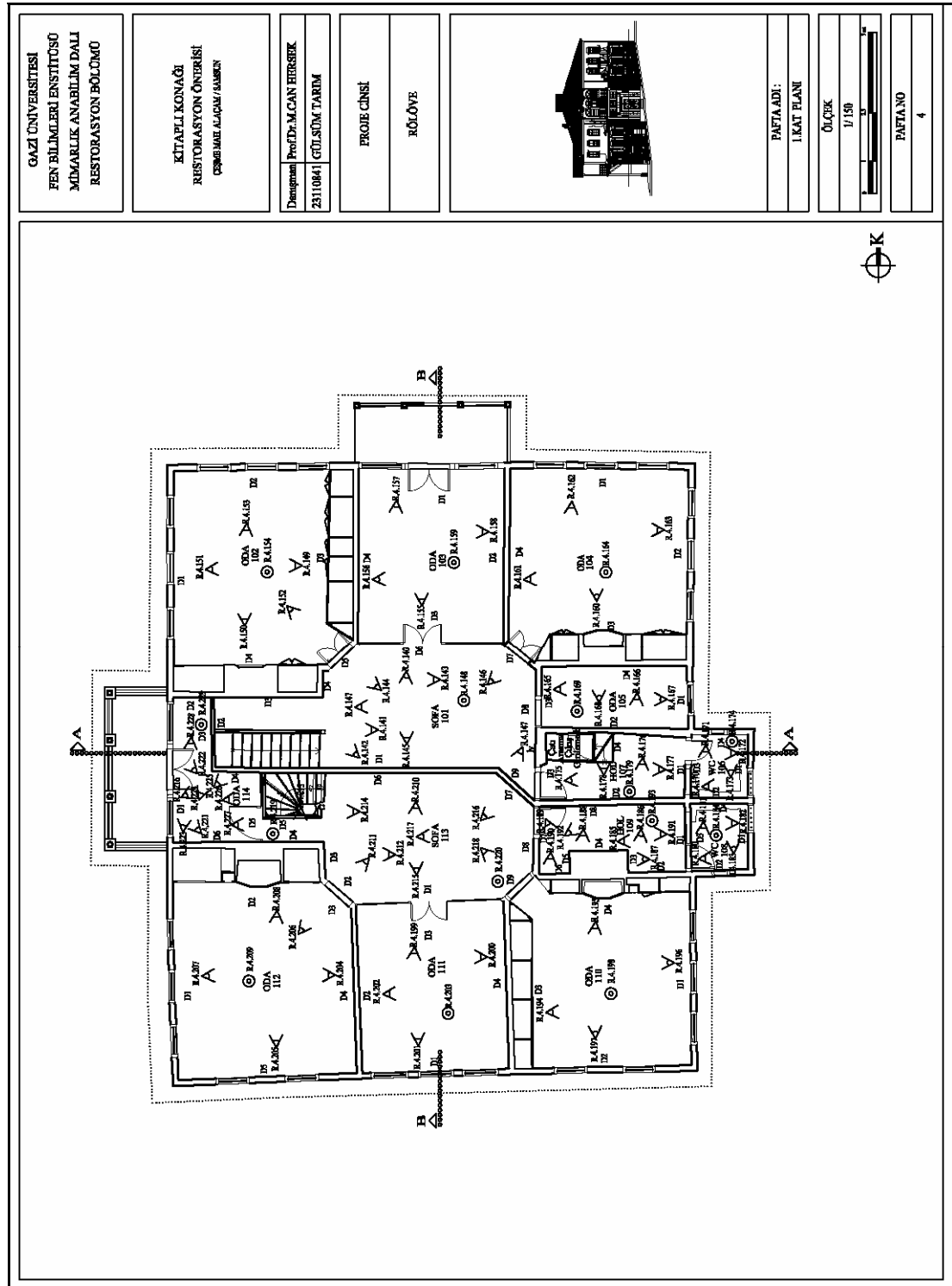
Şekil 4.40. Bodrum kat planı fotoğraf paftası

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



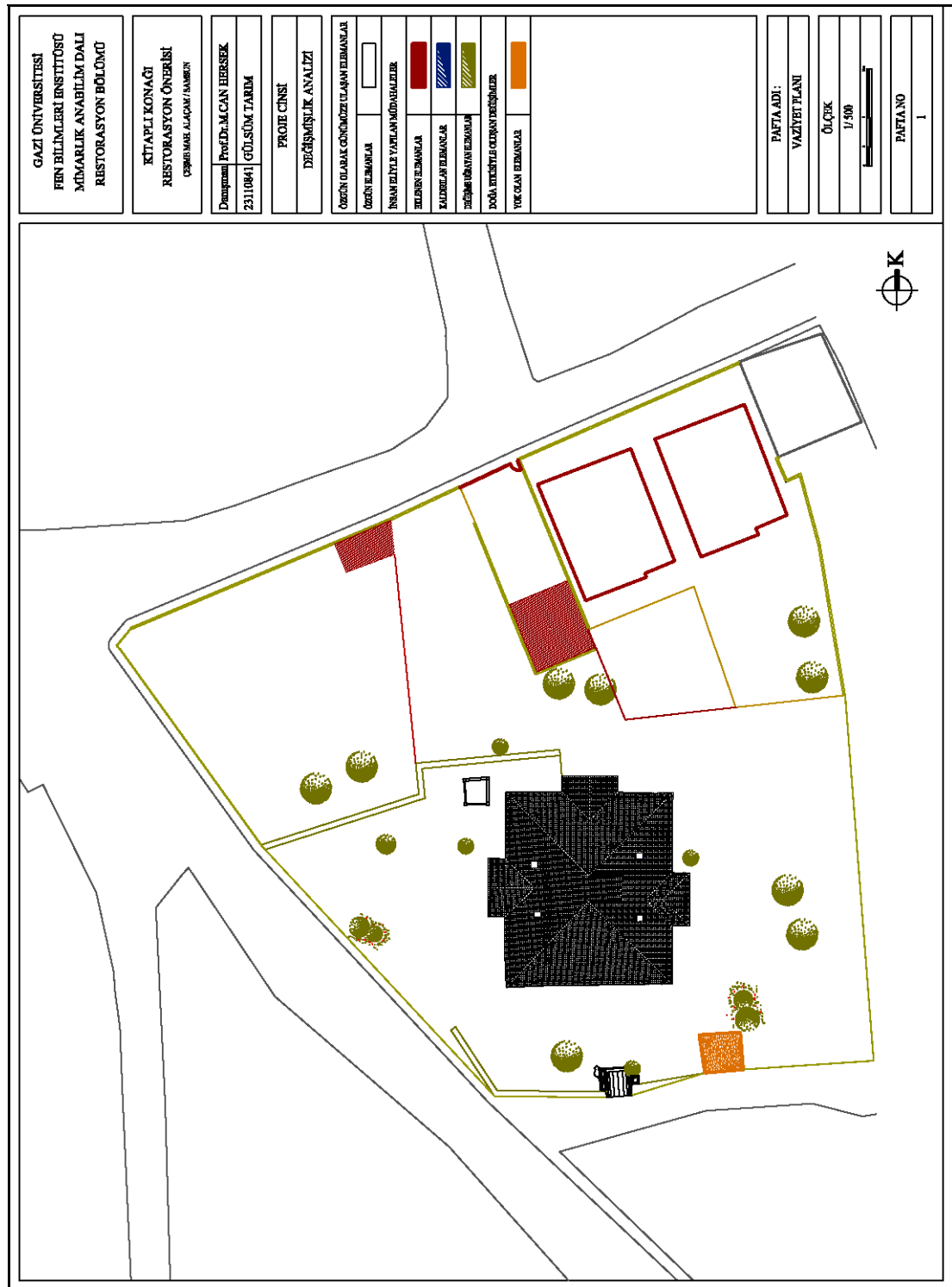
Şekil 4.41. Zemin kat planı fotoğraf paftası

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

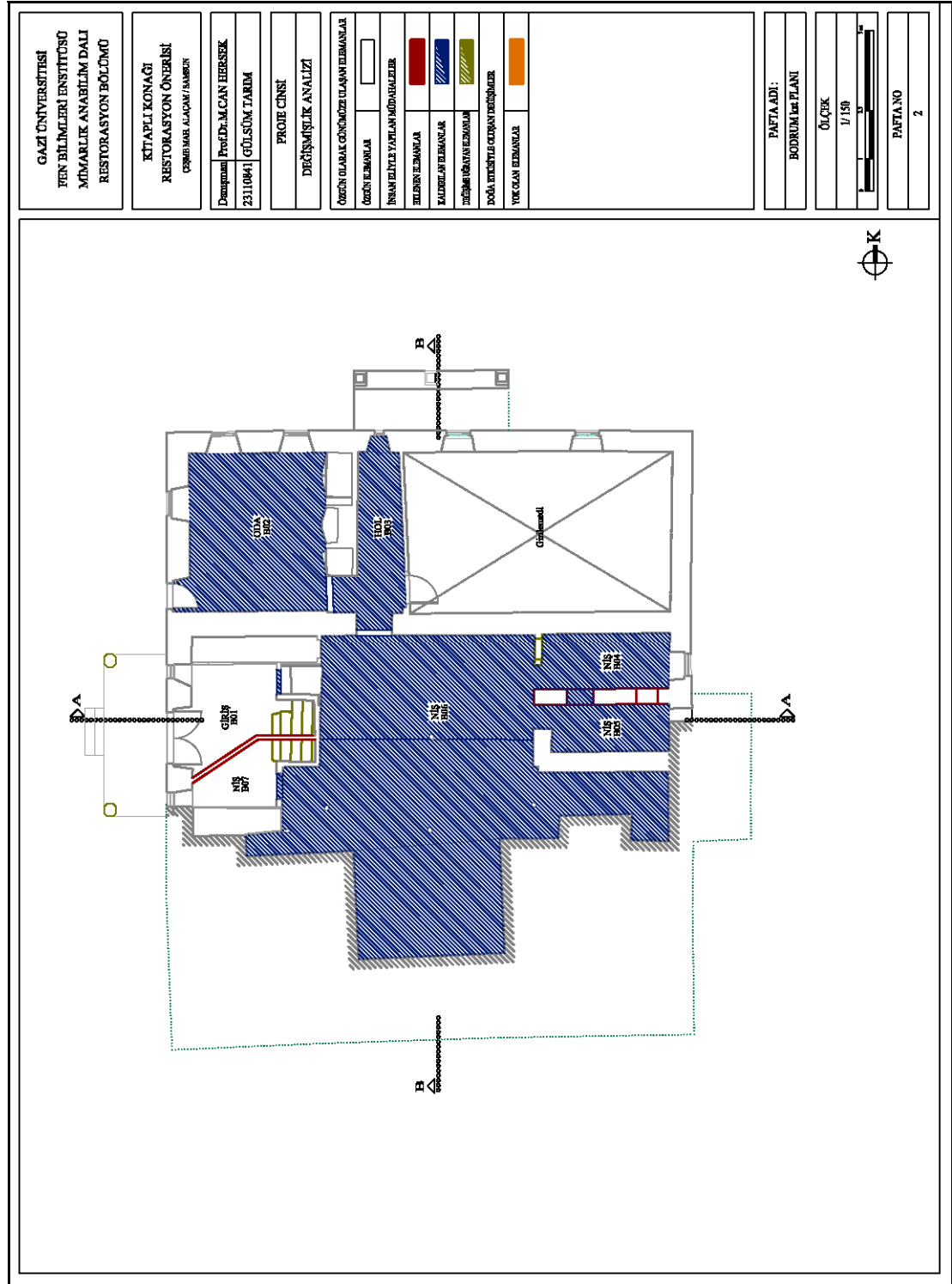


Şekil 4.42. Birinci kat planı fotoğraf paftası

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

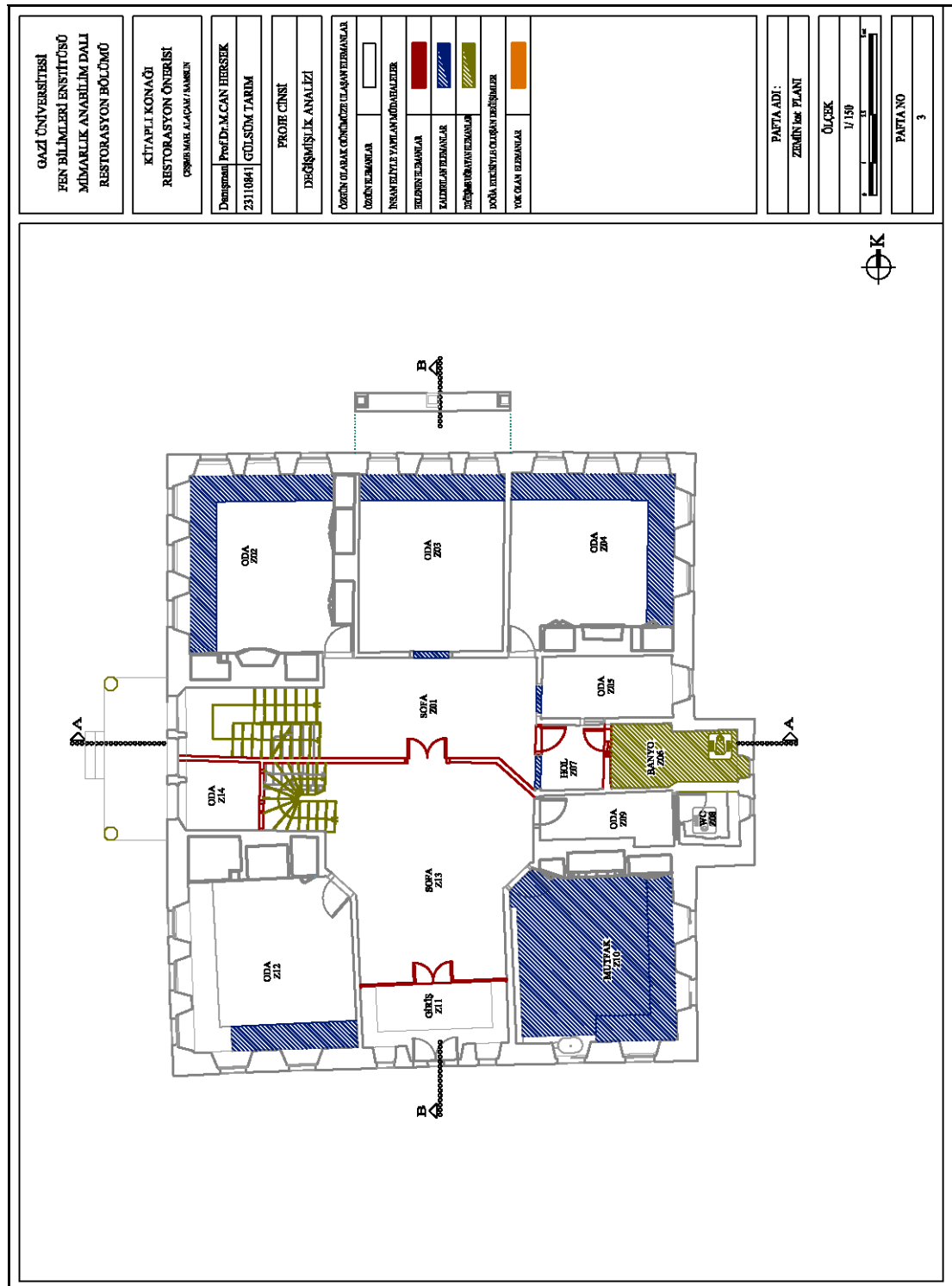


EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



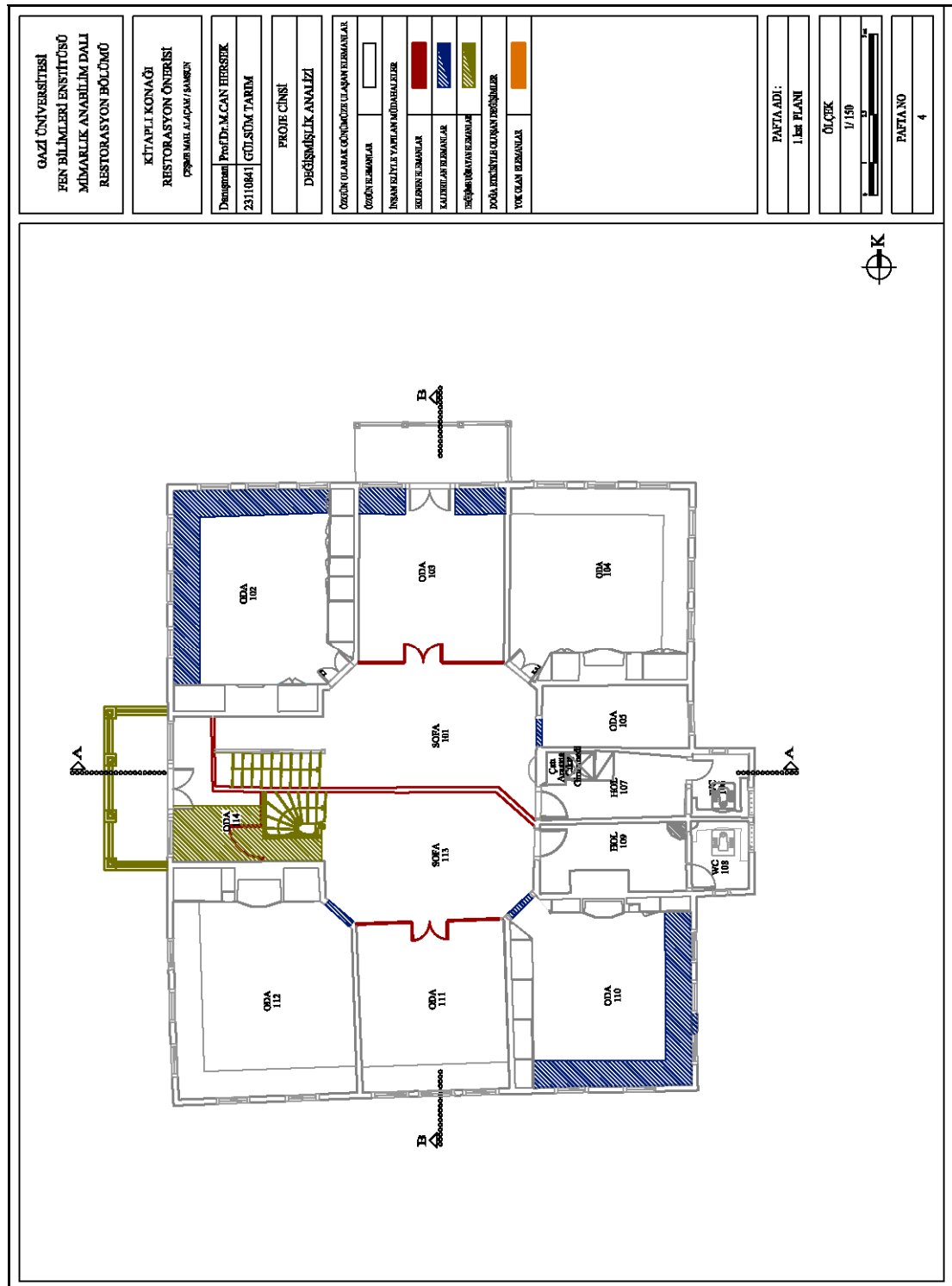
Şekil 4.44. Bodrum kat planı değişim analizi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

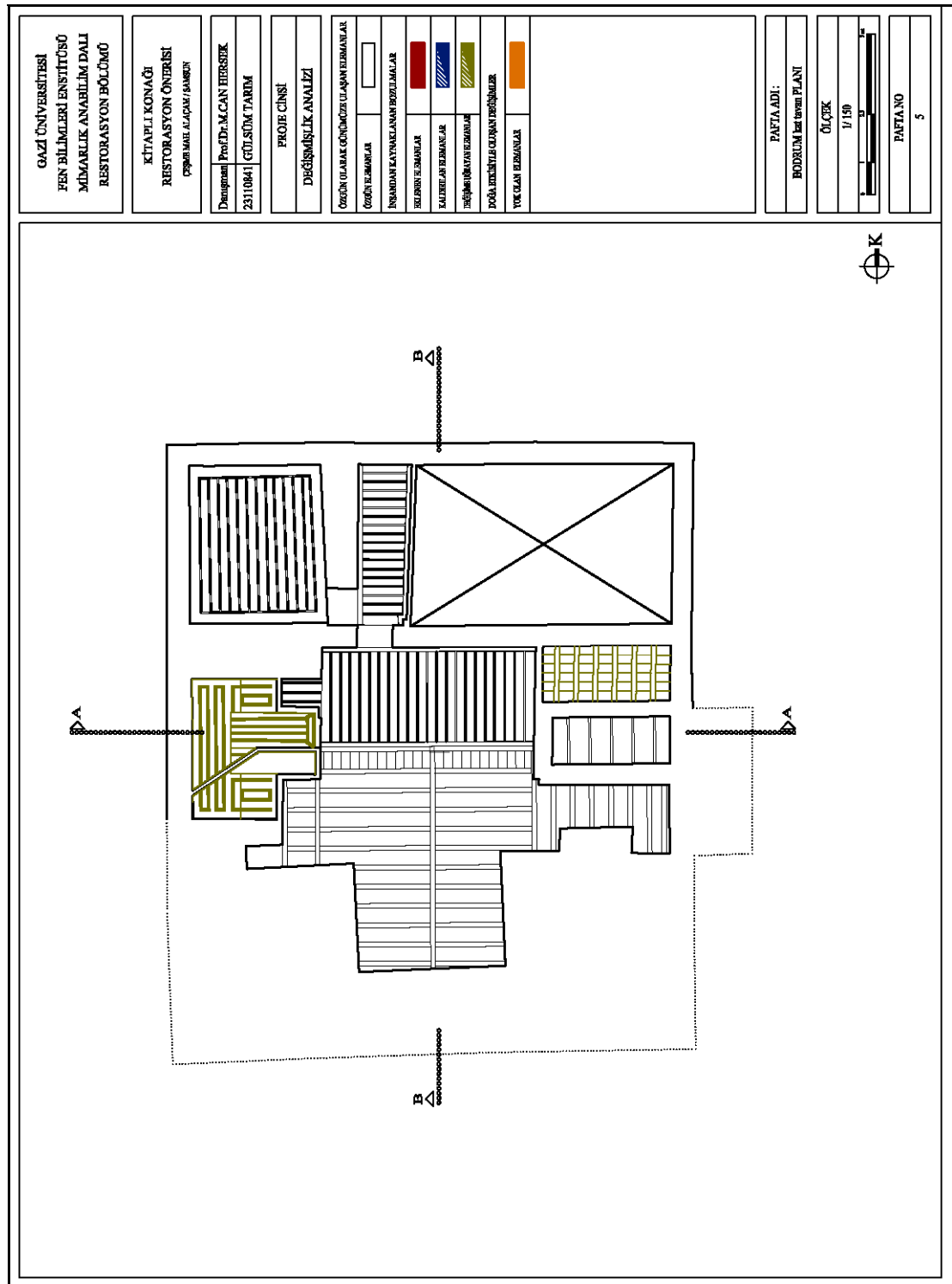


Şekil 4.45. Zemin kat planı değişim analizi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

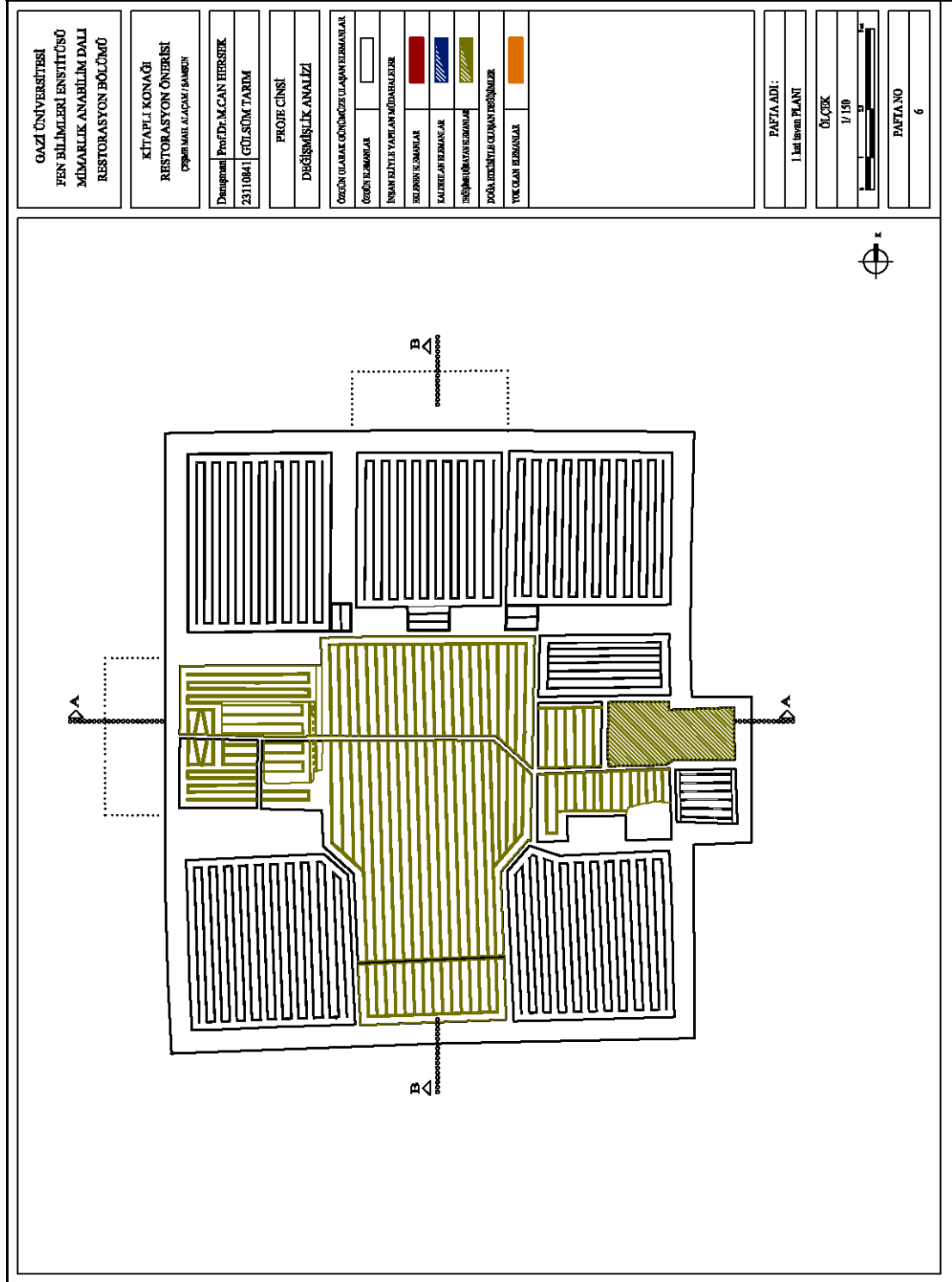


EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



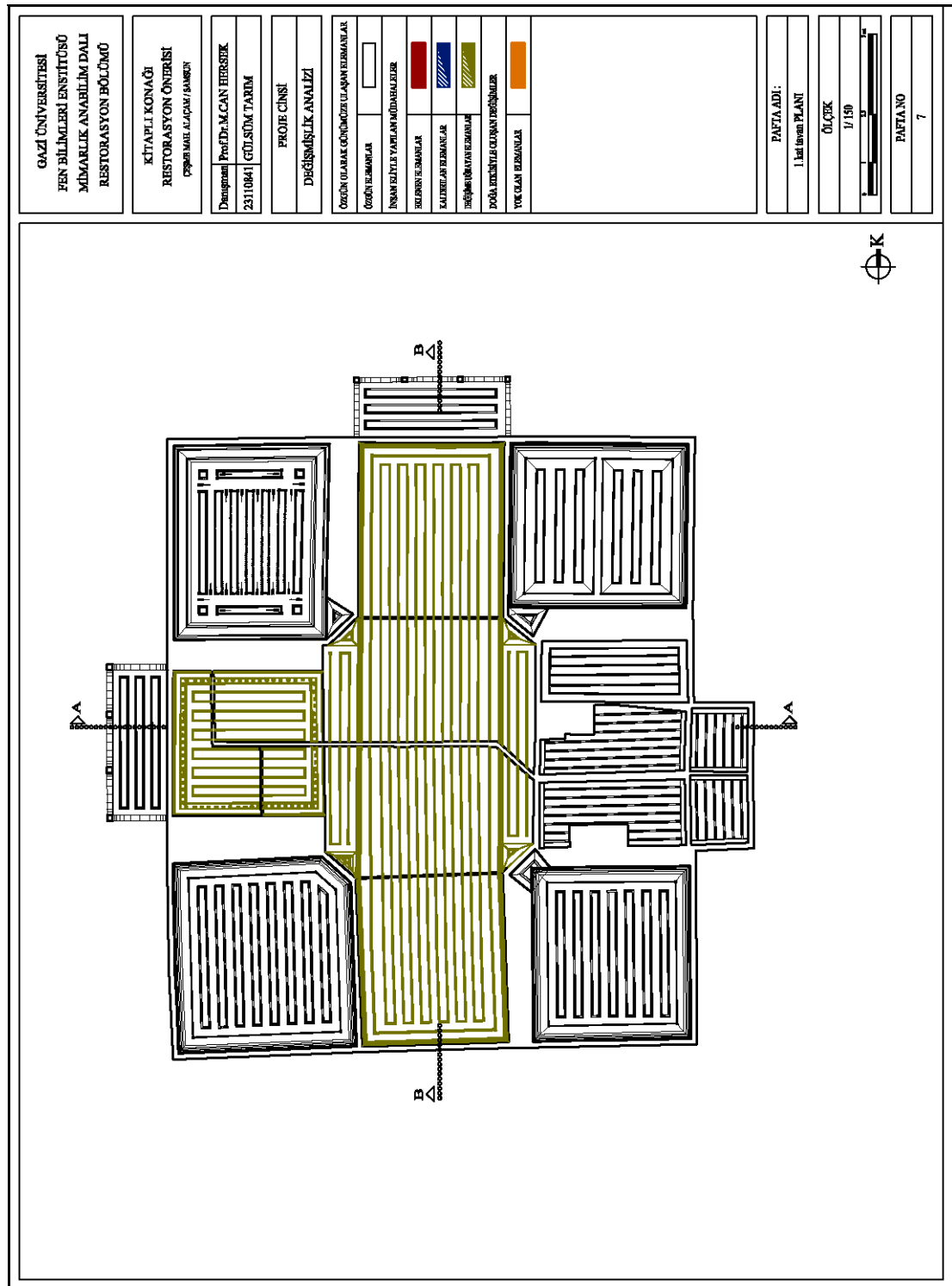
Şekil 4.47. Bodrum kat tavan planı değişim analizi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



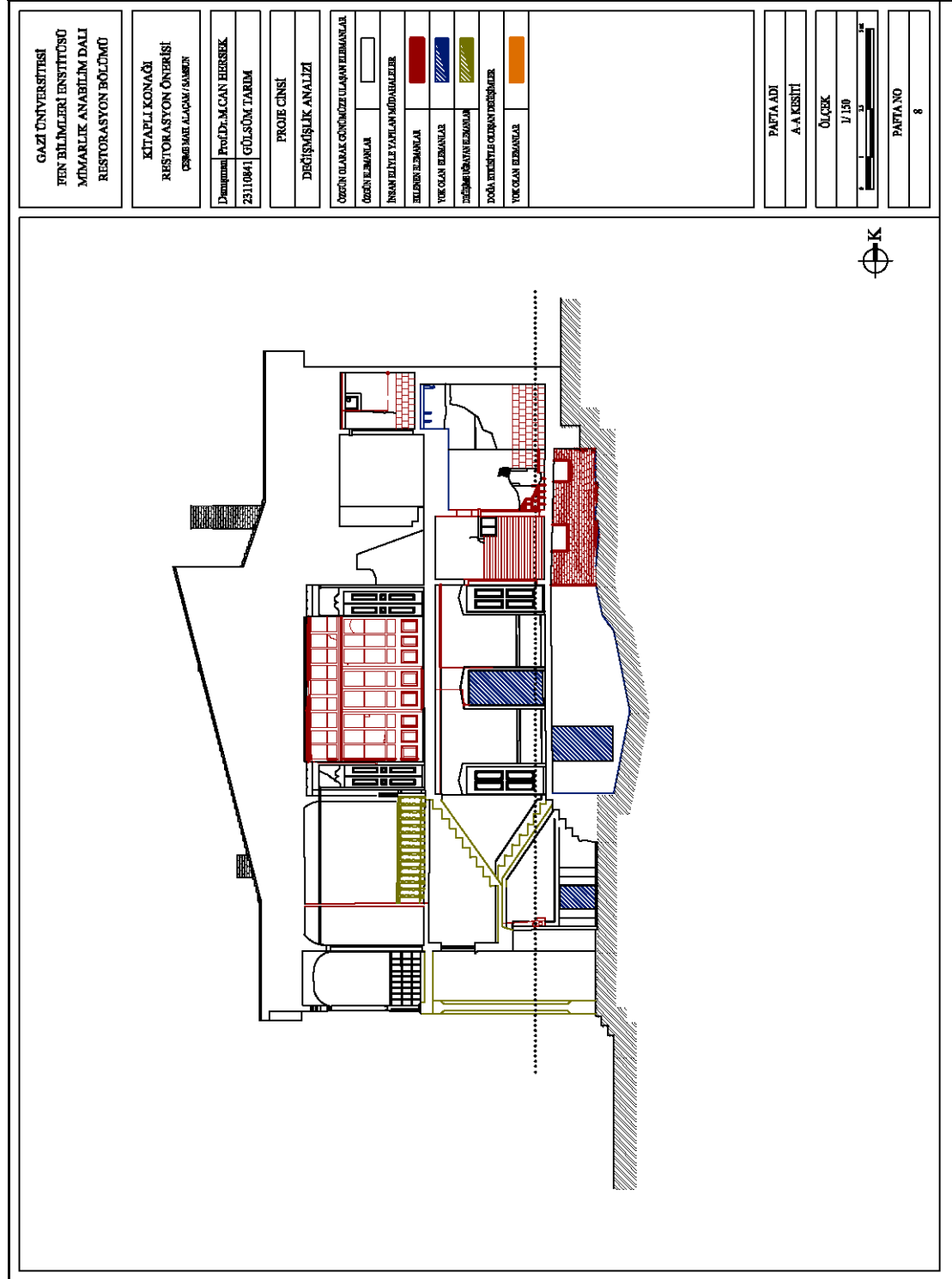
Şekil 4.48. Zemin kat tavan planı değişim analizi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



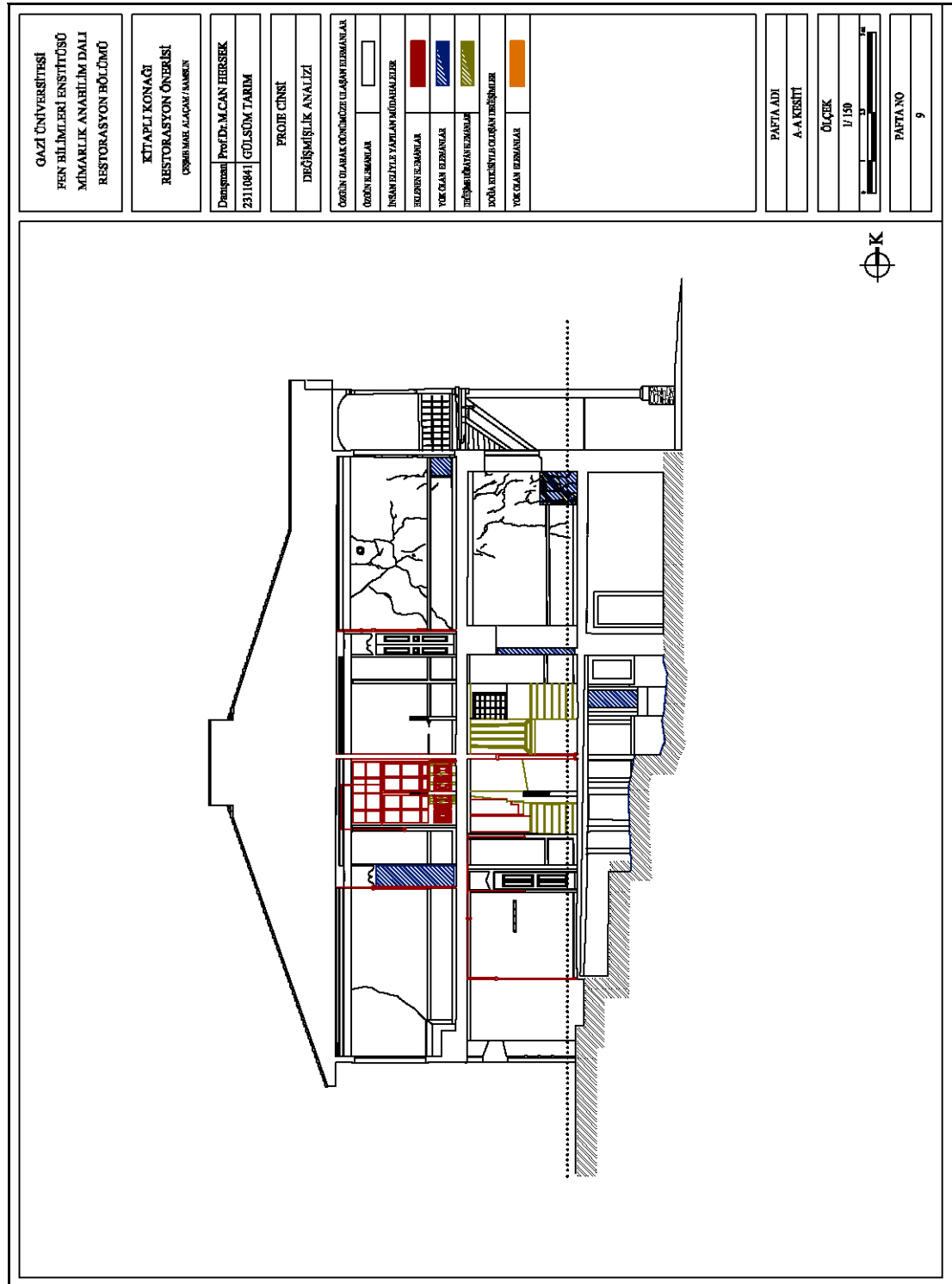
Şekil 4.49. Birinci kat tavan planı değişim analizi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Şekil 4.50. A-A kesiti değişim analizi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



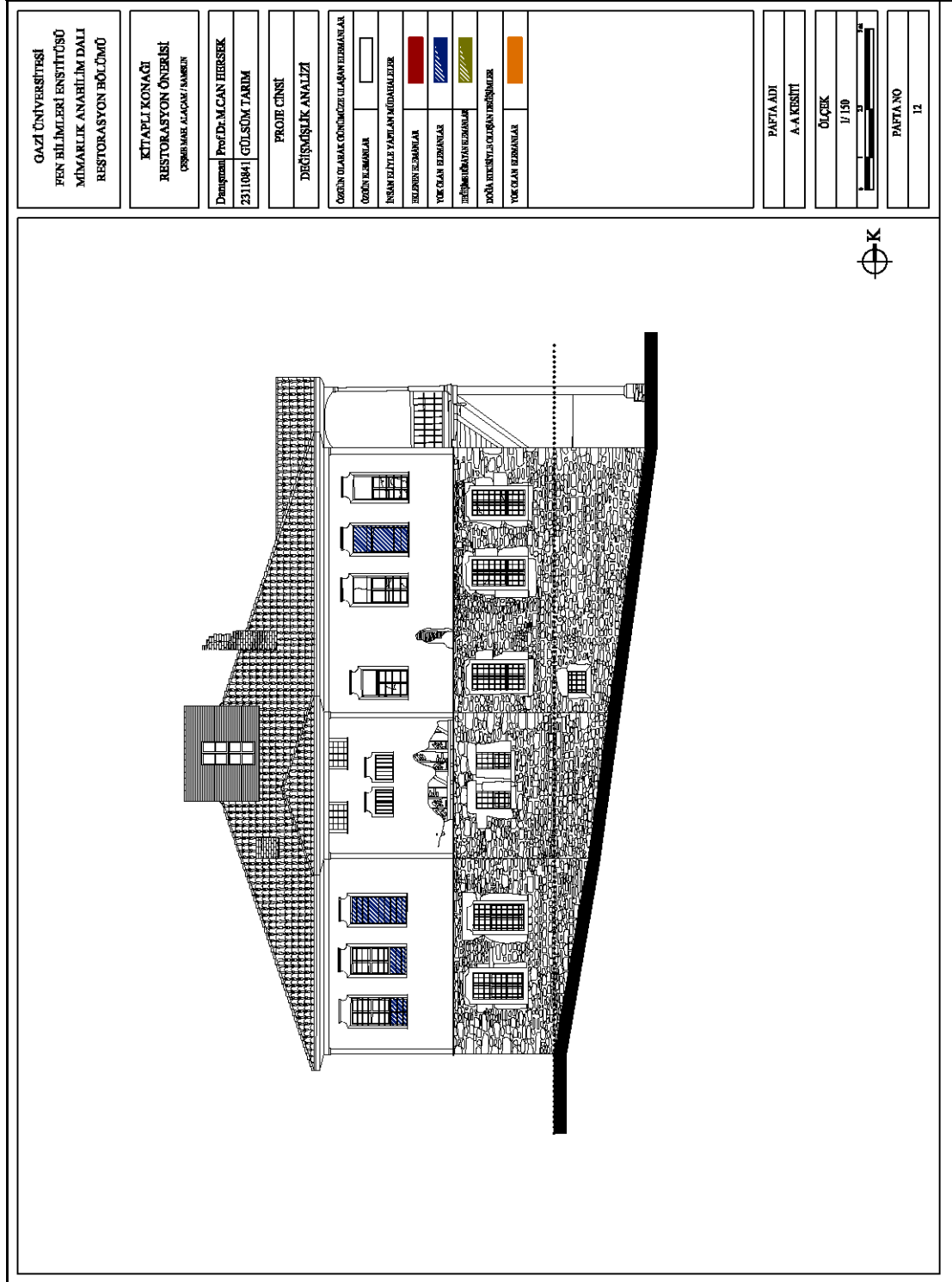
Şekil 4.51. B-B kesiti değişim analizi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

[illegible]

Şekil 4.53. Güney cephesi değişim analizi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



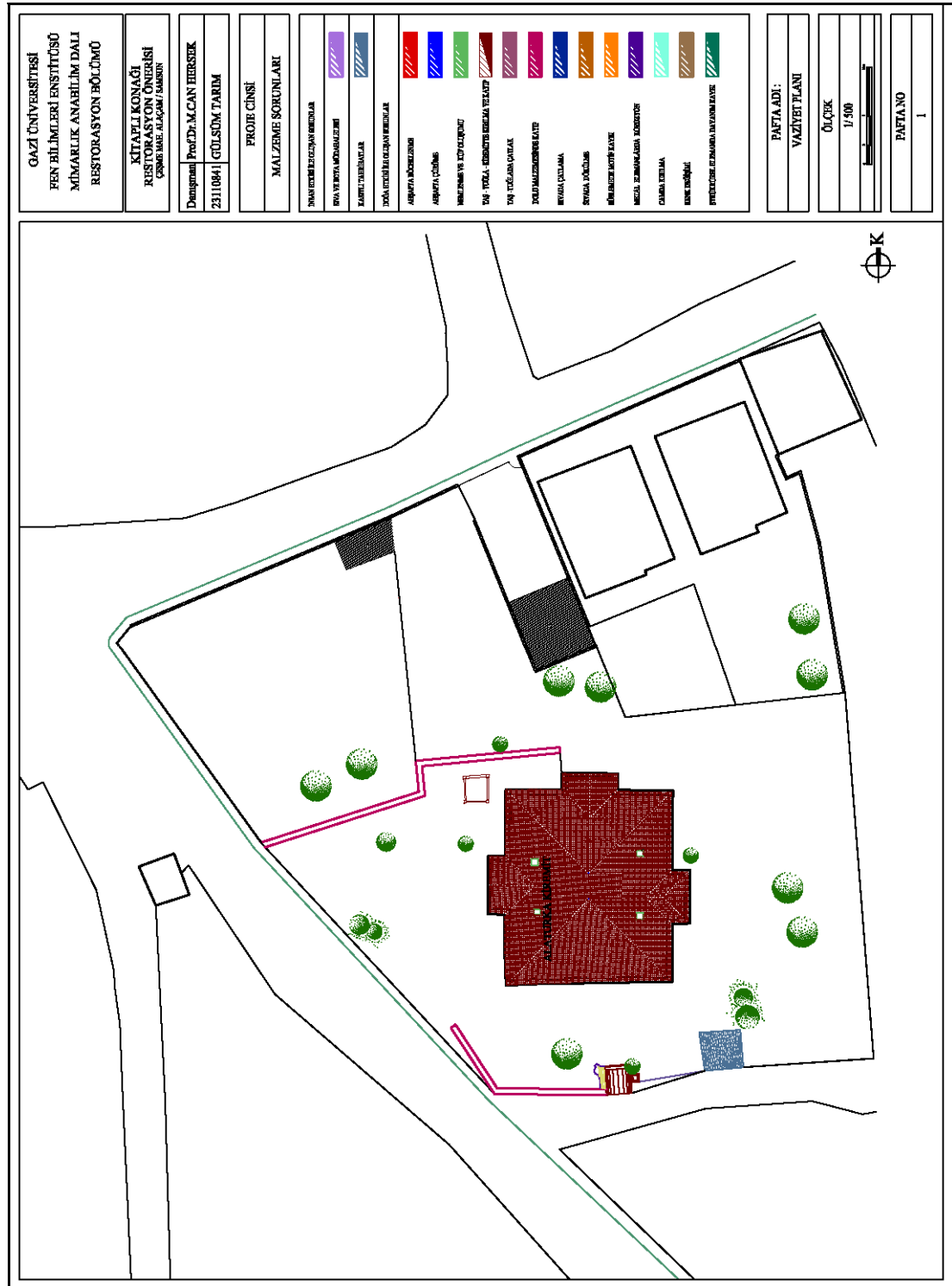
Şekil 4.54. Doğu cephesi değişim analizi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

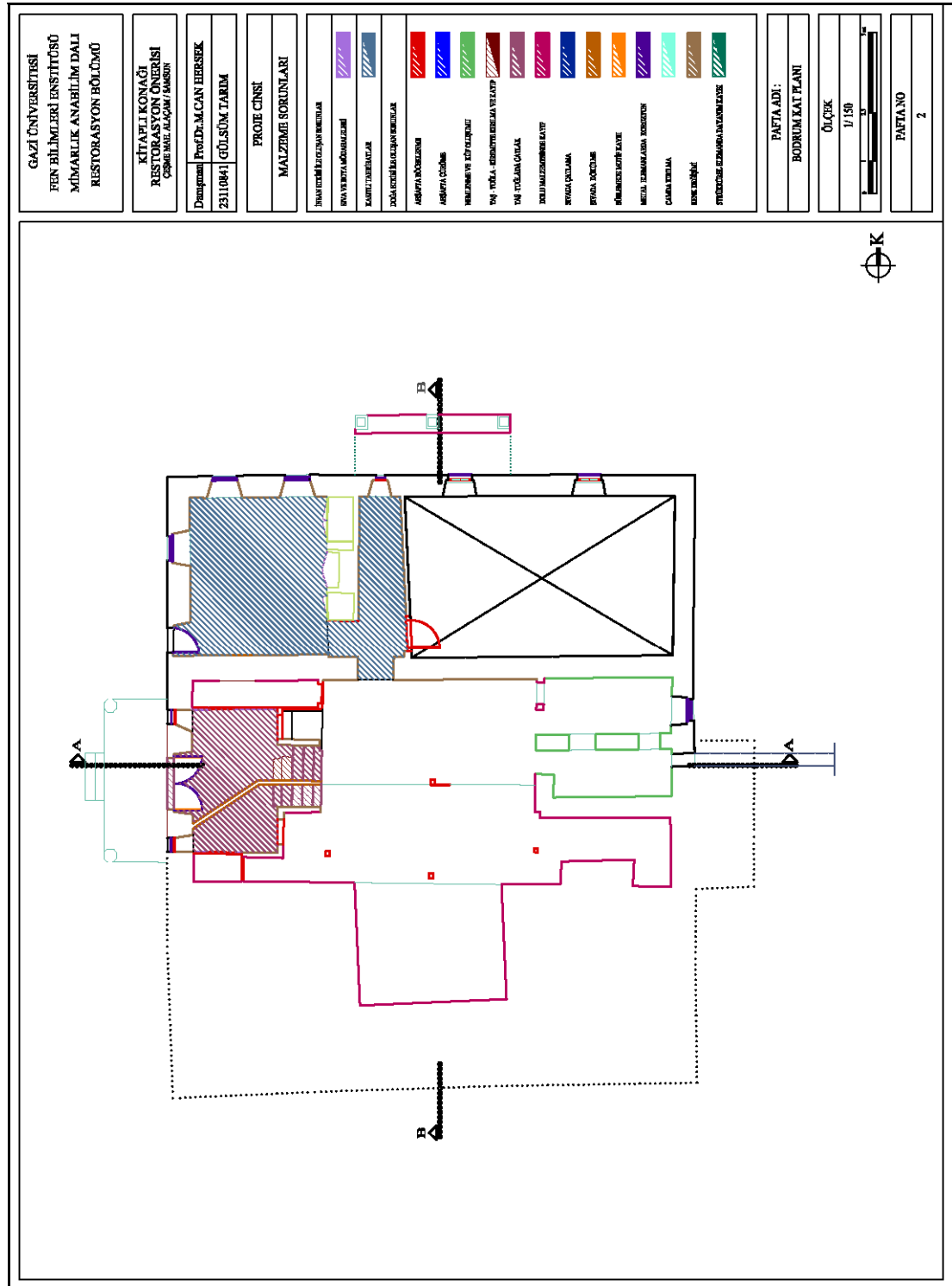
The architectural drawing illustrates the restoration of the Kızılcakaya Konağı. It features a cross-section view of the building, showing the existing structure on the left and the proposed restoration on the right. The existing structure is a two-story building with a gabled roof and a chimney. The proposed restoration is a two-story building with a flat roof and a central entrance. The drawing includes a scale bar (0-10m) and a north arrow (K).

Şekil 4.55. Kuzey cephesi değişim analizi

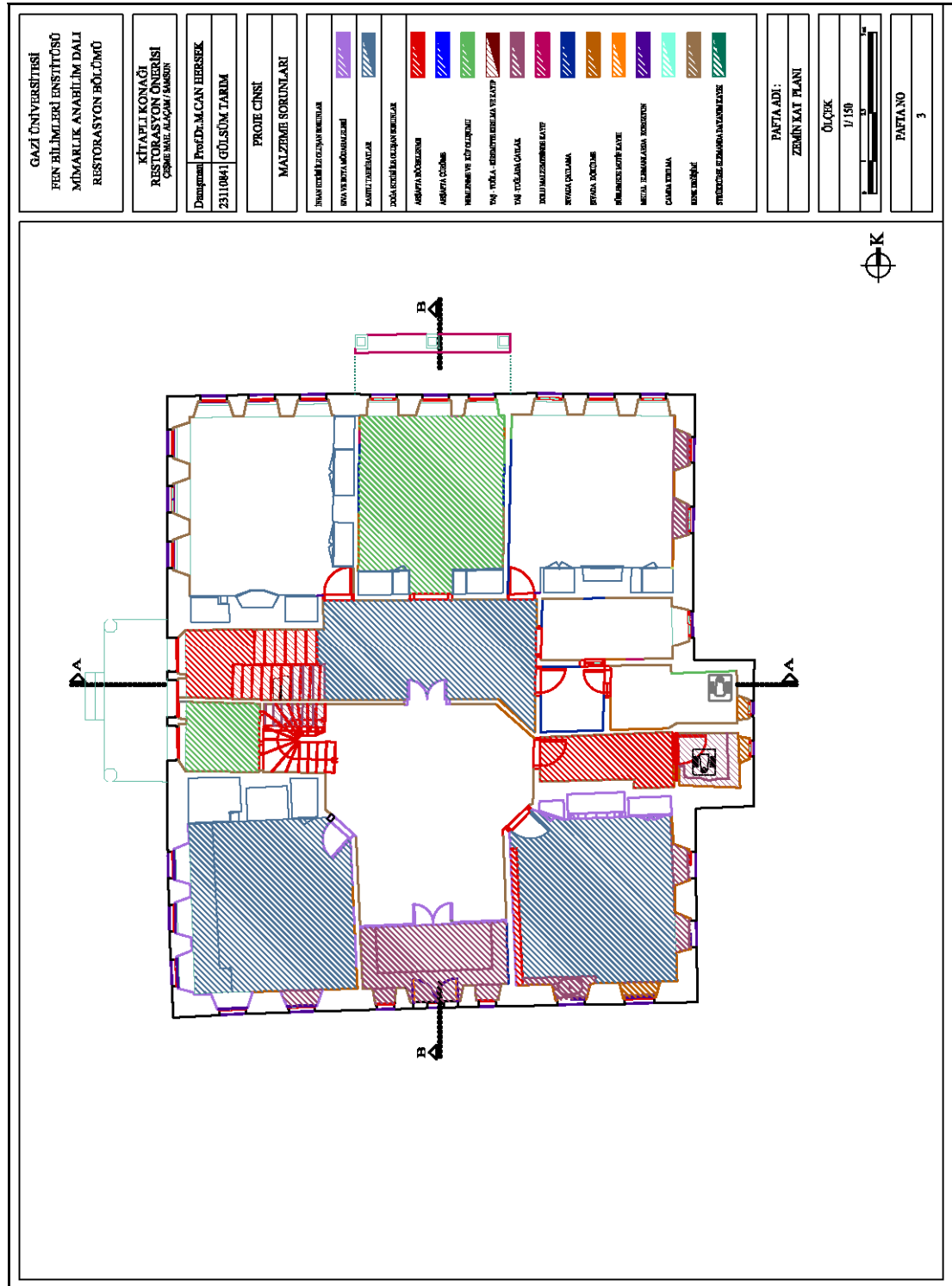
EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

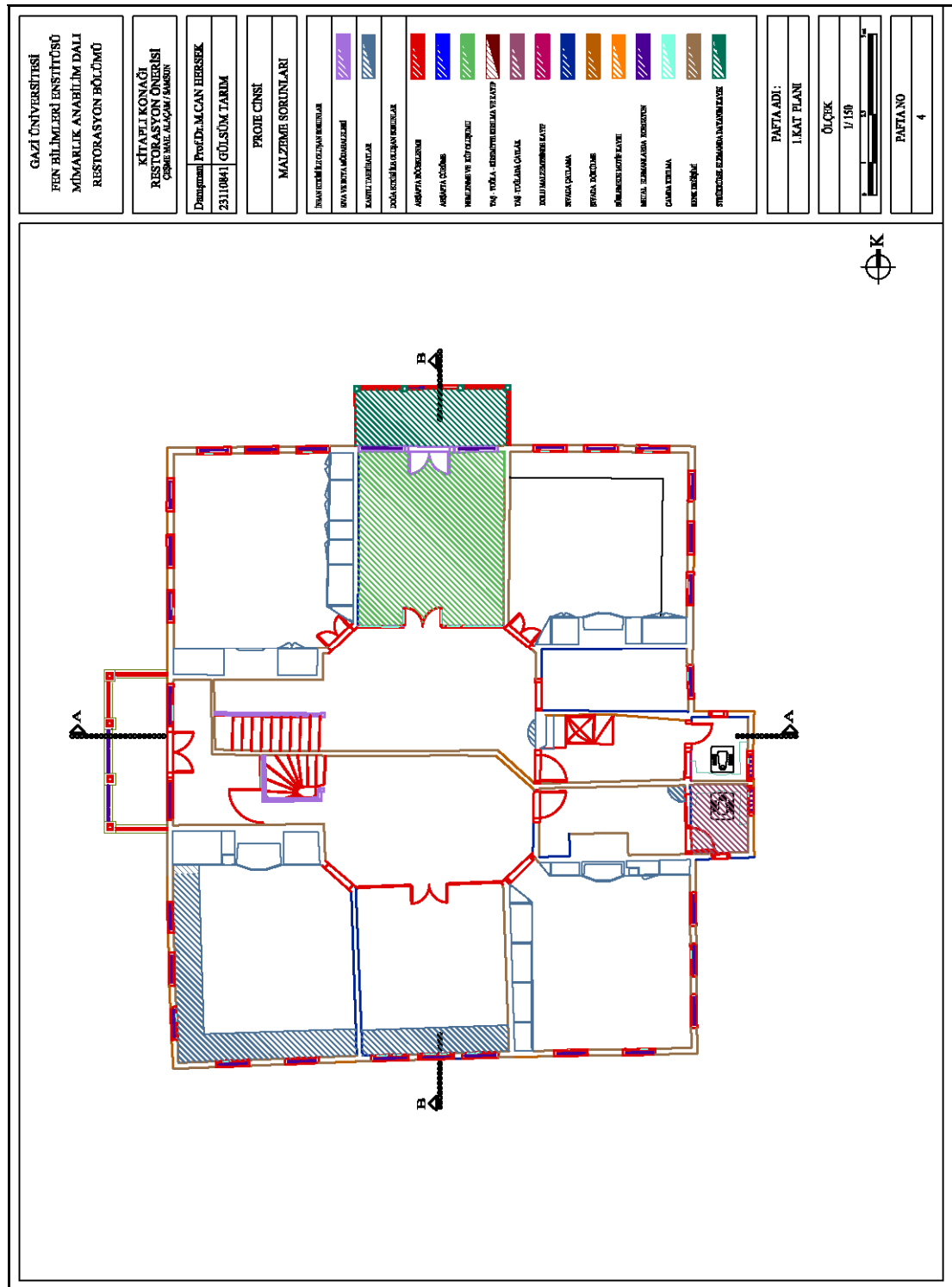


EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



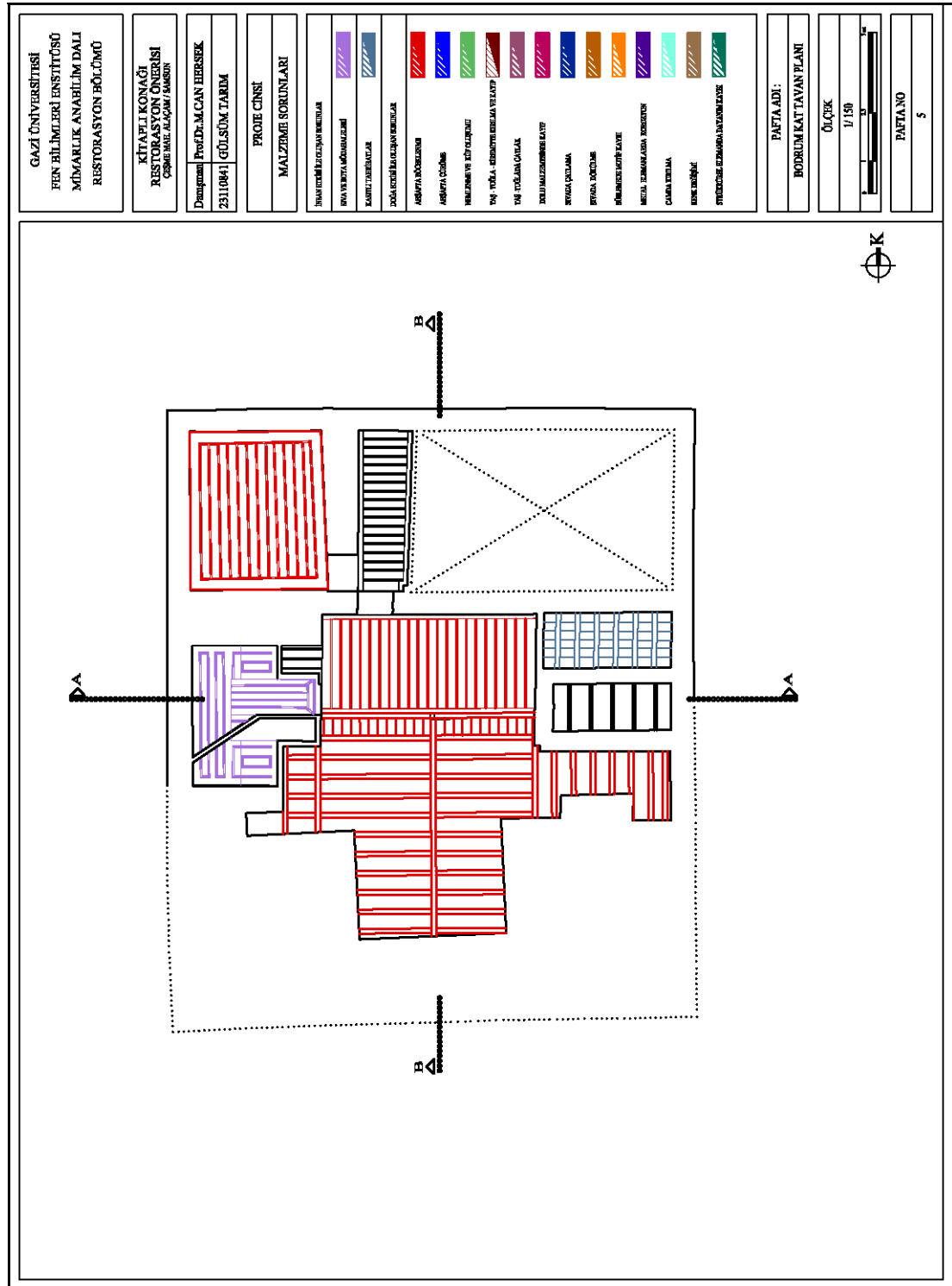
Şekil 4.58. Zemin kat planı malzeme sorunları

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



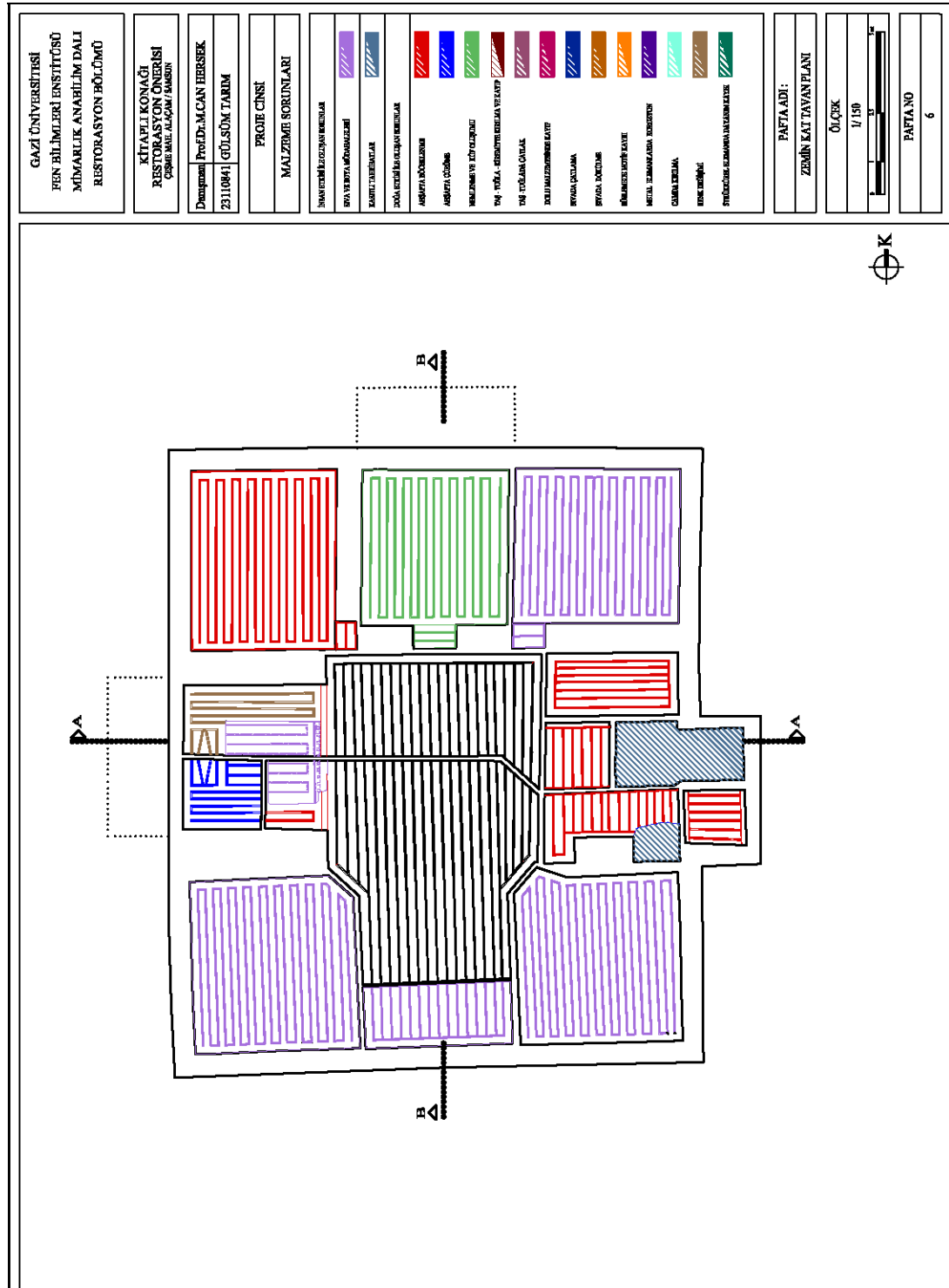
Şekil 4.59. Birinci kat planı malzeme sorunları

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



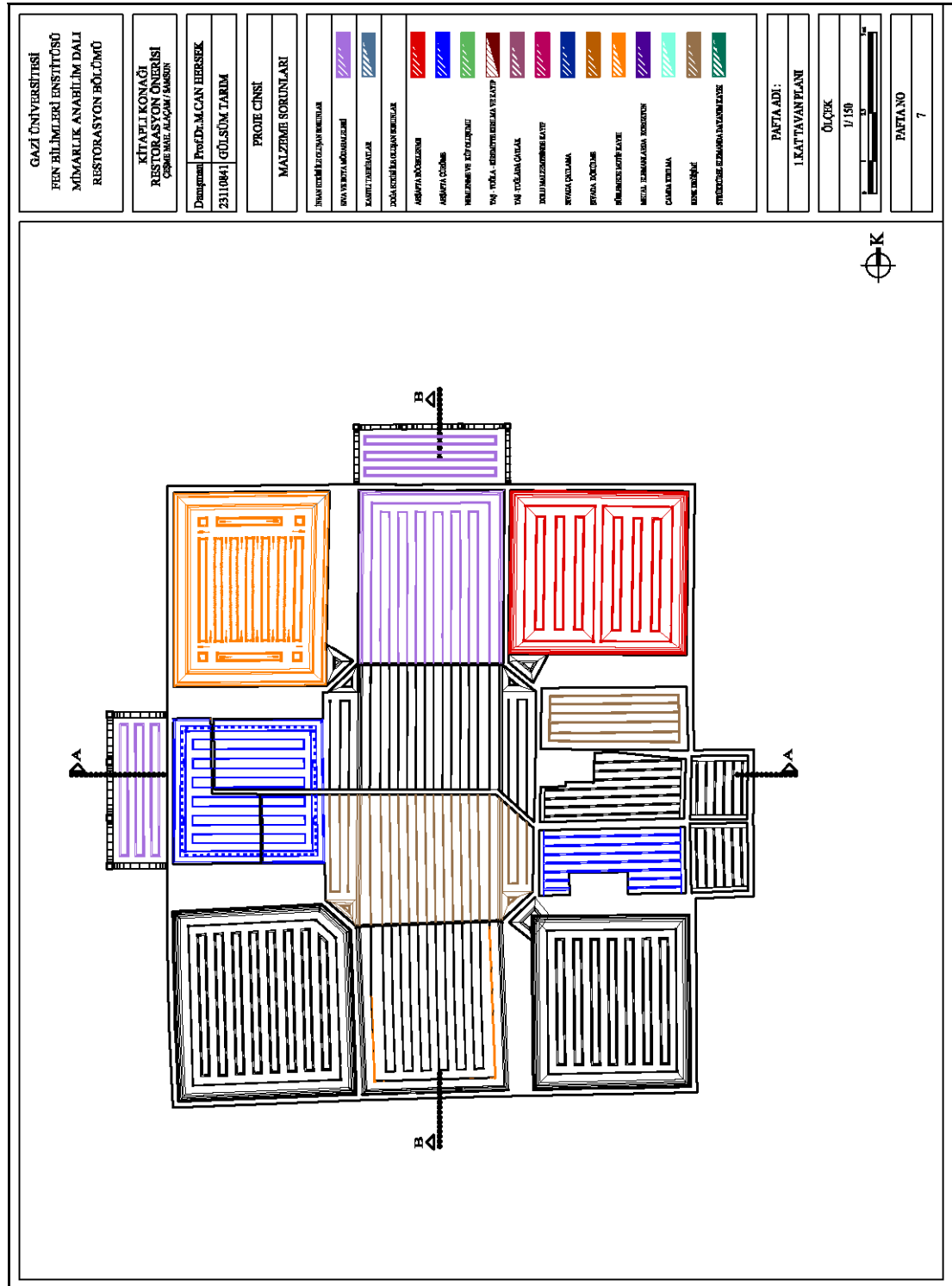
Şekil 4.60. Bodrum kat tavan planı malzeme sorunları

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



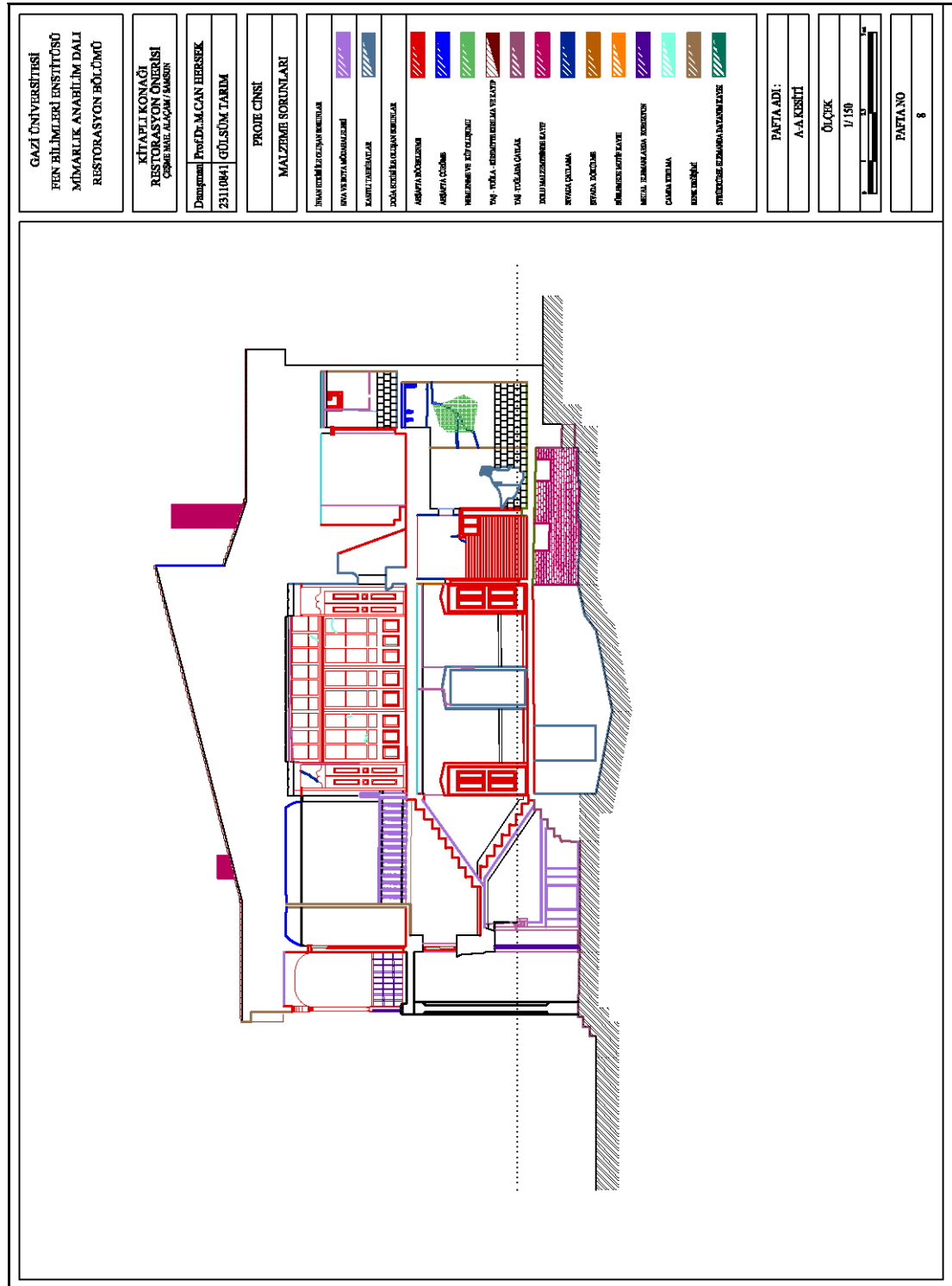
Şekil 4.61. Zemin kat tavan planı malzeme sorunları

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



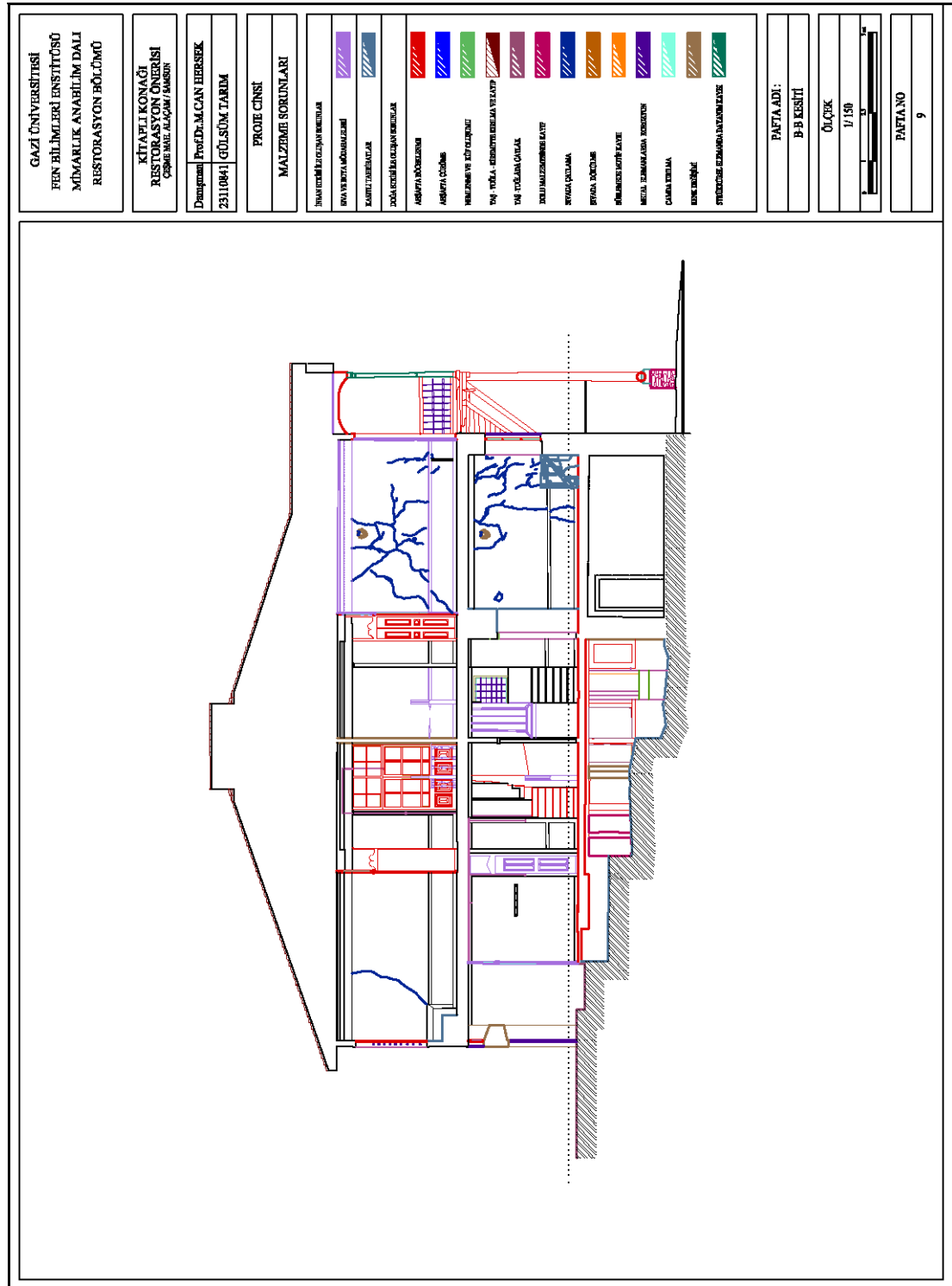
Şekil 4.62. Birinci kat tavan planı malzeme sorunları

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



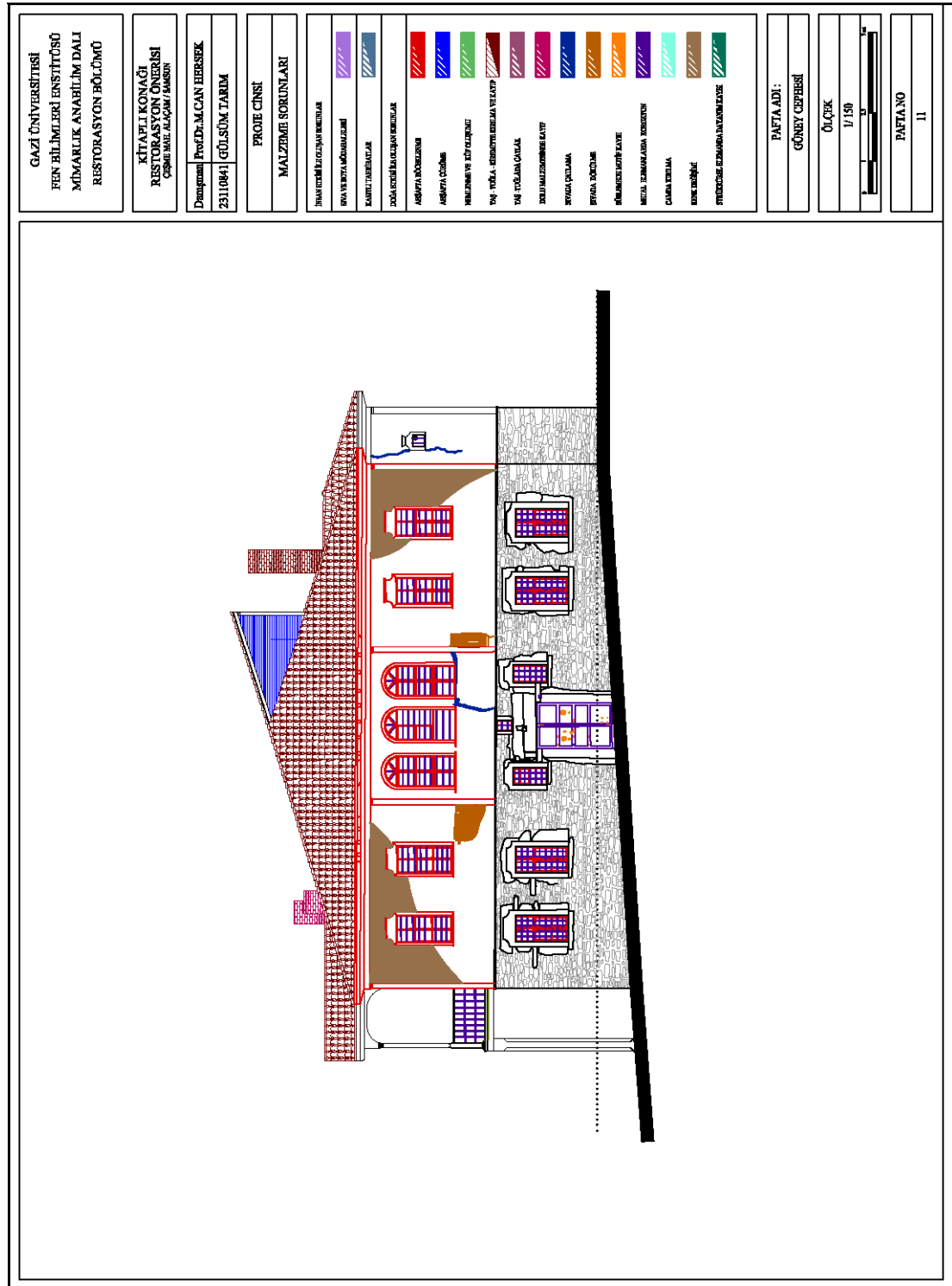
Şekil 4.63. A-A kesiti malzeme sorunları

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



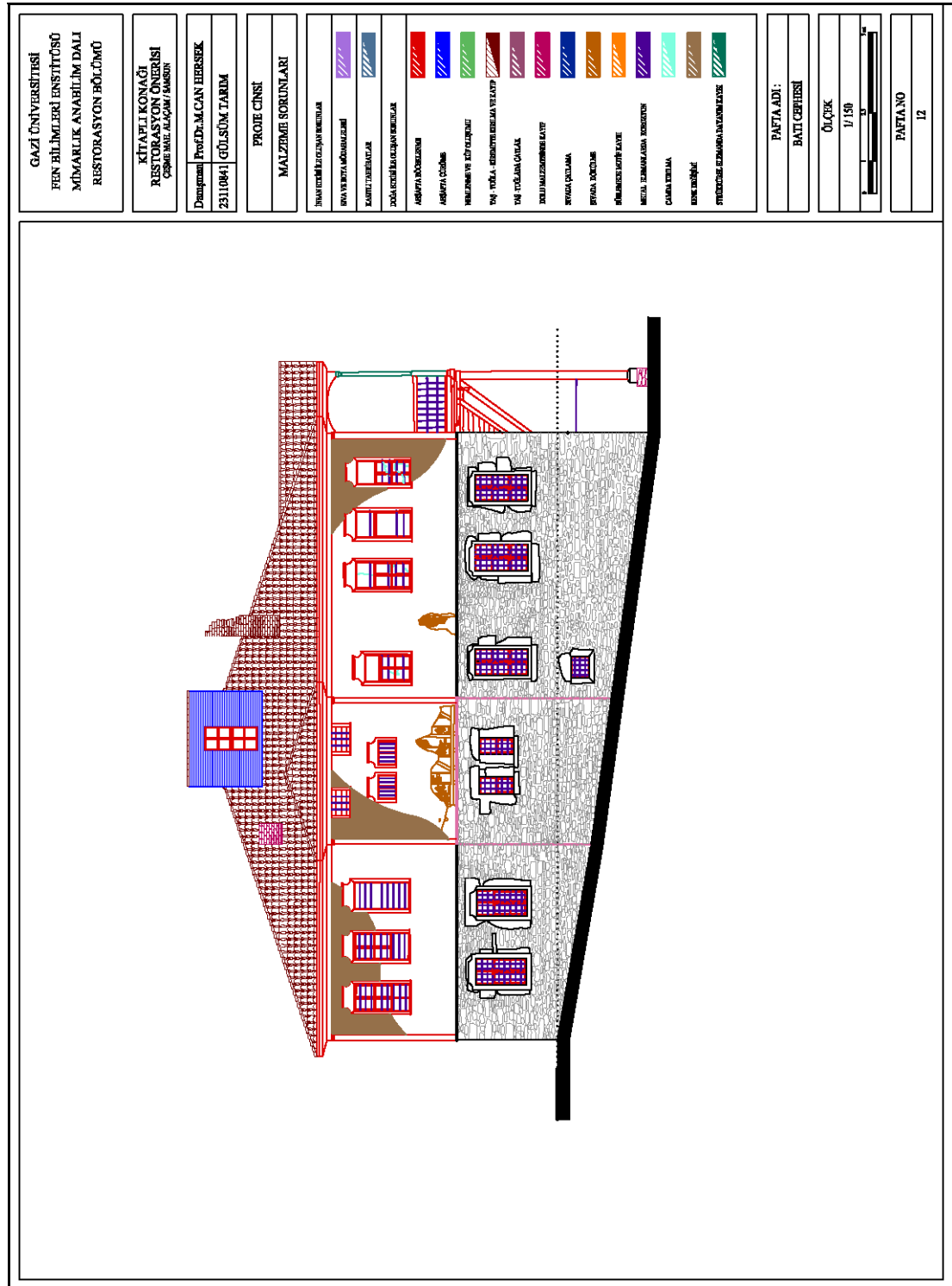
Şekil 4.64. B-B kesiti malzeme sorunları

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Şekil 4.66. Güney cephesi malzeme sorunları

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Şekil 4.67. Batı cephesi malzeme sorunları

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Resim 4.1. Kitaplı Konağı' nın yol ayrımından görünüşü



Resim 4.2. Kitaplı Konağı ve komşu parselde yer alan tarihi yapı



Resim 4.3. Kitaplı Konağı'nın batı cephesi



Resim 4.4. Kitaplı Konağı'nın küçültülmüş oda penceresi

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Resim 4.5. Batı cephesindeki balkon



Resim 4.6. Güney cephesi



Resim 4.7. Doğu cephesi



Resim 4.8. Kuzey cephesi



Resim 4.9. Kuzey cephesindeki balkon

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Resim 4.10. B01 mekanı D1 duvarı



Resim 4.11. B01 mekanı D3 duvarı



Resim 4.12. B01 mekanı D4 duvarı



Resim 4.13. B01 mekanı D4 duvarı



Resim 4.14. B01 mekanı D5 duvarı



Resim 4.15. B01 mekanı D5 duvarı

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Resim 4.16. B01 mekanının tavanı



Resim 4.17. B02 mekanı D1 duvarı



Resim 4.18. B02 mekanı D2 duvarı



Resim 4.19. B02 mekanı D3 duvarı



Resim 4.20. B02 mekanı D4 duvarı



Resim 4.21. B02 mekanının tavanı

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Resim 4.22. B03 mekanı D1 duvarı



Resim 4.23. B03 mekanı D2 ve D3



Resim 4.24. B03 mekanı D4 duvarı



Resim 4.25. B03 mekanının tavanı



Resim 4.26. B04 mekanı D1 duvarı



Resim 4.27. B04 mekanı D2 duvarı

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Resim 4.28. B04 mekanı D3 duvarı



Resim 4.29. B04 mekanı D4 duvarı



Resim 4.30. B04 mekanının tavanı



Resim 4.31. B05 mekanı D1 ve D4



Resim 4.32. B05 mekanı D2 duvarı



Resim 4.33. B05 mekanı D3 duvarı

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Resim 4.34. B05 mekanının tavanı



Resim 4.35. B06 mekanı D1 duvarı



Resim 4.36. B06 mekanı D2 duvarı



Resim 4.37. B06 mekanı D3 duvarı



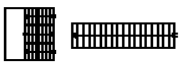
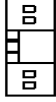
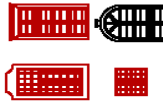
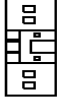
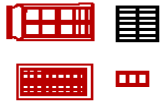
Resim 4.38. B06 mekanı D6



Resim 4.39. B06 mekanı D7-D8

EK-5 Beşinci bölüme ait ekler

Çizelge 5.1. Karşılaştırmalı çalışma incelenen yapılar 1

KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMADA İNCELENEN YAPILAR												
YAPININ YERİ	YAPIM YILI	ÖZGÜN İŞLEV	BÜGÜNKÜ İŞLEV	ARSA-YAPI İLİŞKİSİ	YAPIM SİSTEMİ	KAT PLANLARI	CEPHE FOTOĞRAFI	MERDİVEN TİPİ	CEPHE ÖZELLİKLERİ			KORUMA DURUMU
									ÇIKMA VE PENCERE DİZENİ	PENCERE	ÇIKMALAR	
									CUMBA	BALKON		
Alaçam Çarşı Mh. İsmet Paşa Sok. (Harici Şifre 2 mülk Yapı)	19yy	Konut	Konut	Boş	Yığma-Tuğla Taş Aşığı Bölge				24+14 			Çerç. Otur. Çerç.
Alaçam Çarşı Mh. Kocatepe Sok. (Harici Şifre 2 mülk Yapı)	19yy	Konut	Konut	Konut	Yığma-Tuğla Taş Aşığı Bölge				24+14 			Çerç. Marmarolu Kald.
Alaçam Çarşı Mh. 1. Sok. (Harici Şifre 2 mülk Yapı)	19yy	Konut	Konut	Konut	Yığma-Tuğla Taş Aşığı Bölge				24+24+1 			Marmarolu Kald.
ALACAM, KİTAPLI KONAGI RESTORASYON ÖNERİSİ							Danışman: Prof.Dr.M.Can HERSEK		Haz.: Gülşüm TARIM		Okul No: 23110841	Harici Şifre 2 mülk Yapı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler

Çizelge 5.2. Karşılaştırmalı çalışma incelenen yapılar 2

KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMADA İNCELENEN YAPILAR														
YAPININ YERİ	YAPIM YILI	ÖZGÜN İŞLEV	BUGÜNKÜ İŞLEV	YAPILARSA İLİŞKİSİ	YAPIM SİSTEMİ	YAŞAMA KATI PLAN TİPİ	CEPHE FOTOĞRAFI	MERDİVEN TİPİ	CEPHE ÖZELLİKLERİ				KORUMA DÜZÜMÜ	BİRİNCİ VE İKİNCİ DÜZÜM
									ÇIKMA VE PENCERE DÜZENİ	PENCERE	ÇIKMALAR	CUMBA		
Alaçam Çarşı Mah. Çarşı Sok.	1937	Konut	Bar (Zamir)	 Başyatan yöresine girer	Yığma + Tuğla Taş Alçı / Çimento	 Çarşı Sokak			24:24  Çarşı Sokak Çarşı		+	-	Konut	Çarşı
Alaçam Çarşı Mah. Çarşı Sok.	1937	Konut	Bar (Zamir)	 Başyatan yöresine girer	Yığma + Tuğla Taş Alçı / Çimento	 Çarşı Sokak			24:24+1  Çarşı Sokak Çarşı		-		Konut	Çarşı Münevver Kafé
Alaçam Çarşı Mah. Çarşı Sok.	1937	Konut	Konut	 Başyatan yöresine girer	Yığma + Tuğla Taş Alçı / Çimento	 Çarşı Sokak			 Çarşı Sokak Çarşı		-		Konut	Çarşı Münevver

ALACAM, KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ	Danışman: Prof.Dr.M.Can HERSEK	Haz.:Gülşüm TARIM	Oran No: 23110841	Çizim: Gülşüm Tarım

ALACAM, KİTAPLI KONAGI RESTORASYON ÖNERİSİ

Danışman: Prof.Dr.M.Can HERSEK

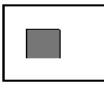
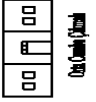
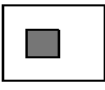
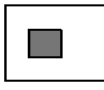
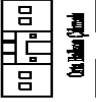
Haz.: Gülşim TARIM

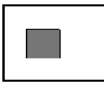
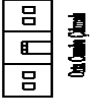
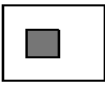
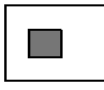
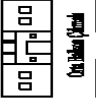
Okul No: 23110841

Çizim

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler

Çizelge 5.3. Karşılaştırmalı çalışma incelenen yapılar 3

KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMADA İNCELENEN YAPILAR														
YAPININ YERİ	YAPIM YILI	ÖZGÜN İŞLEV	BÜYÜKÇÜ İŞLEV	ARSA-YAPI İLİŞKİSİ	YAPIM SİSTEMİ	YASAMA KATI PLAN TİPİ	CEPHE FOTOĞRAFI	MERDİVEN TİPİ	CEPHE ÖZELLİKLERİ				KORUMA DURUMU	İNCELEME DURUMU
									ÇIKMA VE PENCERE DÜZENİ	PENCERE	ÇIKMALAR	CUMBA		
Alaçam Konağı sokak	19yy	Konut	Konut		Yapı + Kona Kırsal Çiftlik							-	İç	Müzeleştirilmiştir
Alaçam Konağı sokak	19yy	Konut	Konut		Yapı + Kona Kırsal Çiftlik				-		-	-	Konut	-
Alaçam Çarşı sokak	19yy	Konut	Konut		Yapı + Kona Kırsal Çiftlik			-				-	Konut	Çarşı Etno Müzeleştirilmiştir

Alaçam Konağı sokak	19yy	Konut	Konut		Yapı + Kona Kırsal Çiftlik							-	İç	Müzeleştirilmiştir
Alaçam Konağı sokak	19yy	Konut	Konut		Yapı + Kona Kırsal Çiftlik				-		-	-	Konut	-
Alaçam Çarşı sokak	19yy	Konut	Konut		Yapı + Kona Kırsal Çiftlik			-				-	Konut	Çarşı Etno Müzeleştirilmiştir

ALACAM KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ														Danışman: Prof.Dr.M.Can HERSEK	Haz.:Gülşim TARM	Okul No: 23110841	İnceleme Durumu

ALACAM, KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ

Danışman: Prof.Dr.M.Can HERSEK

Haz.: Gülşim TARIM

Okul No: 23110841

İmza

İmza

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler

Çizelge 5.4. Alaçam'daki geleneksel konutlarında yer alan pencereler-cephe tipleri ve cephe düzenleri

PENCERELER- CEPHE TİPLERİ VE CEPHE DÜZENİ									
AÇILIŞ ŞEKİLLERİNE GÖRE									
PENCERELER	KULLANIMİME MEKAN	DÜŞEY SÜRME KANAT(GİYOTİN)				DÜŞEY MENTEŞELİ KANAT			
		DİKDÖRTGEN	KEMERLİ	KÖŞE PAHLI	DİKDÖRTGEN	DİKDÖRTGEN	KEMERLİ	KEMERLİ	KEMERLİ
ODA									
SİNEA									
SEYİŞ MEKANLARI									
CEPHE TİPLERİ VE CEPHE DÜZENİ	TÜM KATTA	YANDA		ORTADA				ÇİFT	
		TEK	ÇİFT	TEK	TEK	TEK	TEK		
CUMBALI CEPHELER									
BALKONLU CEPHELER									
CUMBALI-BALKONLU CEPHELER									

Okul No: 23110841

Haz. Gülşüm TARIM

Danışman: Prof.Dr.M.Can HERSEKİ

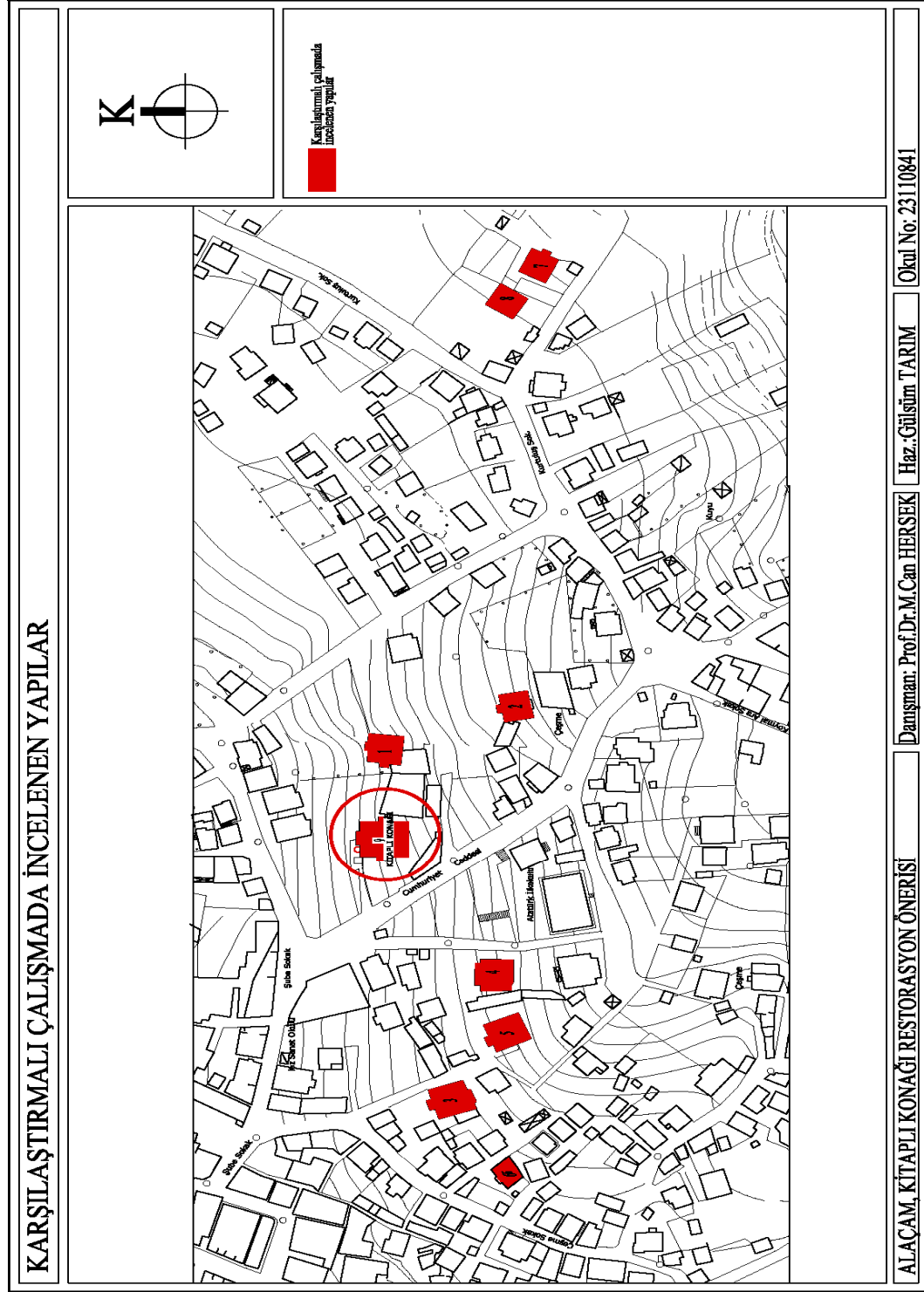
ALACAĞI, KİTAPLI KONAGI RESTORASYON ÖNERİSİ

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler

Çizelge 5.5. Alaçam geleneksel konutların yapım sistemi

ALAÇAM GELENEKSEL KONUTLARI YAPIM SİSTEMİ	
KARMA (YIĞMA ve KARKAS) YAPILAR	
	
YIĞMA YAPILAR	

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler



Şekil 5.1. Kitaplı Konağı yakın çevresi

EK-5 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler



Resim 5.1. Bahçe giriş kapısı örneği



Resim 5.2. Bahçe giriş kapısı örneği



Resim 5.3. Bahçe duvarı örneği



Resim 5.4. Konağı'ndaki bahçe duvarı



Resim 5.5. İncelenen ara oda örneği



Resim 5.6. Konağı'ndaki ara oda

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler



Resim 5.7. Kitaplı Konağı'nda yer alan köşe pahlı oda



Resim 5.8. İncelenen yapılarıdaki mutfaklardan biri



Resim 5.9. Kitaplı Konağı'nın mutfağı, (Z10) nolu mekan



Resim 5.10. İncelenen yapılarıdaki soğukluk döşemesi

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler



Resim 5.11. İncelenen yapılarda yer alan hela örnekleri



Resim 5.12. İncelenen yapılarda yer alan hela örnekleri



Resim 5.13. İncelenen yapılarda yer alan hela örnekleri



Resim 5.14. Kitaplı Konağı'ndaki Z08 nolu hela

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler



Resim 5.15. Kitaplı Konağı'nda yer alan 106 nolu hela



Resim 5.16. Kitaplı Konağı'ndaki 109 nolu hela



Resim 5.17.Çevredeki merdiven örnekleri



Resim 5.18. Merdiven örneği



Resim 5.19. Çevreden merdiven örnekleri



Resim 5.20. Merdiven örneği

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler



Resim 5.21. Merdiven örnekleri



Resim 5.22. Merdiven örnekleri



Resim 5.23. Merdiven örnekleri



Resim 5.24. Merdiven örnekleri



Resim 5.24. Merdiven örnekleri



Resim 5.26. Çift kapı örneği

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler



Resim 5.27. Tek kanatlı kapı örneği



Resim 5.28. Lavabo



Resim 5.29. İncelenen yapılarıdaki lavabo



Resim 5.30. Kitaplı konağındaki lavabo



Resim 5.31. Kitaplı konağındaki lavabo

EK-6 Altıncı bölüme ait ekler

Çizelge 6.1. Restitüsyon tablosu 1

MAHAL ADI adını	ÖZGÜN İŞLEV	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN	AÇIKLAMALAR	RESTITÜSYON KAYNAKLARI
B01 - B07	GİRİŞ	DV-1 Duvarı	Kapı	Kapı kasa izinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-2 Duvarı	Kapı	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-2 Duvarı			Duvarın kendisi	Merdirenin ikiye bölünmesinde, izlerden anlaşılmaktadır	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinirler
		DV-3 Duvarı			Duvarın kendisi	Tavan planlarındaki izlerden anlaşılmaktadır	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinirler
	ODA	DV-4 Duvarı	Kapı kilit ve motifleri	Kapının diğer bölümlerindeki seğmen olan motiflerden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-3 ve DV-5 Duvarı	Dolap kaplığı	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-1 Duvarı	Pencere	Oda içindeki diğer pencerelerden farklı olmasından dolayı özgün olduğu düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-3 Duvarı	Dolap	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
	HOL	DV-5 Duvarı	Kapı	Kasa izlerinden dolayı kapının var olduğu düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Döşeme	Absap kaplama	Absap süpürgeçliklerden ve çivi izleri ile diğer mekanlarda kullanılan kaplamalardan tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
B03		Döşeme	Absap kaplama	Absap süpürgeçliklerden ve çivi izleri ile diğer mekanlarda kullanılan kaplamalardan tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
B04	SOĞUKLUK	DV-2 Duvarı			Duvarın Kendisi	Kullanılan malzeme ve işçilik farkından dolayı özgün olmadığı düşünülmektedir.	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinirler
B05		DV-3 Duvarı			Duvarın Kendisi	Kullanılan malzeme ve işçilik farkından dolayı özgün olmadığı düşünülmektedir.	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinirler

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler

Çizelge 6.2. Restitüsyon tablosu 2

MAHAL ADI Bölge	ÖZGÜN İŞLEV	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN	AÇIKLAMALAR	RESTITÜSYON KAYNAKLARI
B03	SOĞUKLUK	DV-1 Duvarı			Duvarın Kendisi	Kullanılan malzeme ve işçilik farkından dolayı özgülün olmadığı düşünülmektedir.	A-1 Vardığı Kesinlikle bilinenler
B04		DV-3 Duvarı	Duvar	Röledeki B05 nolu mekânın D3 nolu duvarının devamı olduğu için taş duvar olacağı tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Döşeme	Taş Kaplama	Çevredeki yapıların bodrum kat döşemelerinde kullanılan malzemelerden			B-1 İzi olmayan ve varlığı benzer yapıların karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Tavan	Absop Kaplama	Tavanda varolan kaplama izlerinden tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Kapı	Kapı	Fonksiyon gereği yer almaktadır.			C-1 Mimari gereklilik ve varsayımlar
B05	SOĞUKLUK	Döşeme	Taş Kaplama	Çevredeki yapıların bodrum kat döşemelerinde kullanılan malzemelerden taşkaplama olduğu düşünülmektedir.			B-1 İzi olmayan ve varlığı benzer yapıların karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
B06		Tavan	Absop Kaplama	B04 nolu mekânın bir bölümü olduğu için absop kullanıldığı düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Döşeme	Taş Kaplama	Çevredeki yapıların bodrum kat döşeme kullanımından tahmin edilmektedir.			B-1 İzi olmayan ve varlığı benzer yapıların karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Tavan	Absop Kaplama	Tavanda var olan kaplama izlerinden tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
Z01	SOFA	DV.2-DV.6 Duvarı			Duvarın Kendisi	Kullanılan malzeme ve işçilik farkından dolayı özgülün olmadığı düşünülmektedir. Tavandaki izlerden de özgülün olmadığı anlaşılmaktadır.	A-1 Vardığı Kesinlikle bilinenler
Z01-Z11-Z13		DV.3-DV.5 Duvarı			Duvarın Kendisi	Kullanılan malzeme ve işçilik farkından dolayı özgülün olmadığı düşünülmektedir. Tavandaki izlerden de özgülün olmadığı anlaşılmaktadır.	A-1 Vardığı Kesinlikle bilinenler
		DV-1 Duvarı	Z.03 mekânının kapısı	Kapı kassasından dolayı kapının var olduğu düşünülmektedir. K.2 kapısı tipinde çift kanatlı bir kapı olabileceği tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler

Çizelge 6.3. Restitüsyon tablosu 3

MAHAL ADI adına	ÖZGÜN İŞLEV	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN	AÇIKLAMALAR	RESTITÜSYON KAYNAKLARI
Z01	SOFA	DV-11 Duvarı	Z10 mekânın kapısı	Kapı tassımdan dolayı kapının varoluğu düşülmüştür.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmaları sonuçta tahmin edilenler
		DV-12 Duvarı	Z05 ve Z08 mekân kapıları	K-2 kapısı tipinde bir kapı olabileceği tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmaları sonuçta tahmin edilenler
		DV-4 Duvarı			K-4 kapısı	Kapı montajında günümüz montajı kullanıldığı için özgün olmadığı düşünülmektedir.	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinenler
		DV-1 Duvarı			Camekan	Kapı montajından ve tavan izlerinden özgün olmadığı tespit edilmiştir.	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinenler
		Merdiven	Merdiven	Merdiven altı kaplanmasındaki izlerden, çevredeki merdiven örneklerinden özgün durumu tespit edilmiştir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmaları sonuçta tahmin edilenler
Z02	ODA	DV-1 Duvarı	Sedir	Duvar ve dışımadaki izlerden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmaları sonuçta tahmin edilenler
		DV-4 Duvarı	Sedir	Duvar ve dışımadaki izlerden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmaları sonuçta tahmin edilenler
		DV-2 Duvarı	Dolap	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmaları sonuçta tahmin edilenler
		DV-3 Duvarı	Dolap	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmaları sonuçta tahmin edilenler
		DV-1 Duvarı	Sedir	Duvar ve dışımadaki izlerden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmaları sonuçta tahmin edilenler
Z03	ODA	DV-3 Duvarı	Dolap	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmaları sonuçta tahmin edilenler
			Z03 mekânın kapısı	Kapı tassımdan dolayı kapının var olduğu düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmaları sonuçta tahmin edilenler

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler

Çizelge 6.4. Restitüsyon tablosu 4

MAHAL ADI alan	ÖZGÜN İŞLEV	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN	AÇIKLAMALAR	RESTITÜSYON KAYNAKLARI
Z04	ODA	DV-1 Duvarı	Sedir	Duvar ve döşemede ki izlerden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
Z04		DV-4 Duvarı	Sedir	Duvar ve döşemede ki izlerden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-3 Duvarı	Dolap kapakları	Menşese izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
	HELA	DV-3 Duvarı	Ahşap çadır	Röledeki Z06 no.lu mekânın D3 duvarlarıyla aynı nitelikte olduğu düşünülmüştür.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-4 Duvarı	Ahşap Bağdadı	İlhami sırt beceriler bilen duvarlarda bağdadı kullanıldığı için bağdadı olabileceği düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
Z06 min bir bölümü		DV-8 Duvarı			Tuğla Duvar	Yapıda kullanılan malzeme ve teknikten farklı olduğu için	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinenler
		Tavan	Kaplaması	Diğer belandaki tavan kaplamalarında ahşap kullanıldığı için ahşap olabileceği düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Döşeme	Kaplaması	Diğer belandaki döşeme kaplamalarında taş kullanıldığı için taş olabileceği düşünülmektedir.			A-3 İzi olmayan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Hela taşı	Hela taşı	Üç belada da aynı mîlâle olduğu için diğer hela taşları gibi olabileceği düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Hela taşı			Hela taşı	Yapıda kullanılan hela taşların form ve işçiliğinden farklı olduğu için özgün olmadığı düşünülmektedir.	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinenler
Z07 Z06 mekânın b ir bölümü	SERVİS	DV-3 Duvarı			Duvarın bir kısmı	Öpü tekniğinin farklı olmasından dolayı özgün olduğu düşünülmektedir.	A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler

Çizelge 6.5. Restitüsyon tablosu 5

MAHAL ADI KODU	ÖZGÜN İŞLEV	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN	AÇIKLAMALAR	RESTITÜSYON KAYNAKLARI
Z06 Z07 Z08 Z06 mekanın bir bölümü	SERVİS	Tavan	Kaplaması	Diğer servis hacimlerindeki tavan kaplaması kullanımına bakılarak ahşap olduğu düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Döşeme	Kaplaması	Diğer servis hacimlerindeki döşeme kaplaması kullanımına bakılarak ahşap olduğu düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-1, DV-3 Duvarı			Ahşap Lambiri	Yapıda kullanılan malzeme ve teknikten farklı olduğu için özgün olmadığı düşünülmektedir.	A-1 Varlığı Kesimlikte bilinenler
		DV-1 Duvarı	Sedir	Duvardaki sedir arkalık izlerden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-3	Dolap	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
	MUTFAK	DV-4	Kapı				A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-6	Sedir	Duvardaki sedir arkalık izlerden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Döşeme	Ahşap kaplama	Ahşap şipurluklardan çivi izlerinden ve çevredeki yapılarda kullanılan ahşap kaplamalara bakılarak düşünülmüştür.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-2 Duvarı	Sedir	Duvardaki sedir arkalık izlerden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-5 Duvarı	Dolap	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
Z10 Z11 Z12 101-11-113	ODA	DV-9 Duvarı	Kapı	Kapı kasasının varlığından kapının olduğu tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-13	Kapı	Kapı kasasının varlığından kapının olduğu tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler

Çizelge 6.6. Restitüsyon tablosu 6

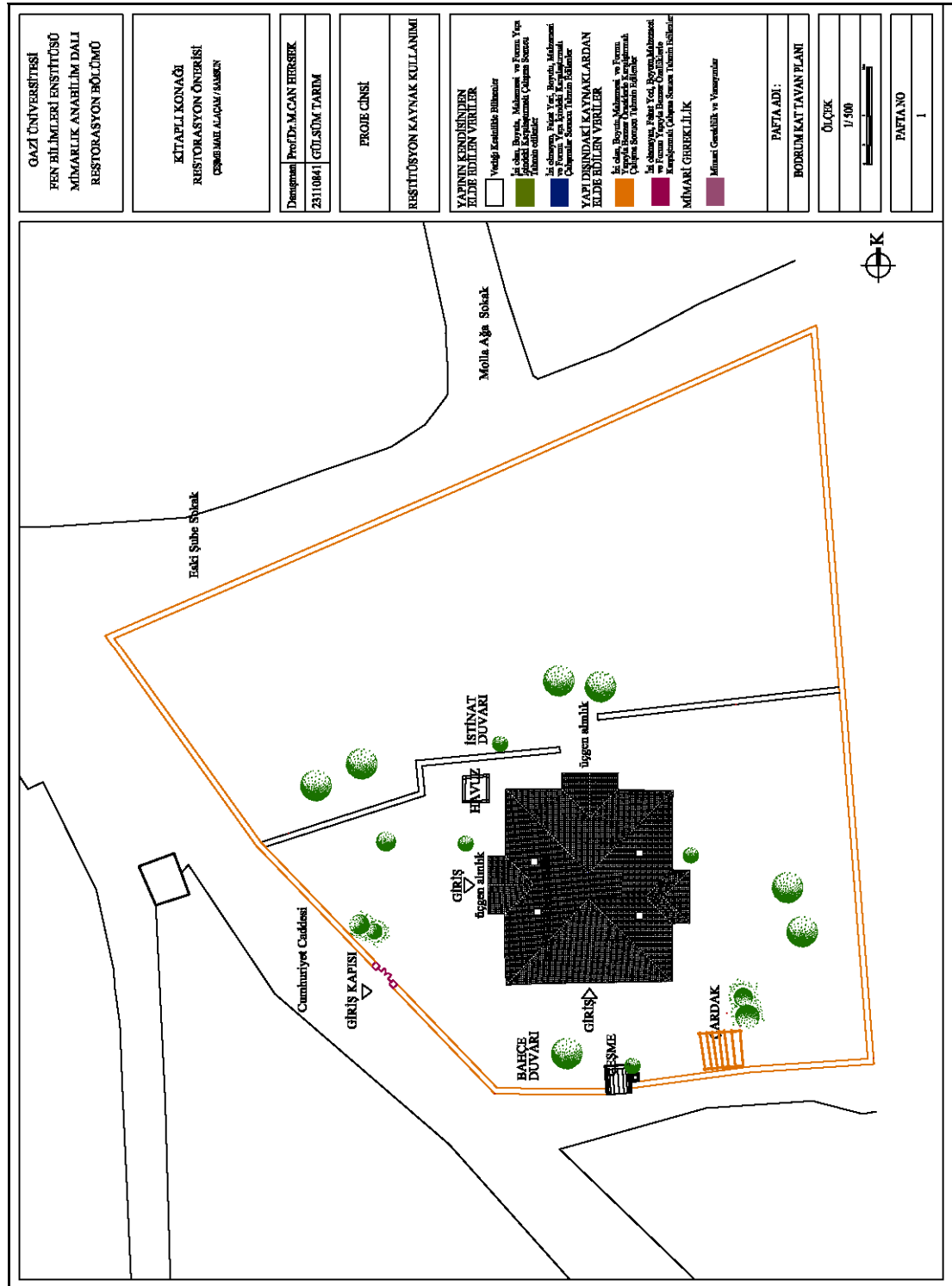
MAHAL ADI	ÖZGÜN İŞLEV	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN	AÇIKLAMALAR	RESTITÜSYON KAYNAKLARI
102	SOFA	DV-14	104 nolu mekânın kapısı	Kapı kasasının varlığından kapının olduğu tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırılmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
			İv	İzlerden ve çevredeki yapı örneklerinde rastlanan bit eleman olduğu için İv olabileceği düşünülmektedir.			B-1 İzi olan ve varlığı yapıyla benzer karşılaştırılmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Merdiren	Merdiren	Merdiren altı kapılamasındaki izlerden, çevredeki merdiven örneklerinden özgün durumu tespit edilmiştir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırılmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-3 ve DV-6 Duvarları			Camekanlar	Kapı menteşesinden ve tavan izlerinden özgün olmadığı tespit edilmiştir.	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinenler
		DV-1 ve DV-6 DV-2 ve DV-3 DV-7 ve DV-9 Duvarları			Bağdaçlı Duvarlar	Tavan izlerinden özgün olmadığı tespit edilmiştir.	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinenler
102	BAS ODA	DV-1 ve DV2 Duvarı	Sedir	Duvır ve döşemedeki izlerden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırılmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		DV-3 ve DV4 Duvarı	Dolap	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırılmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
103	ARA ODA	DV-3 Duvarı	Kapı	Kapı kasasının varlığından kapının olduğu tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırılmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
109	SERVİS	DV-1 Duvarı	İv	İzlerden ve çevredeki yapı örneklerinde rastlanan bit eleman olduğu için İv olabileceği düşünülmektedir.			B-1 İzi olan ve varlığı yapıyla benzer karşılaştırılmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
110	ODA	DV-3 ve DV 4 Duvarı	Dolap	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırılmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
110	SOFA	DV-2 Duvarı	Dolap	Menteşe izlerinden anlaşılmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırılmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
112		DV-3 Duvarı	Kapı	Kasının varlığından tahmin edilmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırılmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler

Çizelge 6.7. Restitüsyon tablosu 7

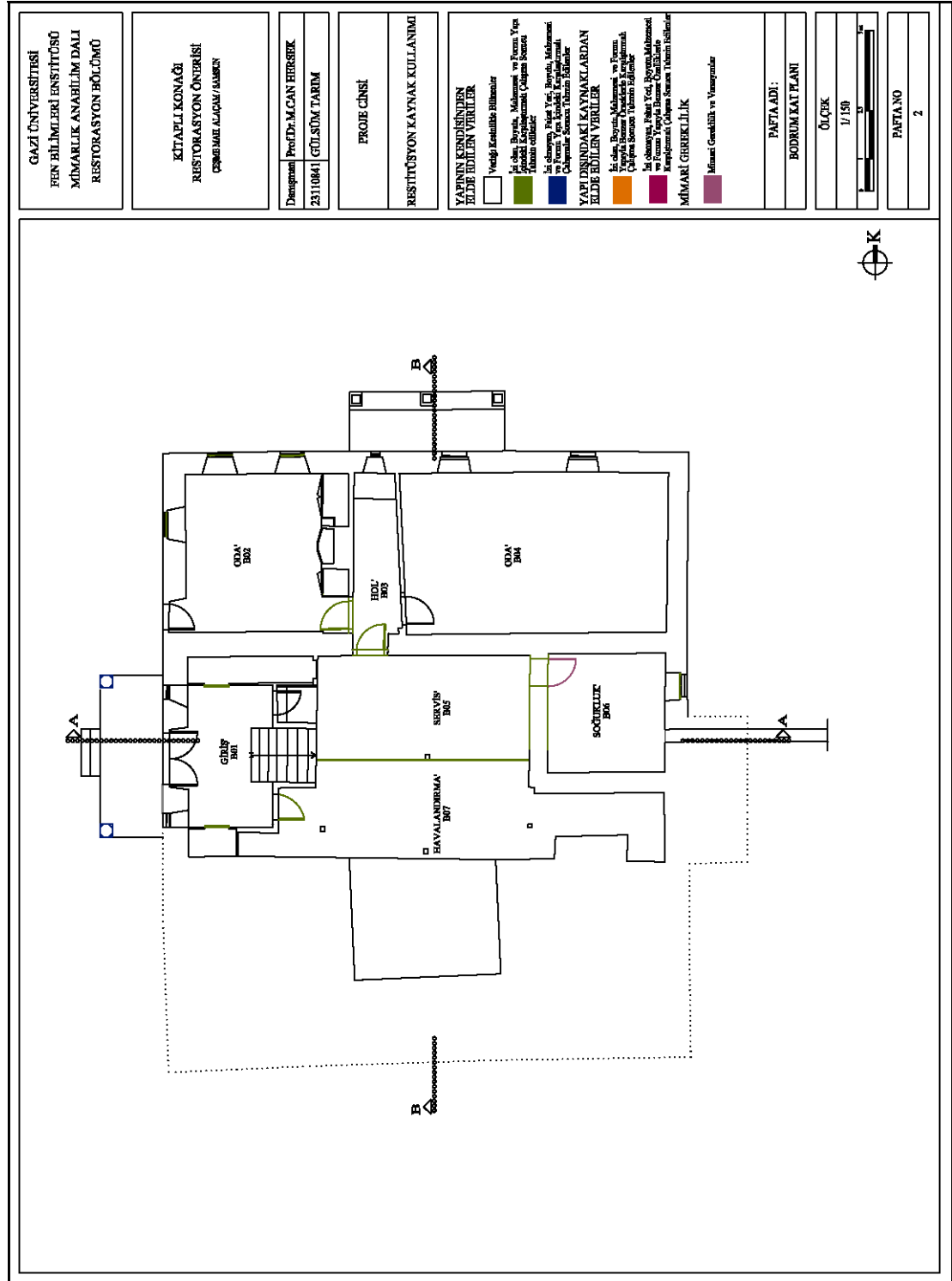
CEPHE ADI	KAT	TAMAMLANAN	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN	AÇIKLAMALAR	RESTITÜSYON KAYNAKLARI
BATI CEPHESİ	BODRUM KAT	P.4.3 penceresi	Boyutu değişmiş olan pencerenin ortada yer alan diğer pencerelerden yararlanılarak P.4 penceresi tipinde olduğu düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
	ZEMİN KAT	Kapı kilit ve motifleri	Motiflerin kapının diğer bölümlerindeki seçilen olan motifler gibi olacağı düşünülmektedir.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Aksesuar Dikmeler	Dikmelerini kuzey cephesindeki aksesuar dikmeler gibi olabileceği düşünülmektedir.			A-3 İzi olmayan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Betonarme Sütunlar		Betonarme Sütunlar	Yapıda kullanılan malzeme ve teknikten farklı olduğu için özgün olmadığı düşünülmektedir.	A-1 Varlığı Kesinlikle bilinmeyenler
GÜNEY CEPHESİ	ZEMİN KAT	Kapı motifleri	Kapının diğer bölümlerindeki seçilen olan motiflerden alınmaktadır.			A-2 İzi olan ve varlığı yapı içindeki karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
BAHÇE	BAHÇE	Kapı	Mimari gereklilik ve çevredeki yapılardan tahmin edilmektedir.			B-2 İzi olmayan ve varlığı çevredeki yapılardan karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler
		Köşk	Çevredeki bahçelerde eleman olarak köşklere yer verilmiştir. Ayrıca yapıdaki zaferece bahçede yer alan platformun üzerinde bir köşk olabileceği düşünülmektedir.			B-1 İzi olan ve varlığı çevredeki yapılardan karşılaştırmalı çalışmalar sonucu tahmin edilenler

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



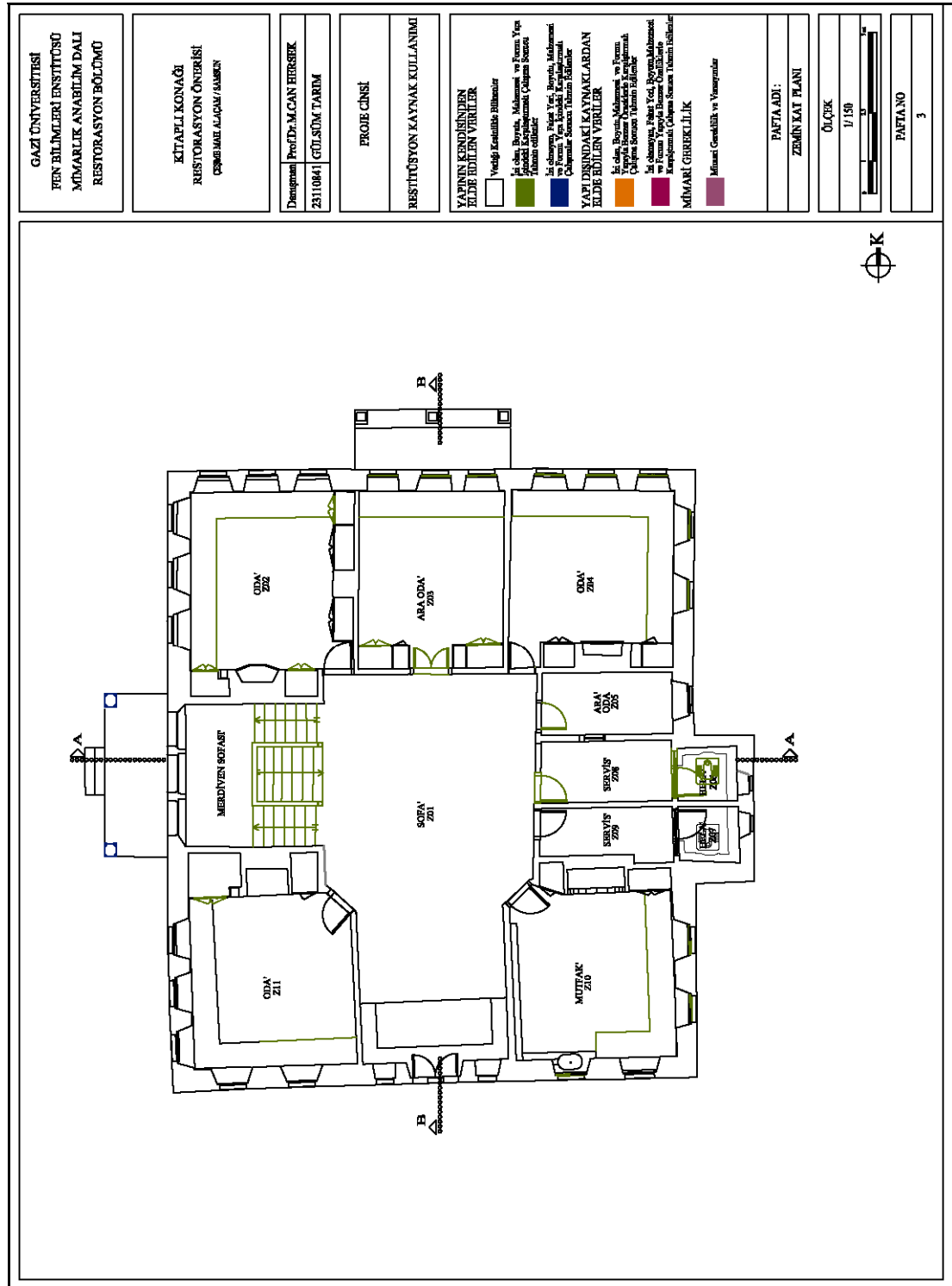
Şekil 6.1. Vaziyet planı restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



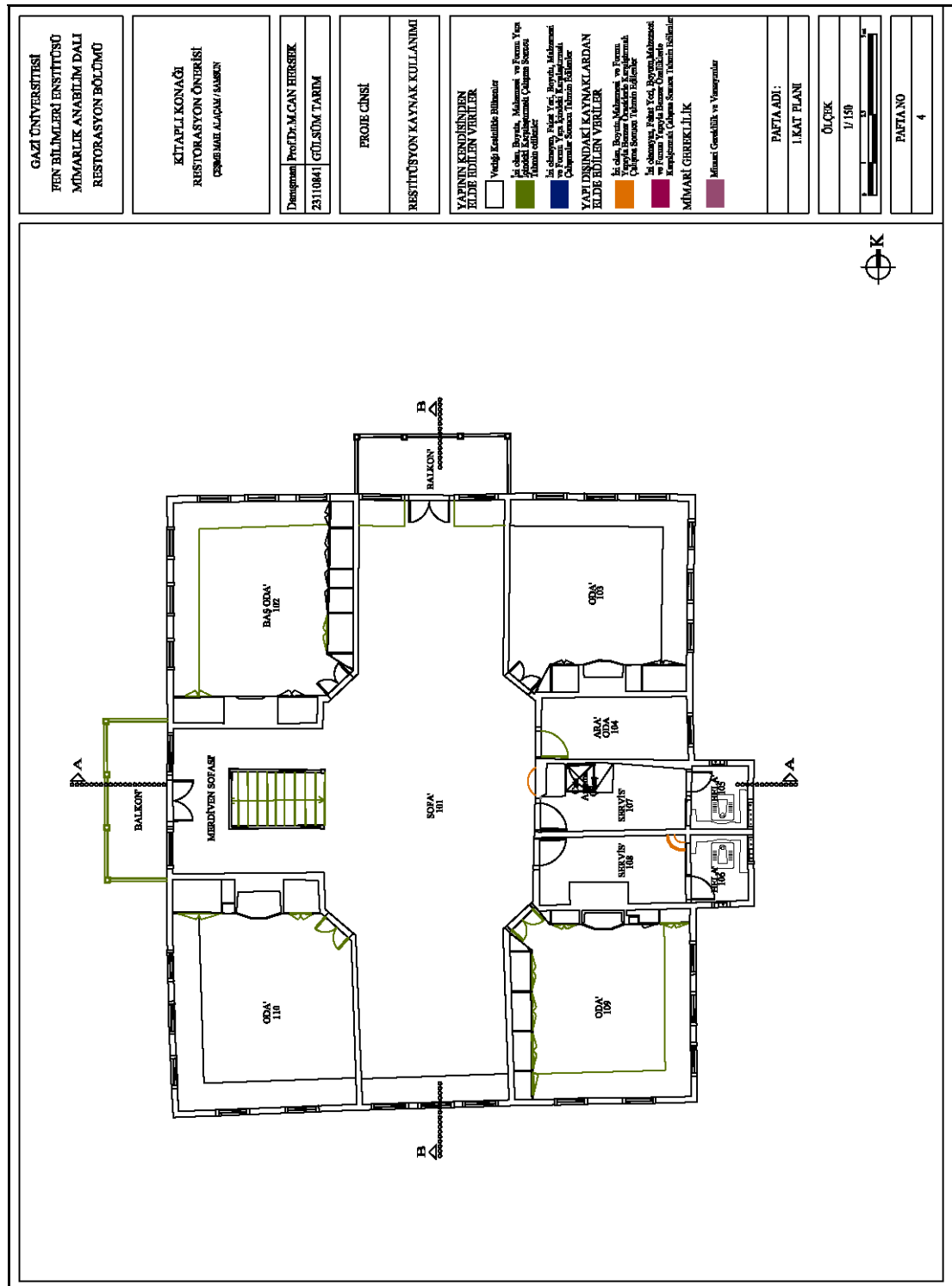
Şekil 6.2. Bodrum kat planı restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



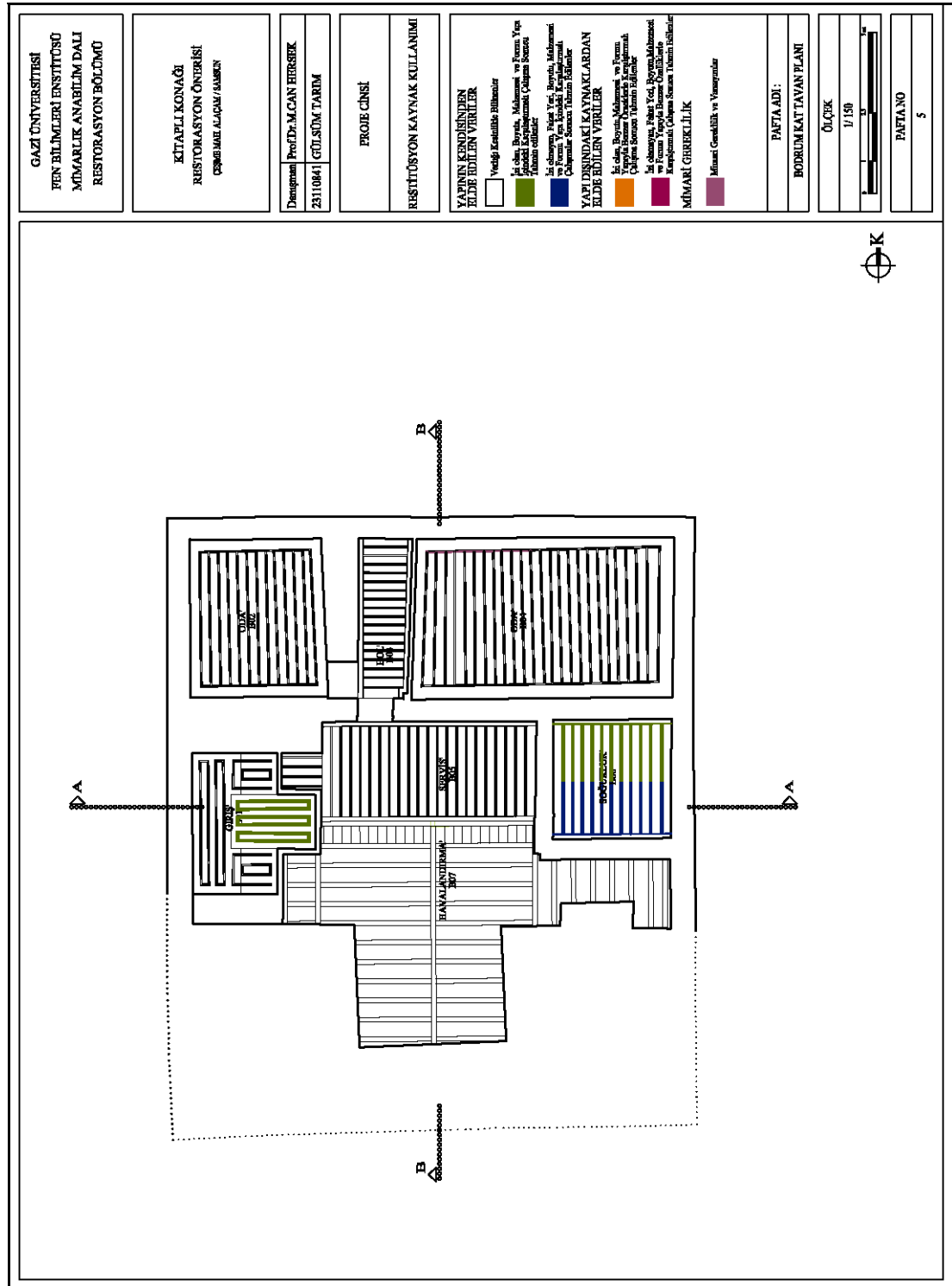
Şekil 6.3. Zemin kat planı restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



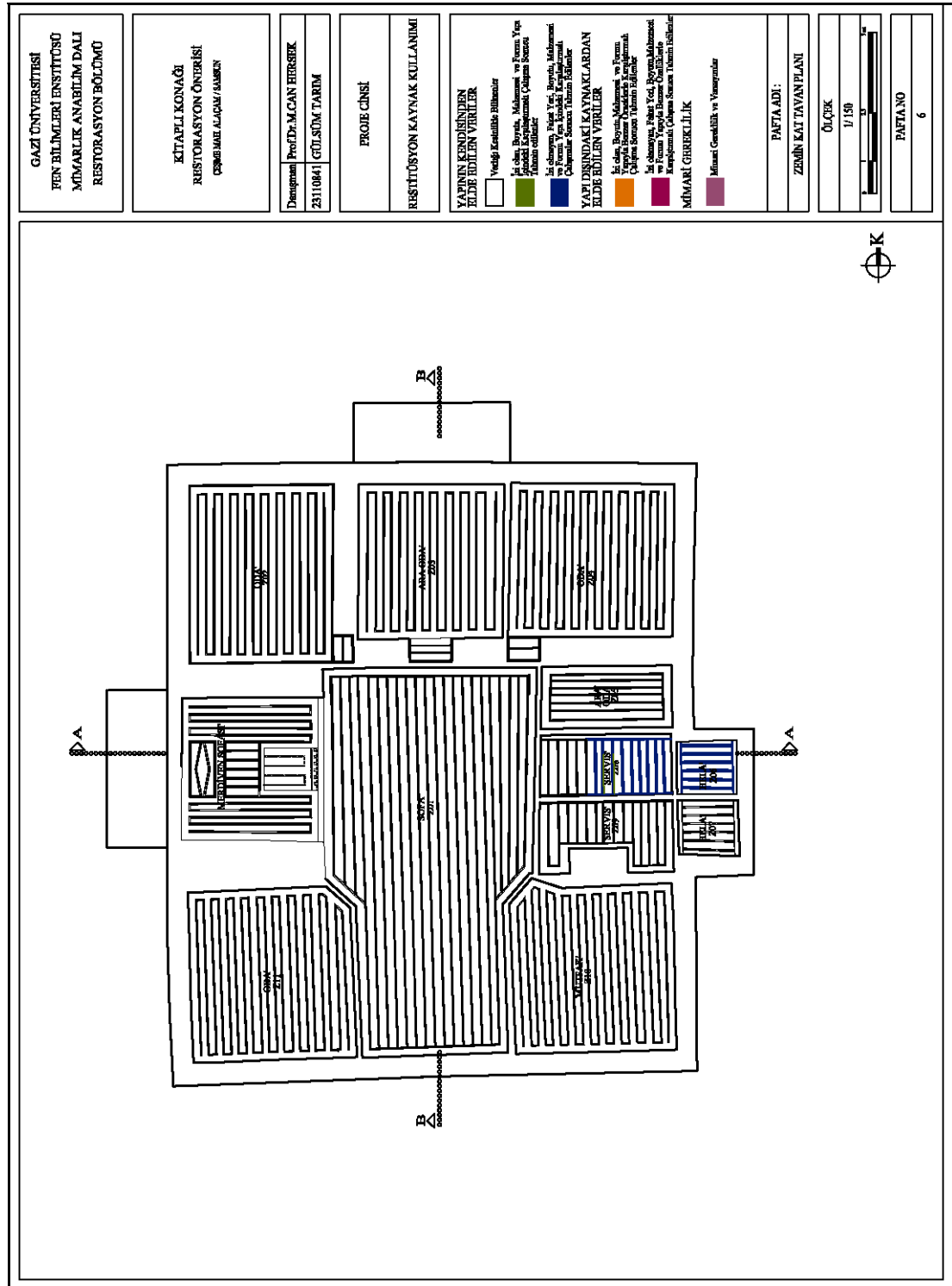
Şekil 6.4. Birinci kat planı restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



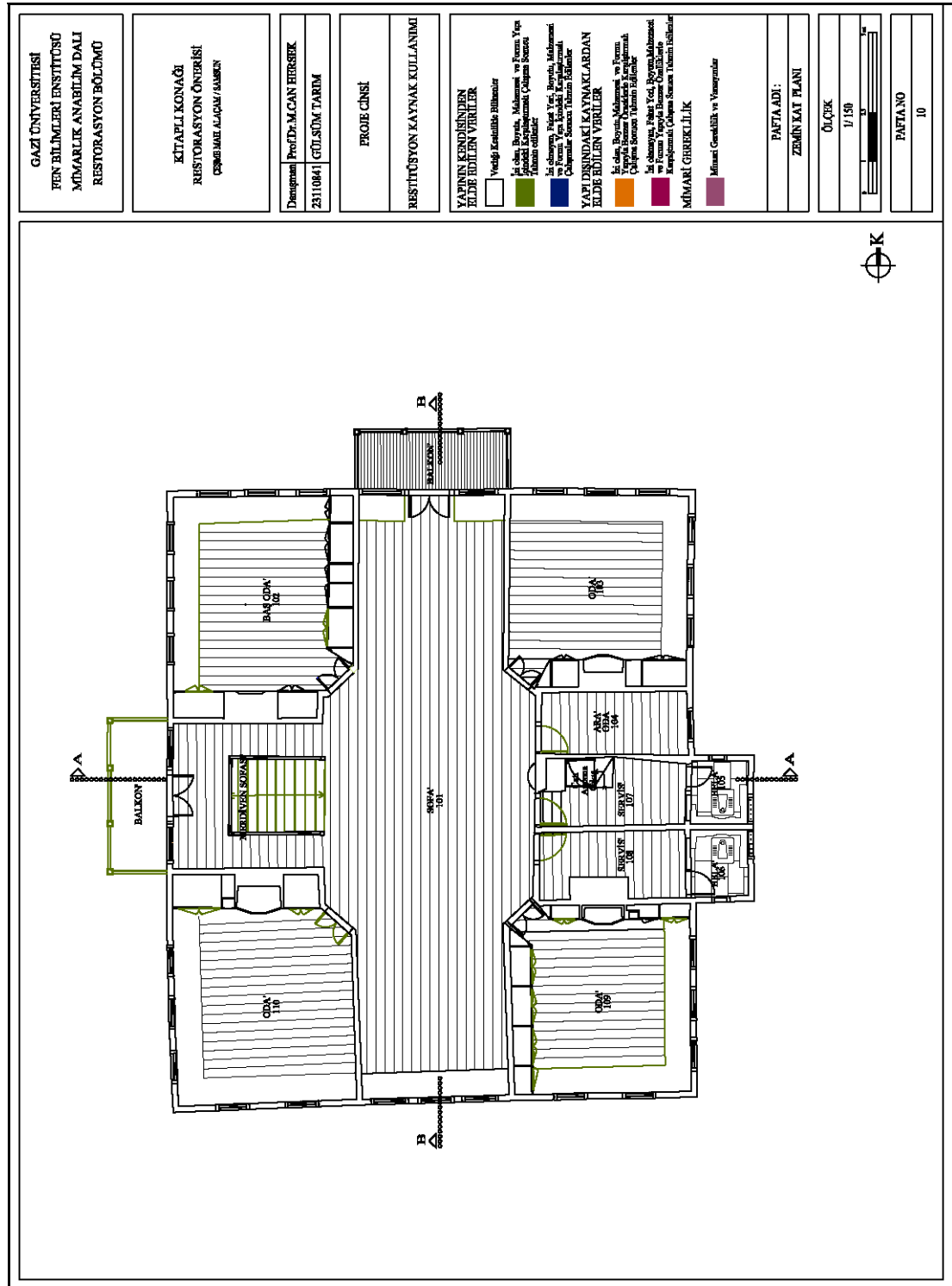
Şekil 6.5. Bodrum kat tavan planı restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



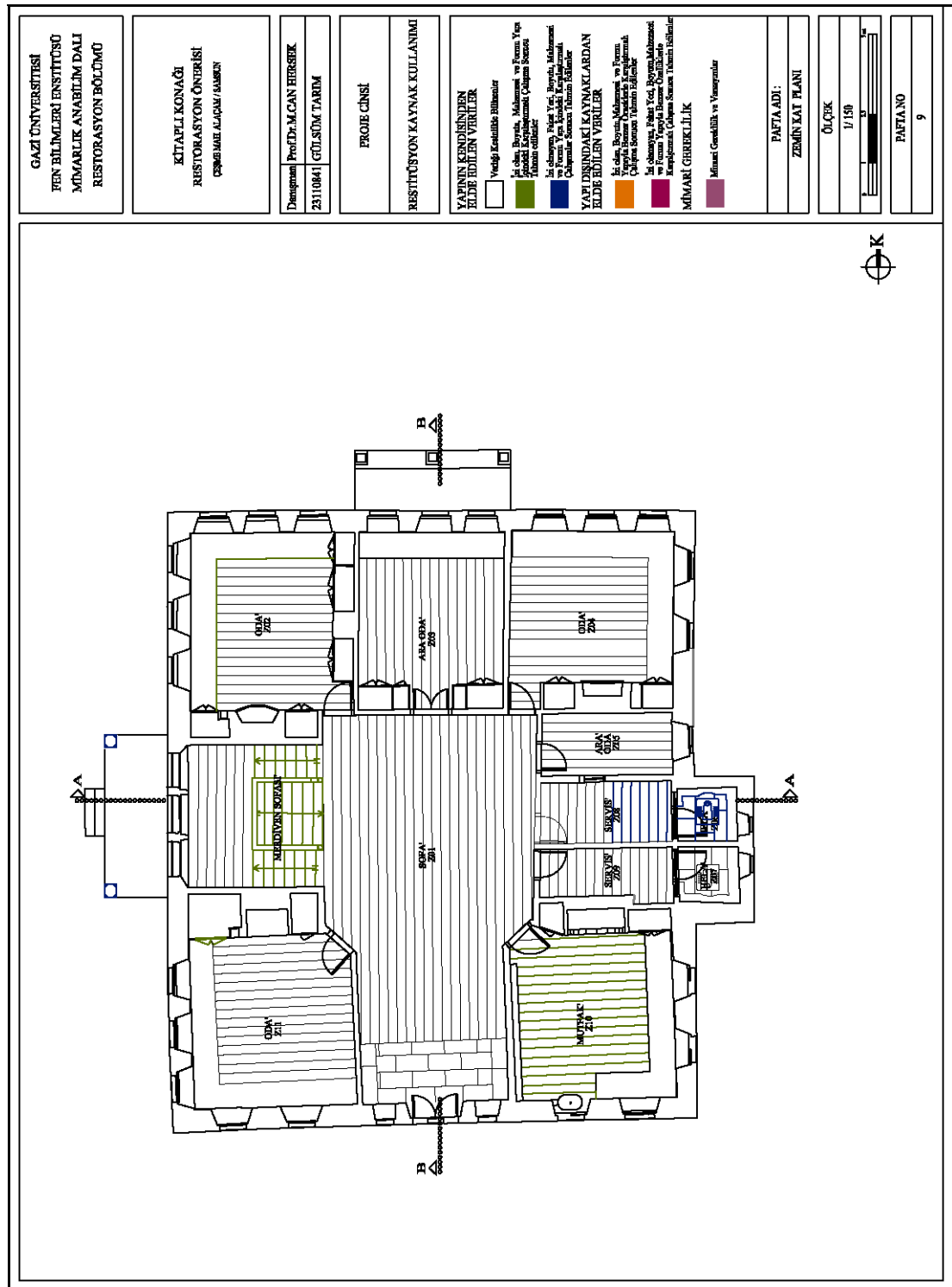
Şekil 6.6. Zemin kat tavan planı restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



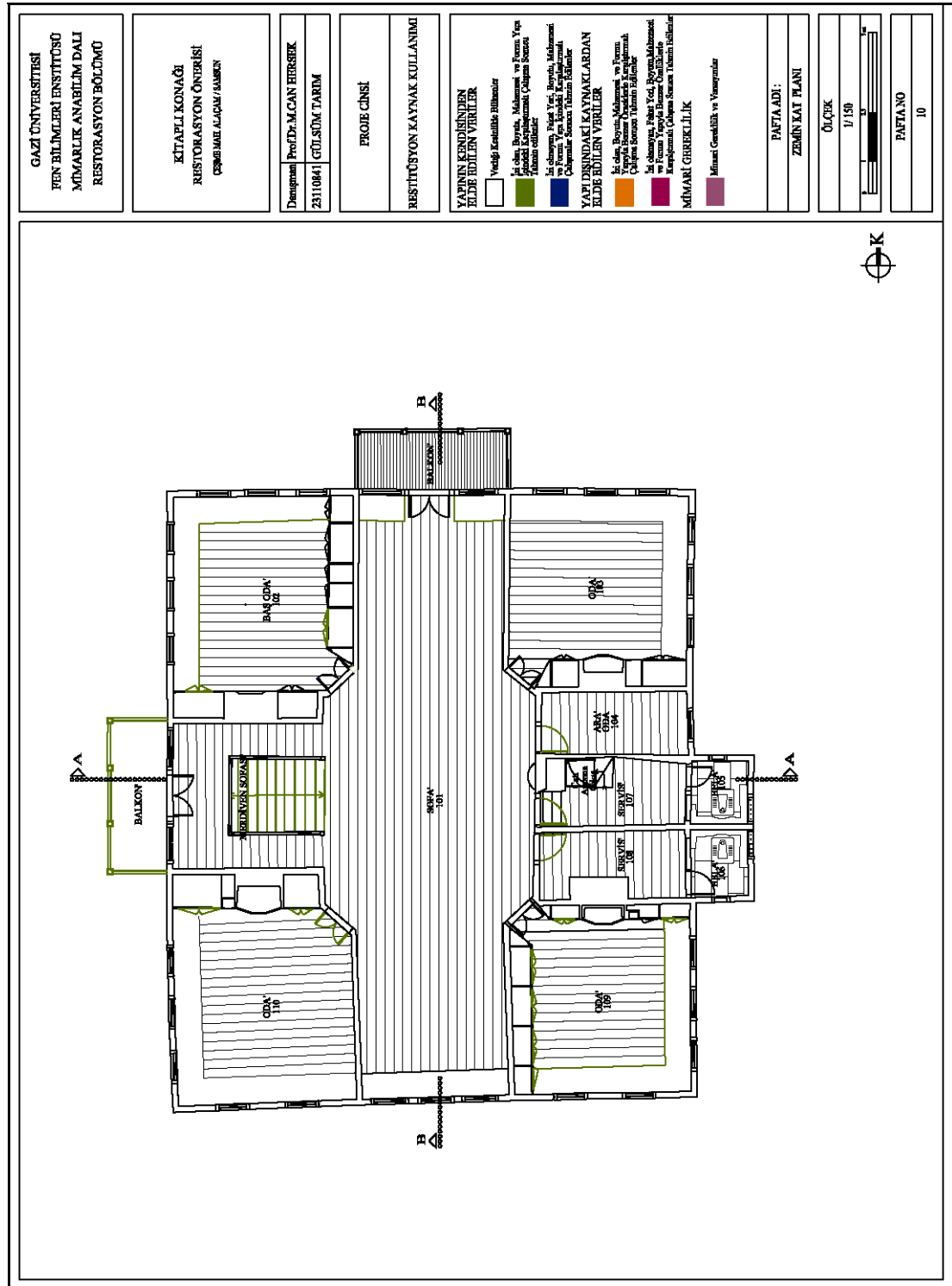
Şekil 6.6. Birinci kat tavan planı restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



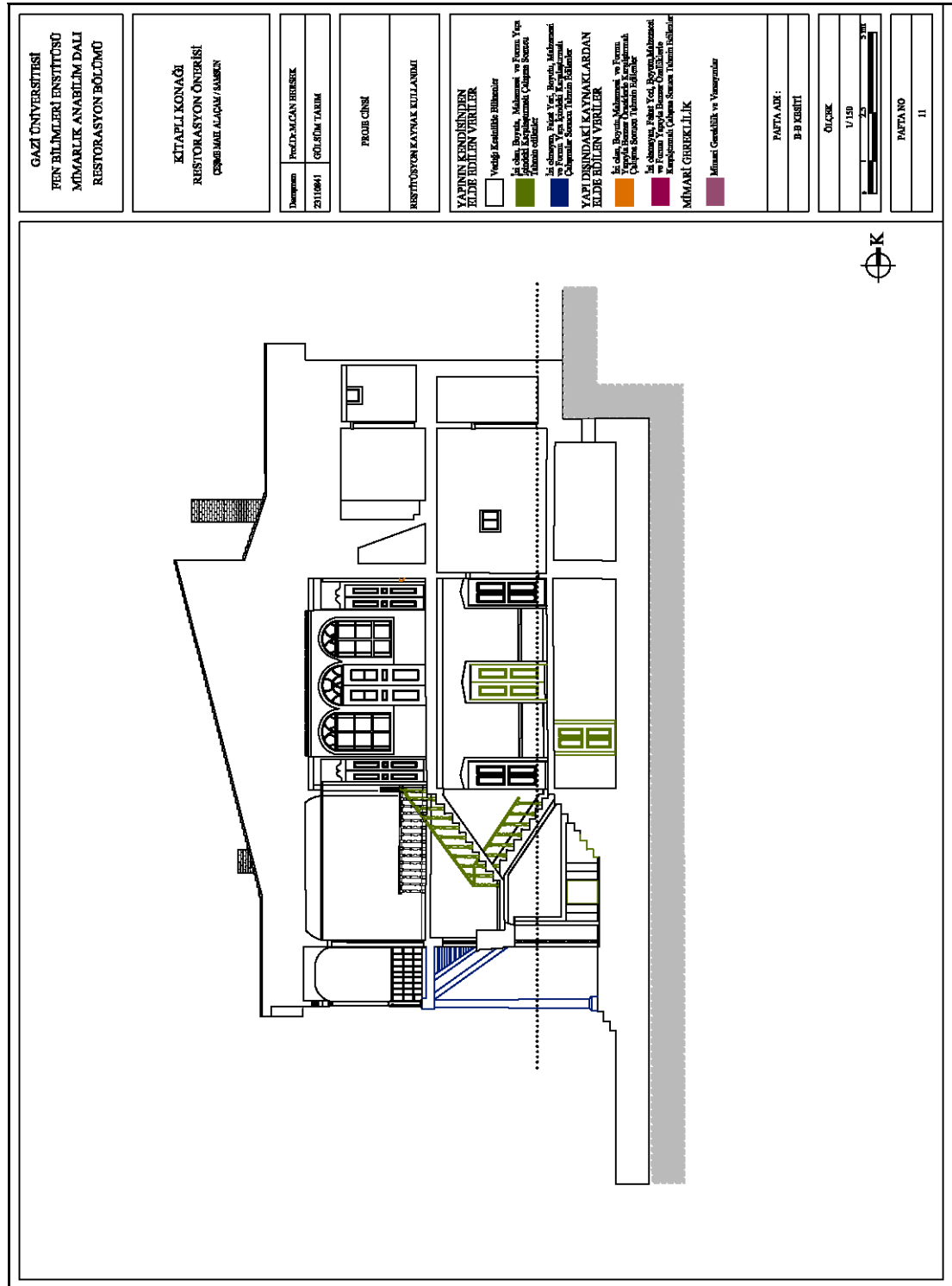
Şekil 6.9. Zemin kat döşeme planı restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



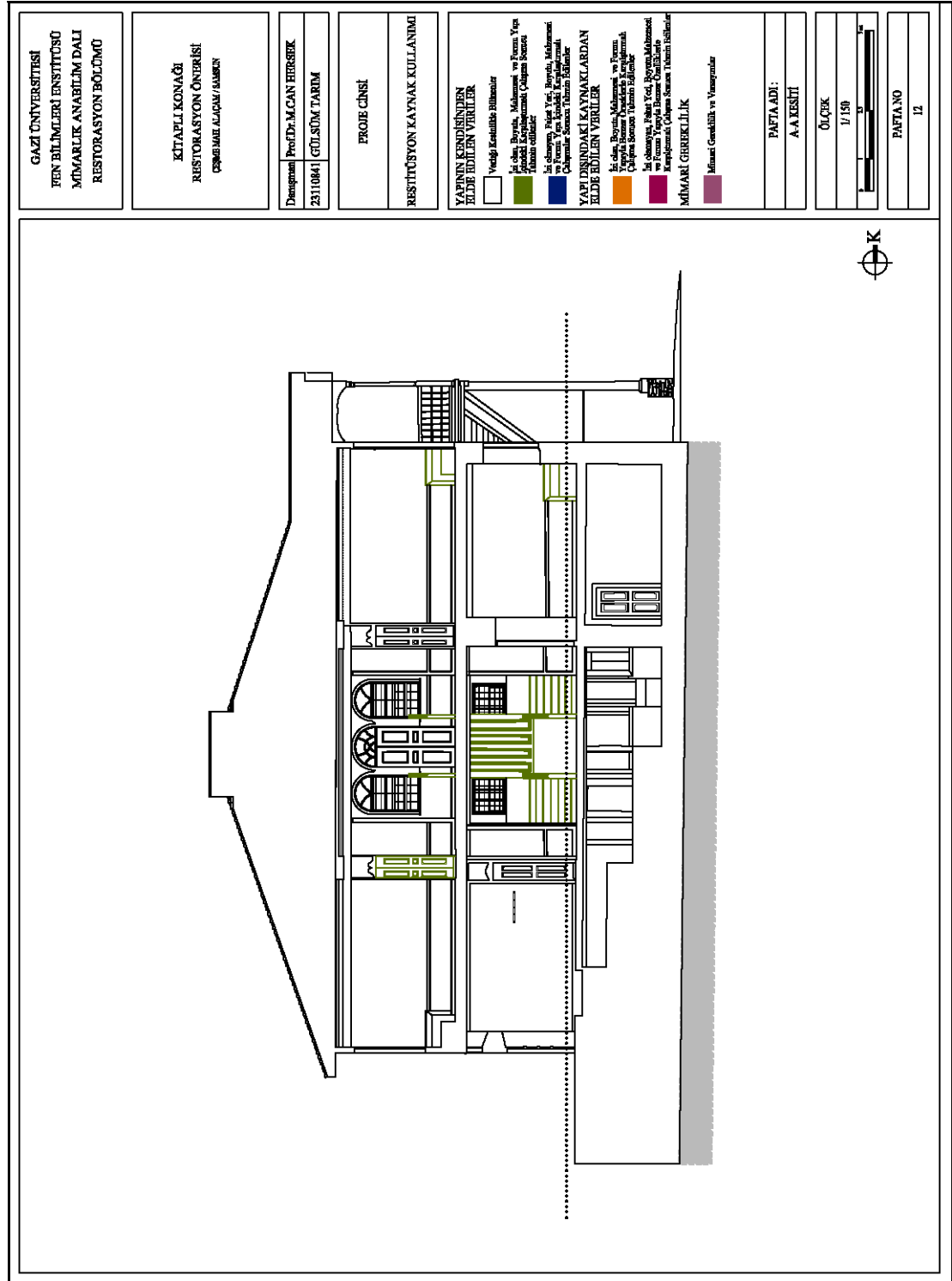
Şekil 6.10. Birinci kat döşeme planı restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



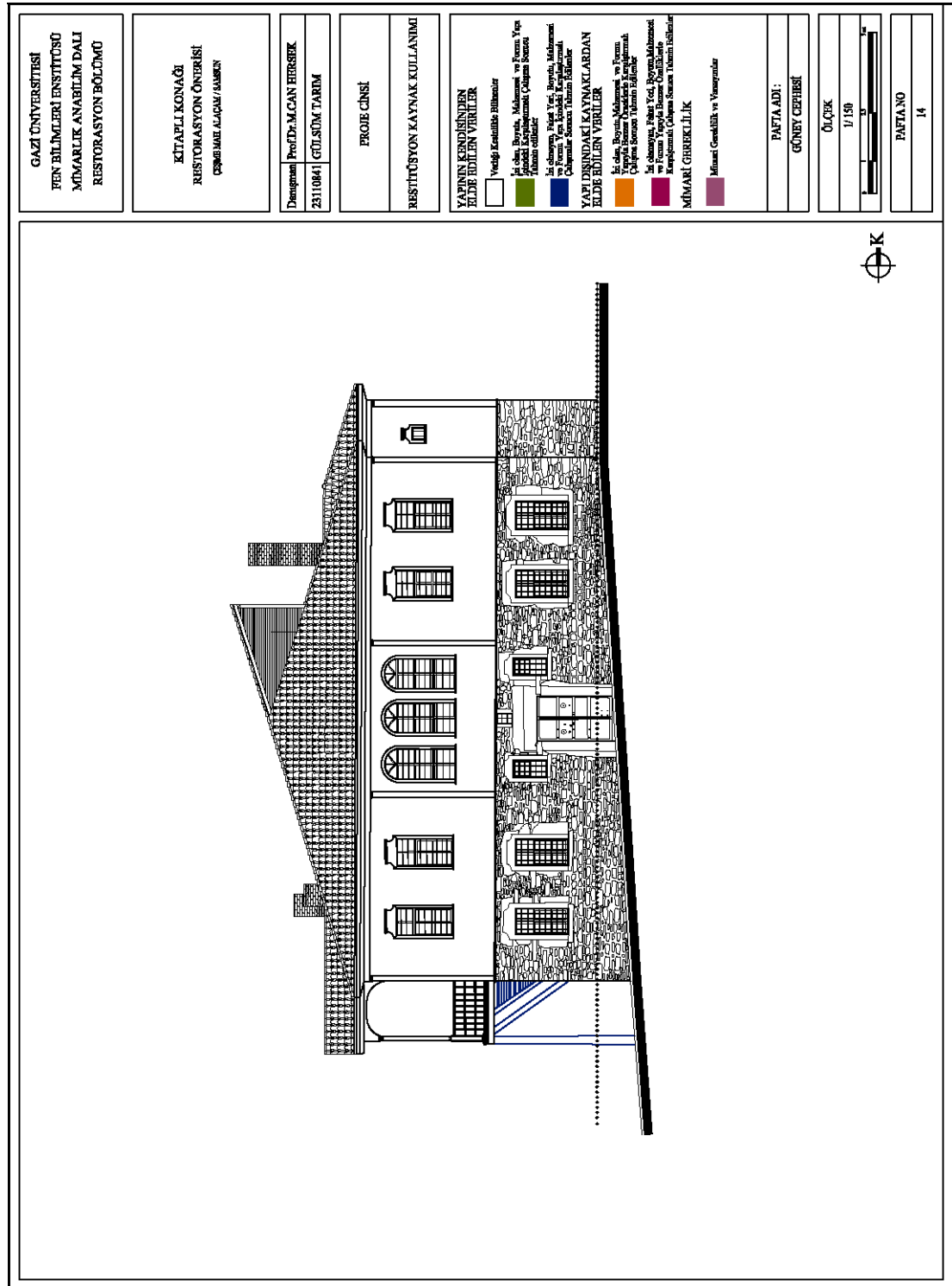
Şekil 6.11. A-A kesit restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



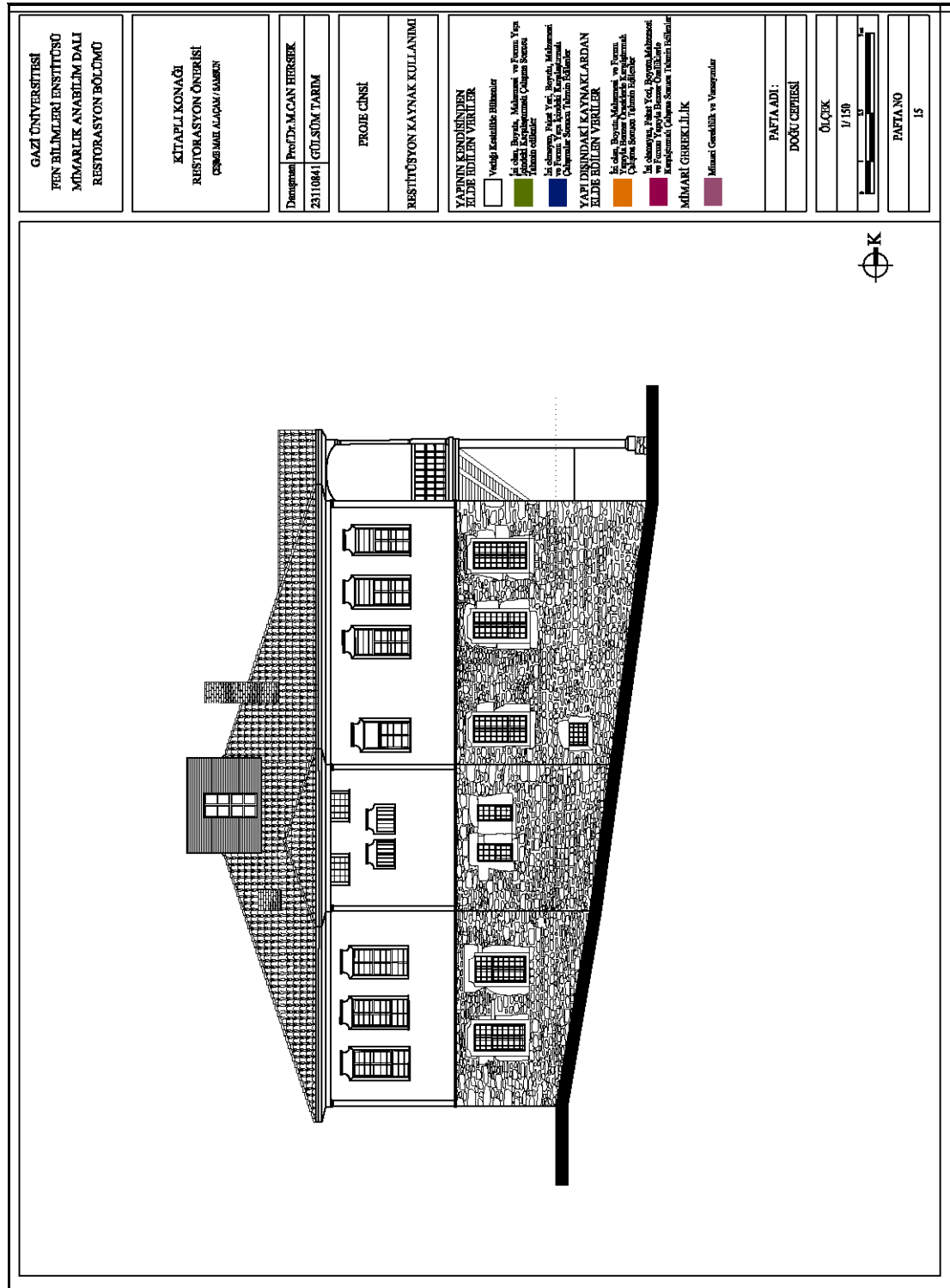
Şekil 6.12. B-B kesiti restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



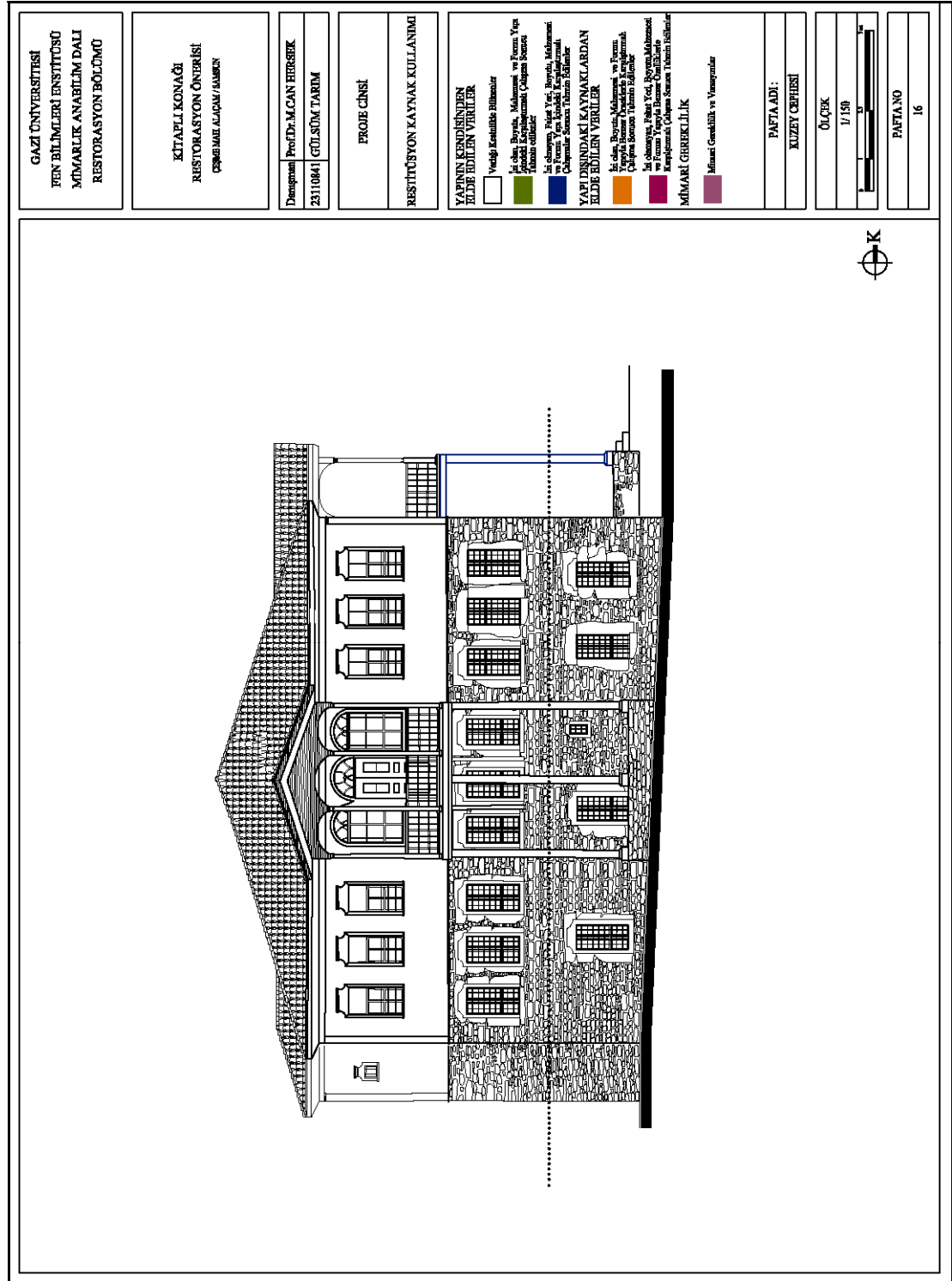
Şekil 6.14. Güney cephesi restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



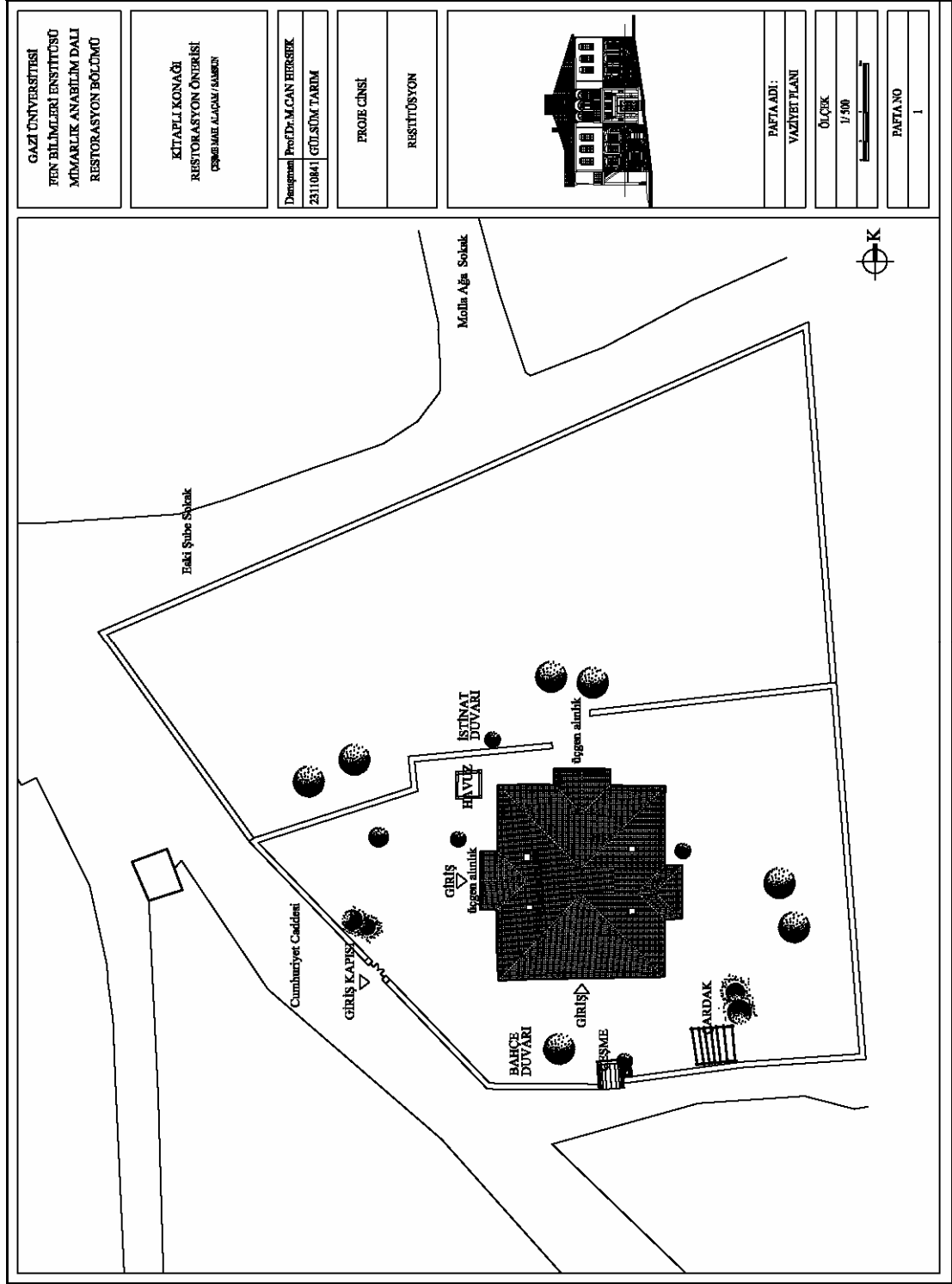
Şekil 6.15. Doğu cephesi restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



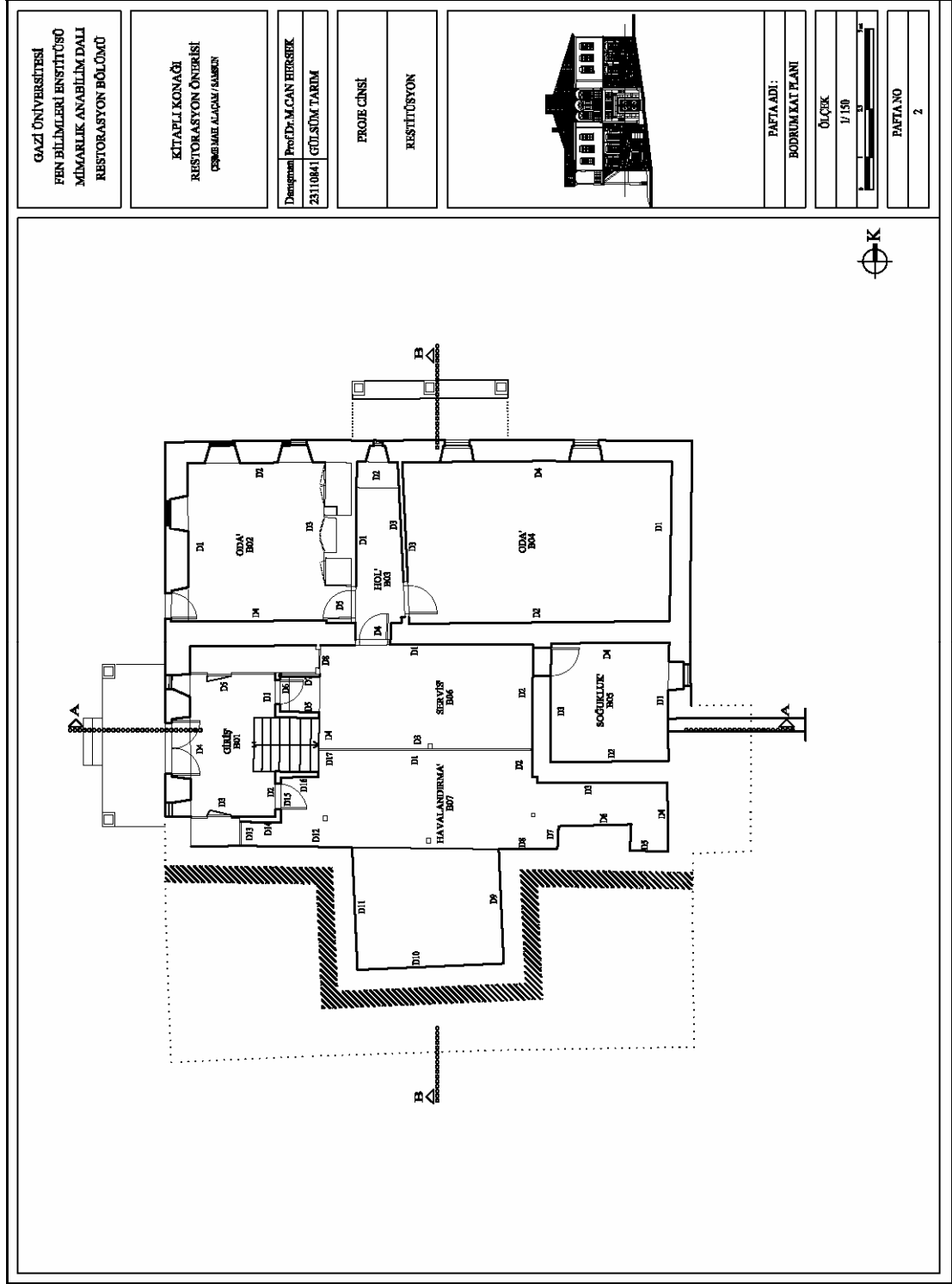
Şekil 6.16. Kuzey cephesi restitüsyonda kaynak kullanımı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



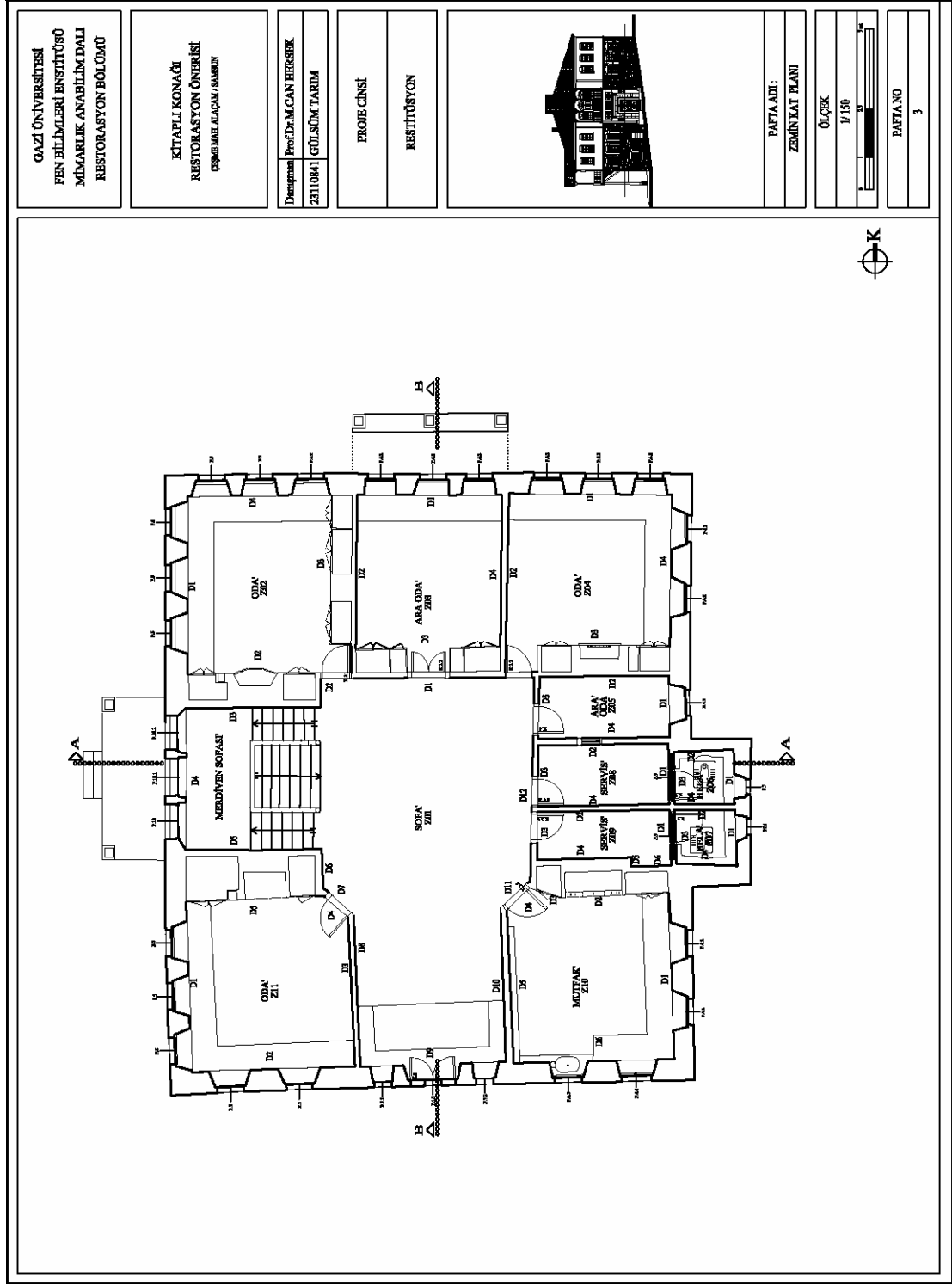
Şekil 6.17. Vaziyet planı restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



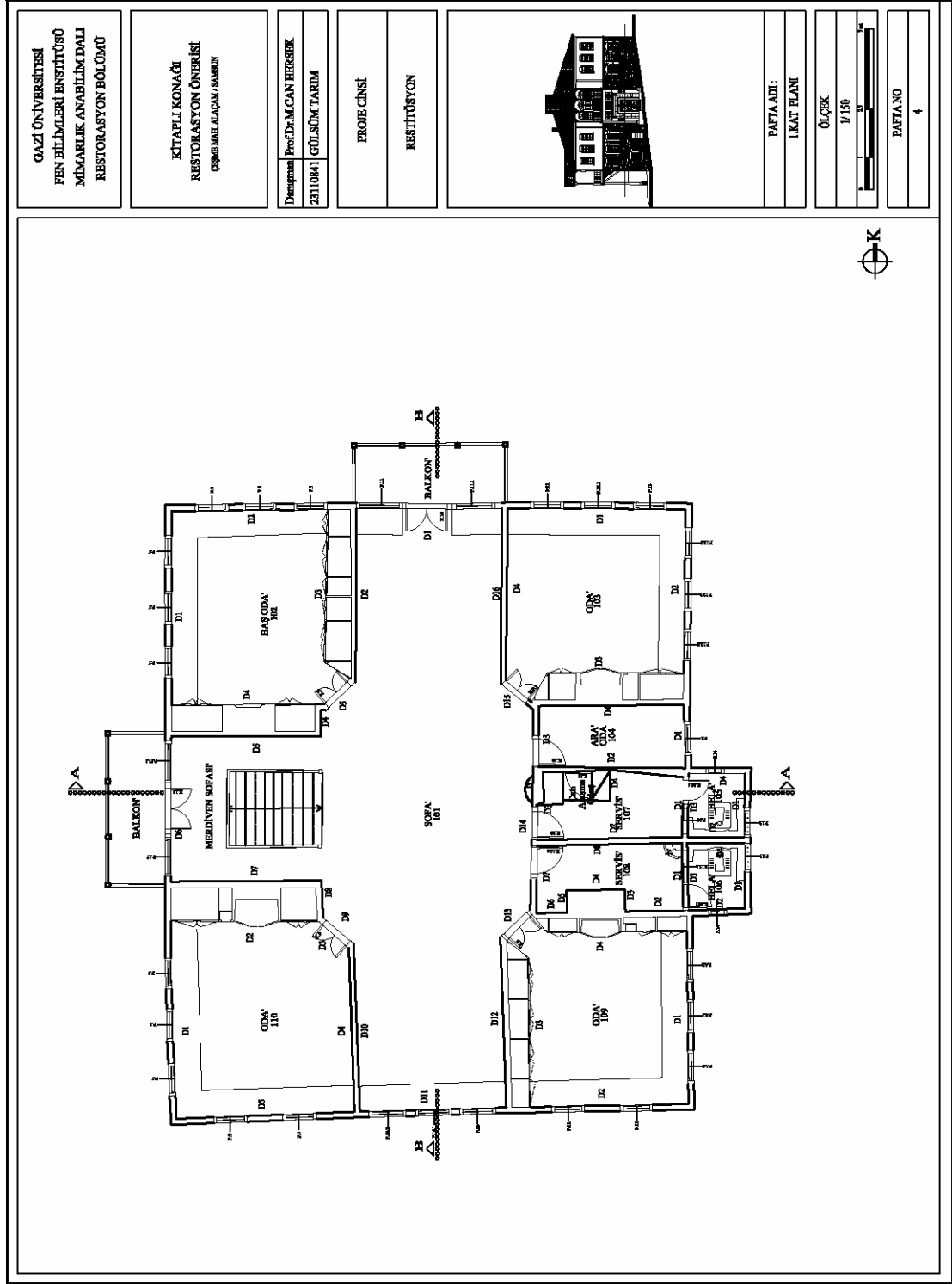
Şekil 6.18. Bodrum kat planı restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



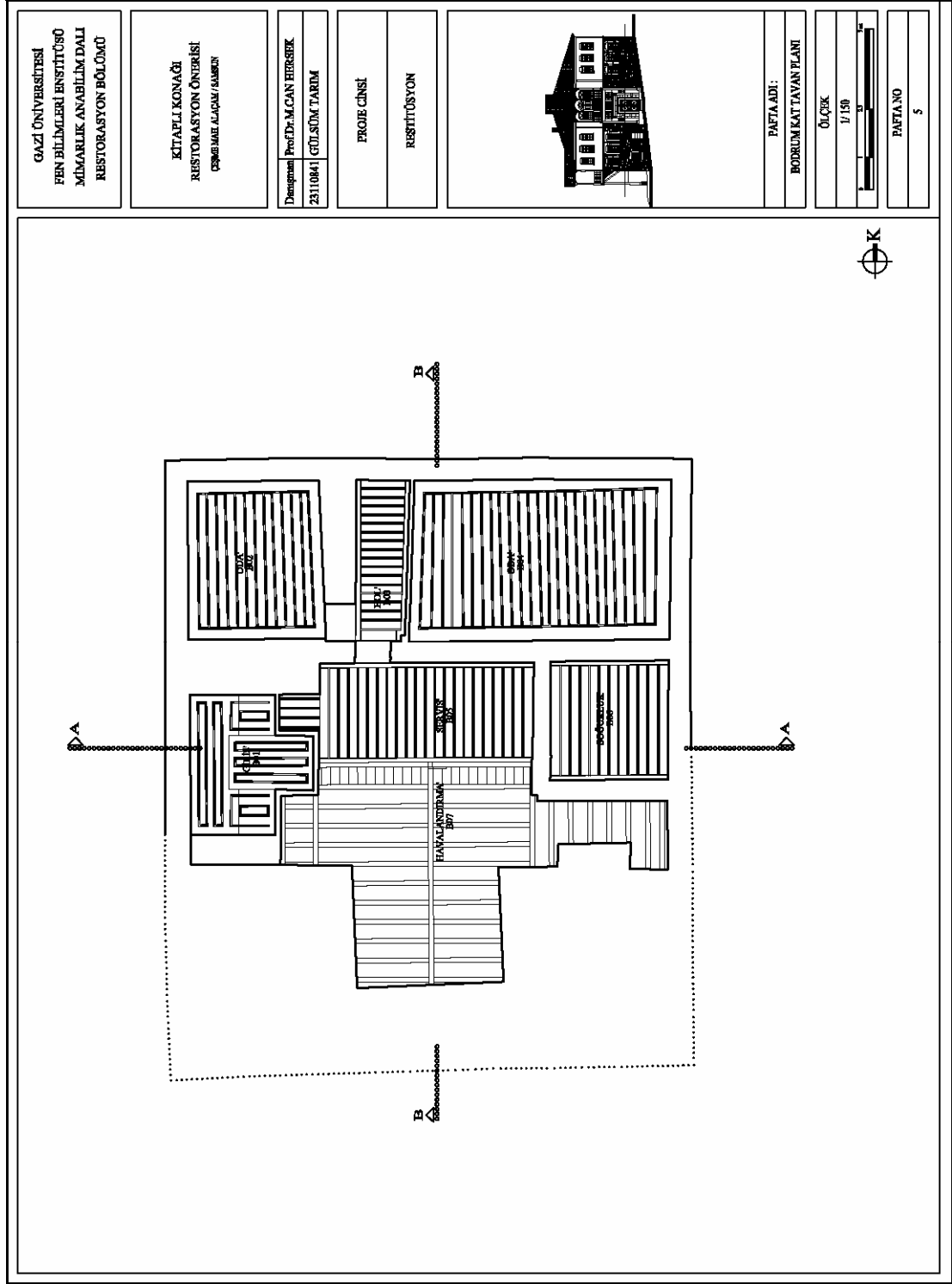
Şekil 6.19. Zemin kat planı restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



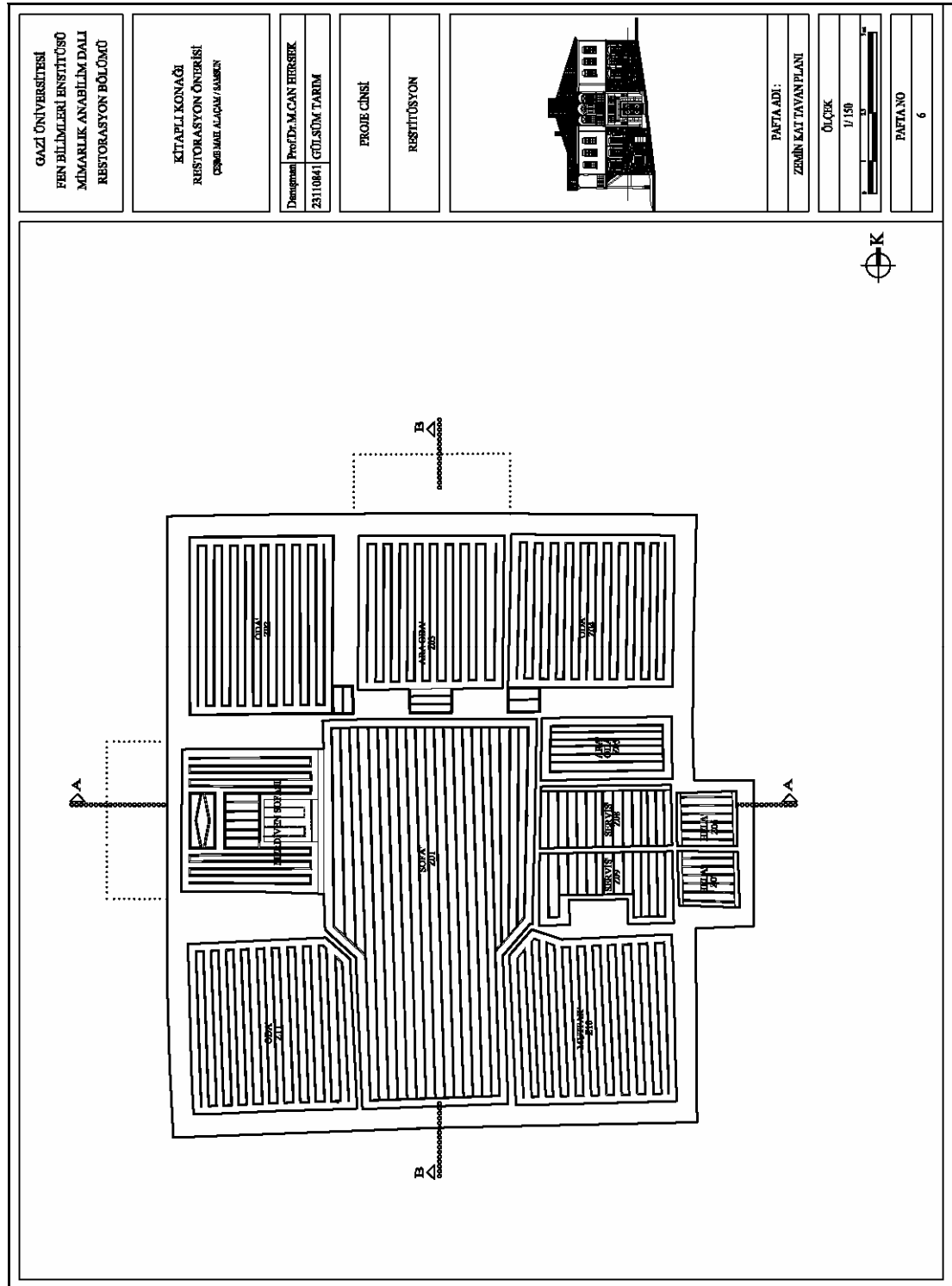
Şekil 6.20. Birinci kat planı restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



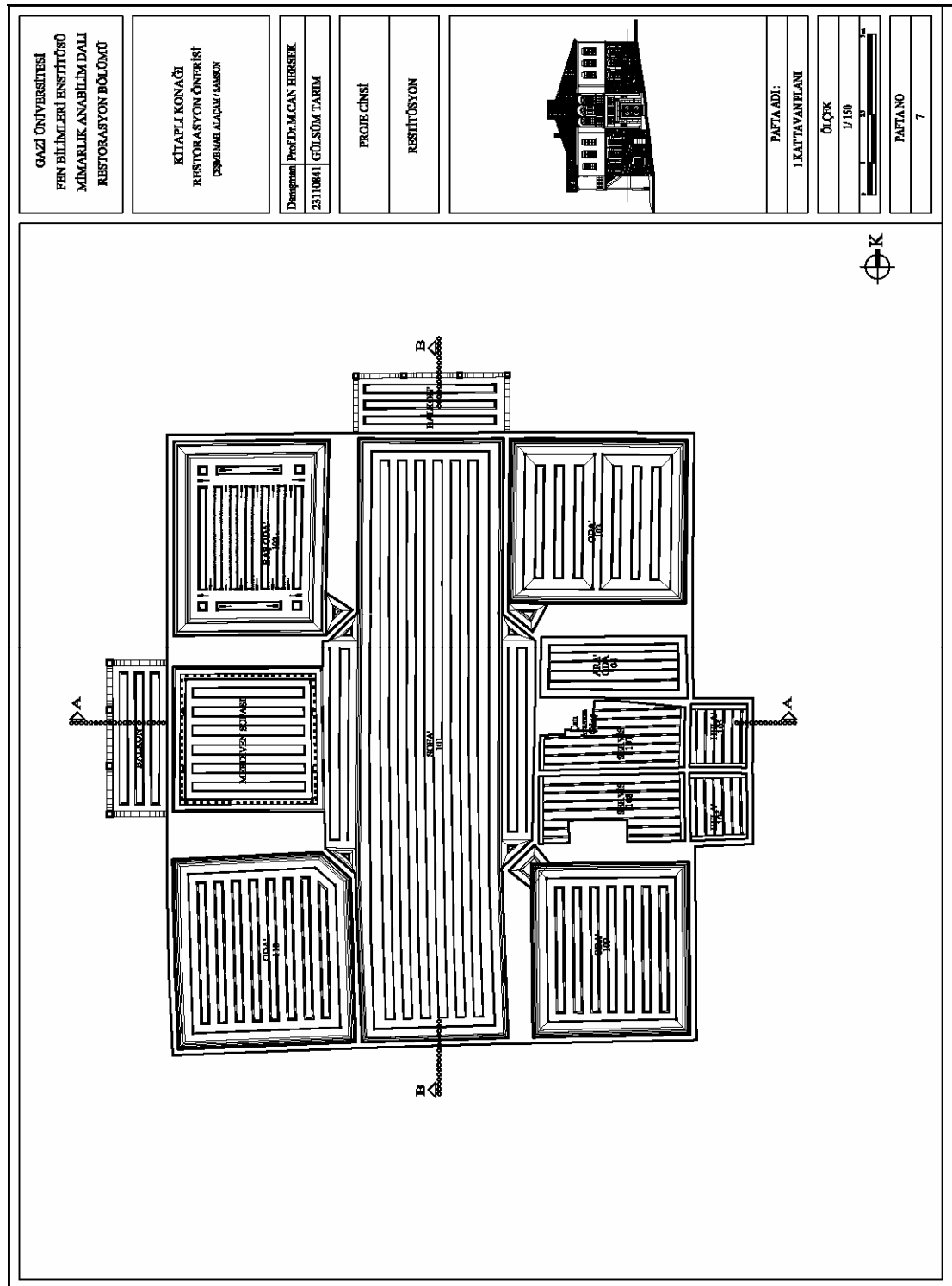
Şekil 6.21. Bodrum kat tavan planı restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



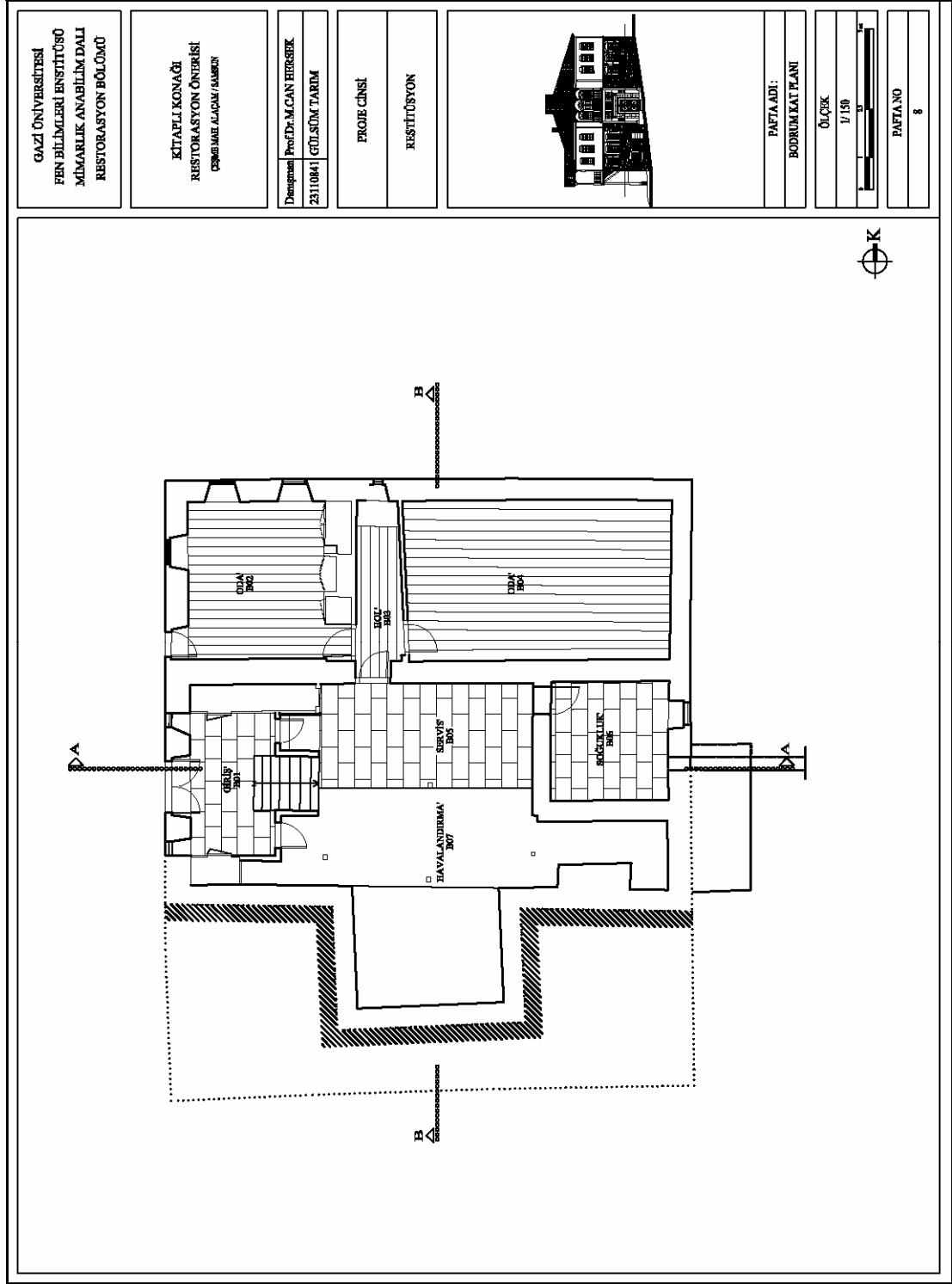
Şekil 6.22. Zemin kat tavan planı restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



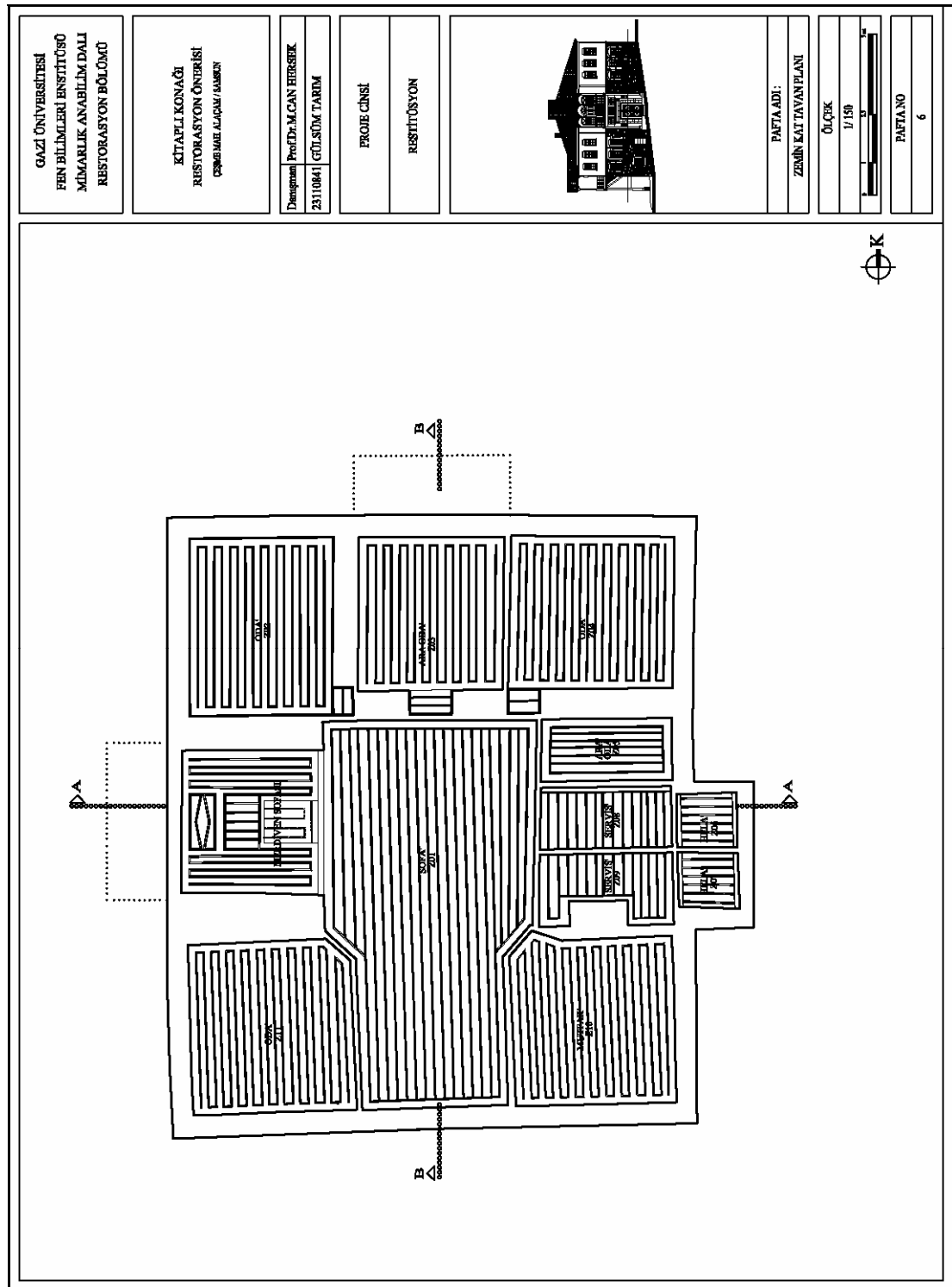
Şekil 6.23. Birinci kat tavan planı restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler

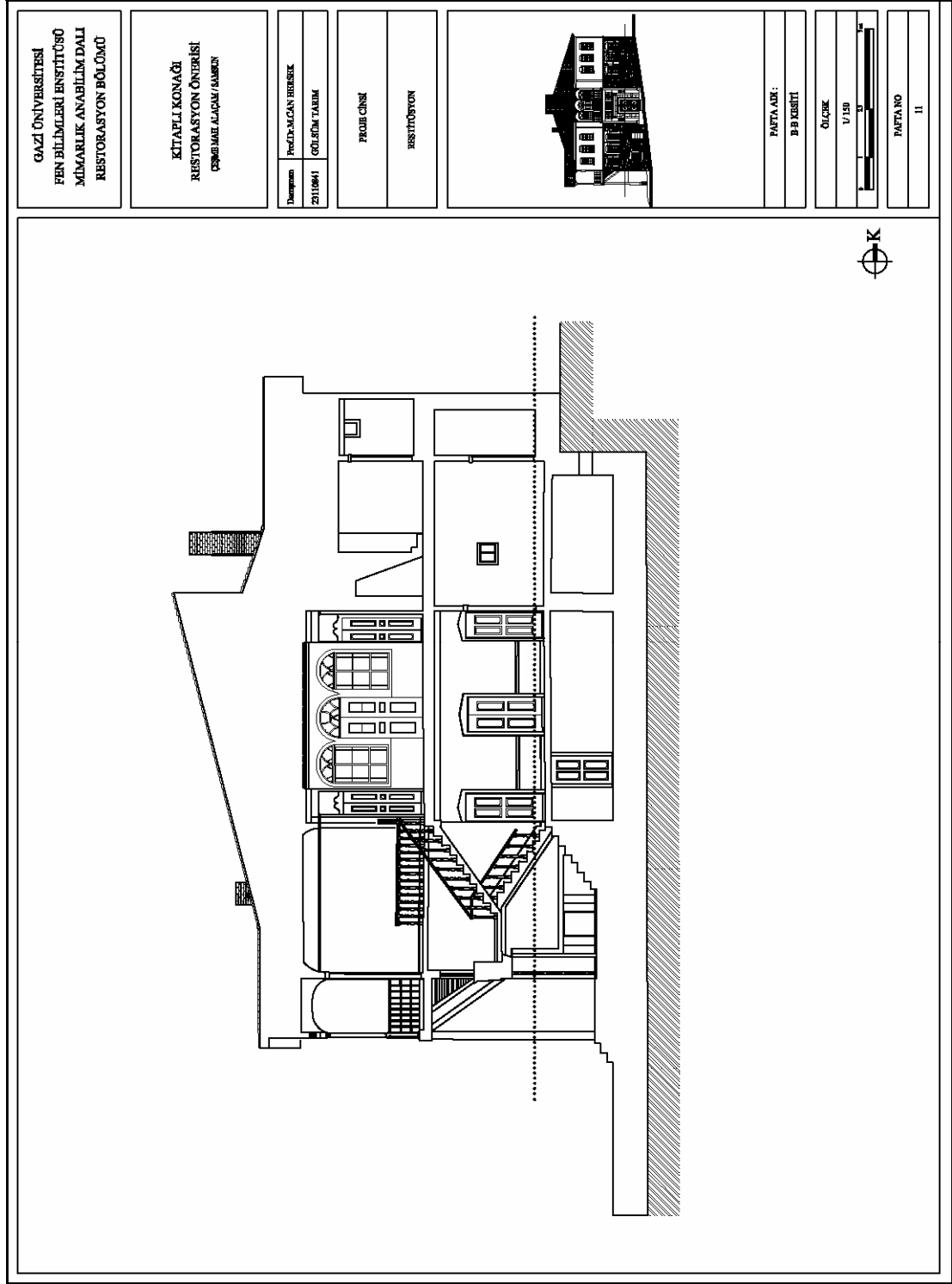


Şekil 6.24. Bodrum kat döşeme planı restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler

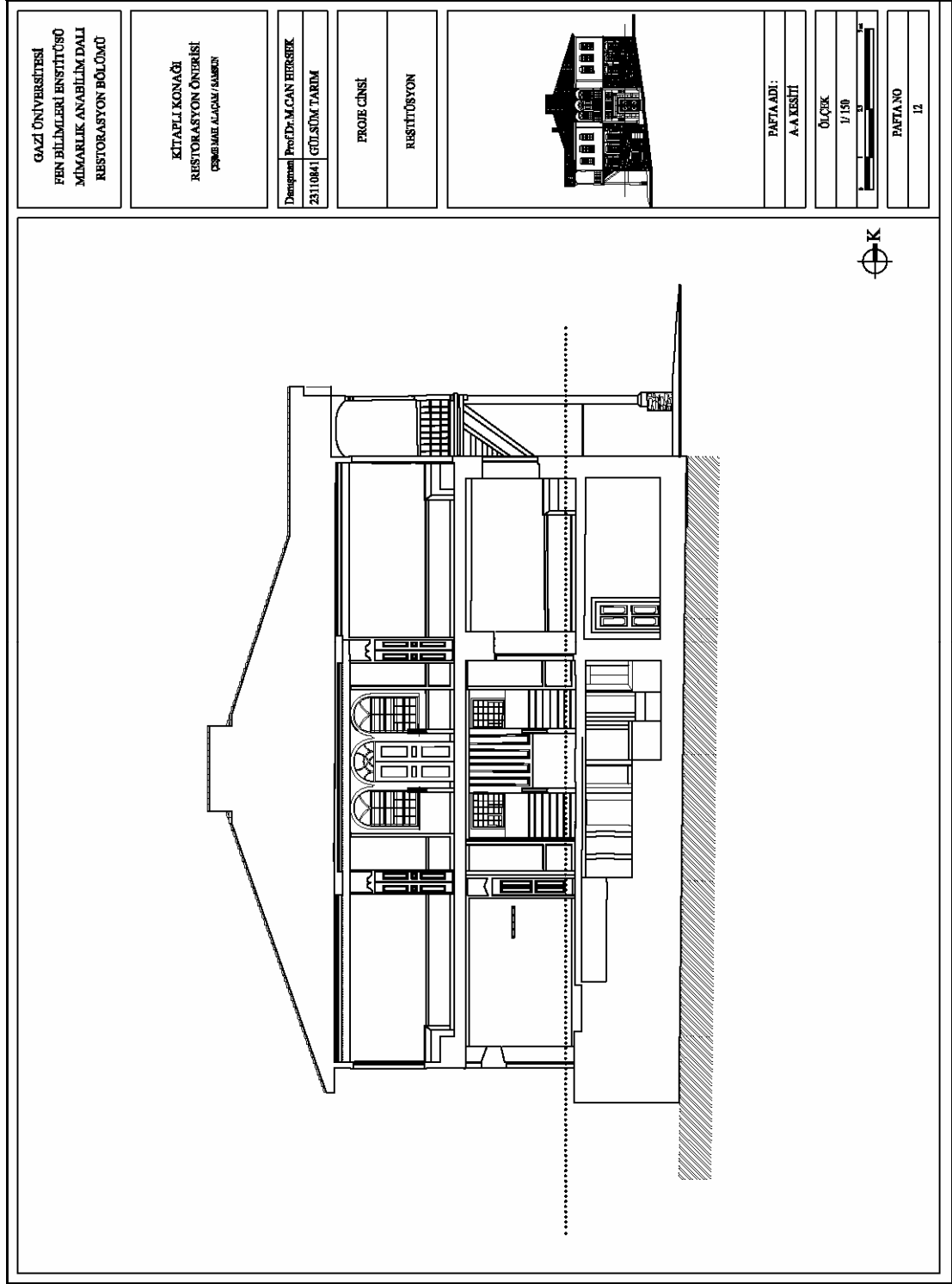


EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



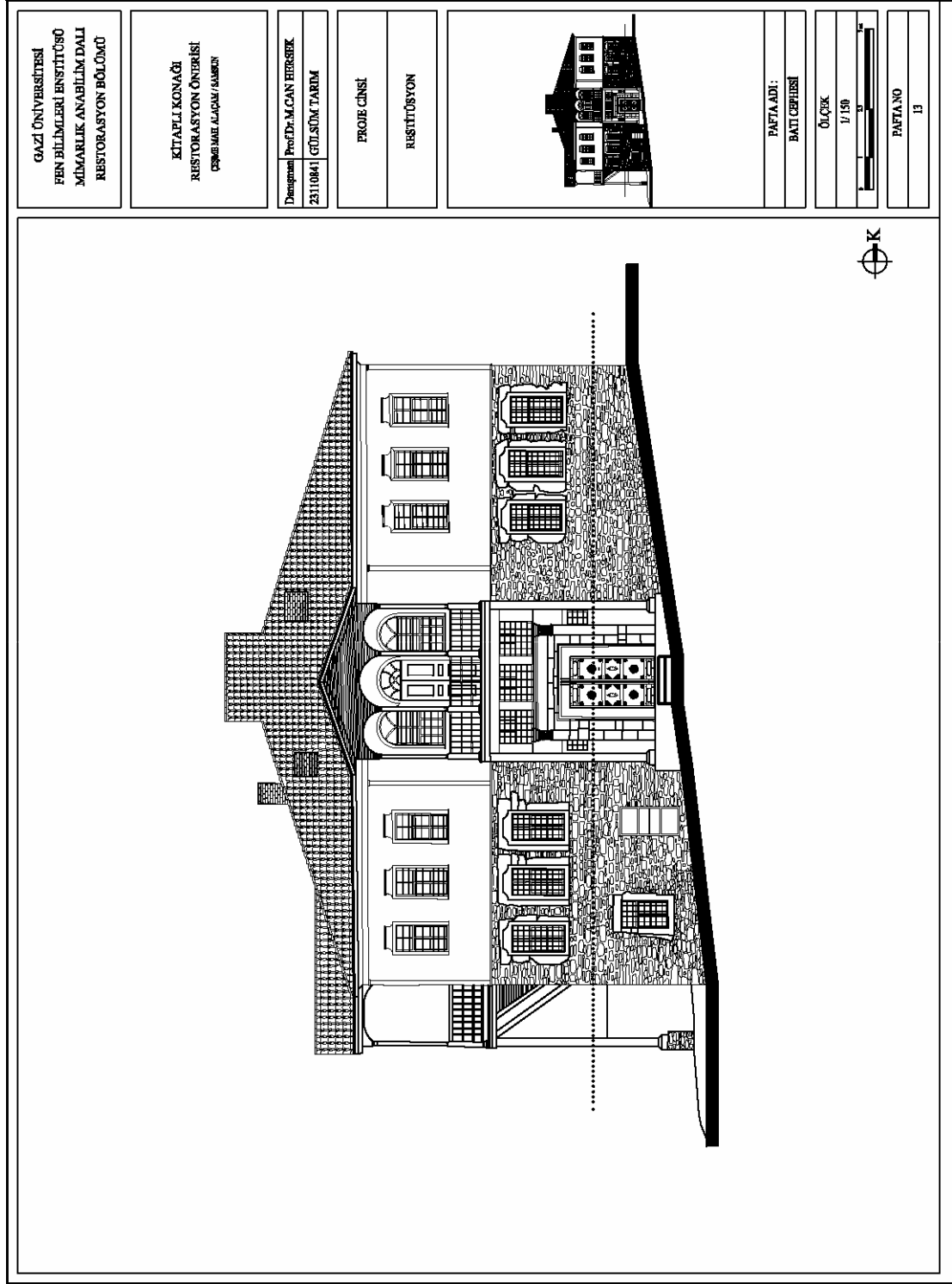
Şekil 6.27. A-A kesit restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



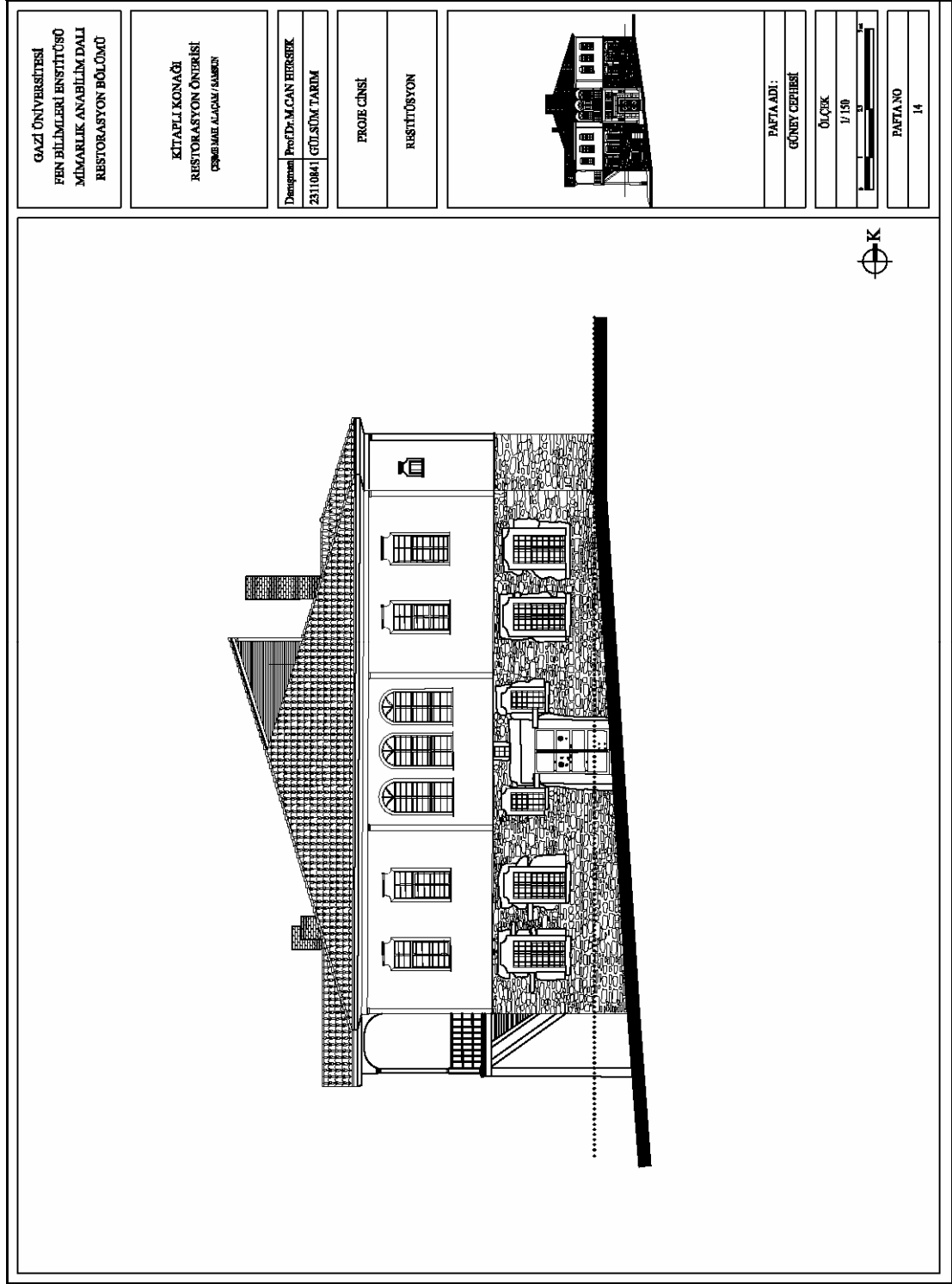
Şekil 6.28. B-B kesit restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



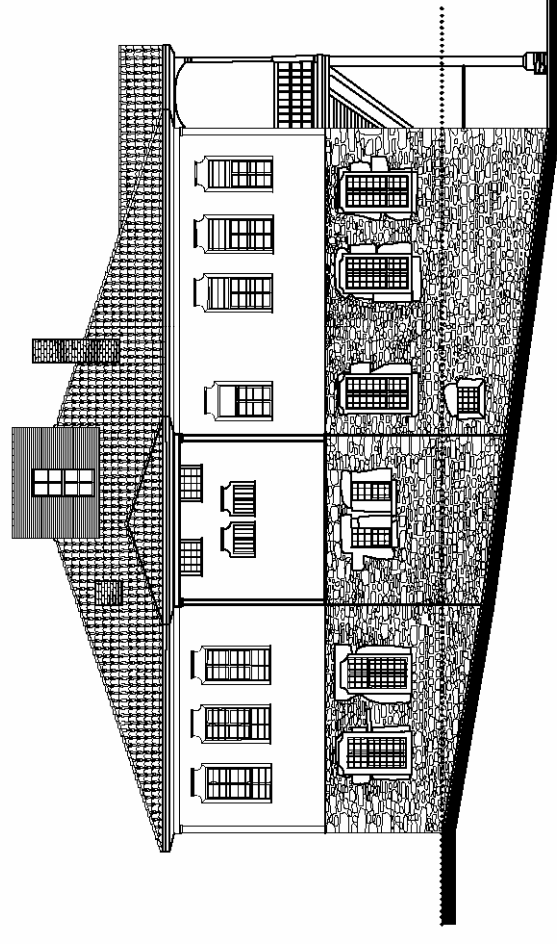
Şekil 6.29. Batı cephesi restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



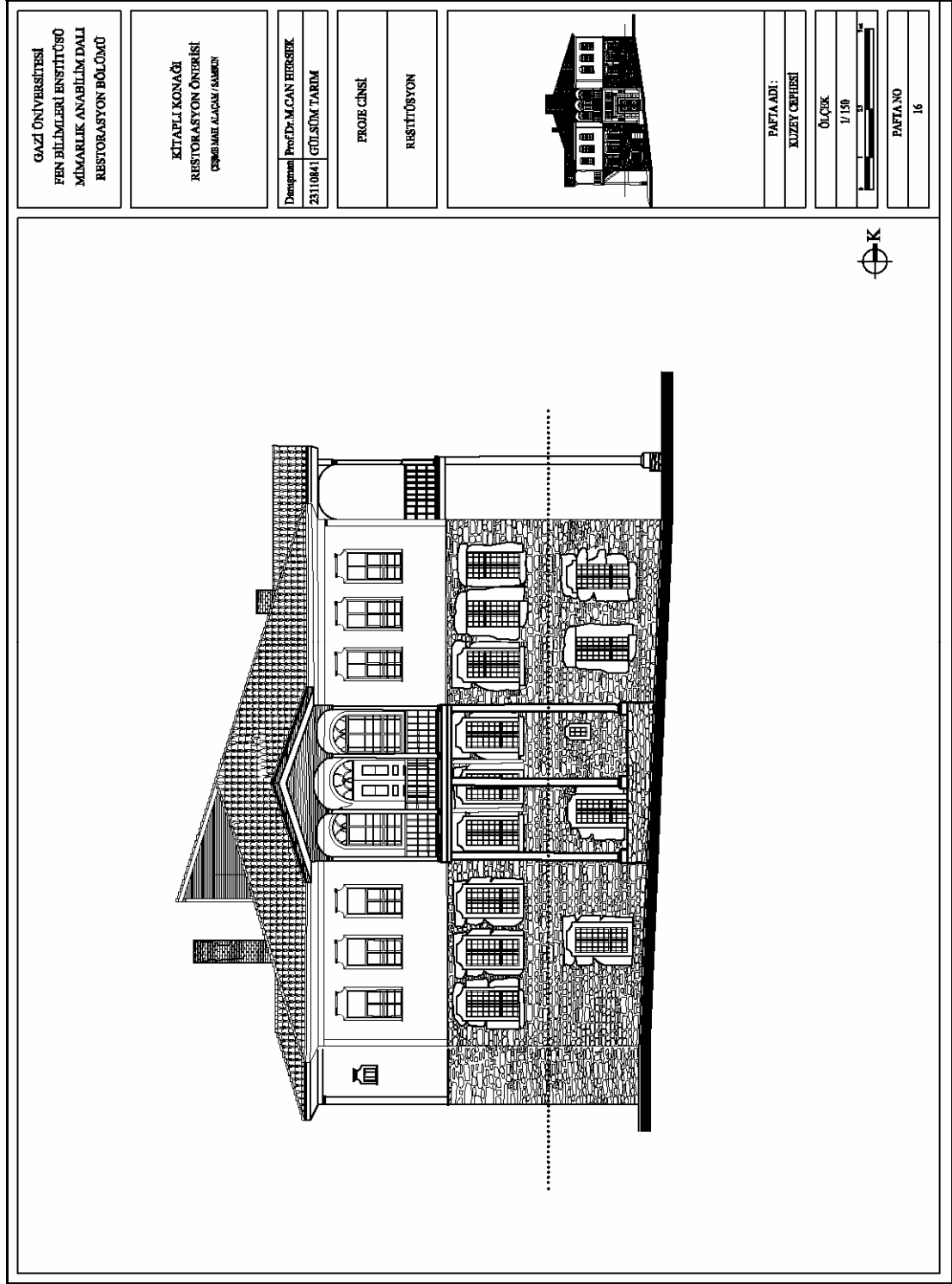
Şekil 6.30. Güney cephesi restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI RESTORASYON BÖLÜMÜ		KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ ÇEVRESEL ALAN / SAĞIR		Değişim: Prof. Dr. M. CAN HİRSİTİK 23110411 GÜLSÜM TARIM		PROJE CİNSİ RESTİTÜSYON				PAFTA ADI: DOĞU CEPHESİ		Ölçek 1/150		PAFTA NO 15	
															

Şekil 6.31. Doğu cephesi restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



Şekil 6.32. Kuzey cephesi restitüsyon projesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler

Resim 6.1. Kaldırılan kapının kasa izi
(B01 nolu mekandan)Resim 6.2. B01 mekanlardaki tavan
kaplamalarıResim 6.3. B06 mekanlardaki merdiven altı
kaplamalarıResim 6.4. Çıtaların Bağdadi duvar
ucundaki bitim şekli

Resim 6.5. Özgün duvarda çıta bitim şekli



Resim 6.6. Z14 nolu tavan kaplaması

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



Resim 6.7. Z14 nolu tavan kaplaması ve merdiven sahanlığından



Resim 6.8. B01 nolu mekanlardaki taş merdivenler



Resim 6.9. B06 nolu mekanlardaki taş merdivenler

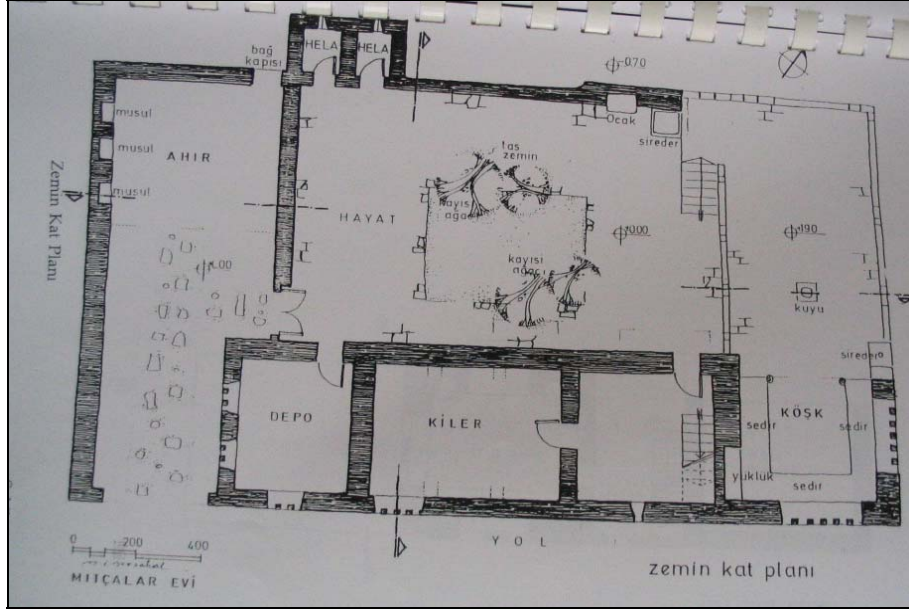


Resim 6.10. Döşemedeki izler

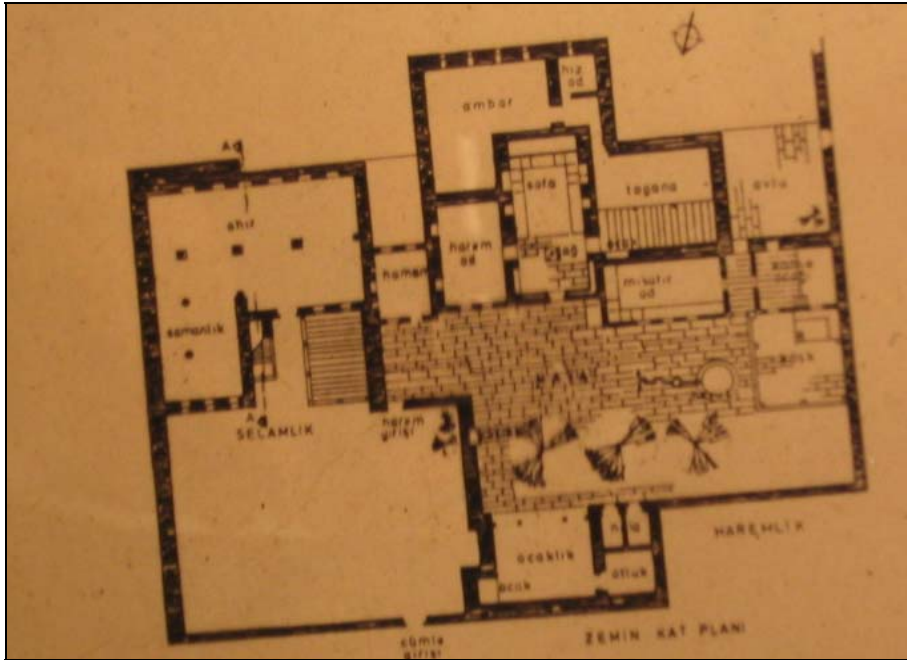


Resim 6.11. Kitaplı Konağı'ndaki korkuluk

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler



Resim 6.12 Kayseri Mıtcılar bağ evi [8]



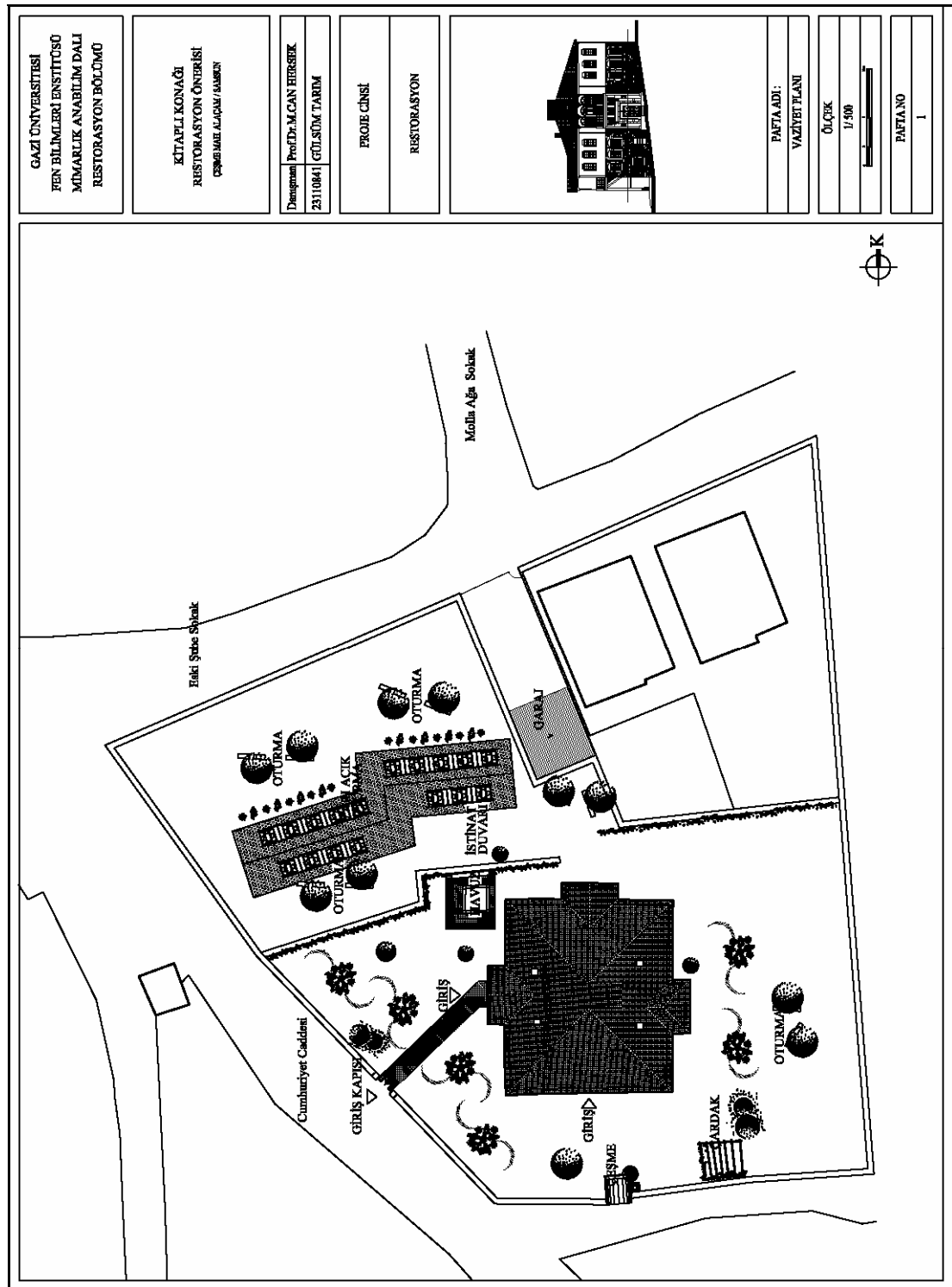
Resim 6.13. Kayseri Güpgüpoğlu Konağı zemin kat planı [8]

EK-7 Yedinci bölüme ait ekler

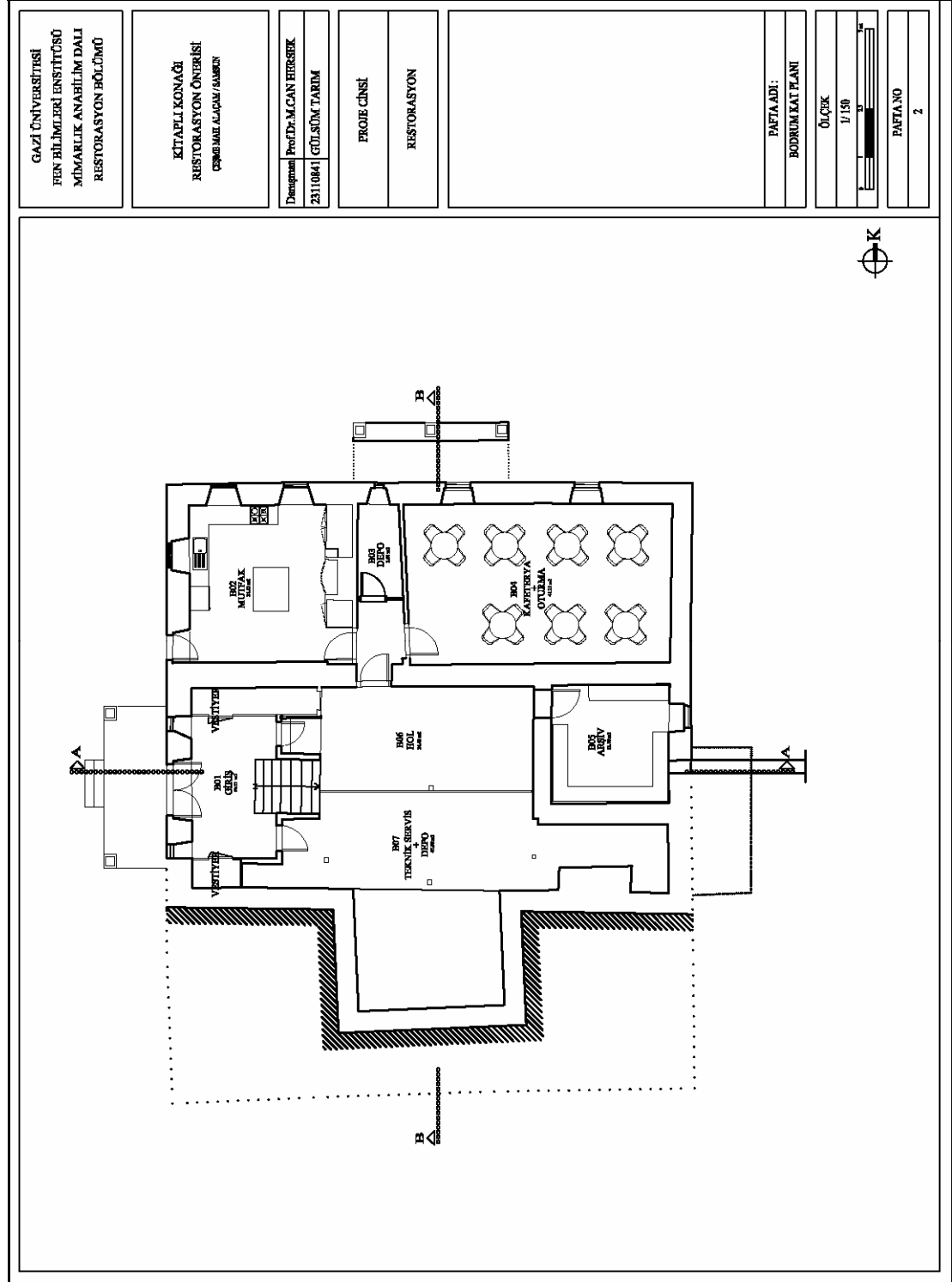
Çizelge 7.1. İşlev önerisi analiz tablosu

BİNANIN ÖZET HALİNE GETİRİLMİŞ ÇETVELİ								
BİNA İSMİ	YAPIM YILI ÇAĞI	YAPI CİNSİ	YAPIM AMACI	YAPIM AMACI DIŞINDAKİ KULLANIMI	BİNAYA ÖNERİLMİŞ İŞLEVLER	DEĞERLENDİRİLEBİLİR MEKAN DONATIMI	BUGÜNKÜ KULLANIM AMACI	İŞLEV ÖNERİMİZ
ALAÇAM, KİTAPLI KONAĞI	1840- OSMANLI BAROK	KONUT	BARINMA	OKUL	-	BAHÇE HAVUZ BAŞI ÇARDAK	KULLANILMAMAKTA	-KÜLTÜR - SANAT - EĞİTİM MERKEZİ -ÇEVRE HALKINA YÖNELİK -YARATICI BİR ORTAM OLUŞTURMA -SANAT KURSU -SATIŞ -KAFETERYA -KÜTÜPHANE -SERGİ SALONU
KÜLTÜR - SANAT - EĞİTİM MERKEZİ								
BİNA	ALAÇAM, KİTAPLI KONAĞI							
DÜZEYLER	BODRUM KAT	ZEMİN KAT					1. KAT	
MEKANLAR	- Kafeterya - Mutfak - Servis Mekanları - Oturma Bölümü - Depolama - Arşiv - Teknik Servis	- Danışma - Bekleme - Kayıt - Müdür Odası - Satış - Resim Atölyesi - Öğretmenler Odası - Arşiv - Sergi Holü	- Takı Atölyesi - Ev Aksesuarları ve Dekorasyon Atölyesi - Güzel konuşma ve Disküsyon - Okuma Salonu - Sergi Holü + Dinlenme - Malzeme Deposu					
ALAÇAM, KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ					Danışman: Prof.Dr. M.Can HERSEK		Haz.: Gülşüm TARIM	Okul No: 23110841

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler

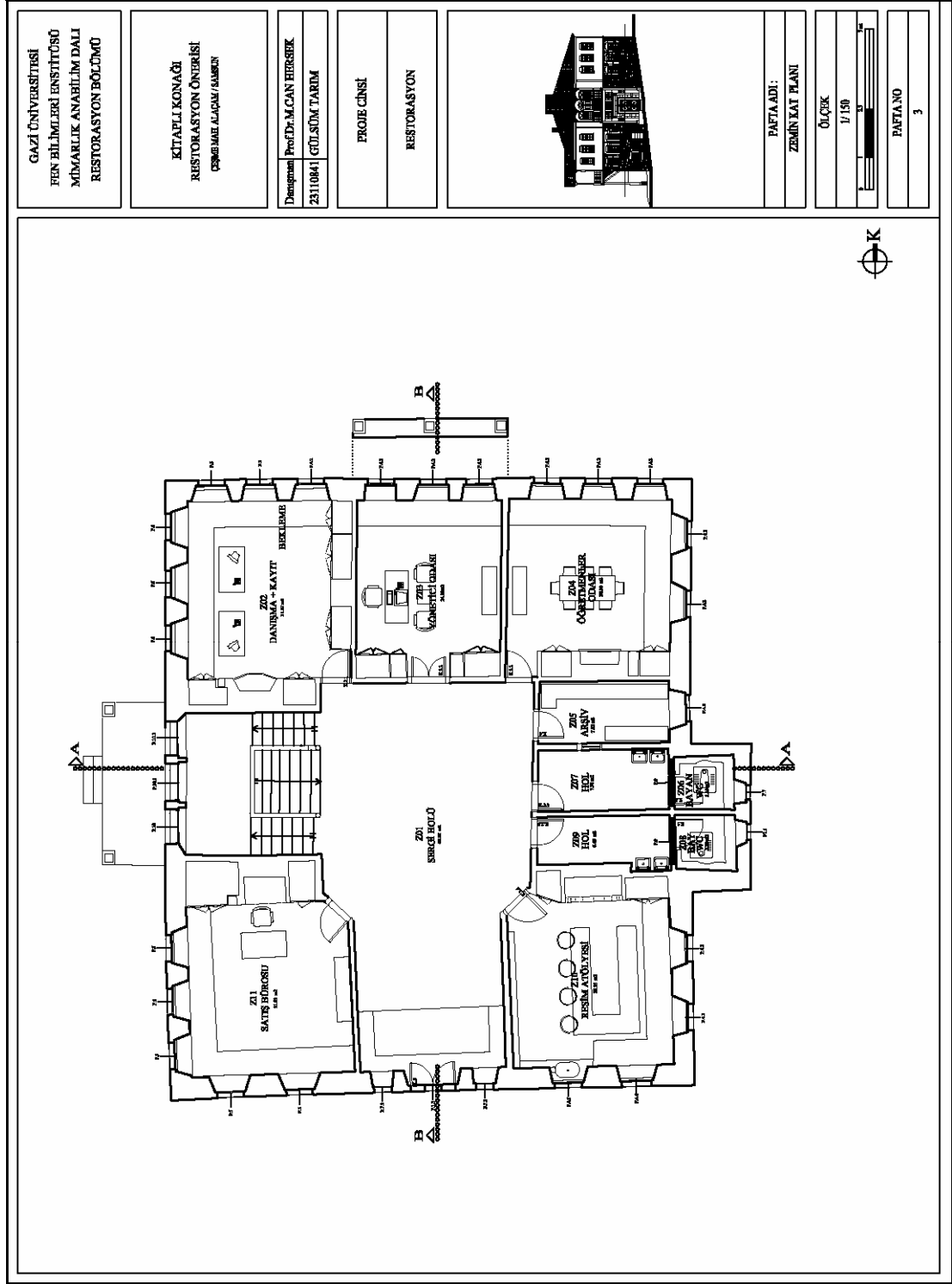


EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



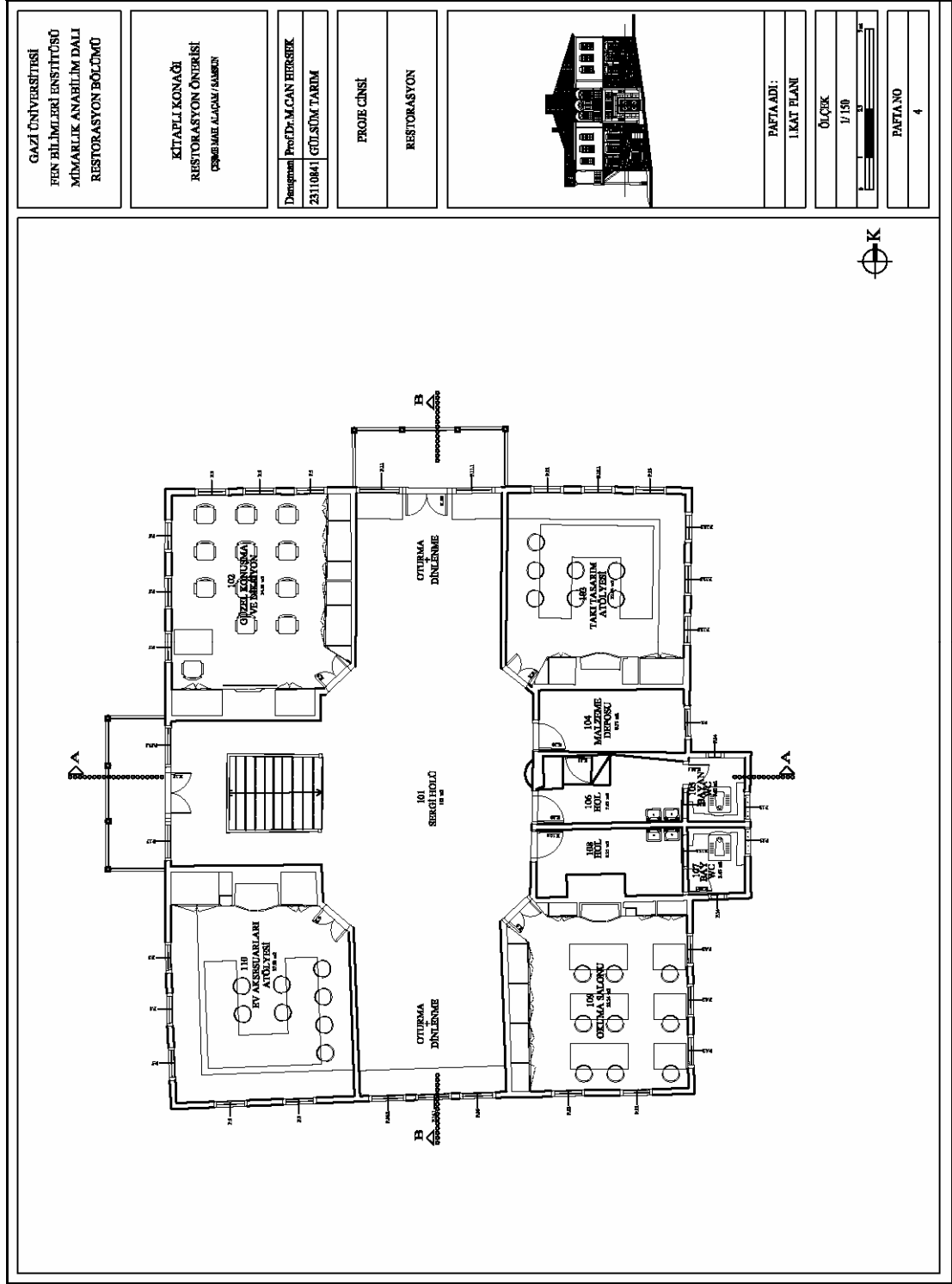
Şekil 7.2. Bodrum kat planı restorasyon projesi

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



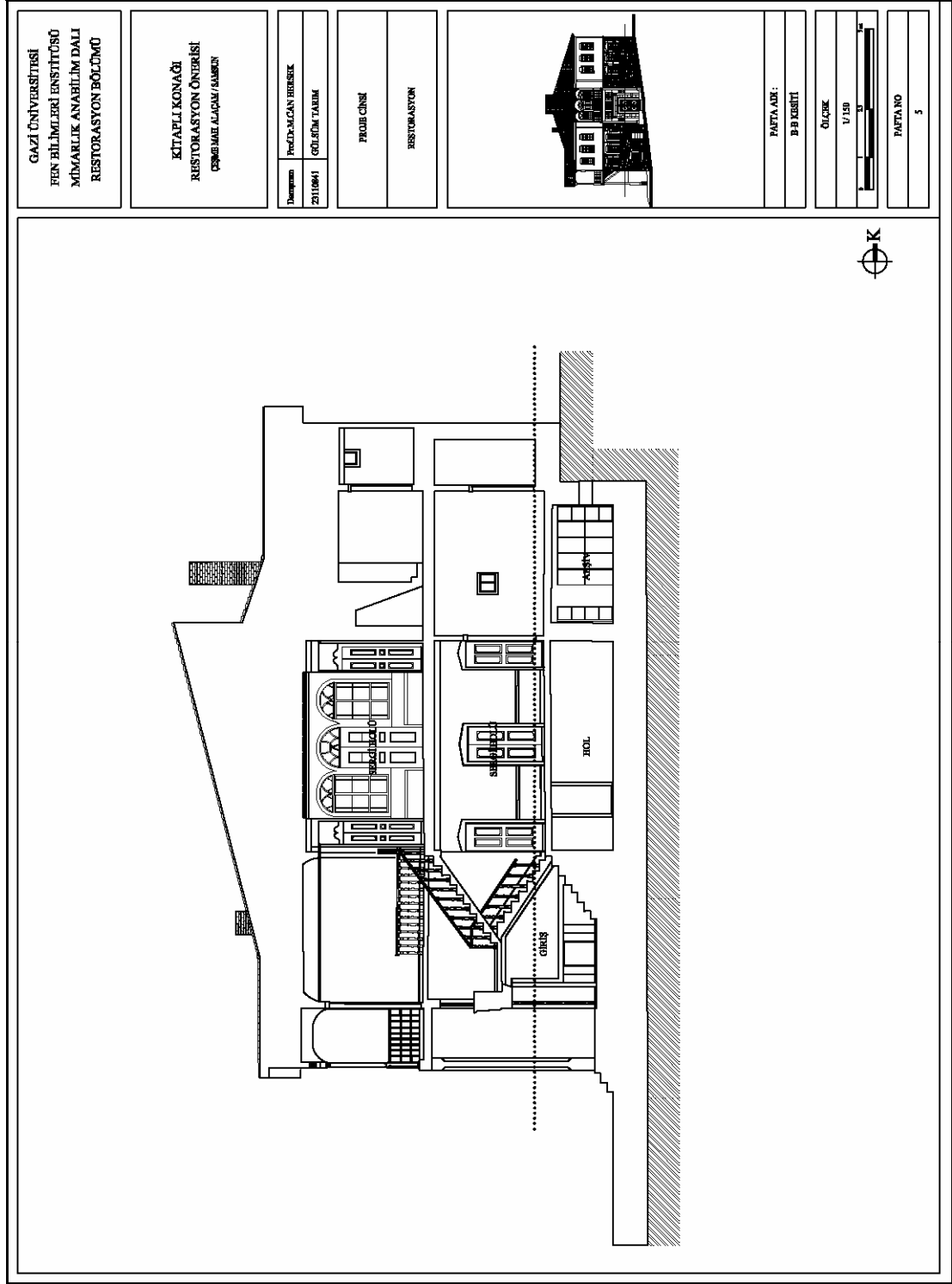
Şekil 7.3. Zemin kat planı restorasyon projesi

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



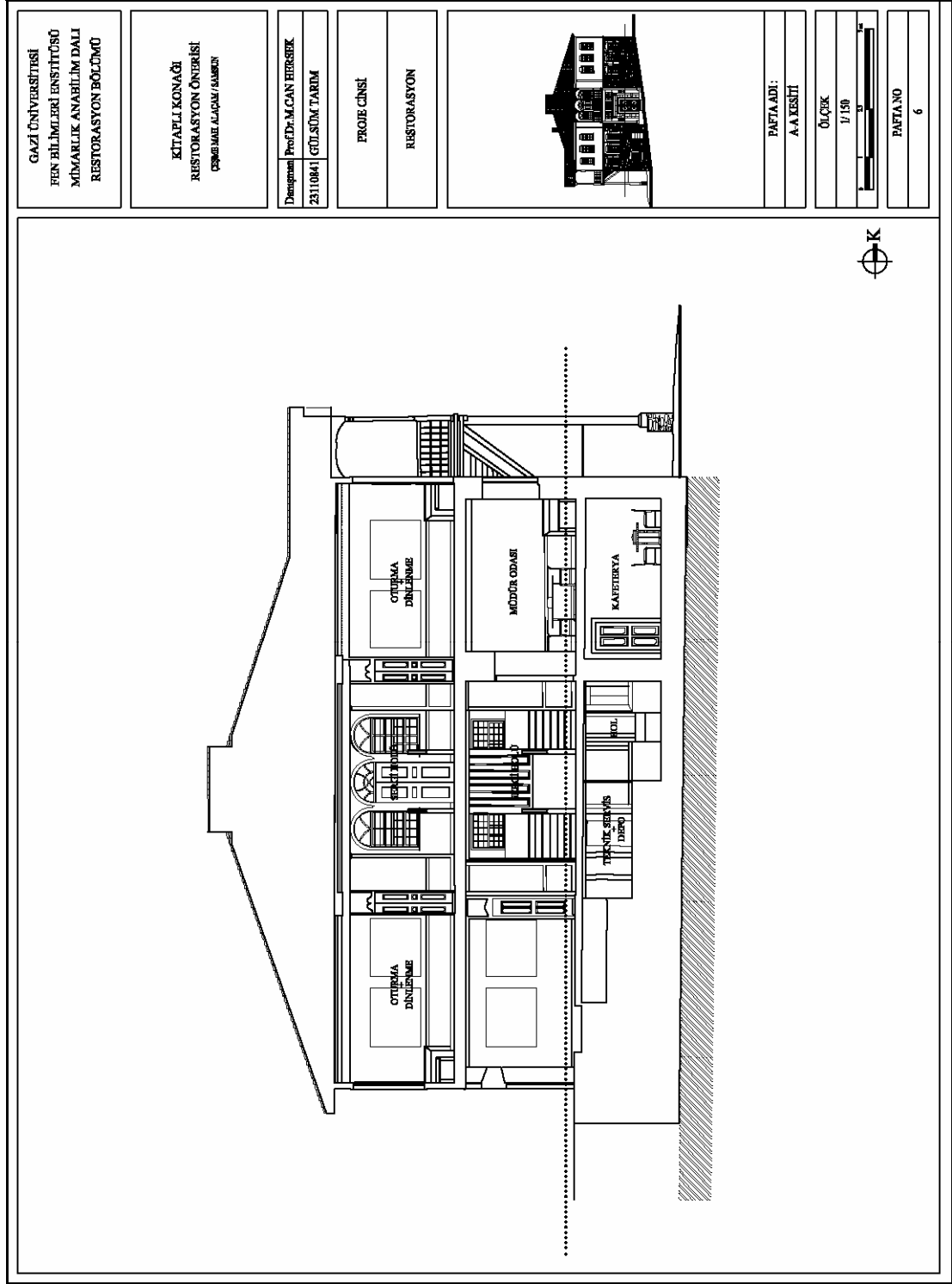
Şekil 7.4. Birinci kat planı restorasyon projesi

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



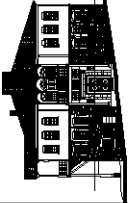
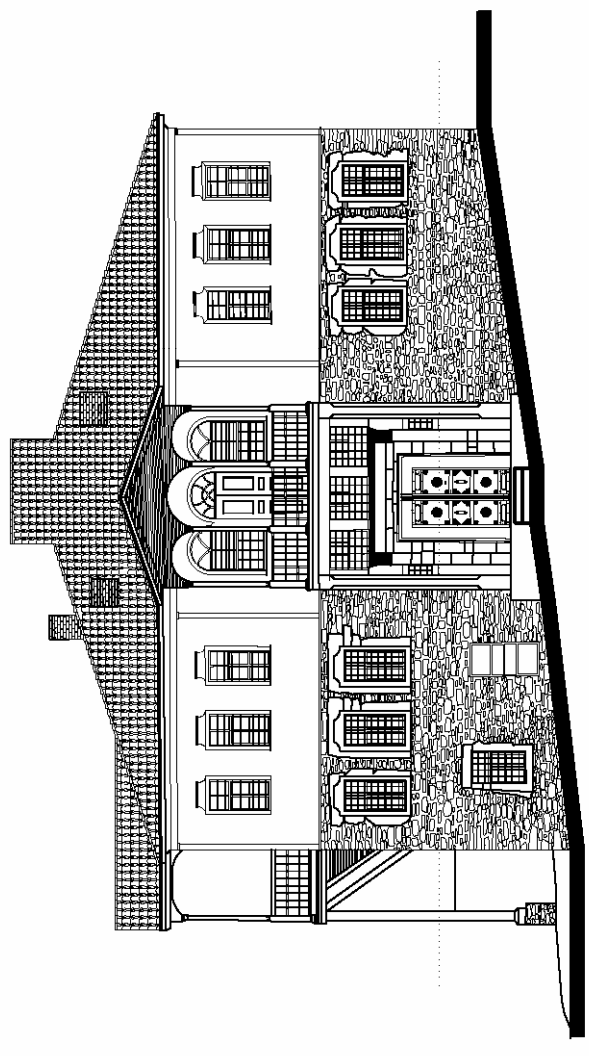
Şekil 7.5. A-A kesit restorasyon projesi

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



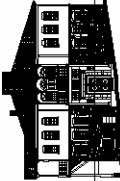
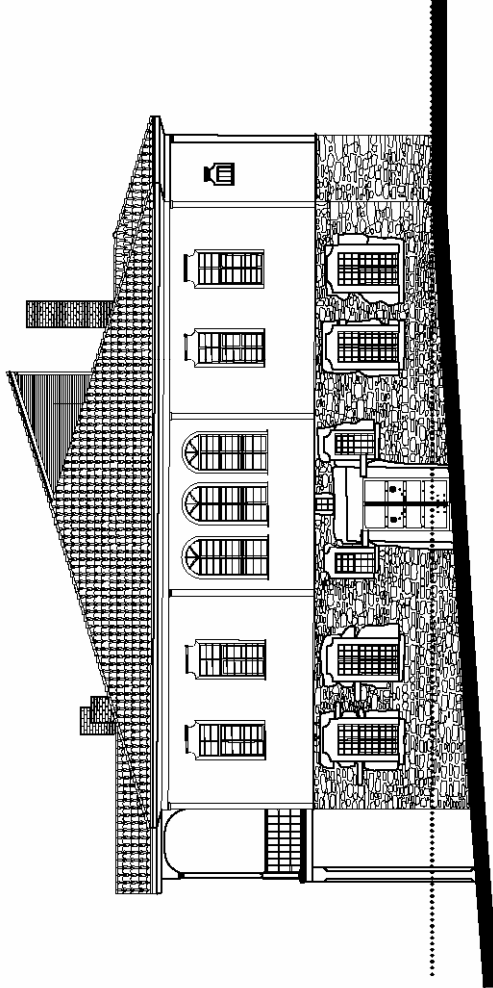
Şekil 7.6. B-B kesiti restorasyon projesi

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI RESTORASYON BÖLÜMÜ		KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ ÇEVRE BİLEŞENİ / İZMİR		Değerlendirme: Prof.Dr. M.CAN HİRSİTİK 23110841 GÜLSÜM TARIM		PROJE CİNSİ RESTORASYON				PAFTA ADI: BATI CEPHESİ		Ölçek 1/150		PAFTA NO 7	
															

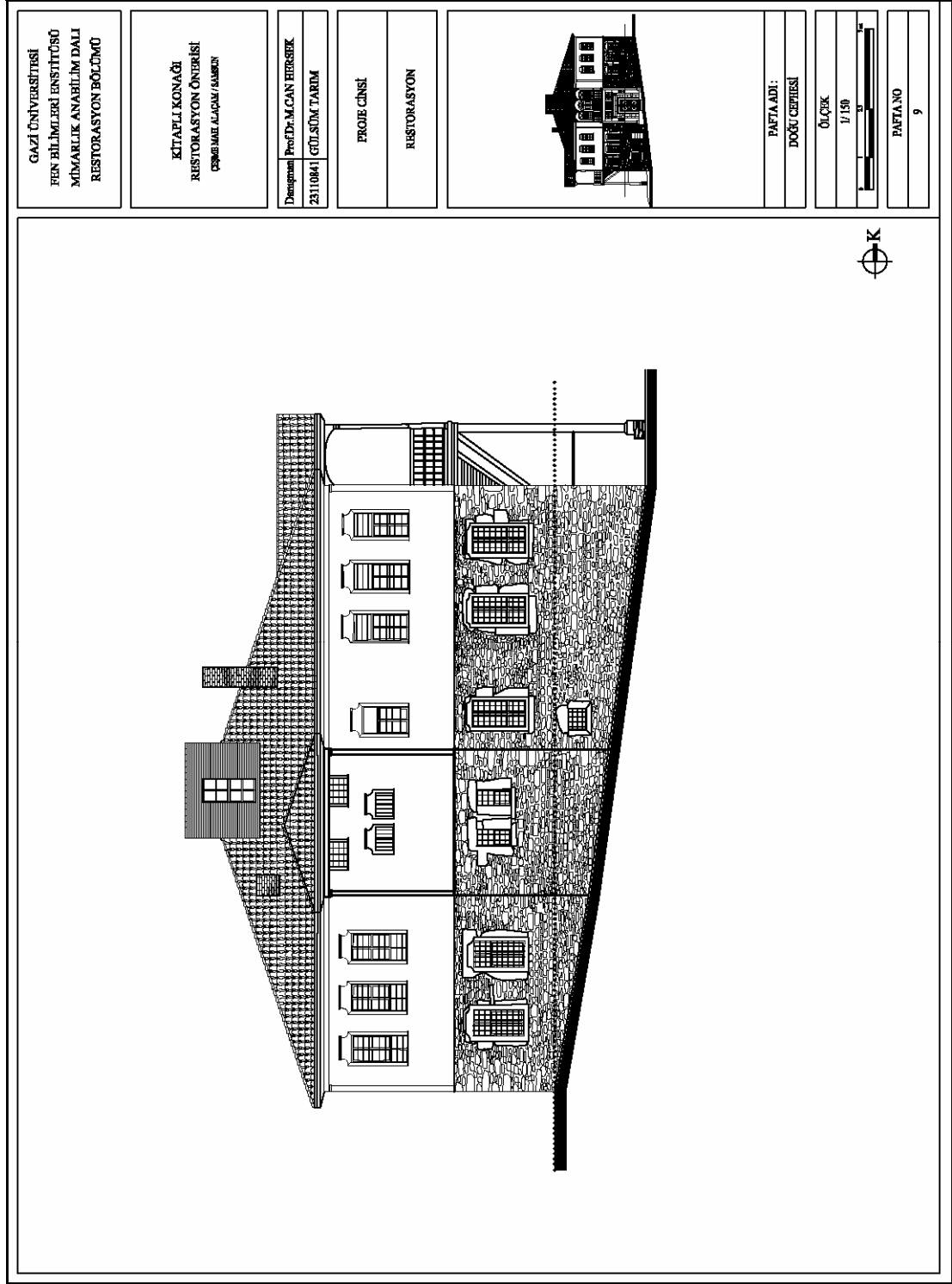
Şekil 7.7. Batı cephesi restorasyon projesi

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI RESTORASYON BÖLÜMÜ	KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ ÇEŞMEBAĞI ALAÇIK / SAMSUN	Durumun 23110441	Proje 23110441	PROJE CİNSİ RESTORASYON		PAFTA ADI: GÜNEY CEPHESİ	Ölçek 1/150	PAFTA NO 8
								

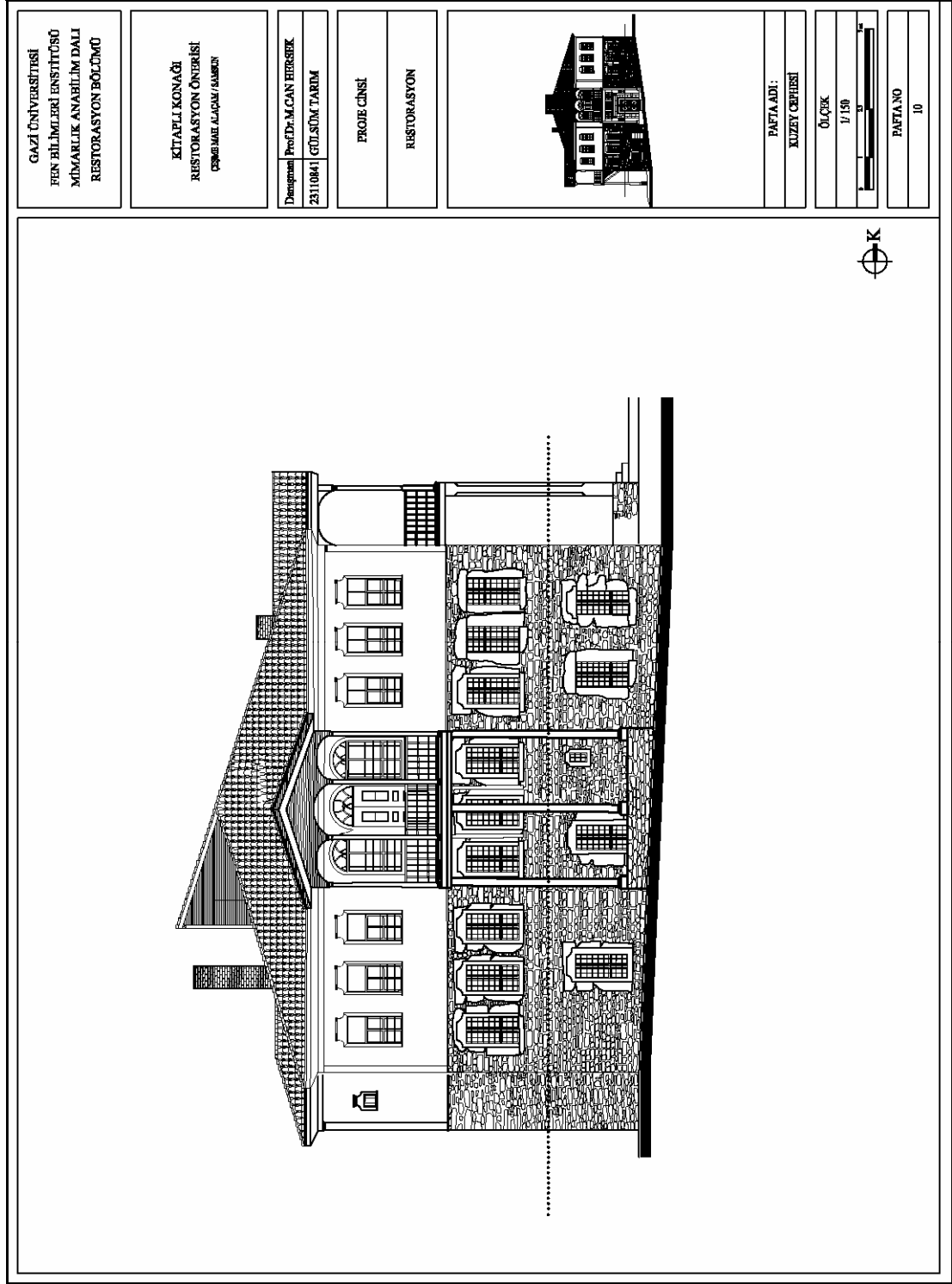
Şekil 7.8. Güney cephesi restorasyon projesi

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



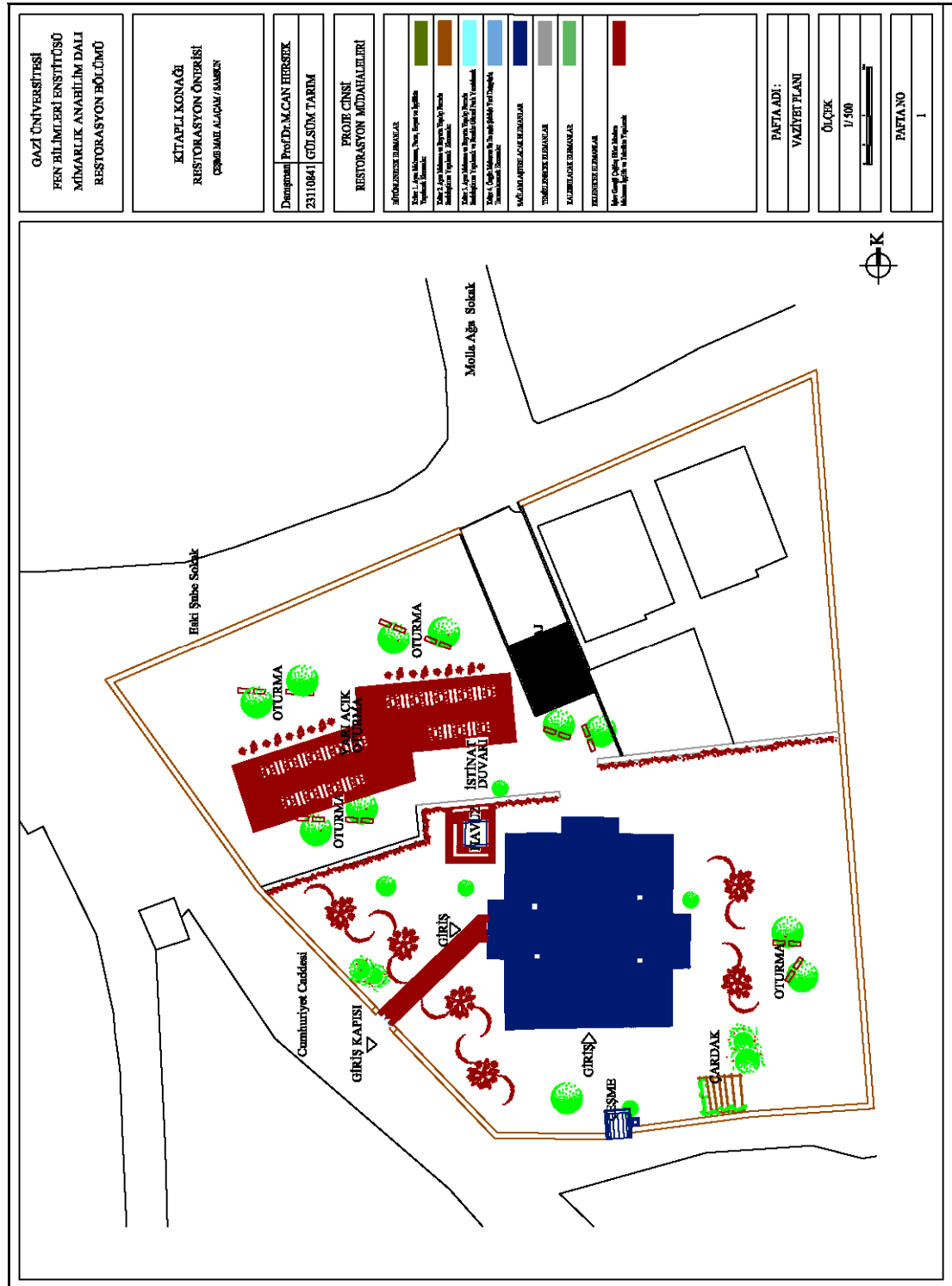
Şekil 7.9. Doğu cephesi restorasyon projesi

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler

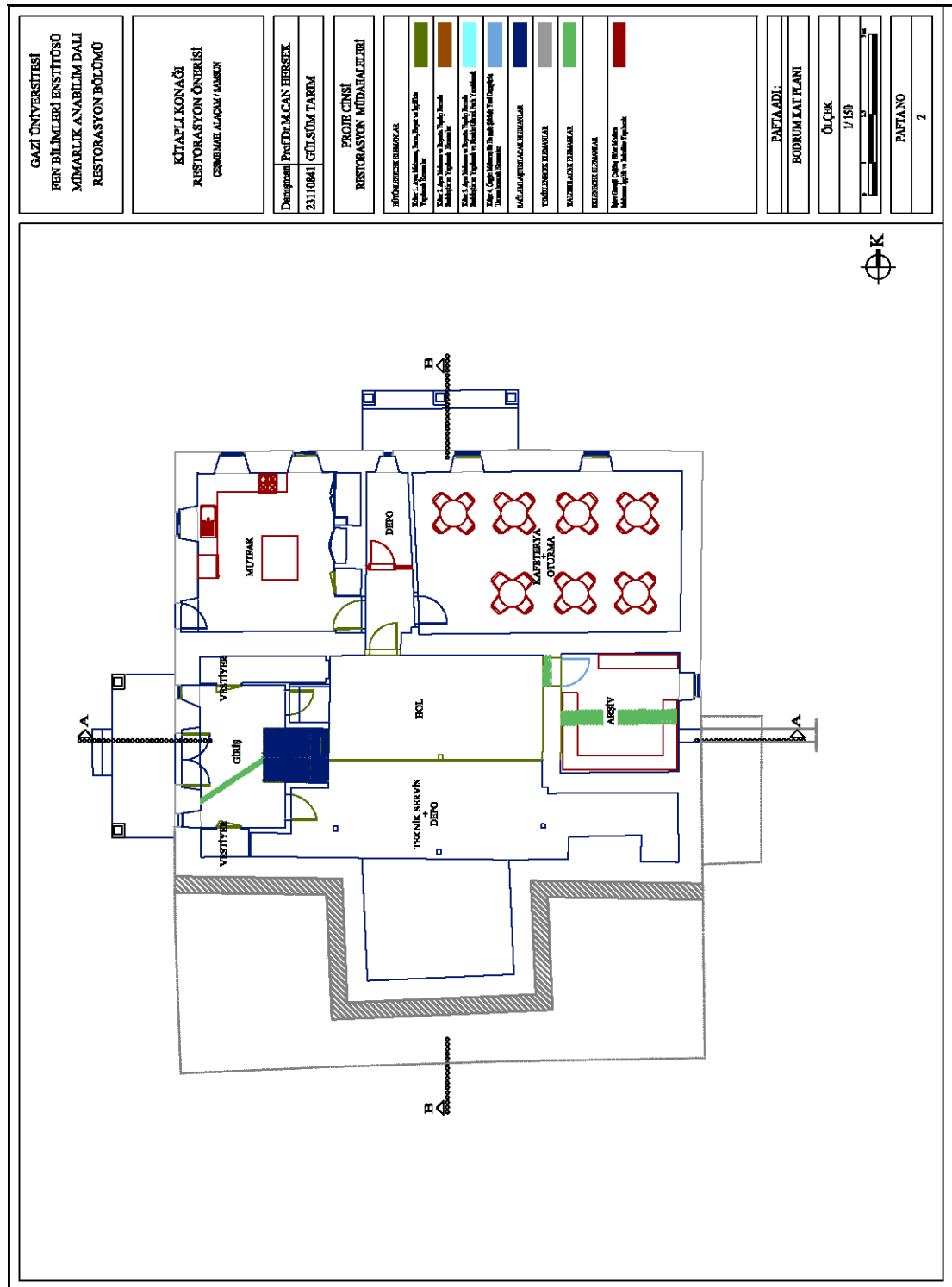


Şekil 7.10. Kuzay cephesi restorasyon projesi

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler

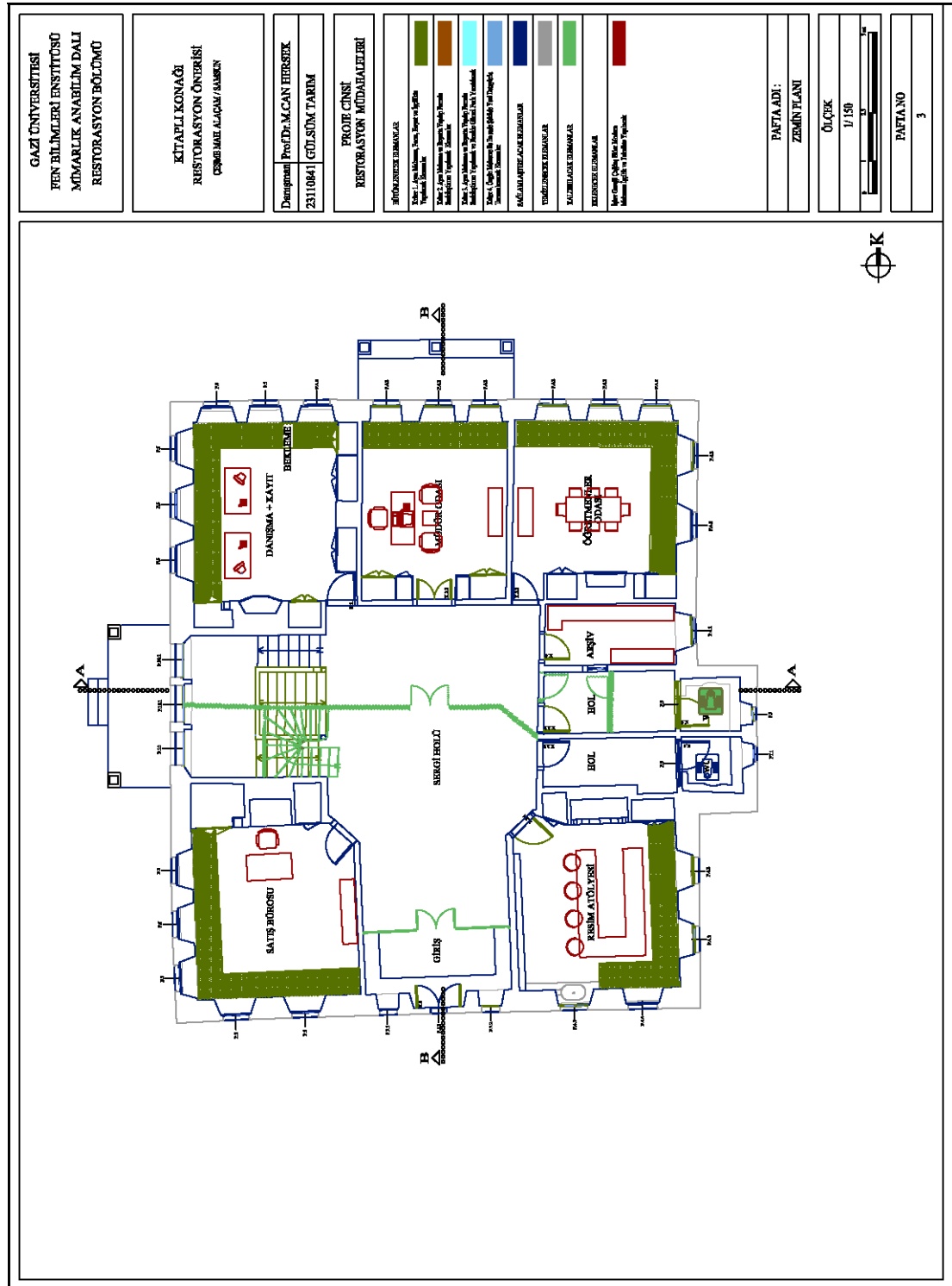


EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



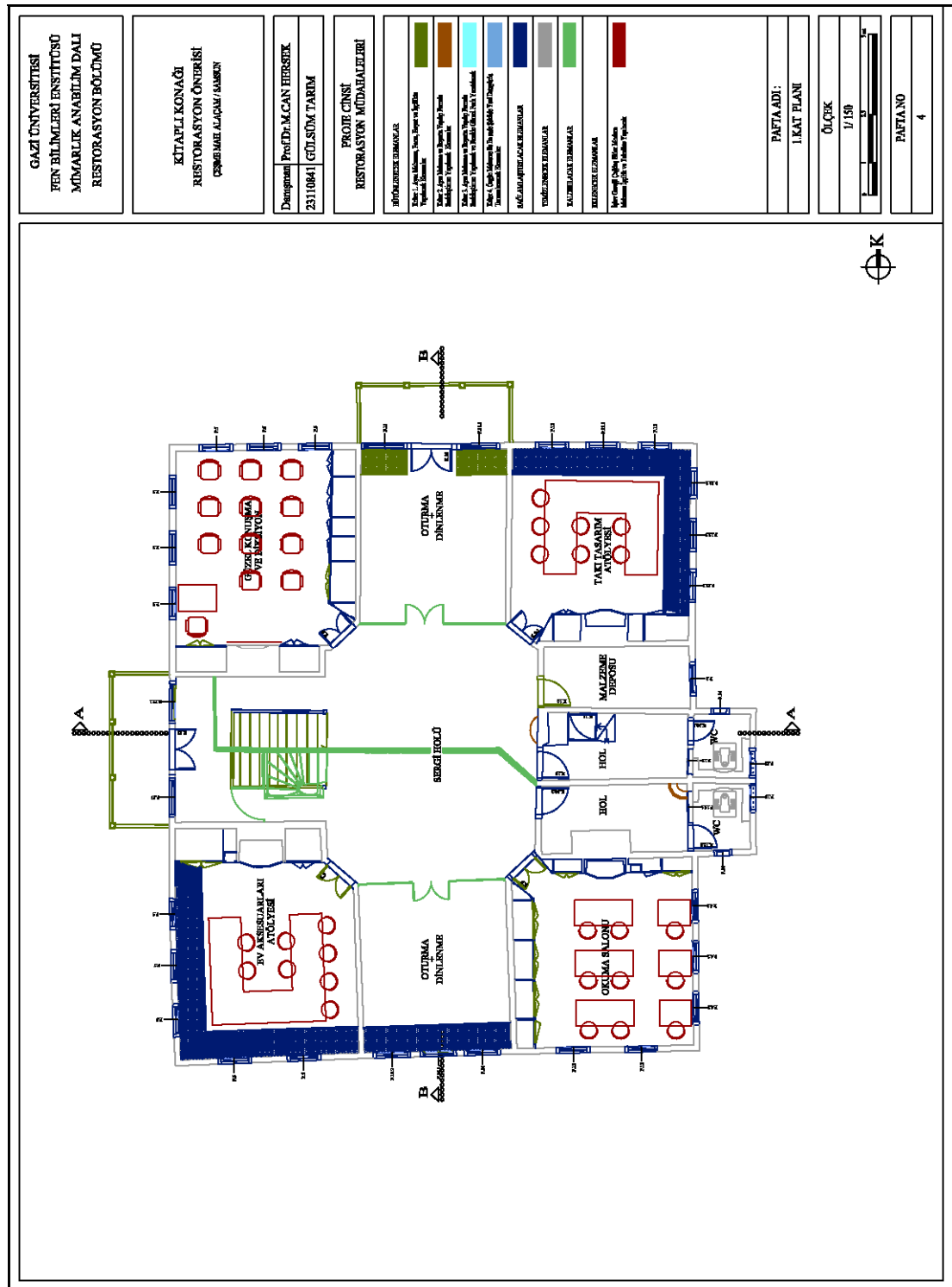
Şekil 7.12. Bodrum kat planı restorasyon sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



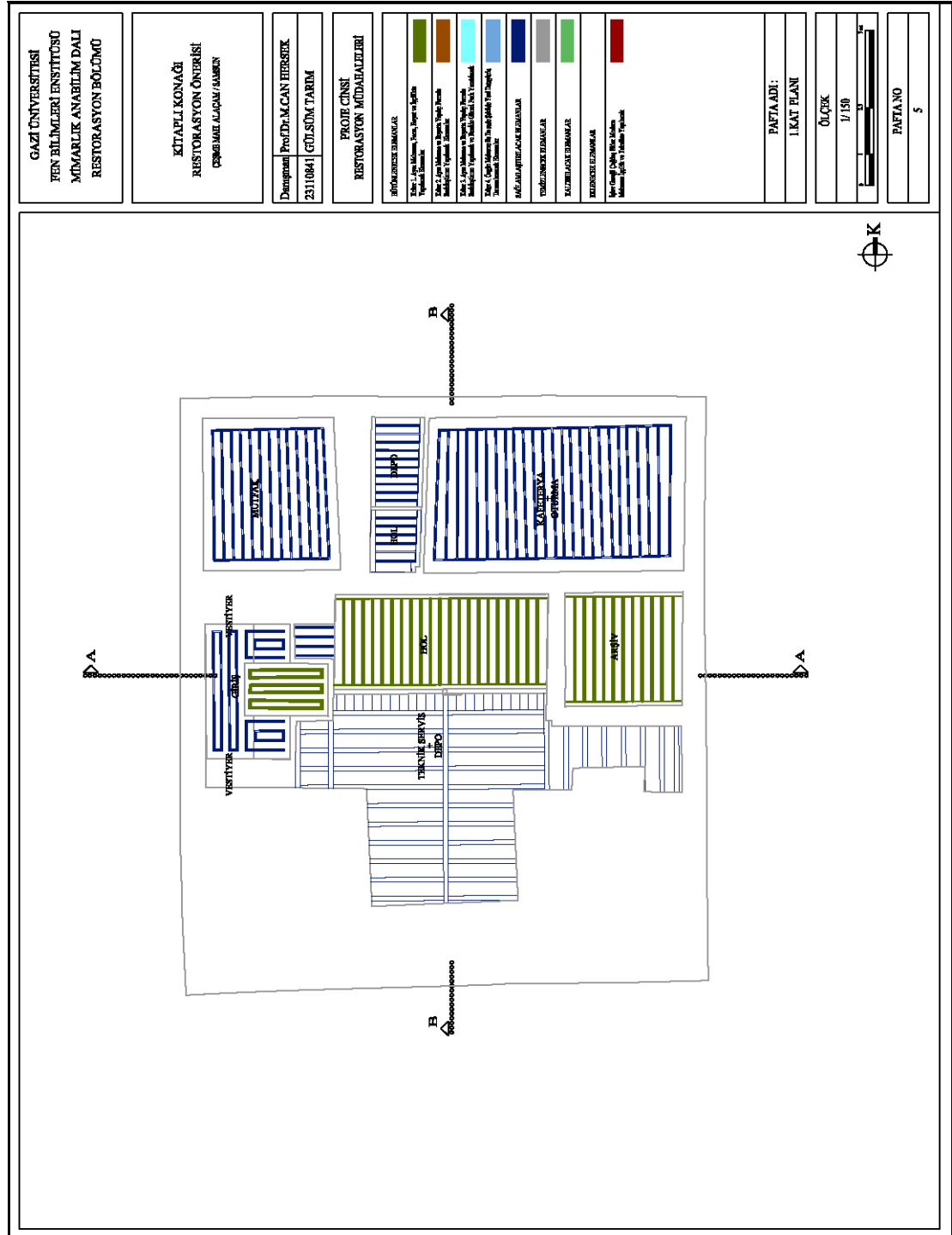
Şekil 7.13. Zemin kat planı restorasyon sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



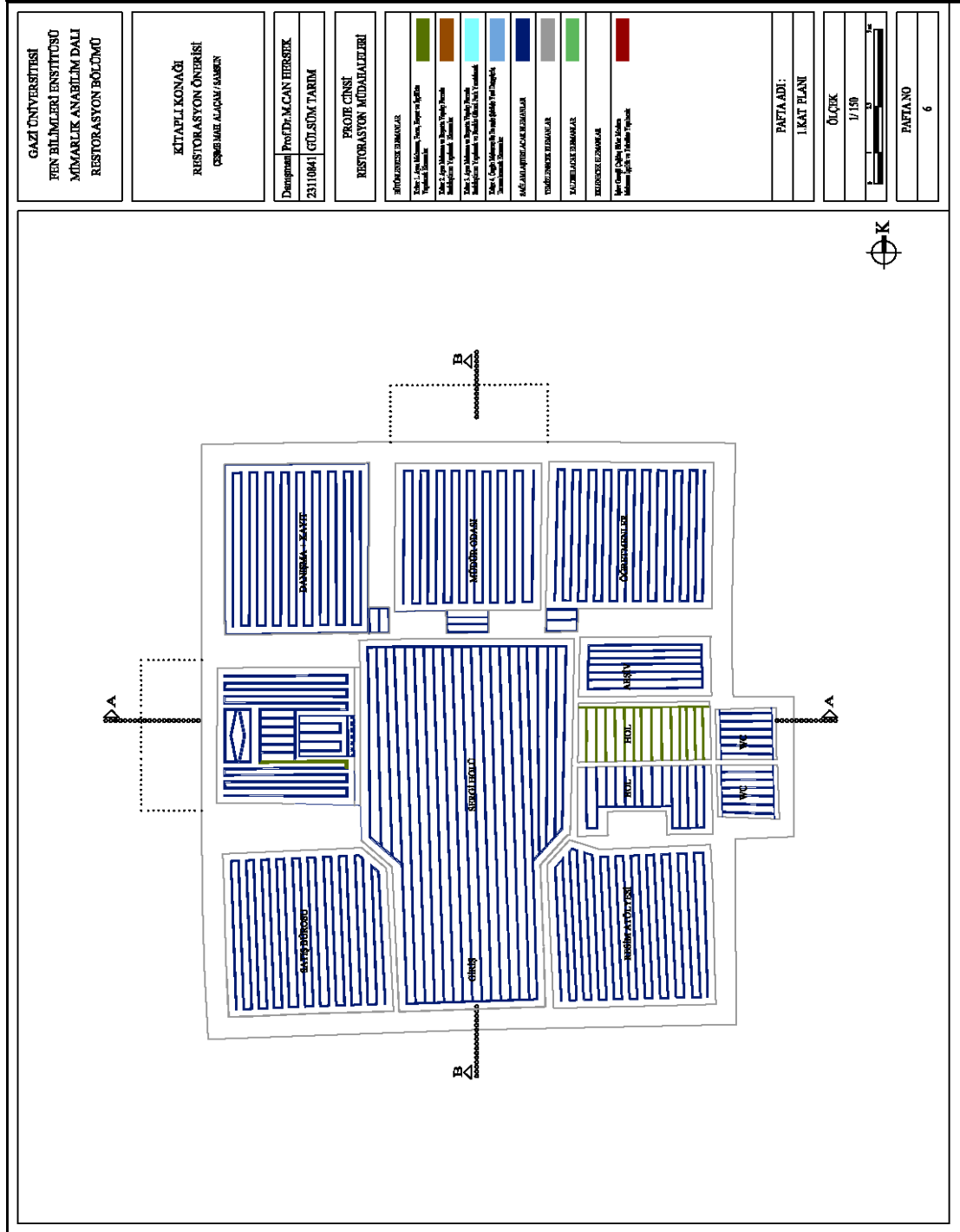
Şekil 7.14. Birinci kat planı restorasyon sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



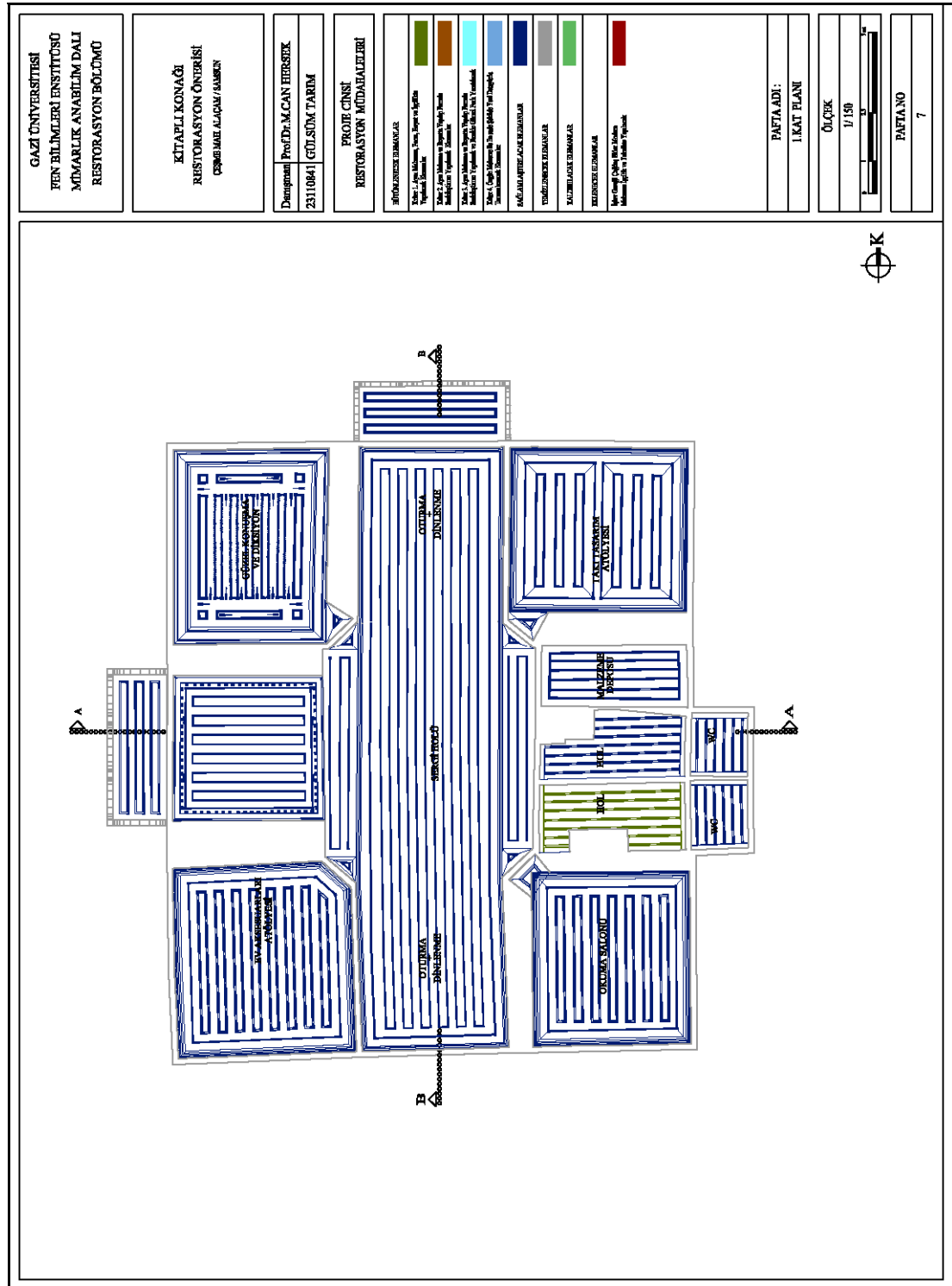
Şekil 7.15. Bodrum kat tavan planı sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



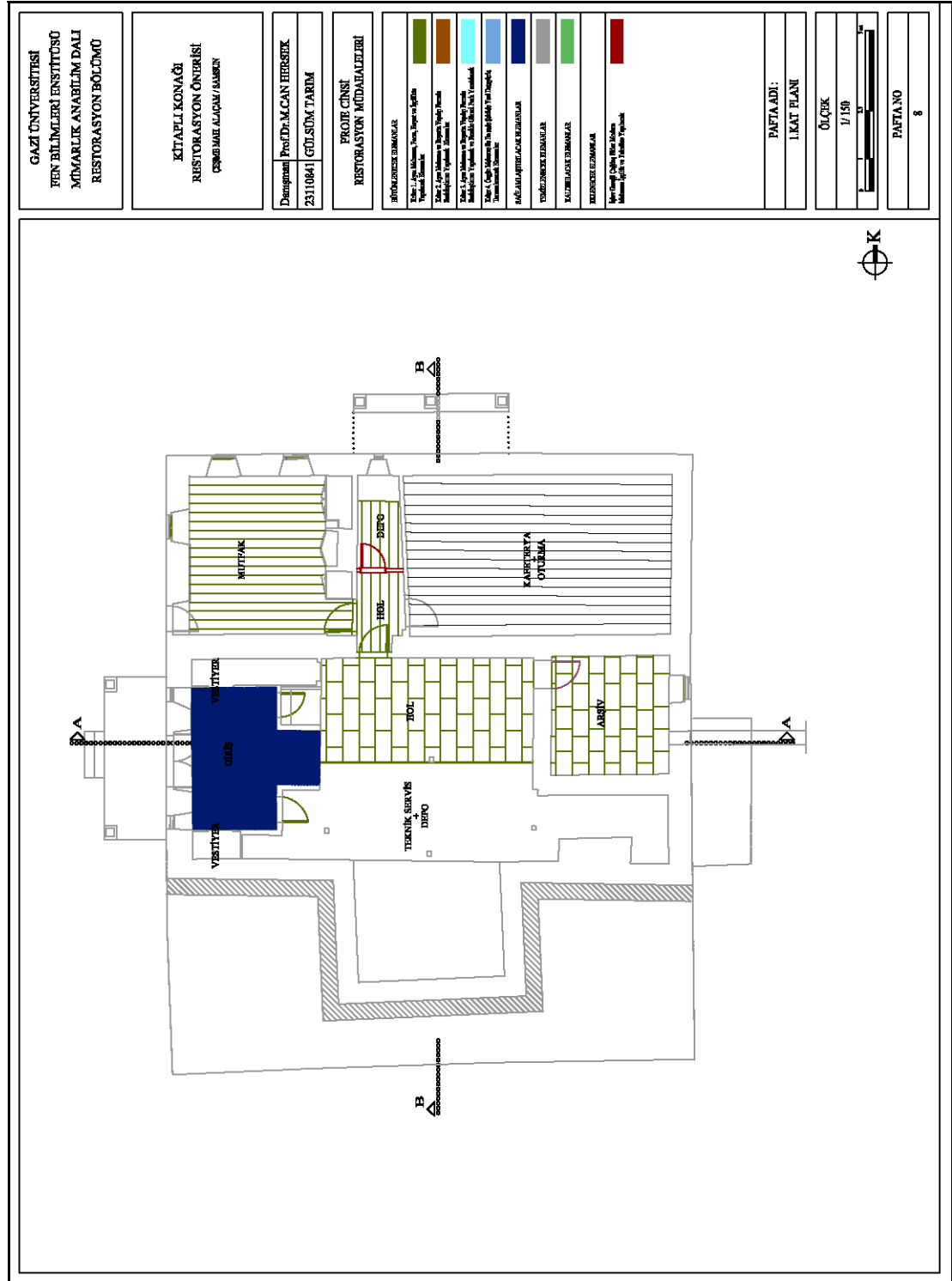
Şekil 7.16. Zemin kat tavan planı sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



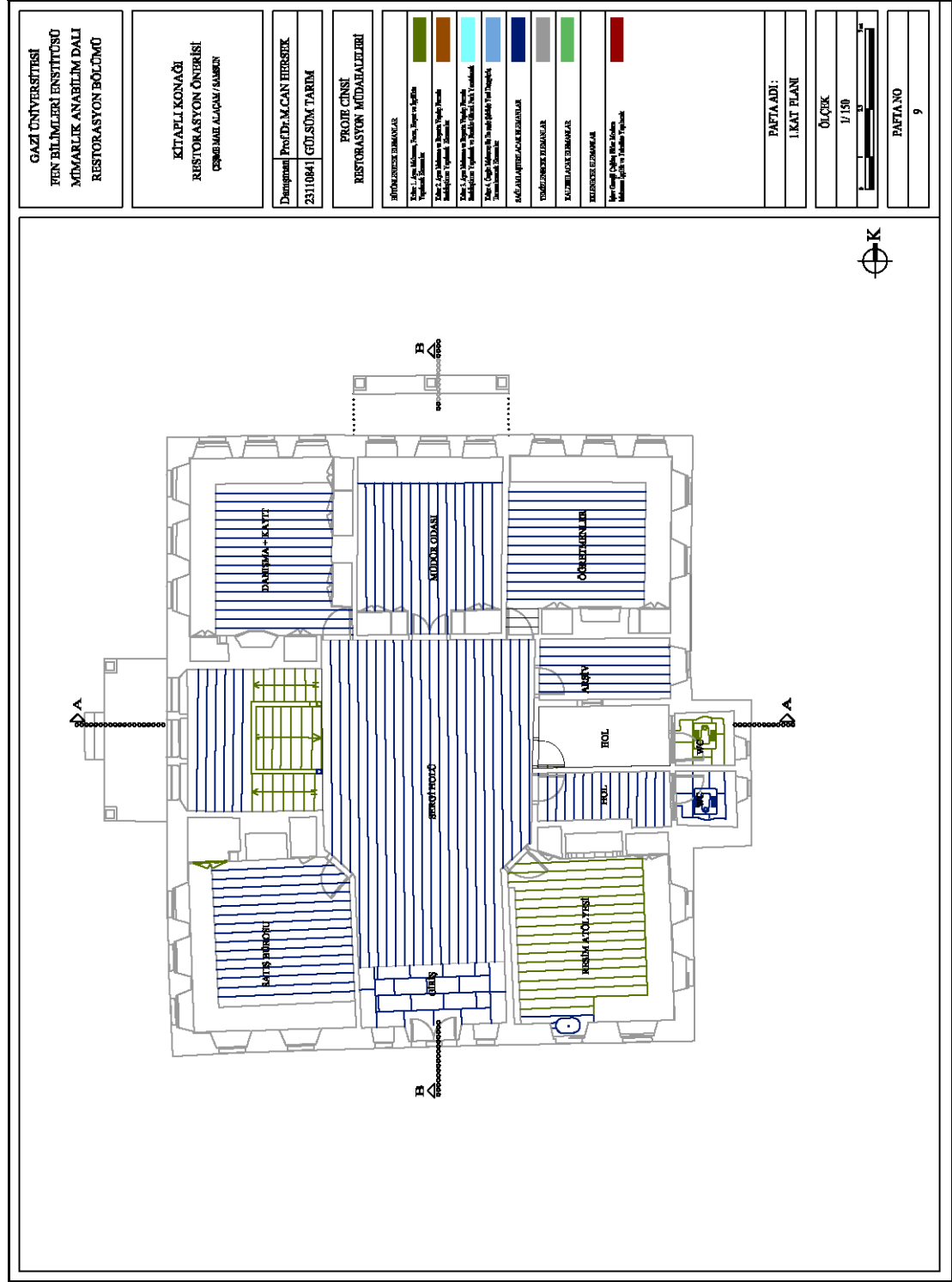
Şekil 7.17. Birinci kat tavan planı sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



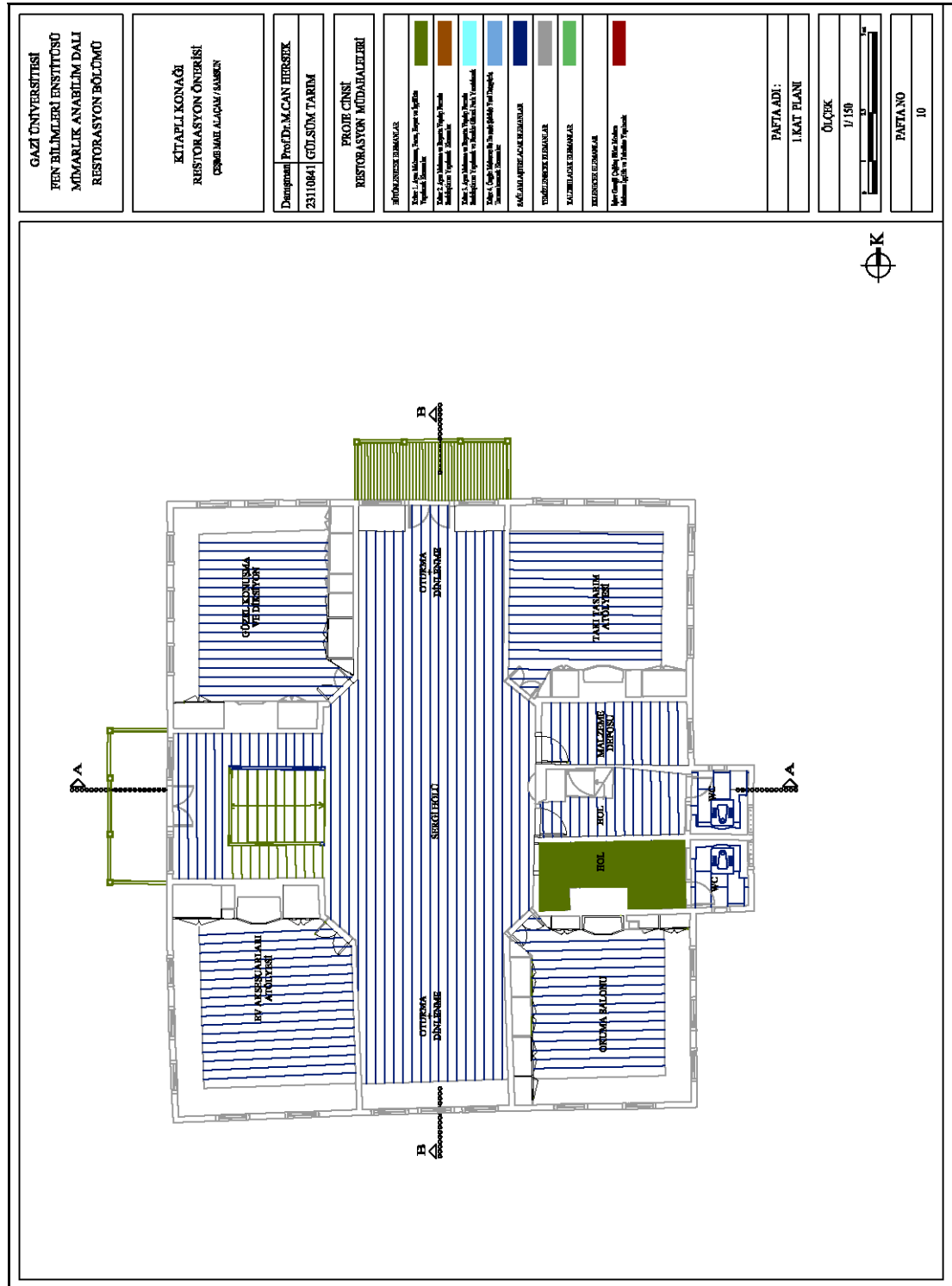
Şekil 7.18. Bodrum kat döşeme planı sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



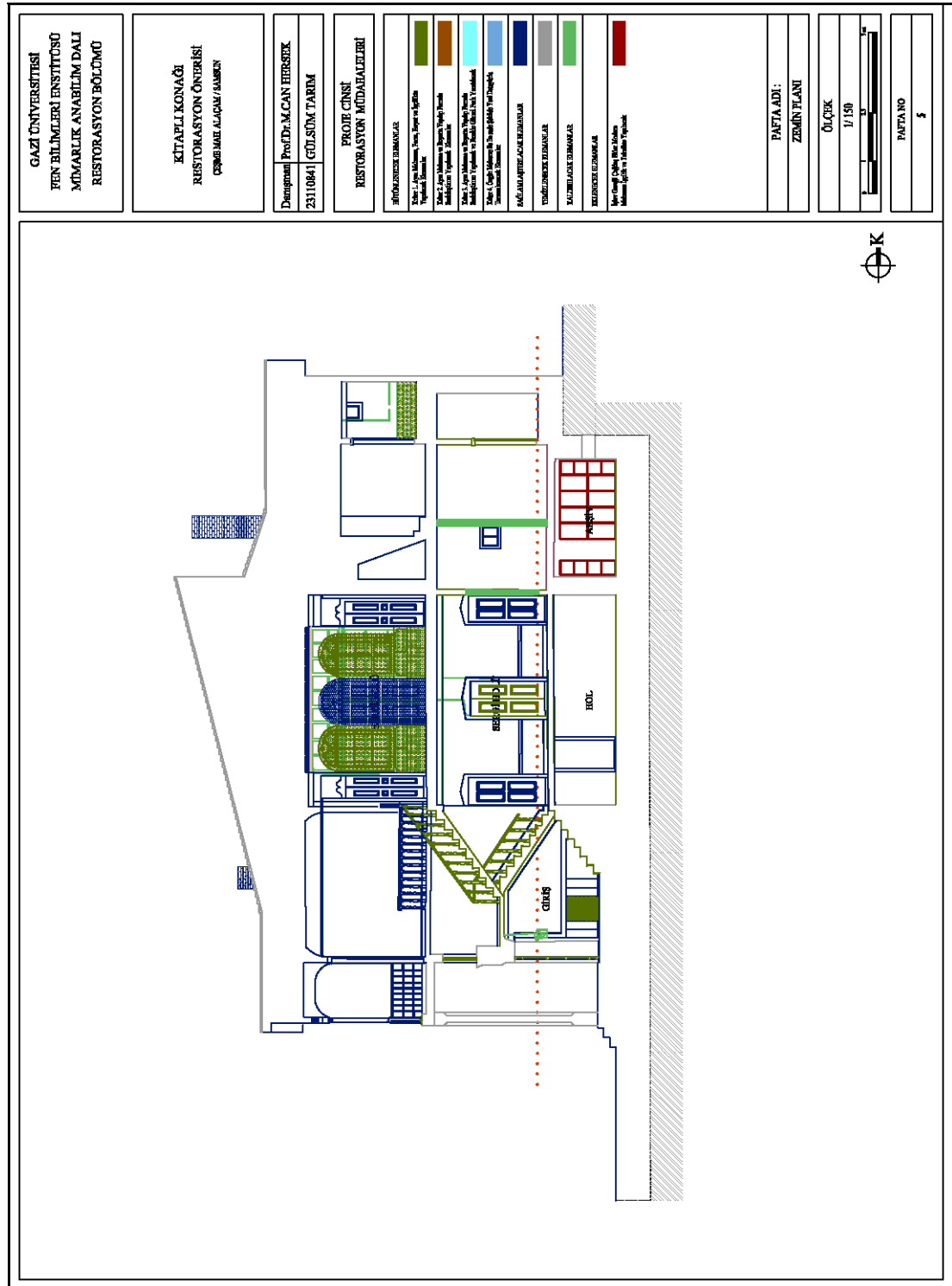
Şekil 7.19. Zemin kat döşeme planı sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



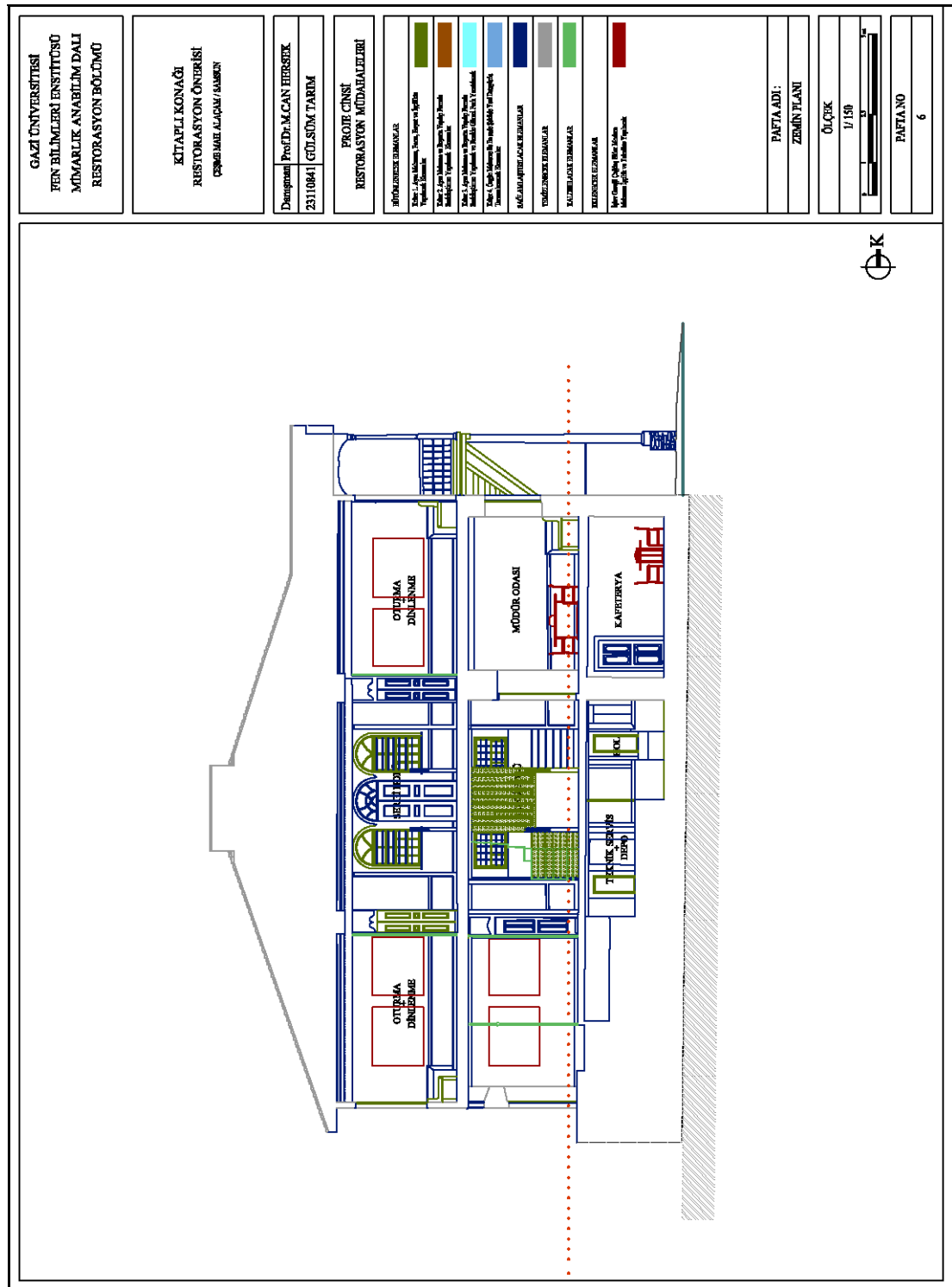
Şekil 7.20. Birinci kat döşeme planı sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



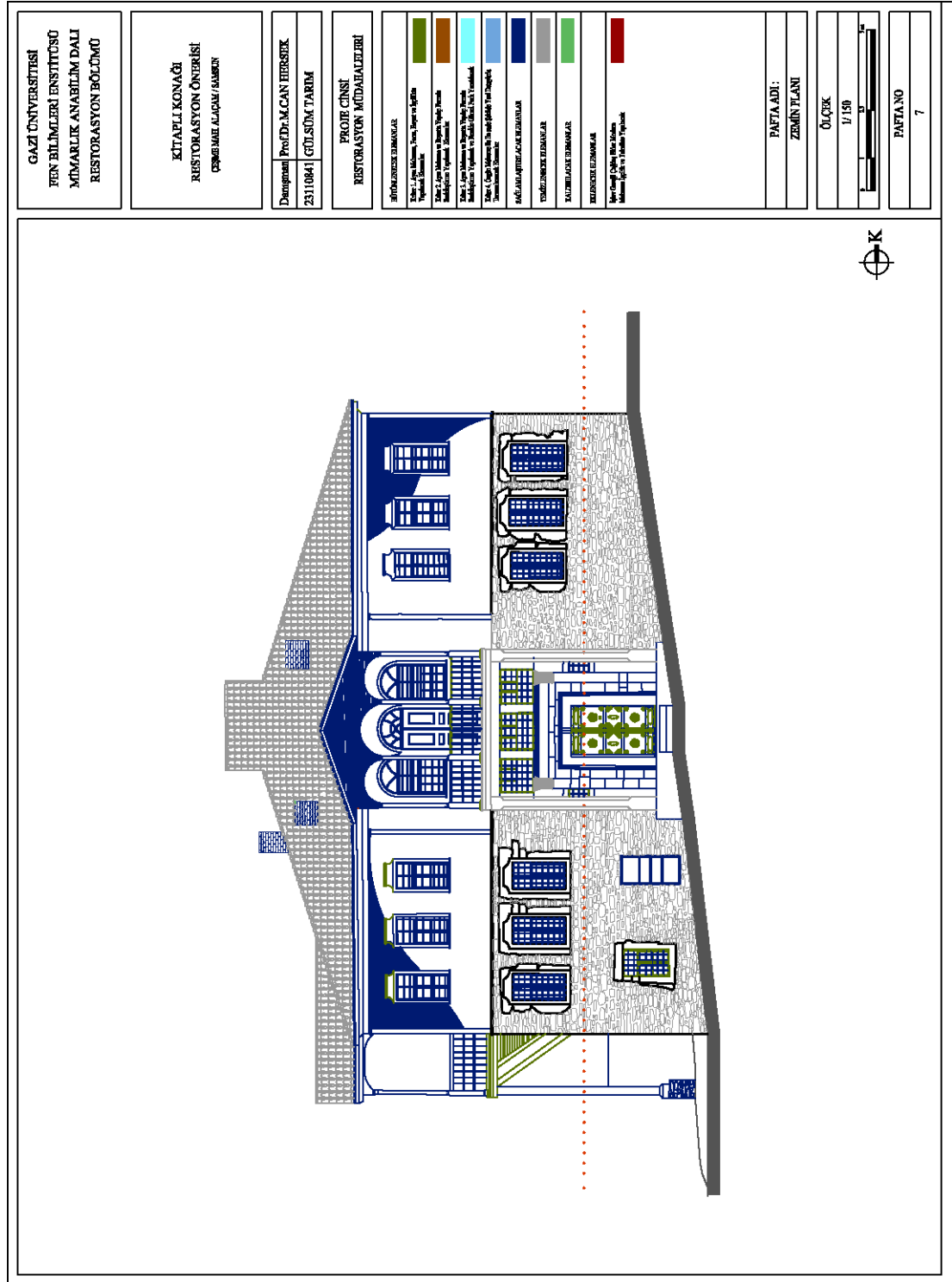
Şekil 7.21. A-A kesit restorasyon sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



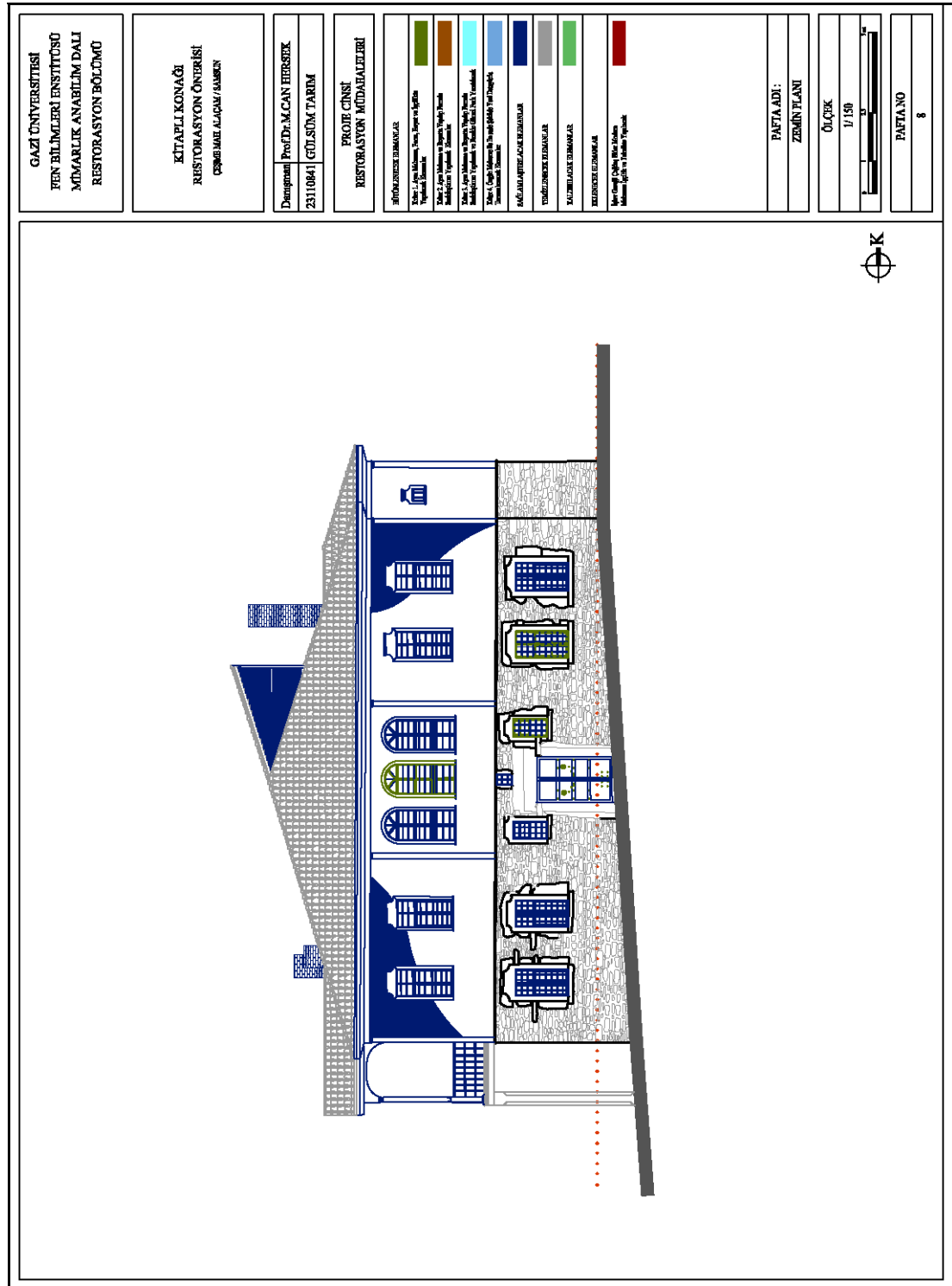
Şekil 7.22. B-B kesiti restorasyon sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



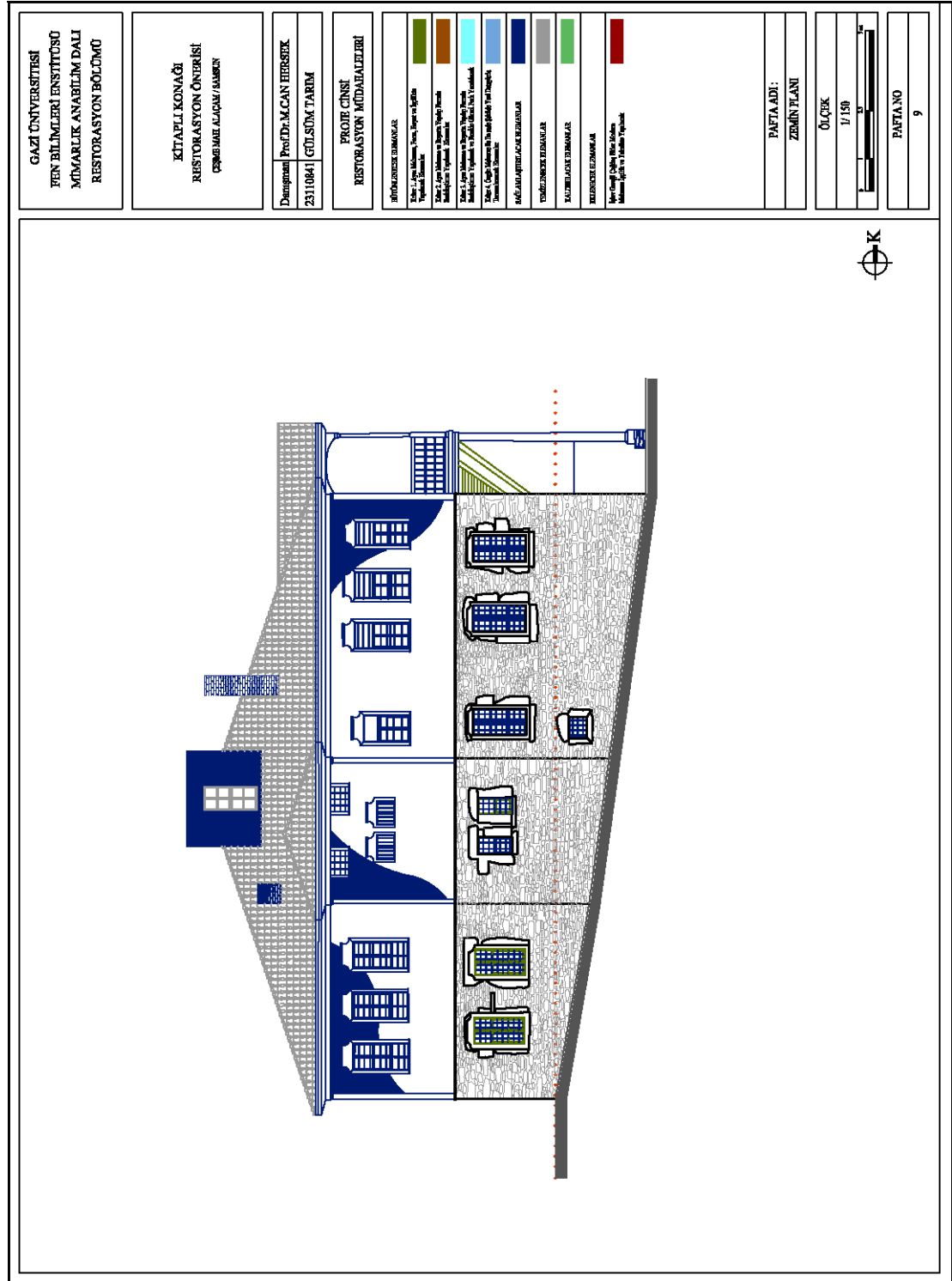
Şekil 7.23. Batı cephesi restorasyon sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



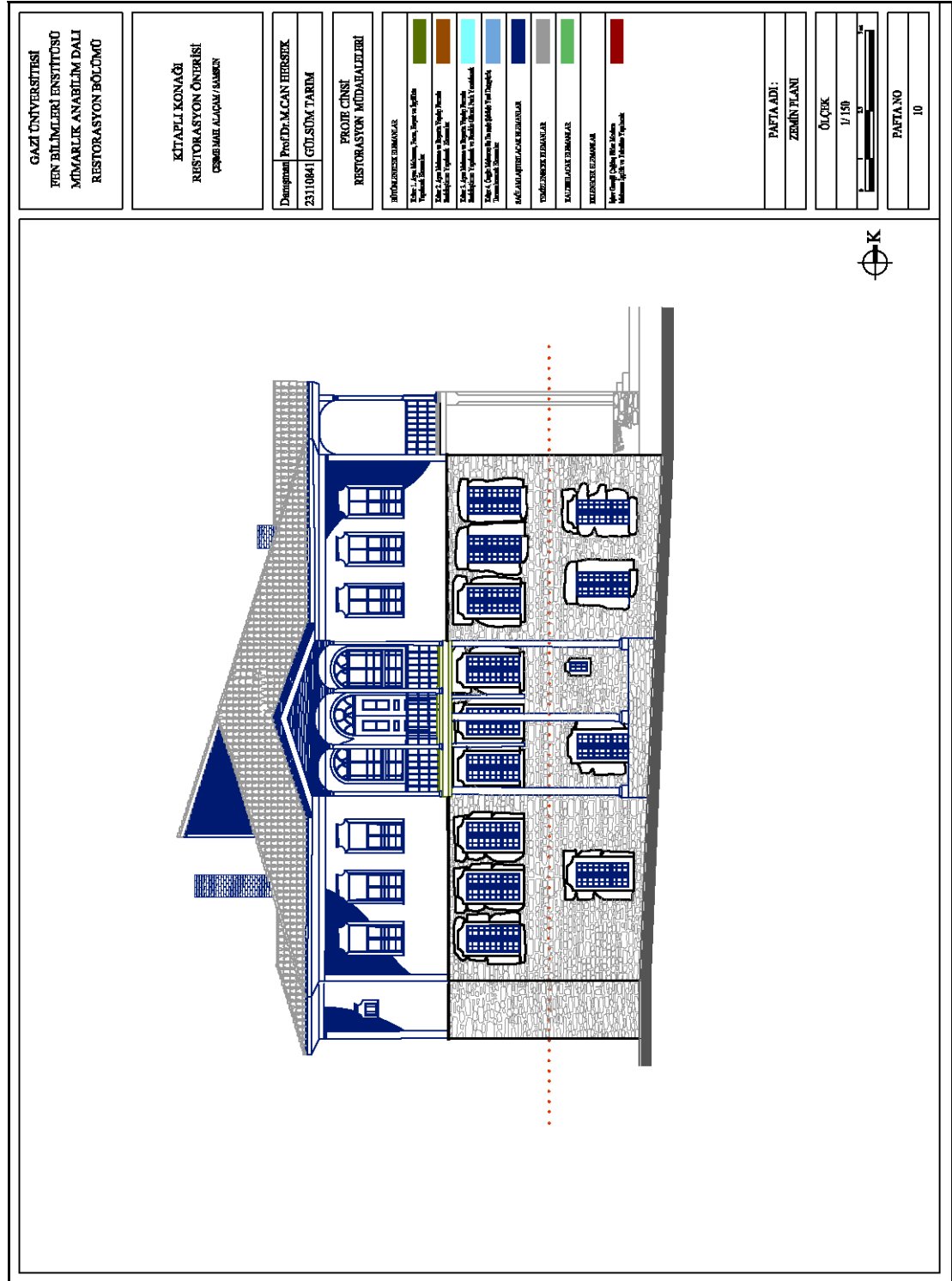
Şekil 7.24. Güney cephesi restorasyon sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



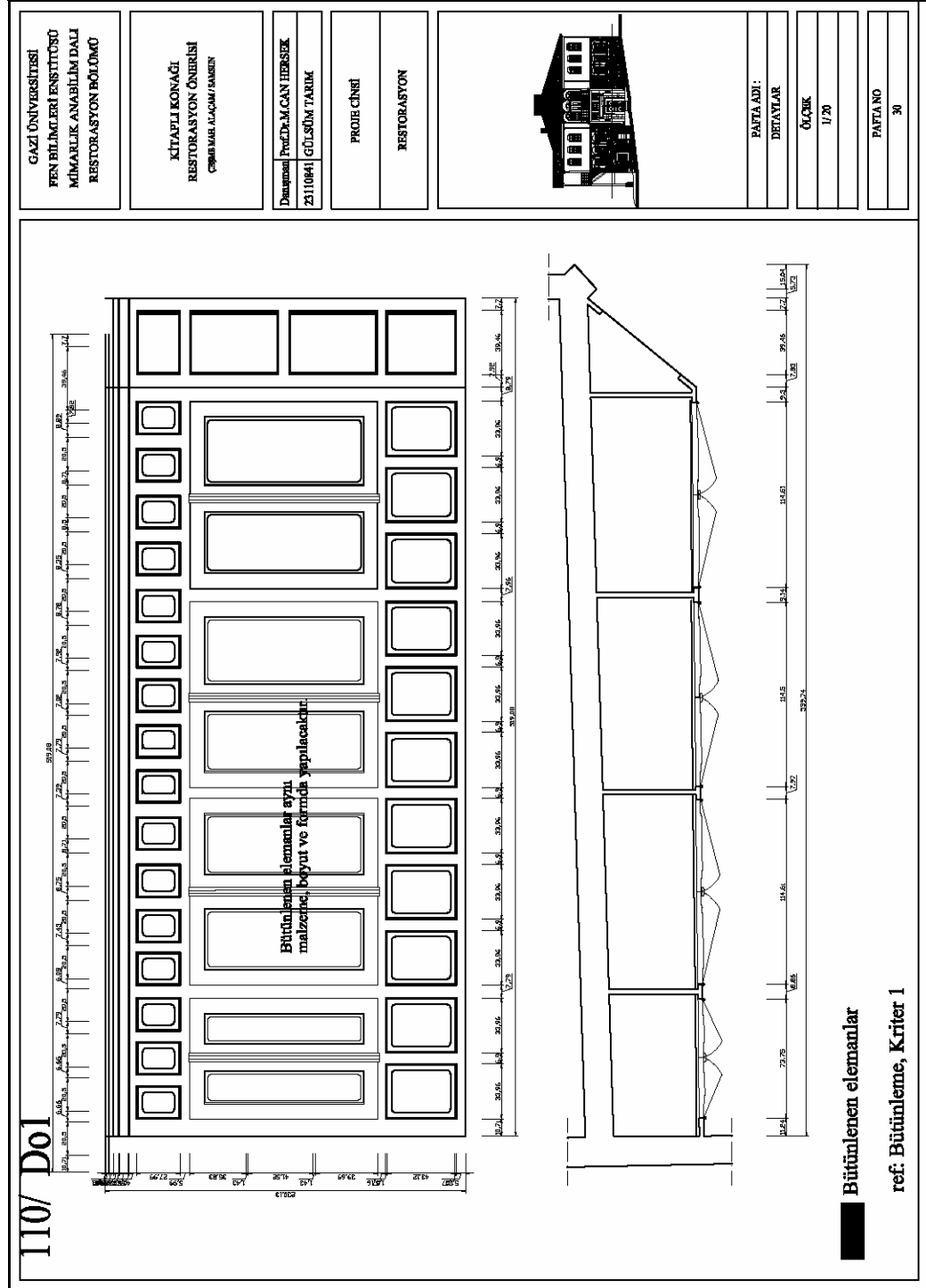
Şekil 7.25. Doğu cephesi restorasyon sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



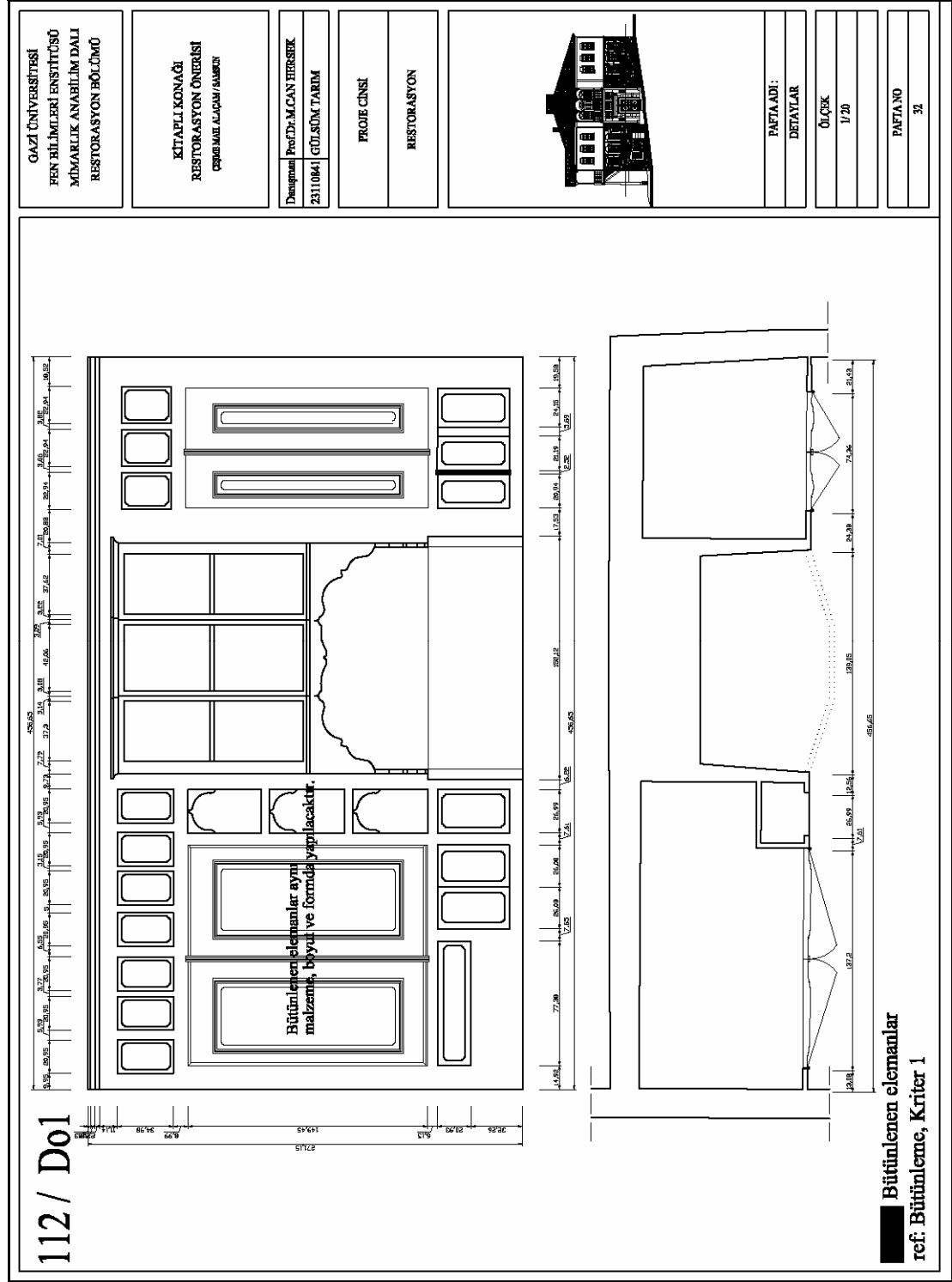
Şekil 7.26. Kuzey cephesi restorasyon sürecinde yapılacak müdahaleler

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



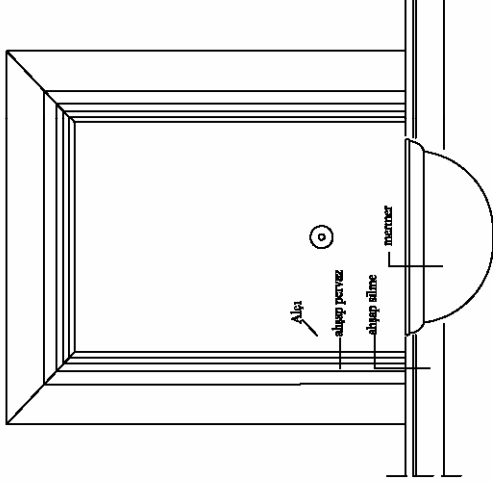
Şekil 7.27. Detaylar restorasyon projesi 1

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



Şekil 7.28. Detaylar restorasyon projesi 2

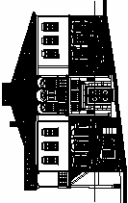
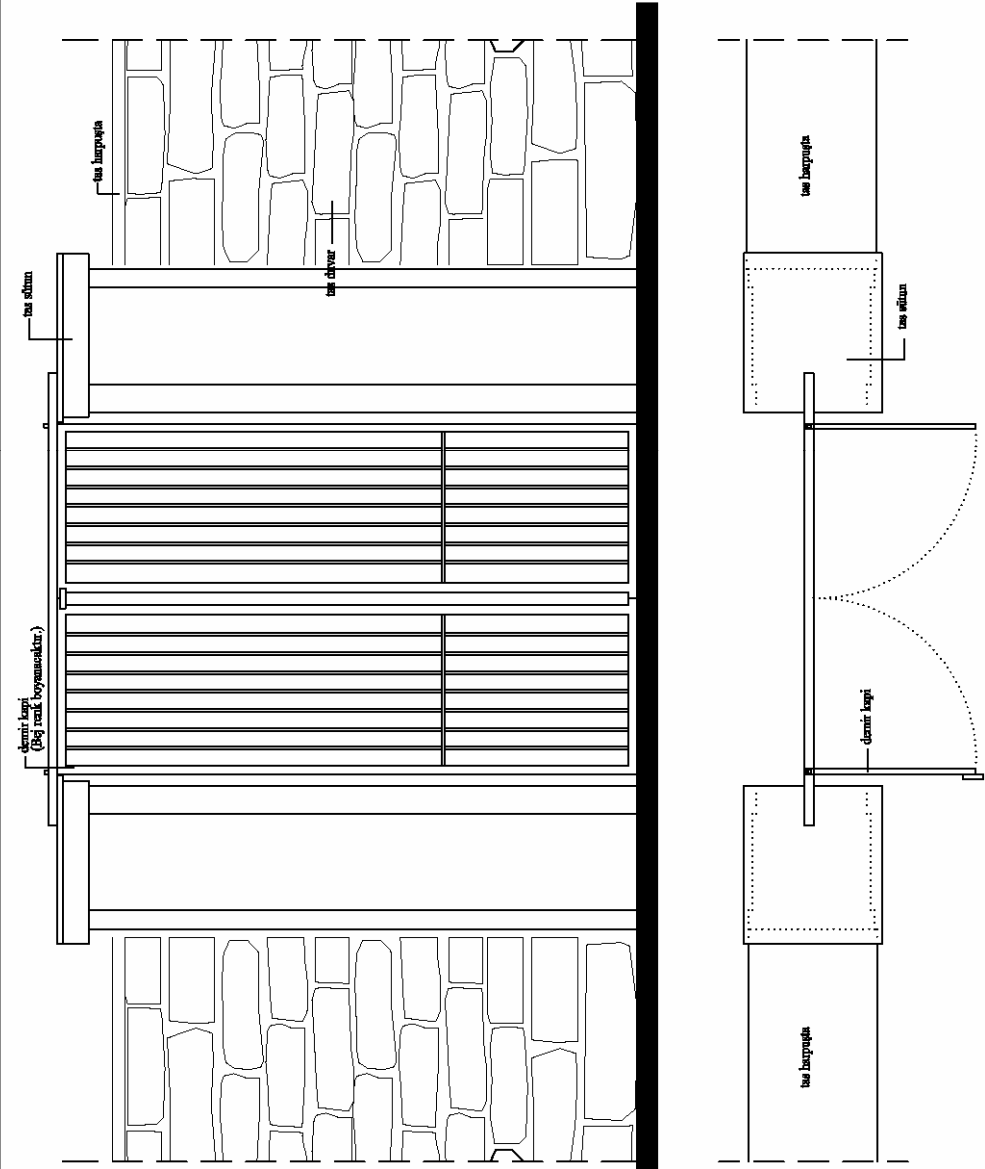
EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI RESTORASYON BÖLÜMÜ	KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ ÇİZİM MATE ALAÇI / MAMUR	Değişim	Prof.Dr. M.CAN HİRSİTİK	PROJE CİNSİ RESTORASYON		PAFTA ADI: DETAYLAR	ÖLÇEK 1/20	PAFTA NO 35
		23110441	GÜLSÜM TARIM					

ref: Bütünleme, Kriter 2

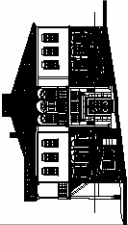
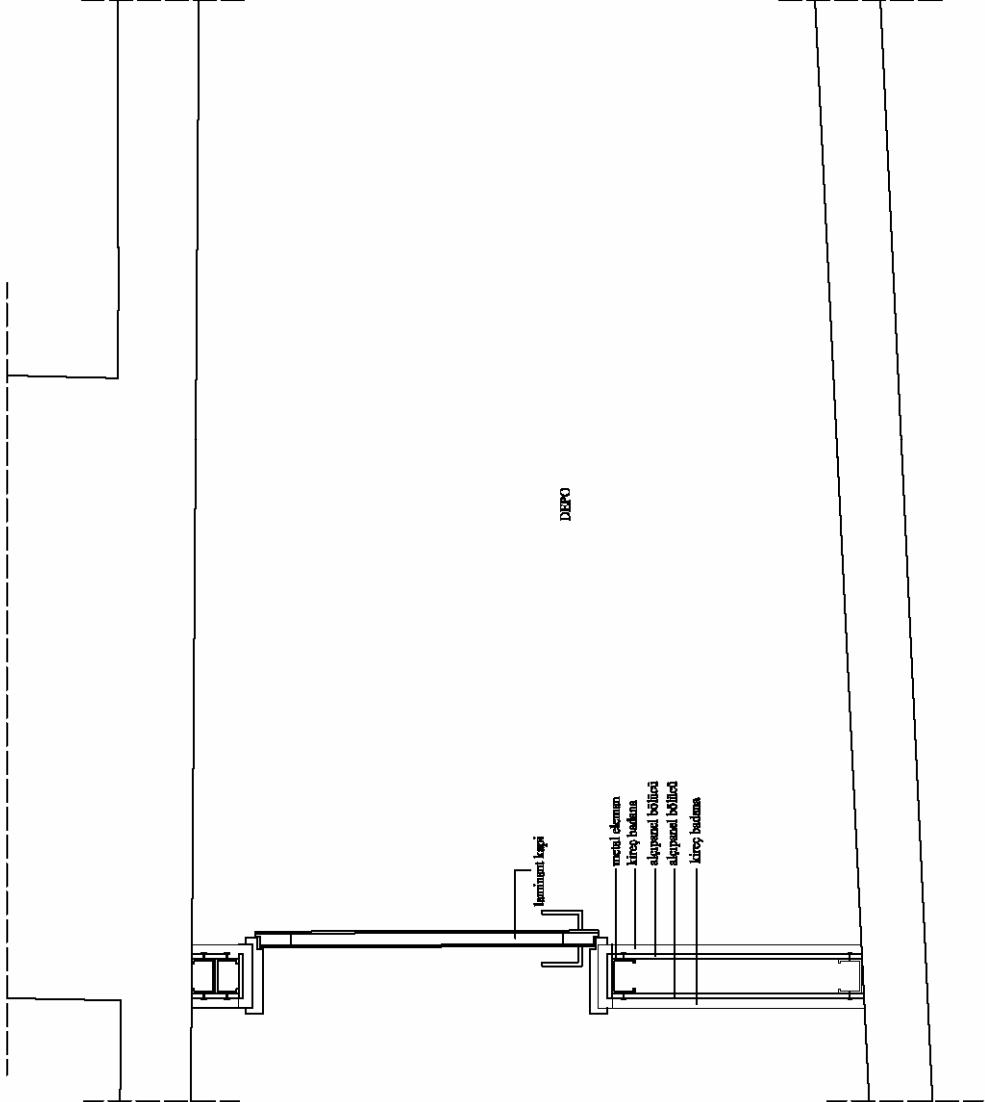
Şekil 7.29. Detaylar restorasyon projesi 3

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI RESTORASYON BÖLÜMÜ		KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ ÇİZİM MATE ALAÇI/İSİMİNİ		Dağınık Prof.Dr. M.CAN HERSİK 23110441 GÜLSÜM TARIM		PROJE CİNSİ RESTORASYON				PAFTA ADI: DETAYLAR		Ölçek 1/20		PAFTA NO 34	
															
ref: Bütünleme, Kriter 3															

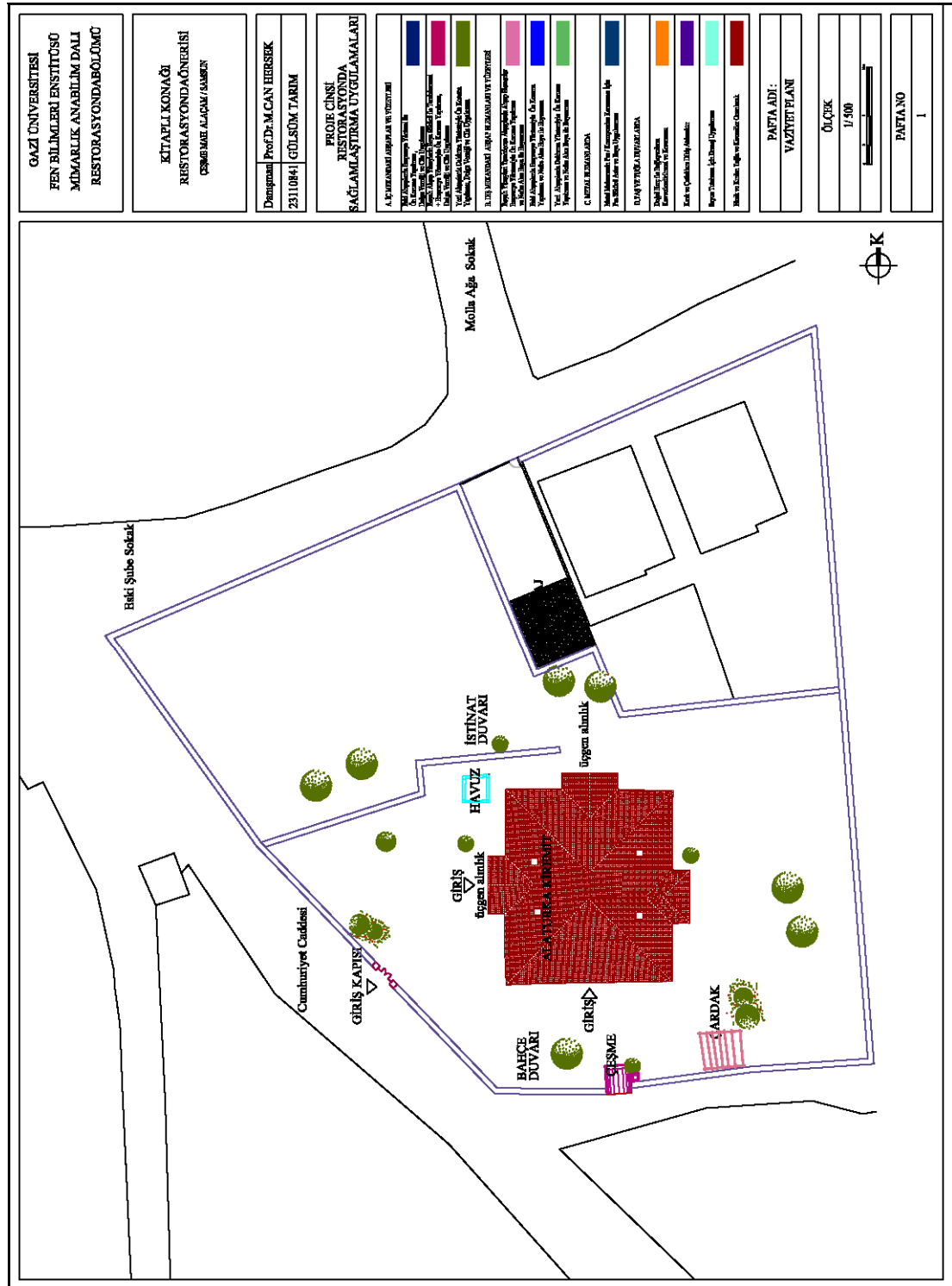
Şekil 7.30. Detaylar restorasyon projesi 4

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler

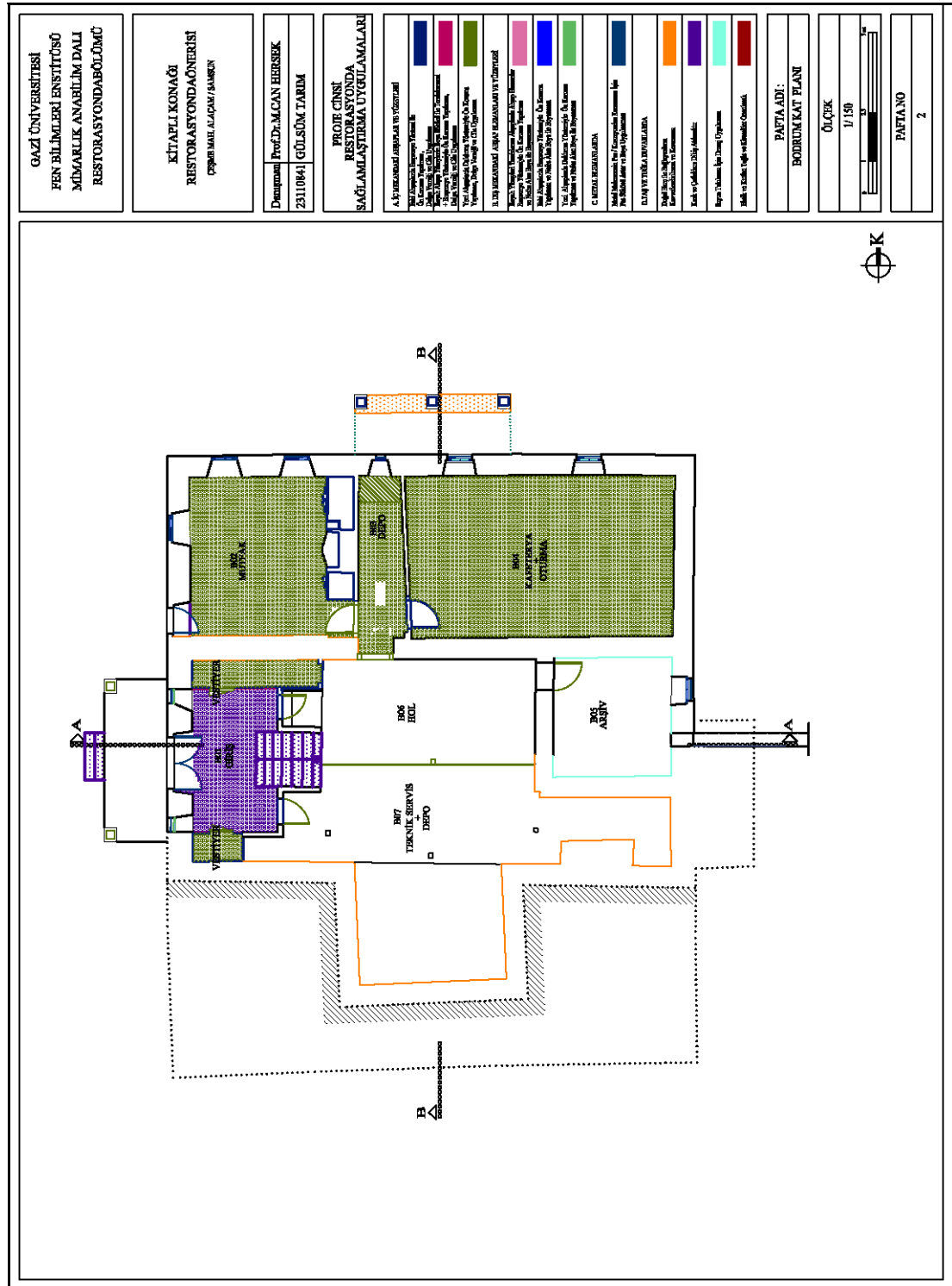
GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI RESTORASYON BÖLÜMÜ		KİTAPLI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ ÇİZİM ALIŞI / İMZA		Dağıtım: Prof. Dr. M. CAN HİRSİTİK 23110441 GÜLSÜM TARIM		PROJE CİNSİ RESTORASYON				PAFTA ADI: DETAYLAR		Ölçek 1/20		PAFTA NO 33	
 DİREK ref: Çağdaş Ek															

Şekil 7.31. Detaylar restorasyon projesi 5

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler

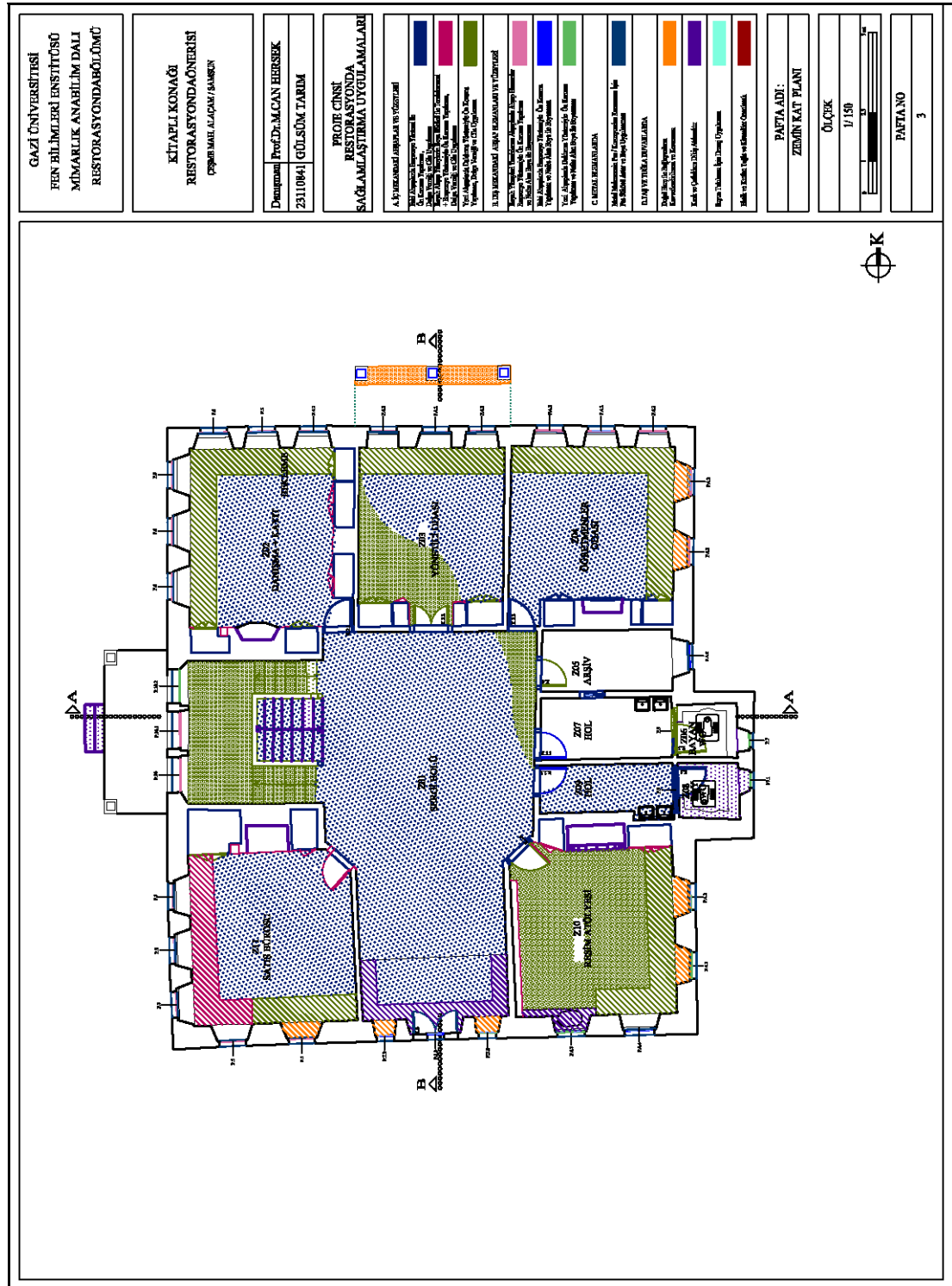


EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



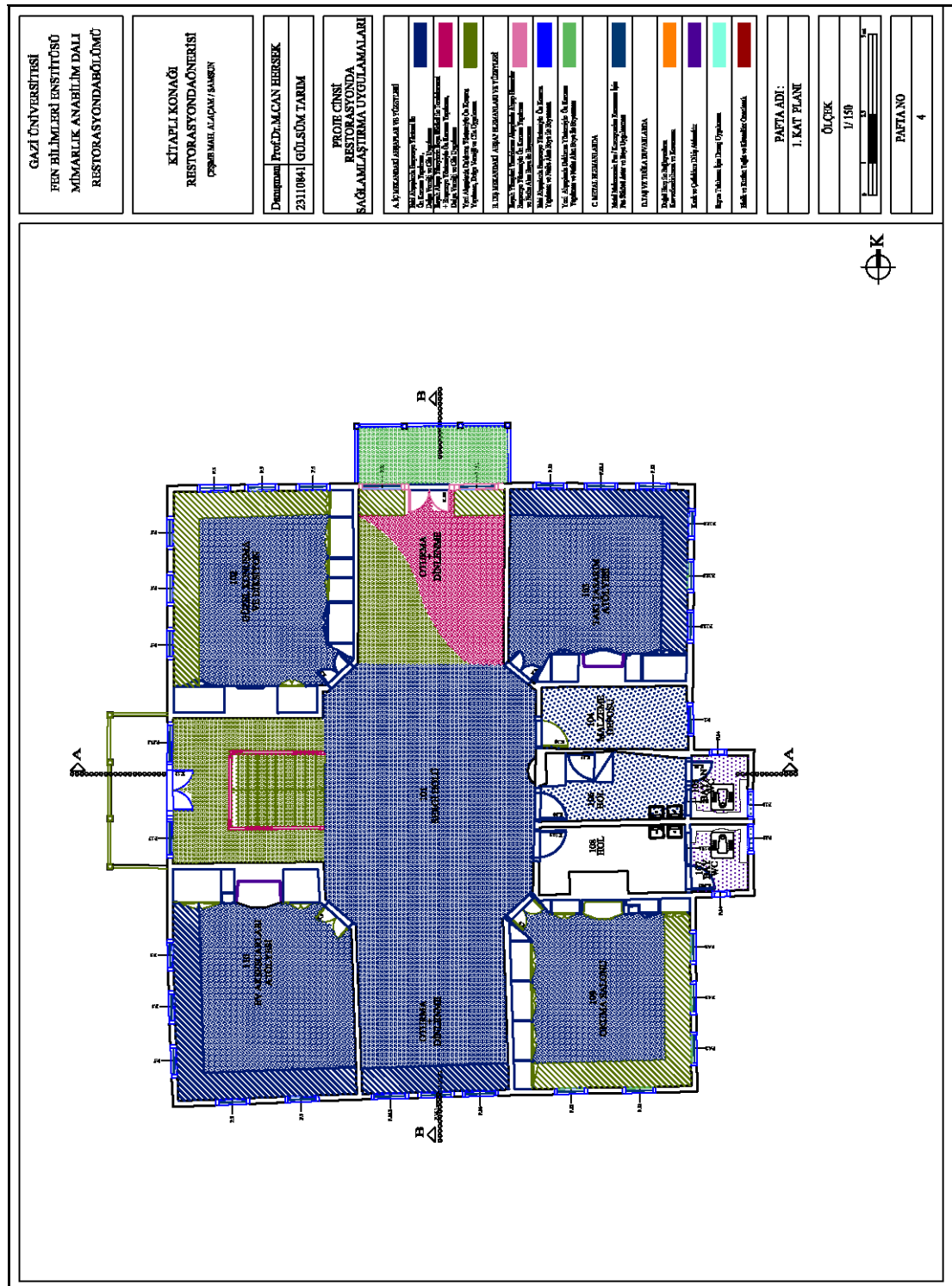
Şekil 7.33. Bodrum kat planı restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



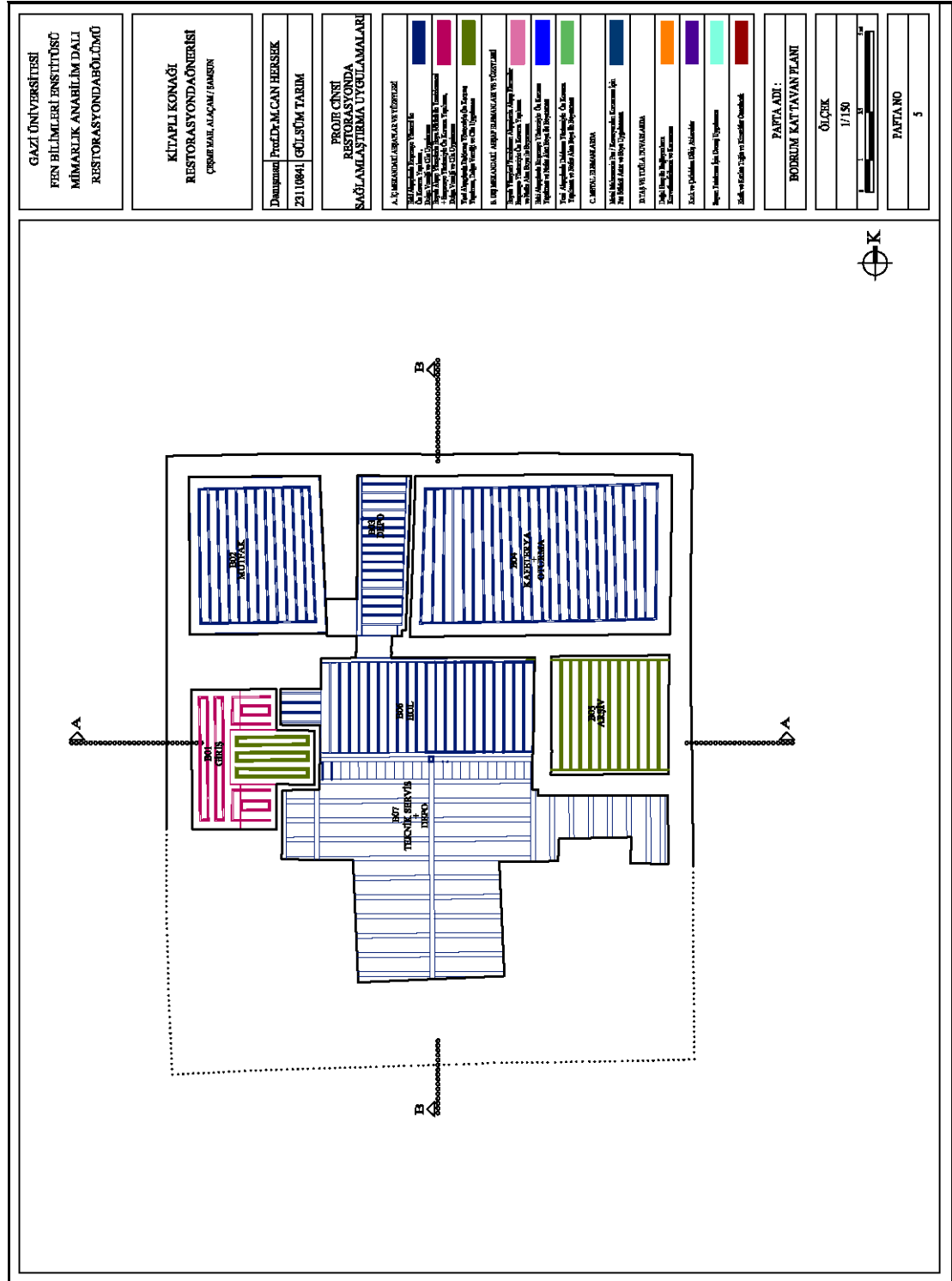
Şekil 7.34. Zemin kat planı restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



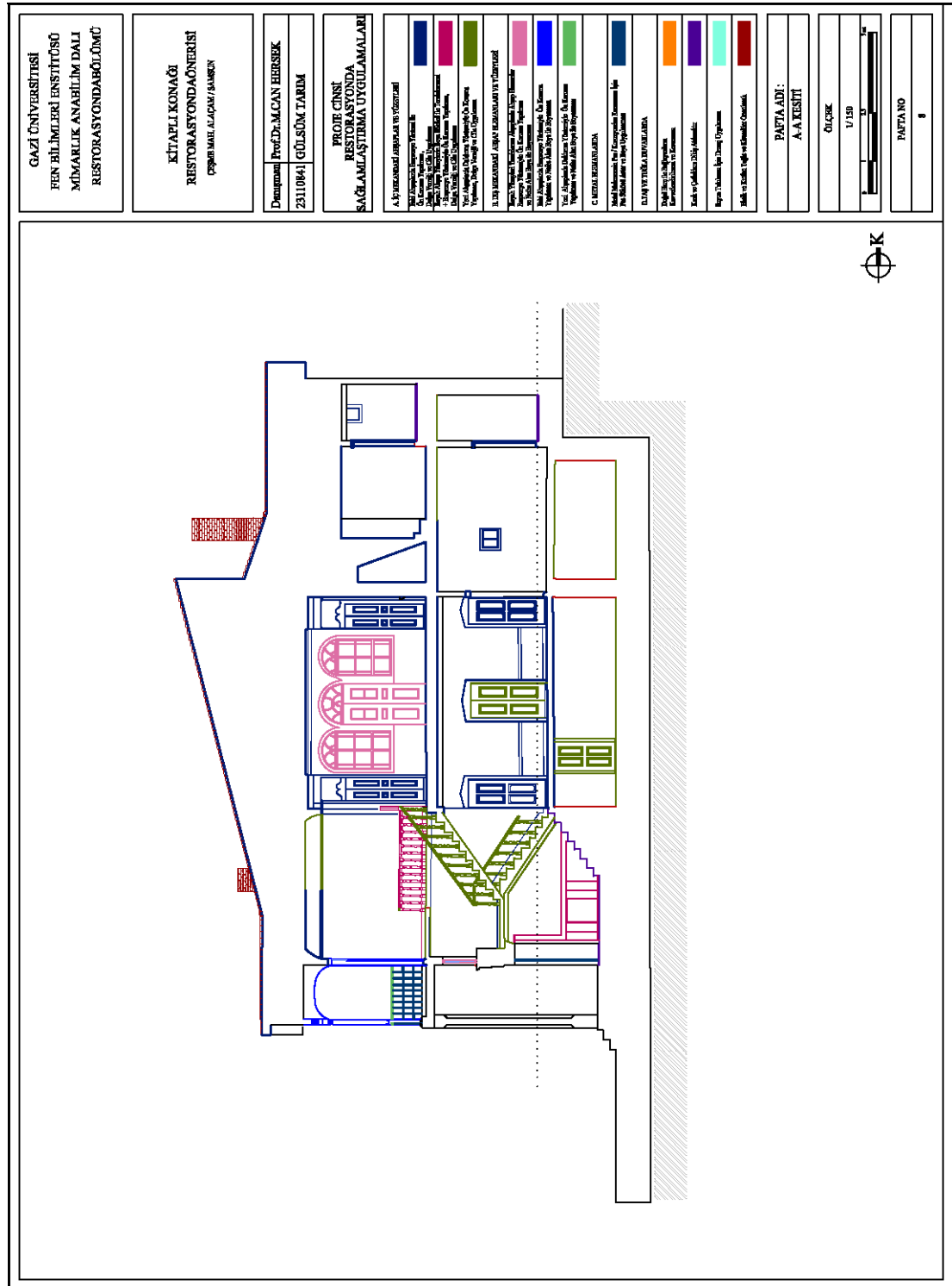
Şekil 7.35. Birinci kat planı restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



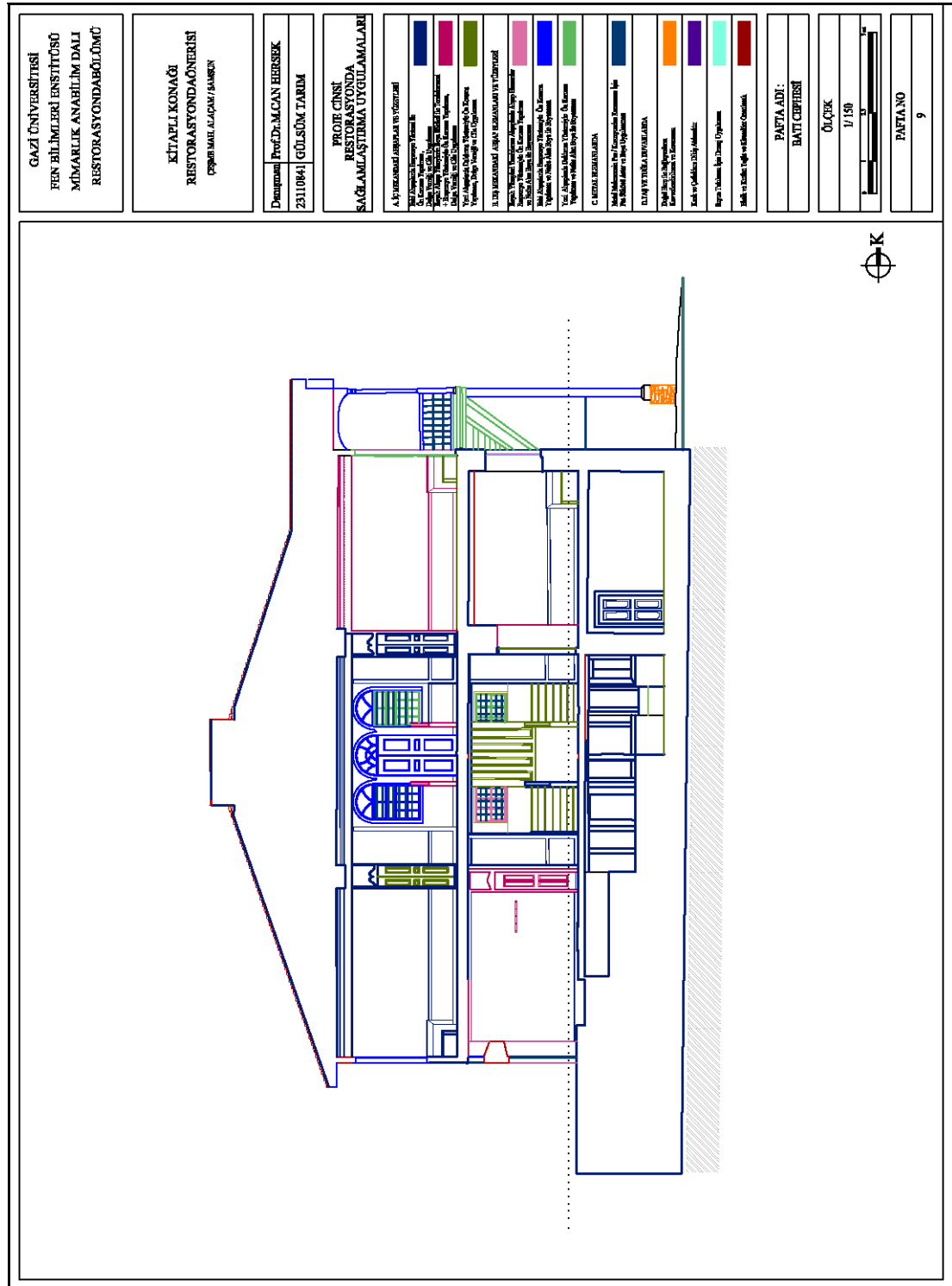
Şekil 7.36. Bodrum kat tavan planı restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



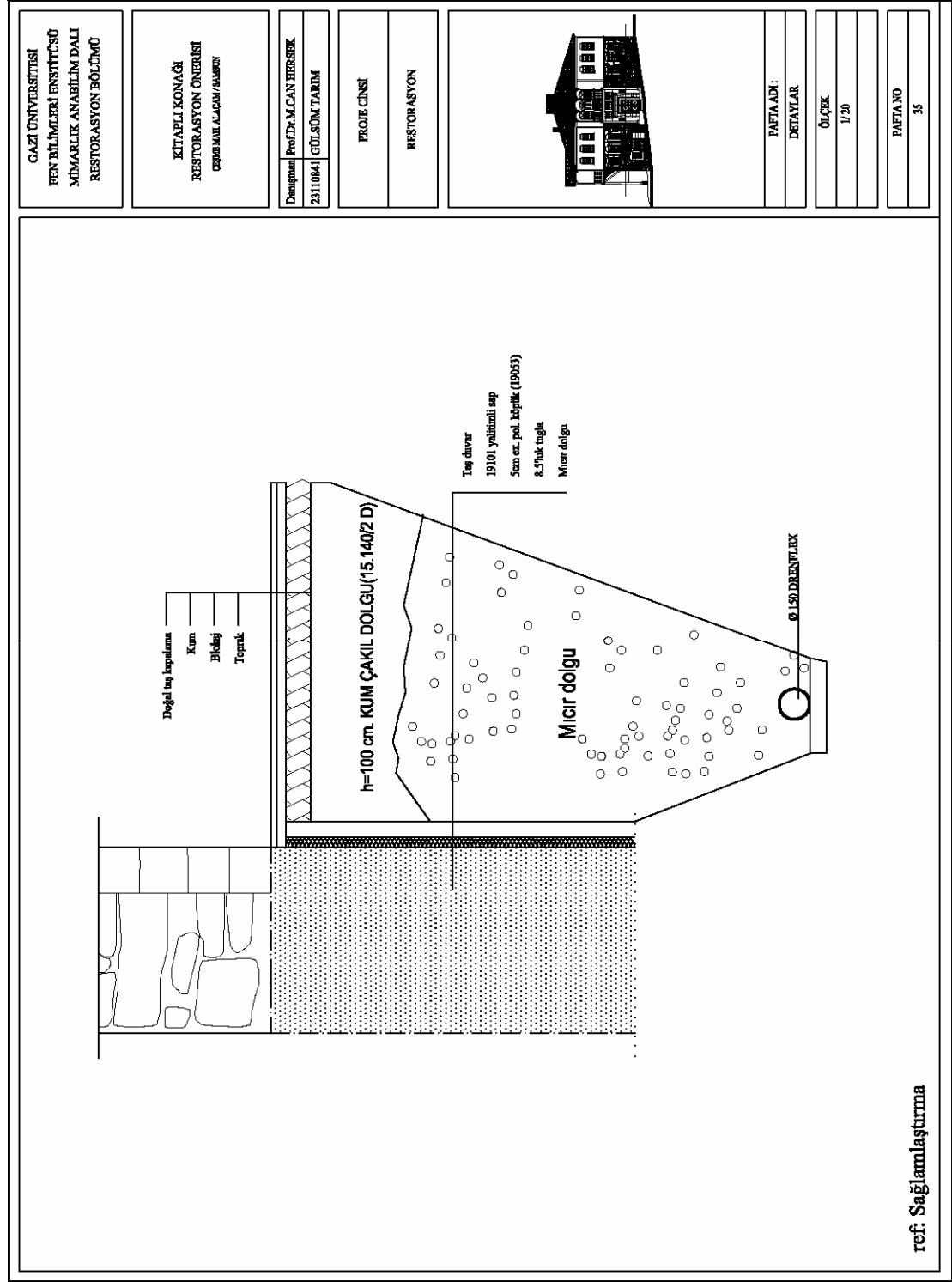
Şekil 7.39. A-A kesit restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



Şekil 7.40. B-B kesiti restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları

EK-7 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler



Şekil 7.45. Detaylar restorasyon projesi

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : TARIM, Gülsüm
Uyruğu : T.C.
Doğum tarihi ve yeri : 15.08.1981, Samsun
Medeni hali : Bekar
Telefon : 0 (312) 4324520
Faks : 0 (312) 4173590
e-mail : g.tasarim@hotmail.com

Eğitim Derece

Eğitim Birimi

Mezuniyet tarihi

Lisans	Selçuk Üniversitesi/ Mimarlık Bölümü	2003
Lise	Atatürk Anadolu Lisesi	1999

İş Deneyimi Yıl

Yer

Görev

2004-2005	Başak Mimarlık Bürosu	Mimar
2005-2006	Boyut Mimarlık Bürosu	Mimar

Yabancı Dil

İngilizce

Hobiler

Seyahat etmek, geleneksel el sanatları, resim, fotoğrafçılık, tenis